



Județul Călărași



Strategia de Dezvoltare Durabilă a județului Călărași pentru perioada 2021-2027

actualizare 2024

Cuprins

PARTEA I	10
1. Profilul Județului Călărași	11
1.1 Așezare geografică.....	12
1.2 Cadrul natural	14
1.3 Populația județului	16
Analiza SWOT - Profilul județului Călărași	23
2. Economie și sectorul de activități comerciale.....	24
2.1 Analiza situației economice la nivel de județ.....	24
2.2 Situația sectoarelor economice.....	30
2.2.1 Industria	32
2.2.2 Agricultură și silvicultură.....	33
2.2.3 Construcții și Comerț.....	38
2.2.4 Turism.....	40
2.3 Analiza investițiilor	47
2.4 Domenii de specializare economică.....	49
Analiza SWOT - Economie și sectorul de activități comerciale	52
3. Energie, resurse naturale și mediu	54
3.1 Energie și eficiență energetică.....	54
3.2 Resurse naturale	54
3.3 Mediul și infrastructura de mediu	56
3.4 Gestionarea deșeurilor	62
4. Infrastructură și echipare teritorială	67
4.1 Infrastructura de transport.....	67
4.2 Infrastructura de alimentare cu apă și canalizare	71
4.3 Infrastructura tehnico – edilitară	75
Analiza SWOT - Infrastructură și echipare teritorială.....	79
5. Capital uman, infrastructură socială, educație și sănătate.....	80
5.1 Forța de muncă, ocupare și șomaj.....	80
5.1.1 Resurse de muncă și populația civilă ocupată	80
5.2 Educație și învățământ	86
5.3 Sănătate (infrastructura de sănătate, resurse umane)	89
5.3.1 Infrastructura de sănătate.....	89
5.3.2 Gradul de sănătate al populației.....	90
5.4 Social (infrastructura socială, nivelul de trai)	91
5.4.1 Infrastructura socială	91
5.4.2 Nivel de trai	93
5.5 Cultură și culte.....	94
5.6 Infrastructură de agrement. Tineret și sport.....	95

5.6.1 Infrastructura de agrement	95
5.6.2 Tineret și sport	96
Analiza SWOT - Capital uman, infrastructură socială, educație și sănătate	97
6. Capacitate administrativă și mediu asociativ	98
6.1 Structura Consiliului Județean.....	98
6.2 Asociații de dezvoltare inter-comunitară	100
6.3 Grupuri de acțiune locală	101
6.4 Societate civilă (ONG, fundații, composesorate etc).....	102
6.5 Colaborare transfrontalieră.....	103
Analiza SWOT – Capacitate administrativă și mediul asociativ	104
Analiza SWOT la nivel de județ.....	105
7. Concluziile analizei situației existente	109
Prioritizarea nevoilor și problemelor la nivel de județ.....	111
PARTEA II	114
8. Analiza de impact a măsurilor întreprinse în perioada de referință a Planului de dezvoltare a Județului Călărași pentru 2014 - 2020	115
9. Cadrul conceptual al dezvoltării durabile	128
9.1 Contextul european și național	128
9.2 Contextul regional	134
9.3 Procesul consultativ.....	135
9.3.1 Structura procesului consultativ. Cadrul partenerial	136
9.3.2 Consultare publică	146
9.4 Conceptul de dezvoltare strategică și abordare integrată	149
10. Viziunea strategică de dezvoltare	151
11. Direcțiile și obiectivele de dezvoltare strategică	152
11.1 Direcțiile de dezvoltare strategică.....	152
11.2 Obiectivele strategice de dezvoltare și axele prioritare.....	154
11.3 Structura grafică conceptuală a strategiei de dezvoltare.....	168
12. Plan de acțiune și listă de intervenții	169
12.1 Lista intervențiilor propuse	169
12.2 Cadrul de implementare a strategiei.....	169
12.3 Cadrul de evaluare - monitorizare a strategiei.....	174
13. Fișe de proiect	177
13.1 Fișa proiect 1. Dezvoltarea structurii pentru afaceri a județului Călărași prin înființarea unui parc industrial.....	177
13.2 Fișa proiect 2 Sprijin pentru dezvoltarea de infrastructuri noi pentru afaceri - incubator de afaceri .	179
13.3 Fișa proiect 3 Sprijin pentru extinderea acoperirii infrastructurii de internet pentru toate UAT-urile din județ.....	181
13.4 Fișa proiect 4 Modernizarea drumurilor județene	183
13.5 Fișa proiect 5 Amenajarea de piste de biciclete pentru creșterea mobilității și încurajarea mijloacelor de transport nepoluante	185
13.6 Fișa proiect 6 Dezvoltarea serviciilor de reabilitare în comunitate, prin echipe mobile de servicii, pentru sprijinirea persoanelor cu dizabilități	187
13.7 Fișa proiect 7 Implementarea de soluții tip ”smart territory” la nivelul județului.....	189
13.8 Fișa proiect 8 Participarea funcționarilor angajați în administrația publică la cursuri/instruiri pentru dezvoltarea competențelor digitale	191
13.9 Fișa proiect 9 Surse de energie regenerabilă prin înființarea unui parc fotovoltaic în județul Călărași	193
13.10 Fișa proiect 10 Sprijinirea modernizării și reabilitării termice a clădirilor publice	195

Lista tabelelor

Tabel nr. 1 – Rețeaua hidrografică principală din județul Călărași	15
Tabel nr. 2 – Repartiția terenurilor pe categorii de acoperire/utilizare în județul Călărași.....	15
Tabel nr. 3 – Evoluția populației cu domiciliu în județul Călărași în ultimii 5 și 10 ani	16
Tabel nr. 4 – Evoluția populației rezidente a județului Călărași în ultimii 5 ani și 9 ani.....	17
Tabel nr. 5 – Structura populației pe grupe de vârstă la nivelul județului Călărași, la 1 ianuarie 2020	18
Tabel nr. 6 – Distribuția populației județului Călărași după etnie, 2011	19
Tabel nr. 7 – Distribuția populației județului Călărași după religie, 2011	20
Tabel nr. 8 – Soldul schimbărilor de domiciliu (inclusiv migrația externă) în ultimii 10 ani	20
Tabel nr. 9 – Evoluția numărului întreprinderilor active pe sectoare ale economiei, în ultimii 5 ani 27	
Tabel nr. 10 - Suprafețe arabile cultivate, pe culturi, 2014	34
Tabel nr. 11 - Forme asociative din județul Călărași	38
Tabel nr. 12 – Tipurile de unități de cazare din județul Călărași, pe localități	40
Tabel nr. 13 – Investiții nete pe activități economice (milioane lei).....	47
Tabel nr. 14 – Domeniile de activitate dezvoltate din județul Călărași	49
Tabel nr. 15 - Top 5 producători de mașini și echipamente de birou (CAEN 2823), în 2018.....	50
Tabel nr. 16 - Topul firmelor după cifra de afaceri la nivelul județului Călărași.....	51
Tabel nr. 17 - Evoluția energiei termice distribuite în România și în județul Călărași	54
Tabel nr. 18 - Încadrarea din punct de vedere ecologic a corpurilor de apă de suprafață	58
Tabel nr. 19 - Concentrațiile medii ale CBO5 și NH4+ determinate în cursurile de apă	58
Tabel nr. 20 - Concentrațiile medii ale azotaților (NO3-) și ortofosfaților solubili (PO43-).....	59
Tabel nr. 21 - Concentrațiile medii ale azotaților (NO3-) și ortofosfaților solubili (PO43-).....	59
Tabel nr. 22 - Repartiția terenurilor pe clase de calitate și folosință (ha), 2010.....	60
Tabel nr. 23 - Lungimea căilor ferate în exploatare, pe categorii de linii de cale ferată (km).....	67
Tabel nr. 24 - Alimentarea cu apă în mediul urban din județul Călărași	72
Tabel nr. 25 - Canalizarea și epurarea apelor uzate în mediul urban din județul Călărași	72
Tabel nr. 26 - Principalele programe prin care s-au realizat lucrări de alimentare cu apă și canalizare în județul Călărași în perioada 2014 – 2020.....	73
Tabel nr. 27 - Operatori de alimentare cu apă și canalizare.....	74
Tabel nr. 28 - Evoluția distribuției gazelor naturale în județul Călărași, în ultimii 5 ani	78
Tabel nr. 29 - Situația unităților de bază din învățământ	86
Tabel nr. 30 - Situația unităților de învățământ din județul Călărași	86
Tabel nr. 31 - Statistica județeană de promovabilitate 2018 – 2019	87

Tabel nr. 32 - Rețeaua unităților sanitare pe categorii de unități și forme de proprietate, 2018	89
Tabel nr. 33 - Tipuri de servicii sociale existente și funcționale, aflate în subordinea D.G.A.S.P.C. Călărași	91
Tabel nr. 34 - Situația beneficiarilor pe categorii de beneficii de asistență socială și a sumelor plătite către aceștia, 2018.....	92
Tabel nr. 35 – Structuri de economie socială.....	93
Tabel nr. 36 - Situația bibliotecilor la nivelul județului Călărași, 2018	95
Tabel nr. 37 - Rețeaua instituțiilor de cultură din județul Călărași în ultimii 5 ani	95
Tabel nr. 38 - Grupuri de acțiune locală în județul Călărași.....	101
Tabel nr. 39 - Grupuri de acțiune locală pentru pescuit în județul Călărași.....	102
Tabel nr. 40: Corelarea obiectivelor strategice specifice cu prioritățile identificate în Planul de dezvoltare a Județului Călărași pentru perioada 2014 – 2020	115
Tabel nr. 41: Stadiul implementării proiectelor prevăzute în Planul de dezvoltare a Județului Călărași pentru perioada 2014 – 2020.....	117
Tabel nr. 42: Stadiul îndeplinirii indicatorilor de monitorizare prevăzuți în Planul de dezvoltare a Județului Călărași pentru perioada 2014 – 2020.....	118
Tabel nr. 43 – Corelarea obiectivelor de politică europeană (OP) cu obiectivele specifice (OS)	131
Tabel nr. 44 – Corelarea obiectivelor de politică europeană cu programele operaționale implementate pe plan național.....	133
Tabel nr. 45 - Corelarea axelor prioritare POR Sud Muntenia cu obiectivele strategice specifice și obiectivele de politică europeană	134
Tabel nr. 46 –Demersul de consultare în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Durabilă	138
Tabel nr. 47 – Corelarea obiectivelor de politică europeană (OP) cu obiectivele specifice (OS) la nivelul SIDT Muntenia și Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Județului Călărași 2021 – 2027.....	167
Tabel nr. 48 – Structuri responsabile de implementarea obiectivelor strategice în perioada 2021 – 2027	171

Lista figurilor

Figură nr. 1 – Așezarea geografică a județului Călărași.....	12
Figură nr. 2 – Regiunea Sud Muntenia și județul Călărași.....	13
Figură nr. 3 – Relieful județului Călărași.....	13
Figură nr. 4 – Evoluția populației rezidente din județul Călărași în perioada 2014 - 2020.....	16
Figură nr. 5 – Evoluția sporului natural în județul Călărași în ultimii 10 ani.....	17
Figură nr. 6 – Evoluția structurii populației pe grupe de vârstă, în ultimii 10 ani.....	18
Figură nr. 7 – Piramida vârstelor în județul Călărași, la 1 ianuarie 2020.....	19
Figură nr. 8 – Mișcarea naturală a populației în județul Călărași, 2019.....	21
Figură nr. 9 – Densitatea populației în județul Călărași, 2018.....	22
Figură nr. 10 – Evoluția PIB-ului regional și județean (milioane lei) în ultimii 5 ani.....	24
Figură nr. 11 – Evoluția PIB-urilor județene în cadrul Regiunii Sud Muntenia (mil. lei).....	25
Figură nr. 12 – VAB pe categorii de resurse, în Regiunea Sud și în județul Călărași, 2017.....	25
Figură nr. 13 – Evoluția PIB/locuitor (lei/locuitor) în ultimii 5 ani.....	26
Figură nr. 14 – Evoluția numărului de întreprinderi active din județul Călărași în ultimii 5 ani.....	26
Figură nr. 15 – Structura întreprinderilor active după numărul de angajați, la nivel județean, regional și național, 2018.....	28
Figură nr. 16 – Evoluția cifrei de afaceri generată de principalele sectoare economice din județul Călărași (mil. lei) în ultimii 5 ani.....	28
Figură nr. 17 – Evoluția marjei profitului (%) în ultimii 5 ani.....	29
Figură nr. 18 – Densitatea IMM-urilor în județul Călărași (agenți economici/1.000 loc).....	30
Figură nr. 19 – Structura mediului de afaceri din punct de vedere al numărului de întreprinderi.....	31
Figură nr. 20 – Structura mediului de afaceri din punct de vedere al cifrei de afaceri.....	31
Figură nr. 21 – Structura producției industriei prelucrătoare, 2018.....	32
Figură nr. 22 – Structura cifrei de afaceri din industria prelucrătoare, pe ramuri ale industriei.....	33
Figură nr. 23 – Structura suprafeței fondului funciar, după modul de folosință, 2014.....	34
Figură nr. 24 – Evoluția producției principalelor culturi agricole.....	35
Figură nr. 25 – Ponderea suprafețelor arabile în total suprafață fond funciar.....	36
Figură nr. 26 – Evoluția efectivelor de animale în anii 2014-2018.....	37
Figură nr. 27 – Structura comerțului internațional de bunuri, pe grupe de produse, 2018.....	39
Figură nr. 28 – Evoluția sosirilor și înoptărilor în structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică în județul Călărași în ultimii 5 ani.....	42
Figură nr. 29 – Harta potențialului turistic.....	46
Figură nr. 30 – Valoarea investițiilor contractate cu fonduri europene (public și privat) în județul Călărași ..	48
Figură nr. 31 – Ponderea pe țări a investițiilor străine directe la nivelul județului Călărași în ultimii 5 ani ..	49
Figură nr. 32 – Distribuția numărului de salariați pe sectoare economice în județul Călărași.....	51
Figură nr. 33 – Limite arii protejate din județul Călărași.....	55
Figură nr. 34 – Rețeaua ecologică Natura 2000 - județul Călărași.....	56
Figură nr. 35 – Rețeaua hidrografică și hidrometrică în județul Călărași.....	57

Figură nr. 36	– Evoluția generării deșeurilor municipale pe cap de locuitor	63
Figură nr. 37	– Structura deșeurilor municipale generate în ultimii 5 ani.....	63
Figură nr. 38	– Cantitățile de deșeuri industriale depozitate în depozite autorizate (tone).....	64
Figură nr. 39	– Cantitățile de deșeuri de echipamente electrice și electronice (tone) în ultimii 5 ani.....	64
Figură nr. 40	– Cantitățile de ambalaje introduse pe piață (tone) și cantitatea de deșeuri de ambalaje reciclate/valorificate în ultimii 5 ani	65
Figură nr. 41	– VSU colectate și tratate (buc) în ultimii 5 ani	65
Figură nr. 42	– Structura drumurilor publice din județul Călărași, 2018.....	68
Figură nr. 43	– Structura drumurilor publice pe tipuri de drumuri în 2018 în județul Călărași (km).....	68
Figură nr. 44	– Harta infrastructurii de transport, județul Călărași.....	70
Figură nr. 45:	Evoluția numărului de locuințe din Județul Călărași, în ultimii 10 ani, total și în mediul urban.....	75
Figură nr. 46	– Rețeaua de transport a energiei electrice în județul Călărași și regiunea Sud-Muntenia, în 2010	76
Figură nr. 47	– Energia termică (gcal) distribuită în județul Călărași în ultimii 5 ani	77
Figură nr. 48	– Cantitatea de gaze naturale distribuite în județul Călărași, la nivel de UAT.....	78
Figură nr. 49	– Evoluția resurselor de muncă în ultimii 10 ani	80
Figură nr. 50	– Distribuția populației ocupate civile pe activități ale economiei naționale, 2018.....	82
Figură nr. 51	– Distribuția populației ocupate civile pe activități ale economiei naționale, 2018	82
Figură nr. 52	– Evoluția numărului de șomeri în județul Călărași în ultimii 5 ani	83
Figură nr. 53	– Situația șomerilor din punct de vedere al studiilor în ultimii 5 ani.....	83
Figură nr. 54	– Evoluția ratei șomajului (%) în ultimii 5 ani	84
Figură nr. 55	– Rata șomajului (%), 2019	84
Figură nr. 56	– Evoluția indicatorilor privind participarea șomerilor la cursurile de formare profesională organizate de A.J.O.F.M. Călărași în ultimii 5 ani	85
Figură nr. 57	– Evoluția populației școlare în ultimii 10 ani	87
Figură nr. 58	– Evoluția numărului populației ce revine la un medic și a numărului de medici (sector public și privat), în ultimii 5 ani	90
Figură nr. 59	– Evoluția indicatorilor privind activitatea sportivă în ultimii 5 ani.....	96
Figură nr. 60	– Participarea UAT-urilor la Grupurile de Acțiune Locală	101
Figură nr. 61	- Distribuția proiectelor de infrastructură tehnico – edilitară implementate în perioada 2014 – 2020 la nivelul UAT-urilor din județul Călărași.....	126
Figură nr. 62	- Distribuția proiectelor de capital uman implementate în perioada 2014 – 2020 la nivelul UAT-urilor din județul Călărași	127
Figură nr. 63	– Obiectivele de dezvoltare durabilă cuprinse în Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030.....	130
Figură nr. 63	– Etapele elaborării strategiei și a modalităților de lucru	137
Figură nr. 65	– Răspuns adrese instituții de profil – județul Călărași.....	141
Figură nr. 64	– Schema demersului operațional de elaborare a conceptului de dezvoltare	150
Figură nr. 65	– Structura conceptului de dezvoltare.....	154
Figură nr. 66	– Reprezentare grafică a scenariului de organizare și dezvoltare teritorială 1.....	163
Figură nr. 67	– Reprezentare grafică a scenariului de organizare și dezvoltare teritorială 2.....	165
Figură nr. 68	– Planul de acțiuni în vederea implementării strategiei	171

Lista abrevierilor

A.D.I.	Asociație de Dezvoltare Intracomunitară
A.D.R.	Agencia de Dezvoltare Regională
AHC	Asociația Handbal Club
A.J.O.F.M.	Agencia Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă
APM	Agencia Națională pentru Protecția Mediului
CAEN	Clasificarea Activităților din Economia Națională
CJ	Consiliu Județean
C.N.T.E.E.	Compania Nationala De Transport Al Energiei Electric
CS	Club Sportiv
D.G.A.S.P.C.	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului
D.S.P.	Direcția de Sănătate Publică
DN	Drum național
F.L.A.G.	Grup de Acțiune Locală pentru Pescuit
G.A.L.	Grup de Acțiune Locală
HCL	Hotărâre de Consiliu Local
H.G.	Hotărâre de Guvern
HIV	Virusul Imunodeficienței Umame
IMM	Întreprinderi mici și mijlocii
I.N.C.A.	Institutul Național de Cercetare Agricolă
INS	Institutul Național de Statistică
I.Ș.J.	Inspectoratul Școlar Județean
OEM	Original Equipment Manufacturer
O.G.	Ordonanța a Guvernului
ONG	Organizație Neguvernamentală
OP	Obiective de politică
OS	Obiective specifice
O.U.G.	Ordonanța de Urgență a Guvernului
PAP	Programul Acvacultura și Pescuit
PIB	Produs intern Brut
PNDR	Program Național de Dezvoltare Rurală
PNV	Program Național de Vaccinare

Strategia de dezvoltare durabilă a județului
Călărași pentru perioada 2021-2027

POCIDIF	Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare
POCU	Program Operațional Capital Uman
POEO	Programul Operațional Educație și Ocupare
PODD	Programul Operațional Dezvoltare Durabilă
POIDS	Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială
POR	Program Operațional Regional
POS	Programul Operațional Sănătate
PO TJ	Programul Operațional Transport
SA	Societate pe acțiuni
S.P. – C.T. – A.F.L.	Serviciul Public Centrale Termice și Administrare Fond Locativ
SRL	Societate cu răspundere limitată
TIC	Tehnologia informației și a comunicațiilor
UAT	Unitate Administrativ Teritorială
UE	Uniunea Europeană
VAB	Valoare Adăugată Brută
VSU	Vehicule scoase din uz

PARTEA I

**Analiza - diagnostic a situației actuale
din punct de vedere socio – economic,
al mediului și al nivelului de echipare
tehnică și socială a județului Călărași**

1. Profilul Județului Călărași

Teritoriul actual al județului Călărași a cunoscut toate etapele dezvoltării istorice caracteristice poporului român, fiind demonstrată existența societății omenești în aceste locuri încă din perioada neoliticului timpuriu. De-a lungul Dunării, Borcei, Argeșului și Văii Mostiștei au înflorit culturile autohtone Boian și Gumelnița, care au fost unele dintre cele mai expresive culturi neolitice din sud-estul Europei. Cercetările arheologice au scos la lumină dovezi care atestă principalele ocupații ale locuitorilor acestor meleaguri, printre care amintim crearea așa-zisei „civilizații a lutului”.

La începutul epocii metalelor, populația a trecut printr-un proces de asimilare cu populații răsăritene de stepă. Despre populația getică, deplin formată pe actualul teritoriu al județului, se poate vorbi încă din prima epocă a bronzului.

Epoca bronzului este cunoscută în județul Călărași prin culturile Glina, Tei și Coslogeni. În ceea ce privește **epoca fierului**, descoperirile de pe valea Mostiștei atestă prezența unor populații hallstattiene timpurii. Începând cu cea de a doua vârstă a fierului (Lattene), pe teritoriul țării se dezvoltă civilizația geto-dacică. Populația de pe aceste meleaguri intră în relații comerciale cu coloniile grecești de la Pontul Euxin.

La sfârșitul secolului I î.H și începutul secolului I d.H., și-au făcut apariția romanii la Dunărea de Jos, legăturile dintre daci și romani fiind, în această zonă, mai vechi decât în restul Daciei.

Aflat în extremitatea sud-estică a Țării Românești, teritoriul județului a fost implicat de timpuriu în **evenimentele politice și militare** ale acesteia:

În timpul domniei lui Mihai Viteazul, locuitorii au fost antrenați în lupta antiotomană când oștirile române au atacat, în iarna anilor 1594-1595, cetățile turcești din Dobrogea și Balcani.

În timpul lui Mihnea al III-lea steagul luptei antiotomane este din nou ridicat. Mihnea se răscoală împotriva turcilor în 1669, tăind capetele celor aflați în orașele și schelele de la Dunăre. Drept represalii, turcii atacă și pradă localitățile românești de la nordul Dunării. Înfloritorul oraș până în Cornățel a fost ars din temelii.

În secolul al XVIII-lea, războaiele ruso-turce din 1768-1774 și cele ruso-austro-turce din 1788-1891 s-au desfășurat în mare măsură pe teritoriul actual al județului. Lupte puternice au avut loc în raza satului Ulmu în 1791, în urma cărora turcii au fost înfrânți și izgoniți peste Dunăre.

În perioada 1806-1812, războiul ruso-turc aducea mari pagube acestei zone, turcii fiind înfrânți succesiv la Ulmu (1806) și Obilești (1807).

Ocupațiile de bază ale locuitorilor zonei erau **agricultura și creșterea animalelor**. Se cultiva cu precădere grâu, mei și orz și începând cu sfârșitul sec. XVIII și porumb. Producția agricolă variată a determinat creșterea animalelor, predominant vite și oi. Creșterea oilor se situa pe primul loc în cadrul activităților zootehnice de la acea vreme. Pescuitul era o altă îndeletnicire de bază. De asemenea, în această zonă, alte ocupații importante erau **comerțul și meșteșugurile**, fiind prezenți meseriași precum tăbăcari, morari, lemnari, postăvari, fauri etc.

Începând cu secolul al XVI-lea, au apărut la răscruci de drumuri (mai întâi sub formă de sate, apoi târguri și mai târziu orașele Oltenița și Călărași) adevărate centre de schimb ale produselor agricole și meșteșugărești. Astfel, la 1515 este atestată documentar Oltenița și la 1 iunie 1541 Călărași

(Crăciani). Încă de la sfârșitul secolului al XIV-lea, în apropiere de vărsarea Mostiștei în Dunăre se dezvoltă orașul medieval Cornățel (Mânăstirea de azi).

Lichireștiul (localitate) care a luat naștere pe locul actualului centru civic al Călărașului, este atestat documentar pentru prima oară în 1630 de domnitorul Leon Tomșa Vodă. Din 1699 devine căpitanie de margine a Țării Românești, odată cu înființarea unui steag de Călărași - ștafetați, de către domnitorul Constantin Brâncoveanu.

În harta austriacă, din 1971 este pomenit pentru prima oară în lume numele de **Călărași** în locul aceluia de Lichirești. Din aprilie 1833 până în aprilie 1952, Călărașiul devine capitala Județului Ialomița, fiind ridicat la rangul de oraș. Din septembrie 1852, orașul capătă numele domnitorului Barbu Știrbei, nume sub care îl găsim până în 1881 trecând apoi la numele actual de Călărași și odată cu înființarea Județului Călărași, devine capitala acestuia.

1.1 Așezare geografică

Județul Călărași a fost declarat unitate teritorial-administrativă în ianuarie 1981 și este situat în partea de Sud-Est a României, pe malul stâng al fluviului Dunărea și al brațului Borcea. Județul este intersectat de paralela 44°20' latitudine nordică și meridianul de 27° longitudine estică, ocupând o parte din Câmpia Munteniei.

Județul face parte din **Regiunea Sud Muntenia** alături de județele Argeș, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova și Teleorman

Se învecinează:

la **nord** cu județul Ialomița

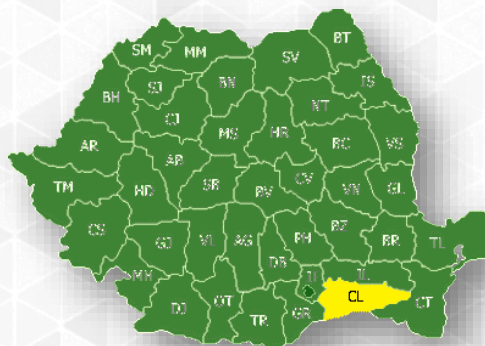
la **est** cu județul Constanța

la **vest** cu județul Giurgiu și județul Ilfov

la **sud** cu Bulgaria.

Județul Călărași are o suprafață de 5.087 km², fiind al treilea ca suprafață la nivelul României, după județele Argeș (6.822 km²) și Teleorman (5.788 km²), ocupând 14,8% din suprafața totală a regiunii (34.467 km²)¹.

Figură nr. 1 – Așezarea geografică a județului Călărași



¹ Sursa: INS - "Statistica Teritorială", anul 2019

La nivel național, suprafața județului reprezintă 2,1% din teritoriul României, ocupând locul 28 ca mărime în rândul județelor țării. În ceea ce privește organizarea administrativ teritorială, județul cuprinde **2 municipii** (Călărași și Oltenița), **3 orașe** (Budești, Fundulea și Lehliu Gară), **50 de comune** și **160 de sate**.

Reședința județului este municipiul cu același nume – **Călărași**. La nivelul regiunii Sud – Muntenia, Municipiul Călărași reprezintă al patrulea municipiu ca mărime, având de aproape 3 ori mai puțini locuitori decât Municipiul Ploiești, primul clasat.

Riveranitatea județului Călărași la Dunăre creează o atractivitate turistică deosebită, datorită ostroavelor sălbatice, cu floră și faună deltaice, a lacurilor și bălților

pline cu pește. În plus, poziția geografică a județului la granița cu Bulgaria și existența celor 2 porturi la Dunăre oferă un avantaj competitiv deosebit.

Un alt avantaj al poziționării geografice benefic pentru dezvoltarea județului este dat de amplasarea strategică a reședinței de județ, municipiul Călărași, la 100 km distanță de București și de Constanța.

Un element distinctiv în cadrul regiunii Sud Muntenia îl constituie existența a 5 perechi de orașe pe Dunăre, 2 dintre acestea aflându-se în județul Călărași: Oltenița – Tutrakan și Călărași – Silistra, perechi cu potențial de dezvoltare integrată, cu caracteristici și nevoi comune de dezvoltare.

Figură nr. 2 – Regiunea Sud Muntenia și județul Călărași



Municipii	Populație
PLOIEȘTI	225.049
PITEȘTI	172.982
TÂRGOVIȘTE	91.655
CĂLĂRAȘI	75.058
GIURGIU	66.303
SLOBOZIA	51.391
ALEXANDRIA	49.519
CÂMPINA	36.139
CÂMPULUNG	35.064
FETEȘTI	34.622
CURTEA DE ARGES	32.262
ROȘIORI DE VEDE	30.554
TURNU MĂGURELE	27.889
OLTENIȚA	26.922
MORENI	19.506
URZICENI	16.656

Figură nr. 3 – Relieful județului Călărași



Sursă: Raportul anual „Starea factorilor de mediu în județul Călărași”, 2013

1.2 Cadrul natural

Relieful

Caracteristica predominantă a reliefului județului Călărași o reprezintă câmpia, luncile și bălțile (Balta Borcei, văile Argeșului, Mostiștei și ale Dunării).

Ca și configurație majoritară, câmpia se grupează în patru unități mari: Câmpia Bărăganului Mostiștei (Bărăganul Sudic), Câmpia Vlăsiei, Câmpia Burnazului și Lunca Dunării.

Dunărea prezintă în județul Călărași 4 tipuri de terase:

- Terasa IV (Greaca) formată în Riss cu altitudinea absolută de 70 – 75 m care se racordează cu Câmpia Bărăganului;
- Terasa III formată în Wurm I cu altitudinea medie de 15 – 20 m, care avansează până la Valea Mostiștei;
- Terasa II formată în Wurm II cu altitudinea medie de 8 – 12 m și care se dezvoltă la Est de lacul Gălățui;
- Terasa I (Călărași) formată în Holocenul inferior cu altitudini de 3 - 7 m este acoperită cu un strat gros de pietriș, fiind foarte extinsă și depășind limitele județului Călărași.

Teritoriul județului Călărași face parte din unitatea structurală cunoscută sub numele de platformă Moesică care cuprinde unități morfologice cunoscute sub numele de Câmpia Română². Platforma Moesică se învecinează la N cu falia Pericarpatică, la N-E cu Promotoriul Nord Dobrogean, iar la Est cu falia Dunării care urmărește în general cursul acesteia.

În alcătuirea platformei Moesice se disting doua etaje structurale: soclul și cuvertura sedimentară, analizate prin foraje pe întreaga lor grosime. Soclul analizat este eterogen, atât în ceea ce privește litologia cât și vârsta consolidării. În alcătuirea lui intră șisturi cristaline, străbătute de masive granitice, și "șisturi verzi" care apar la zi în masivul Central Dobrogean, iar în jumătatea sudică soclul este format din șisturi cristaline de tip palazu. Depozitele calcaroase Barreniene din zona Călărași situate la adâncimi de 180 – 5.530 m litologic sunt reprezentate prin calcare fisurate, calcare dolomitice.

Stratele de Frățești interceptate în toate forajele din județ constituie principala rocă acviferă magazin. Stratele de Frățești nu sunt exploatate în prezent decât în mică măsură, existând disponibilități serioase atât în Bazinul Dunării cât și în Bazinul Hidrografic Mostiștea.

Județul Călărași este situat la o altitudine medie de 46 m, minima fiind de 8 m, iar maxima de 83 m.

Clima este temperat continentală cu regim omogen, ca urmare a uniformității reliefului de câmpie, caracterizată prin veri foarte calde, cu precipitații reduse, ce cad mai ales sub formă de averse și prin ierni relativ reci, marcate uneori de viscole puternice, dar și de frecvente perioade de încălzire care provoacă discontinuități. În extremitatea sudică a județului se individualizează topoclimatul specific al Luncii Dunării, cu veri mai calde și ierni mai blânde decât în restul câmpiei.

În anul 2018, temperatura medie anuală a fost de 12,7°C, maxima anuală de 34,9°C (în data de 18 august 2018), iar minima anuală de -14,8°C (în data de 1 martie 2018).

Analizând datele înregistrate la stațiile meteorologice Călărași și Oltenița din ultimii ani, se constată că temperatura medie anuală a aerului variază între 12,7°C și 10,26°C. Temperaturile cele mai ridicate se înregistrează la Călărași, ca urmare a influenței fluviului Dunărea, a Brațului Borcea și datorită poziției geografice pe latura sudică a unității de câmpie, unde și cantitatea de radiație solară este superioară.

Temperatura maximă absolută înregistrată pe teritoriul județului a fost de 44°C la Valea Argovei (10 august 1957), iar minima absolută a fost înregistrată la Călărași, pe 9 ianuarie 1938 (-30°C).

² Sursa: APM - Raportul anual "Starea factorilor de mediu în județul Călărași"

Cantitatea medie anuală de precipitații înregistrată în ultimii ani la stațiile meteorologice din județul Călărași a fost de 648,69 mm/an (Călărași), respectiv 695,88 mm/an (Oltenița). Spațial, cantitatea acestora crește dinspre est către vest.

În ceea ce privește regimul vânturilor, rolul principal în stabilirea direcției revine unităților de relief învecinate Câmpiei Române și anume: Carpații de Curbură, Podișul Dobrogei și Podișul Balcanic. Frecvența anuală a vântului pe direcții arată că vânturile de vest sunt preponderente la Călărași (17,2%) și Oltenița (19,2%), aspect pus pe seama orientării văii Dunării. Vara sunt predominante vânturile de vest și nord-vest, în timp ce iarna predomină vânturile de nord și nord-est.

Rețeaua hidrografică se compune din două bazine hidrografice, al Dunării și al Argeșului și dintr-un sub-bazin, cel al Mostiștei.

Fluviul Dunărea, care delimitează teritoriul județului în sud și sud-est de la km 300 (Cernavodă) la km 450 (Gostinu), se desparte în două brațe - Borcea pe stânga și Dunărea Veche pe dreapta - care închid între ele Balta Ialomiței.

Râul Argeș traversează zona de sud-vest a județului, pe o lungime de 42 km, vărsându-se în Dunăre la vest de municipiul Oltenița, după confluența cu Dâmbovița, în dreptul orașului Budești.

Alte râuri, cu izvoare de câmpie, ce brăzdează teritoriul județului sunt: Valea Berza, Furciturii, Cucuveanu, Vânăta, Argova, Călnău, Colceag, Milotina, Rasa, Jegălia, Belciugatele, râuri cu luciu de apă permanent, care au amenajate pe ele mici acumulări piscicole.

Resurse naturale

Tabel nr. 1 – Rețeaua hidrografică principală din județul Călărași

Cursuri de apă pe teritoriul județului Călărași	Lungimea cursului (km)
Fluviul Dunărea	150
Brațul Borcea	100
Râul Argeș	42
Râul Dâmbovița	28
Râul Mostiștea	74

Sursă: Date INS, Anuarul Statistic al județului Călărași, 2019

Principala bogăție naturală o constituie **terenurile agricole** (cca. 84% din suprafața județului). Solurile, constituite din diferite tipuri de cernoziomuri și din soluri aluvionale, au o fertilitate ridicată, ceea ce permite practicarea pe scară largă a agriculturii, predominant fiind caracterul cerealier al producției vegetale.

Tabel nr. 2 – Repartiția terenurilor pe categorii de acoperire/utilizare în județul Călărași

Categoria de acoperire/utilizare	Suprafață (ha)	%
Terenuri agricole, din care:	425.713	83,69
- teren arabil³	409.206	96,12
- pășuni	10.474	2,46
- fânețe	208	0,05
- alte plantații de pomi	193	0,05
- vii și pepiniere viticole	4.360	1,02
- livezi și pepiniere pomicole	257	0,06
- arbuști fructiferi	48	0,01
- suprafață agricolă neutilizată	967	0,23
Terenuri neagricole total⁴ - <i>Notă: Datele sunt actualizate la nivelul anului 2014 (până la finalizarea acțiunii de cadastrare a țării de către ANCP, seriile de date sunt blocate la nivelul anului 2014)</i>		
Păduri și altă vegetație forestieră	22.156	4,36
Ape și bălți	27.270	5,36
Construcții	18.570	3,65
Căi de comunicații și căi ferate	12.566	2,47
Terenuri degradate și neproductive	2.425	0,48

³ Sursa: Raport privind starea mediului, anul 2018 Călărași

⁴ Sursa: INS - AGR101B - Suprafata fondului funciar dupa modul de folosinta, pe judete si localitati

Pe Dunăre, între km 368-400 s-a dezvoltat un zăcământ de **agregate minerale** (nisip, pietriș, bolovăniș), care se regenerează anual în funcție de nivelul apelor Dunării. În nord-vestul județului, în zona comunei Ileana există un zăcământ de **petrol** aflat în exploatare.

Vegetația forestieră care ocupă 4,4% din suprafața județului este formată îndeosebi din speciile: plop euro-american, salcâm, stejar brumăriu, salcie albă, frasin de câmp, stejar peduncular, ulm, tei, arțar tătăresc.

Fauna sălbatică a județului este bogată în specii cinegetice, reprezentate prin: mistreț, iepure, căprior, cerb, vulpi, porumbei, turturele, guguștuci, prepelițe, grauri, sturzi, ciocârlani, găște, gărlite, rațe, lișițe, găinușe de baltă, sitari, etc. În zona ariei protejate Iezer-Călărași se întâlnește viezurele, lutra, cârțița, popândăul, șobolanul de apă, broasca țestoasă, specii caracteristice zonei umede.

Referitor la **fauna acvatică** din lacurile județului și din apele curgătoare ce brăzdează teritoriul acestuia, aceasta este reprezentată de: caras, crap, novac, șalău, știucă, somn, sturion și scrumbie de Dunăre.

1.3 Populația județului

Demografie

Populația după domiciliu a județului Călărași la 1 ianuarie 2020 atingea pragul de 306.820 locuitori, în scădere cu 1,06% față de aceeași perioadă a anului 2019 (310.104 locuitori), populația înregistrând o scădere medie anuală de 0,67% în ultimii 10 ani, respectiv de 0,83% în ultimii 5 ani.

Tabel nr. 3 – Evoluția populației cu domiciliu în județul Călărași în ultimii 5 și 10 ani

An de referință	Total populație după domiciliu (nr. persoane)	Variație medie anuală (an 2019 față de anul de referință)	Variație totală (an 2019 față de anul de referință)
		Nr. locuitori în 2020: 306.820	
2011	326.475	-0,67%	-6,02%
2014	321.429	-0,76%	-4,55%
2016	317.770	-0,83%	-3,45%

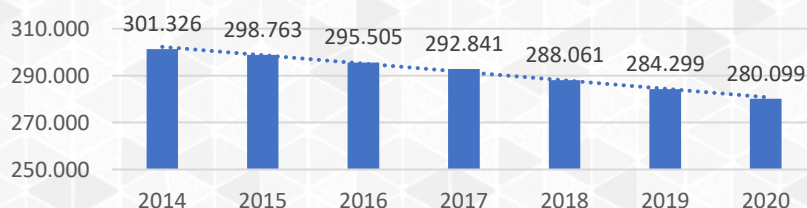
Sursă: Prelucrarea consultantului, date INS (POP107A)

În perioada de referință a strategiei de dezvoltare anterioare, respectiv 2014 – 2020, populația a scăzut cu 4,55%, în acest interval înregistrând o scădere medie anuală de 0,76%.

Conform datelor oferite de Institutul Național de Statistică, populația cu domiciliul înregistrat în județul Călărași a înregistrat o scădere continuă în ultimii 5 ani, în condițiile în care, în anul 2016, populația stabilă la nivelul județului era de 317.770 locuitori.

Scăderea populației se observă în ultimii 5 ani și în cazul *populației rezidente*, indicator care include toate persoanele indiferent de cetățenie, care au locuit în județ, cel puțin în ultimele 12 luni, acest indicator fiind cel utilizat în realizarea de comparații internaționale, conform regulamentelor europene.

Figură nr. 4 – Evoluția populației rezidente din județul Călărași în perioada 2014 - 2020



Sursă: Date INS (POP105A)

Populația rezidentă a județului Călărași era la 1 ianuarie 2020 de 280.099 locuitori, în scădere cu 5,21% față de acum 5 ani, populația înregistrând o scădere medie anuală de 1,28% în ultimii 5 ani și de 8,40% în ultimii 9 ani⁵.

Tabel nr. 4 – Evoluția populației rezidente a județului Călărași în ultimii 5 ani și 9 ani

An de referință	Total populație rezidentă (nr. persoane)	Variație medie anuală (an 2020 față de anul de referință 2016)	Variație totală (an 2020 față de anul de referință 2016)
		2020: 280.099 locuitori	
2012	305.779	-1,03%	-8,40%
2014	301.326	-1,16%	-7,04%
2016	295.505	-1,28%	-5,21%

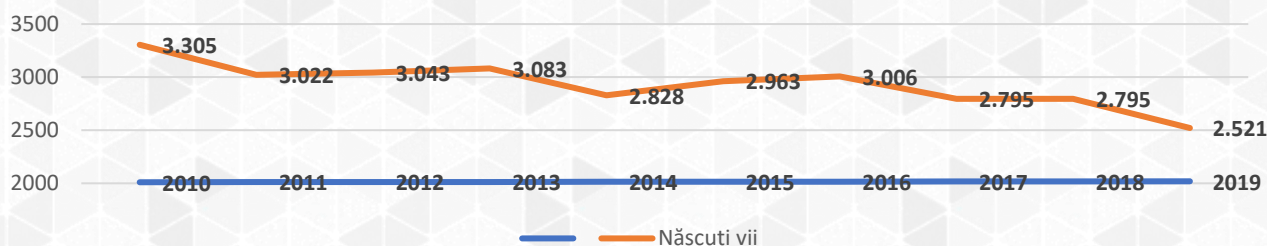
Sursă: Prelucrare date INS (POP105A)

În perioada de referință a strategiei de dezvoltare anterioare, respectiv 2014 – 2020, populația a scăzut cu 7,04%, în acest interval înregistrând o scădere medie anuală de 1,16%.

Proiecțiile demografice reprezintă un instrument fundamental în elaborarea programelor și strategiilor de dezvoltare economică și socială. Populația cunoaște la ora actuală un proces de regres accentuat datorat îmbătrânirii, scăderii fertilității și a migrației, fenomene demografice care se pot constata în toate țările dezvoltate. În perspectivă, aceste fenomene vor crește în intensitate și vor genera efecte multiple în societate.

Scăderea populației la nivelul județului se datorează menținerii unui deficit al nașterilor în raport cu numărul deceselor (spor natural negativ), la care se adaugă soldul cumulat al migrației interne și externe. În ultimii 10 ani, numărul de născuți vii a scăzut cu 31,10%, în vreme ce numărul decedaților a scăzut cu 3,36%.

Figură nr. 5 – Evoluția sporului natural în județul Călărași în ultimii 10 ani



Sursă: Prelucrarea date INS (POP201A; POP206B)

În județul Călărași, sporul natural⁶ a devenit negativ începând cu anul 1991, aspect care s-a amplificat de-a lungul anilor, cel mai mare decalaj fiind înregistrat în anul 1996 (-1.622 persoane), decalaj care a fost depășit consecutiv în anii 2017 (-1.644 persoane), 2018 (-1.677 persoane), culminând cu anul 2019 (-1.711 persoane).

Populația pe vârste și sexe

Populația județului Călărași la 01.01.2020 (306.820 locuitori) era formată din 150.660 persoane de sex masculin (49,10%) și 156.160 persoane de sex feminin (50,90%). Structura populației pe sexe din ultimii 10 ani relevă o distribuție echilibrată între sexe.

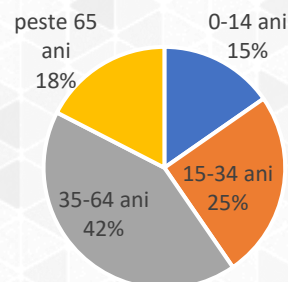
⁵ Nota: Datele pentru anul de referință 2011 nu sunt disponibile pentru a determina evoluția populației în intervalul de 10 ani.

⁶ Sporul natural reprezintă diferența dintre numărul născuților-vii și numărul persoanelor decedate, în anul de referință

Structura pe categorii de vârstă în județul Călărași indică o populație caracterizată de un proces de îmbătrânire, datorat în principal scăderii natalității cu 27,94% în ultimii 10 ani, care a condus la o reducere a populației tinere și creșterea numărului populației vârstnice.

Tabel nr. 5 – Structura populației pe grupe de vârstă la nivelul județului Călărași, la 1 ianuarie 2020

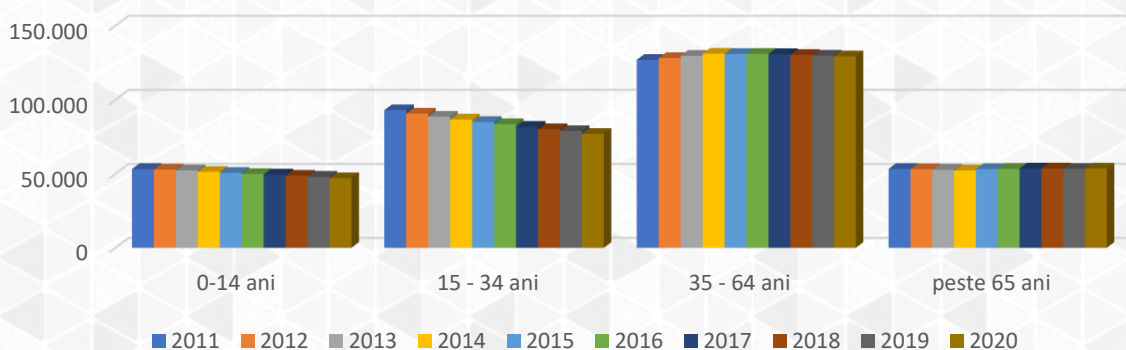
Grupe de vârstă	Masculin	Feminin	Total
0-14 ani	24.255	22.750	47.005
15-34 ani	39.832	37.120	76.952
35-64 ani	65.624	63.702	129.326
peste 65 ani	20.949	32.588	53.537
TOTAL	150.660	156.160	306.820



Sursă: Prelucrare date INS (POP107A)

Se observă faptul că procentul populației tinere (0-14 ani - 15,32%) este mai mic decât cel al vârstnicilor (peste 65 ani - 17,45%), ceea ce confirmă procesul de îmbătrânire demografică.

Figură nr. 6 – Evoluția structurii populației pe grupe de vârstă, în ultimii 10 ani

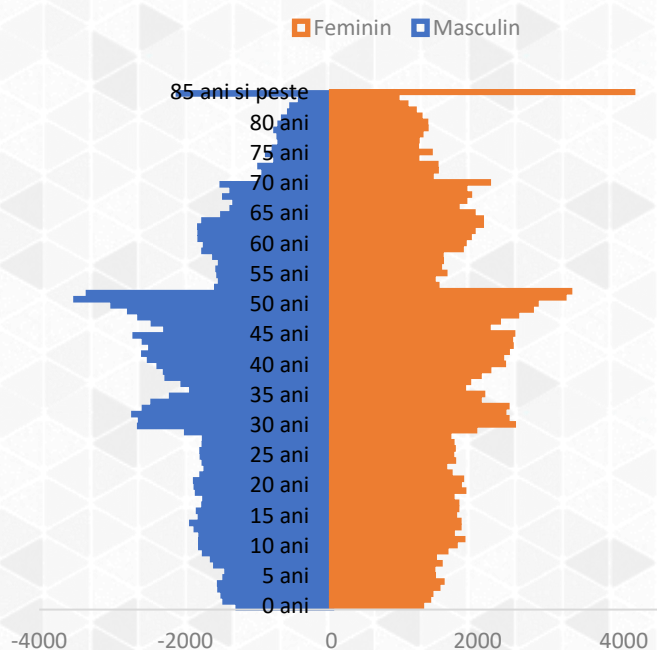


Sursă: Prelucrare date INS (POP107A)

Pe fondul unei scăderi generale a populației județului, procesul de îmbătrânire demografică se nuanțează prin creșterea procentului persoanelor vârstnice, în condițiile în care populația tânără a scăzut în intervalul de referință aferent ultimilor 10 ani (2011 – 2020).

Se constată, astfel, scăderea cu 13,87% a populației cu vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani în perioada 2011 – 2020, o scădere mai semnificativă (de 20,81%) remarcându-se în cazul populației cu vârsta cuprinsă între 15 – 34 ani. În aceeași perioadă, populația cu vârsta cuprinsă între 35 - 64 ani a înregistrat o creștere de 1,82% în județul Călărași, în timp ce populația cu vârsta de peste 65 ani a crescut cu 0,45%.

Figură nr. 7 – Piramida vârștelor în județul Călărași, la 1 ianuarie 2020



Sursă: Prelucrarea consultantului, date INS (POP107A)

Evoluția structurii pe vârste în județul Călărași nu este una pozitivă, mai ales din perspectiva utilizării capitalului uman pe piața muncii. În acest context, scăderea natalității și îmbătrânirea populației din ultimii 10 ani influențează schimbarea raportului dintre numărul persoanelor active ocupate și cele întreținute și inactive.

Structura etnică

Conform datelor de la ultimul recensământ al populației (2011), majoritatea locuitorilor din județul Călărași sunt români (84,55%), iar principala minoritate este cea a romilor (7,48%). Pentru 7,71% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută.

Tabel nr. 6 – Distribuția populației județului Călărași după etnie, 2011

Etnia	Număr locuitori	Pondere (%)
Români	259.310	84,550%
Maghiari	72	0,023%
Romi	22.939	7,480%
Ucraineni	8	0,003%
Germani	13	0,004%
Turci	513	0,167%
Ruși - Lipoveni	17	0,006%
Tătari	5	0,002%
Sârbi	5	0,002%
Bulgari	11	0,004%
Greci	8	0,003%
Italieni	18	0,006%
Evrei	6	0,002%
Polonezi	3	0,001%
Chinezi	5	0,002%
Armeni	17	0,006%
Macedoneni	32	0,010%
Altă etnie	71	0,023%
Informație nedisponibilă	23.638	7,708%
Total	306.691	100,00%

Sursă: Prelucrarea consultantului, Recensământul Populației și al Locuințelor 2011

Strategia de dezvoltare durabilă a județului
Călărași pentru perioada 2021-2027

Structura populației după religie relevă faptul că predomină credincioșii ortodocși, în pondere de 90,68%. Alte religii declarate la Recensământul Populației și al Locuințelor 2011 sunt: penticostală (0,67%), adventistă de ziua a șaptea (0,3%), musulmană (0,2%), romano-catolică (0,1%), fiind prezente însă și alte religii precum și atei sau persoane care nu și-au declarat religia.

Tabel nr. 7 – Distribuția populației județului Călărași după religie, 2011

Religia	Număr locuitori	Pondere (%)
Ortodoxă	278.121	90,685%
Romano-catolică	300	0,098%
Reformată	19	0,006%
Penticostală	2.041	0,665%
Greco-catolică	43	0,014%
Baptistă	176	0,057%
Adventistă de ziua a șaptea	918	0,299%
Musulmană	614	0,200%
Martorii lui Iehova	151	0,049%
Creștină după Evanghelie	218	0,071%
Creștină de rit vechi	50	0,016%
Evanghelică	58	0,019%
Evanghelică de confesiune augustană	4	0,001%
Altă religie	149	0,049%
Fără religie	51	0,017%
Atei	85	0,028%
Informație nedisponibilă	23.693	7,726%
Total	306.691	100%

Sursă: Prelucrarea consultantului, Recensământul Populației și al Locuințelor 2011

Migrația populației

În ultimii ani, în județul Călărași s-a înregistrat un flux destul de mare al plecărilor și stabilirilor cu domiciliul (inclusiv migrația externă), soldul schimbărilor de domiciliu fiind negativ.

Tabel nr. 8 – Soldul schimbărilor de domiciliu (inclusiv migrația externă) în ultimii 10 ani

An	Stabiliri cu domiciliul în județ (inclusiv migrația externă)	Plecări cu domiciliul din județ (inclusiv migrația externă)	Soldul migrației
2010	5.983	6.302	-319
2011	4.045	4.458	-413
2012	5.098	5.299	-201
2013	4.393	4.840	-447
2014	4.626	5.101	-475
2015	4.436	5.080	-644
2016	5.174	5.940	-766
2017	4.493	5.871	-1.378
2018	4.810	6.003	-1.193
2019	4.742	6.310	-1.568

Sursă: Prelucrarea consultantului, date INS (POP307B; POP308B)

Majoritatea schimbărilor sunt provenite prin migrație internă, realizată între județele țării. Astfel, în anul 2019, din soldul total negativ de 1.568 persoane, 1.366 persoane și-au schimbat domiciliul din județul Călărași în alt județ al țării, respectiv în Municipiul București în timp ce numai 202 persoane au părăsit țara.

Mișcarea naturală a populației

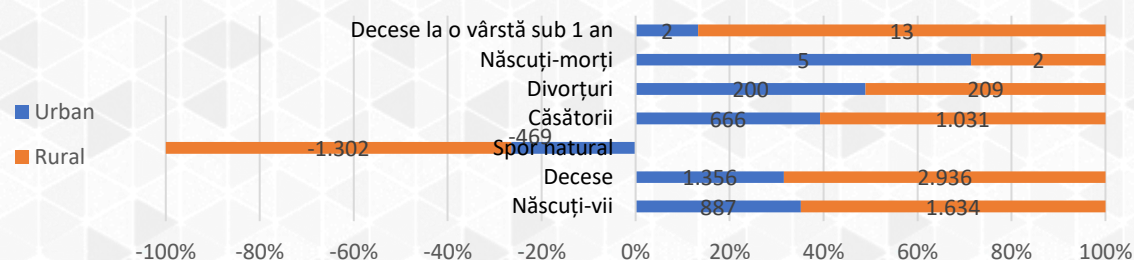
Comparând datele din mediul urban cu cele din mediul rural, la nivelul anului 2019, un procent 64,82% din numărul total al născuților-vii a fost înregistrat în mediul rural. În același timp însă, numărul deceselor înregistrate în mediul rural reprezintă 68,41% din totalul pe județ.

Astfel, sporul natural în mediul rural a fost negativ (-1.302 persoane), depășind cu mult pe cel din mediul urban (-469 persoane). Acest raport între mediile rural și urban este justificat și de faptul că aproape 60% din populația județului trăiește în mediul rural.

Numărul deceselor la vârsta de sub 1 an este semnificativ mai mare în mediul rural; în anul 2019 s-au înregistrat 13 astfel de decese, față de 2 înregistrate în mediul urban. Acest fapt se explică prin lipsa unităților sanitare sau a cadrelor medicale din mediul rural.

În ceea ce privește nupțialitatea și divorțialitatea, numărul căsătoriilor este de aproximativ 4 ori mai mare decât cel al divorțurilor, în mediul rural înregistrându-se 60,75% din totalul căsătoriilor. Numărul divorțurile atinge valori relativ apropiate pe medii de rezidență.

Figură nr. 8 – Mișcarea naturală a populației în județul Călărași, 2019



Sursă: Prelucrarea consultantului, date INS (POP201A; POP206B; POP210A; POP212A; POP204B; POP208A)

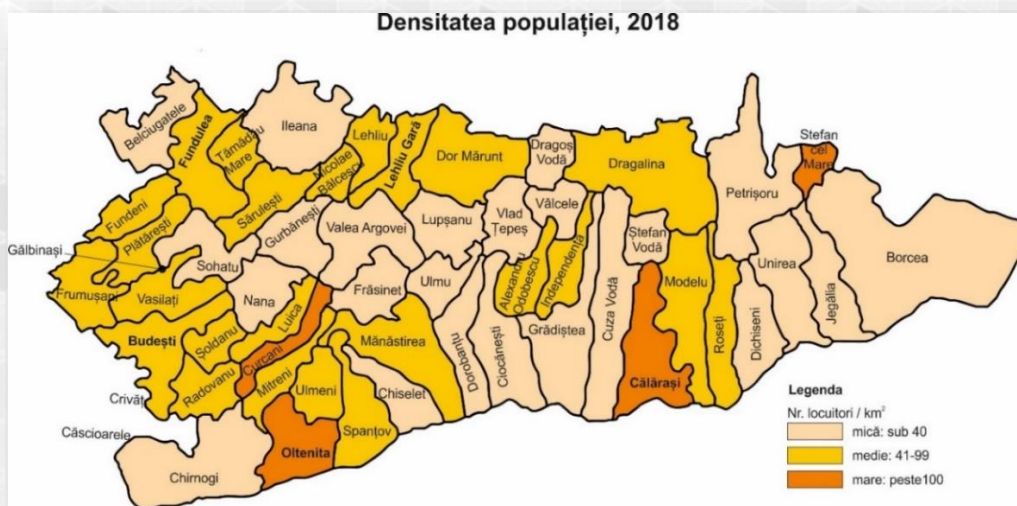
Densitatea populației

Județul înregistrează în anul 2020 o populație urbană de 39,99% din populația totală, fiind sub media națională de 56,42%⁷. Nivelul de urbanizare este mai apropiat de media Regiunii Sud Muntenia (42,8%), fiind cu doar 2,81% mai redus.

Astfel, județul Călărași este caracterizat de un grad mic de urbanizare, clasându-se pe locul 36 la nivel național după procentul populației din mediul urban (procent din totalul populație la nivel județean). În ceea ce privește densitatea populației, județul Călărași este caracterizat de o densitate scăzută, comparativ cu celelalte județe din țară.

⁷ Sursa: Date INS - POP107A - POPULATIA DUPA DOMICILIUL la 1 ianuarie pe grupe de varsta si varste, sexe, medii de rezidenta, macroregiuni, regiuni de dezvoltare si judete

Figură nr. 9 – Densitatea populației în județul Călărași, 2018



Sursă: Prelucrarea consultantului, *Anuarul Statistic al județului Călărași, ediție 2020*

În cadrul județului, o densitate ridicată întâlnim în municipiile Călărași (581 locuitori/km²) și Oltenița (272,3 locuitori/km²), precum și în comunele Gălbinași (189,7 locuitori/km²) Ștefan cel Mare (141,2 locuitori/km²) și Curcani (101,8 locuitori/km²). Cea mai scăzută densitate a locuitorilor se întâlnește în localitățile rurale precum Gurbănești (15,7 locuitori/km²), Ulmu (19,3 locuitori/km²), Dichiseni (19,5 locuitori/km²) și Frăsinet (19,6 locuitori/km²).

Analiza SWOT - Profilul județului Călărași

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none">• Poziționare geografică favorabilă, cu conectivitate bună la autostrada A2• Cadru natural favorabil dat de riveranitatea la Dunăre (ostroave sălbatice, floră, faună specifice și bogate)• Existența unui număr de 2 porturi la Dunăre• Fertilitate ridicată a terenurilor agricole• Pondere mare a terenurilor agricole în suprafața județului	<ul style="list-style-type: none">• Rata natalității scăzută• Populație îmbătrânită• Grad mic de urbanizare
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none">• Dezvoltarea durabilă a agriculturii prin valorificarea terenurilor agricole• Prezența celor 5 perechi de orașe de la Dunăre cu potențial de dezvoltare integrată, dintre care 2 sunt pe teritoriul județului Călărași (în județul Călărași: Oltenița – Tutrakan și Călărași – Silistra, în județul Dolj: Vidin – Calafat, Bechet-Oreahovo, în județul Teleorman: Turnu Măgurele-Nikopole)• Disponibilitatea finanțărilor nerambursabile, Rrevizuirea Planului de Acțiune SUERD	<ul style="list-style-type: none">• Îmbătrânirea accentuată a populației ca urmare a scăderii fertilității și a migrației externe• Tendința de migrație a populației în afara județului• Pericolul de inundații dat de rețeaua hidrografică a județului• Poziționarea județului în zona de risc seismic mediu• Schimbări climatice

Județul Călărași dispune de un potențial deosebit care poate fi în continuare valorificat în contextul dat de programele de finanțare nerambursabilă și de revizuirea Planului de Acțiune SUERD. În acest context, este necesară concentrarea eforturilor administrației publice în sensul dezvoltării infrastructurii de acces la zonele cu potențial turistic ridicat și de dezvoltare a rețelelor de utilități în aceste zone pentru a crea cadrul dezvoltării unor investiții și din partea mediului privat.

Procesul de îmbătrânire a populației va crea o presiune suplimentară asupra furnizării de servicii sociale și celor de sănătate care trebuie extinse cu servicii dedicate vârstnicilor. Tendința de migrație a populației în afara țării poate fi contracarată prin creșterea atractivității județului pentru tineret prin dezvoltarea unei infrastructuri ofertante pentru petrecerea timpului liber, dar și prin creșterea oportunităților de angajare și a ofertei de locuri de muncă plătite corespunzător.

2. Economie și sectorul de activități comerciale

2.1 Analiza situației economice la nivel de județ

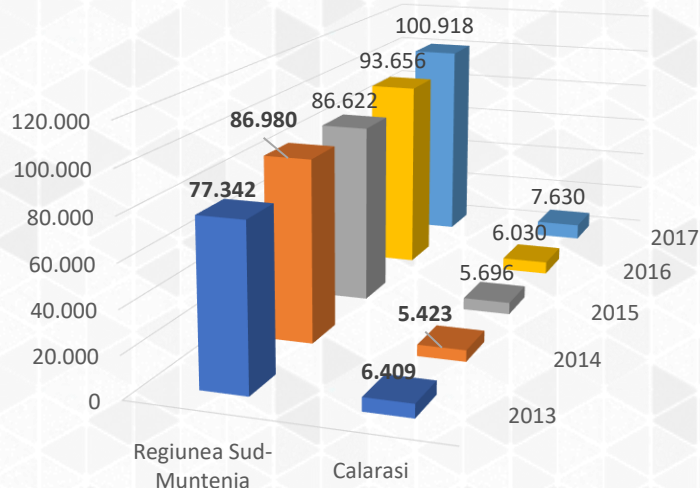
Nivelul PIB, național/regiune/județ

La nivelul anului 2017, județul Călărași a ocupat al 38-lea loc în topul județelor, din punct de vedere al contribuției la PIB-ul național.

Evoluția PIB-ului a fost una relativ constantă pe parcursul ultimilor 5 ani, fiind înregistrată o scădere de 15,38% în anul 2014 la nivel de județ, urmată de o ușoară creștere, care s-a intensificat în anul 2017 (creștere de 26,53% față de anul 2016).

Dacă în perioada 2013 – 2017, PIB-ul național a avut o creștere de 35%, cel regional de 30,48%, PIB-ul generat de județul Călărași a cunoscut o creștere de numai 19,05% (7.629,8 milioane lei în 2017). Valoarea PIB pe locuitor în 2017 a fost de 26.260,5 lei/loc⁸.

Figură nr. 10 – Evoluția PIB-ului regional și județean (milioane lei) în ultimii 5 ani



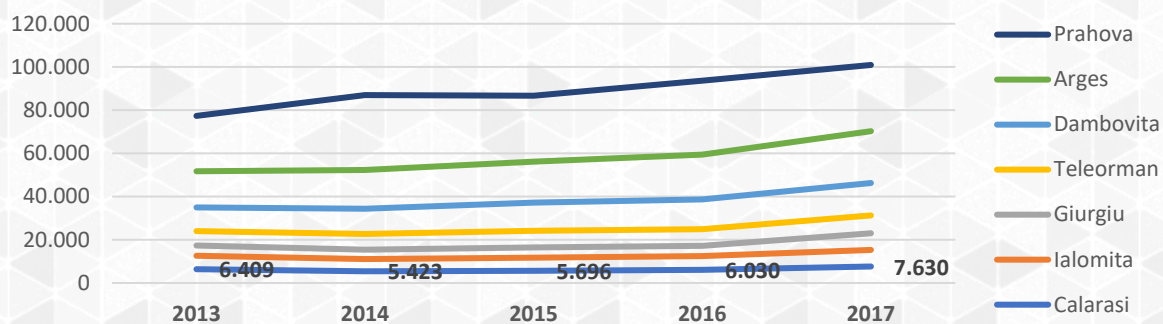
Sursă: Prelucrare date INS (CON103I)

În perioada analizată, procentul contribuției județului la nivelul PIB-ului regiunii Sud Muntenia s-a redus de la 8,29% în 2013 la 7,56% în anul 2017, chiar dacă nivelul PIB-ului județului a crescut cu 19,05% în această perioadă. Județul Călărași a fost pe ultimul loc ca mărime din punctul de vedere al PIB-ului la nivelul Regiunii Sud-Muntenia.

Se remarcă faptul că în ultimii 5 ani, PIB-ul național a cunoscut o creștere cu 35%, cel regional cu 30,48% în timp ce creșterea înregistrată de PIB-ul generat la nivelul județului Călărași nu a cunoscut același ritm de evoluție.

⁸ Sursa: Direcția Regională de Statistică Călărași și Anuarul Statistic al județului Călărași, ediție 2020

Figură nr. 11 – Evoluția PIB-urilor județene în cadrul Regiunii Sud Muntenia (mil. lei)

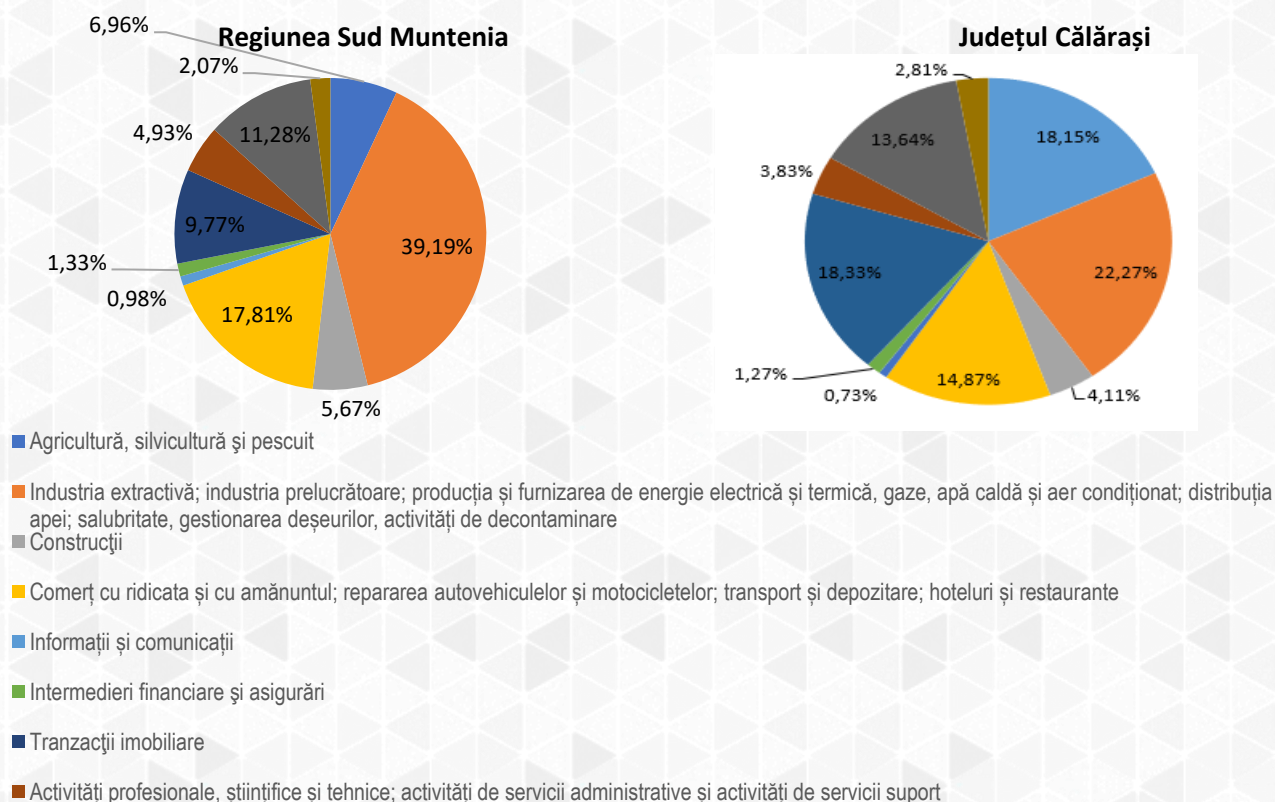


Sursă: Prelucrare date INS (CON103I)

Componentele PIB

Analizând valoarea adăugată brută pe domenii de activitate, se poate observa faptul că ponderea principală este reprezentată de "Industria extractivă; industria prelucrătoare; producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat; distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare" atât în Regiunea Sud Muntenia (36,24%), cât și la nivelul județului Călărași (22,27%).

Figură nr. 12 – VAB pe categorii de resurse, în Regiunea Sud și în județul Călărași, 2017



Sursă: Date Direcția Regională de Statistică Călărași și Anuarul Statistic al județului Călărași, anul 2019

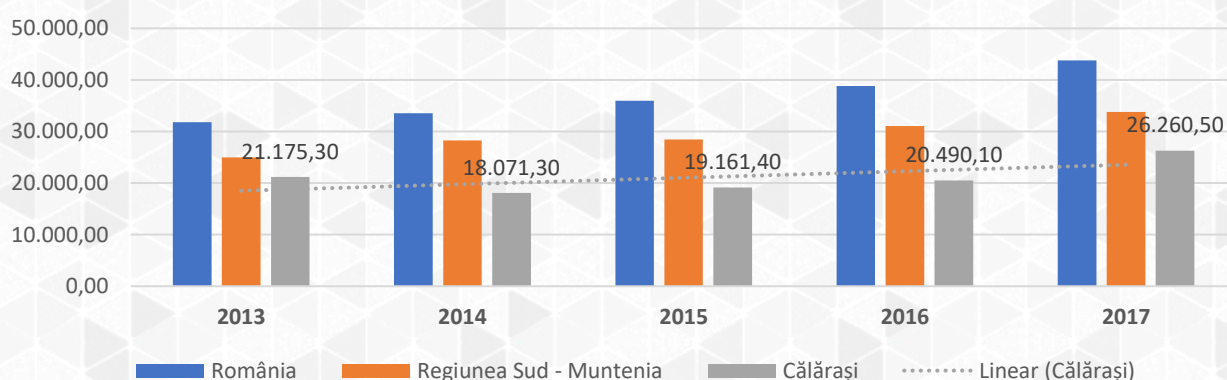
PIB-ul județului Călărași pe cap de locuitor a fost în anul 2017 de 26.260,50 lei, comparativ cu 33.808,40 lei pentru Regiunea Sud Muntenia și cu 43.788,80 lei pentru România. Aceste valori subliniază poziția mai puțin favorabilă a economiei județului la nivel de țară.

În perioada 2013-2017 se observă o creștere a valorii PIB/locuitor la nivel național și regional, în medie anuală de 8,37% și respectiv 7,97%. La nivelul județului Călărași, valoarea PIB/locuitor a scăzut în anul 2014 cu 14,66% față de anul 2013, însă a urmat apoi o perioadă de redresare, înregistrând o creștere medie anuală de 13,71%. Astfel, diminuarea indicatorului din anul 2014 a fost acoperită în perioada analizată, atingând în anul 2017 valoarea de 26.260,5 lei/locuitor (cu 24,01% mai mult față de anul 2013).

Deși a înregistrat o creștere globală în perioada 2013-2017 de 24,01%, nivelul PIB/locuitor din județul Călărași este sub nivelul regional de 33.808,40 lei/locuitor, care a înregistrat o creștere în 2017 față de anul 2013 de 35,39%.

Discrepanța față de celelalte județe se observă și din compararea cu nivelul național, unde PIB/locuitor a crescut cu 37,74% în anul 2017 față de anul 2013, atingând valoarea de 43.788,80 lei/locuitor cu mult peste nivelul județului Călărași.

Figură nr. 13 – Evoluția PIB/locuitor (lei/locuitor) în ultimii 5 ani

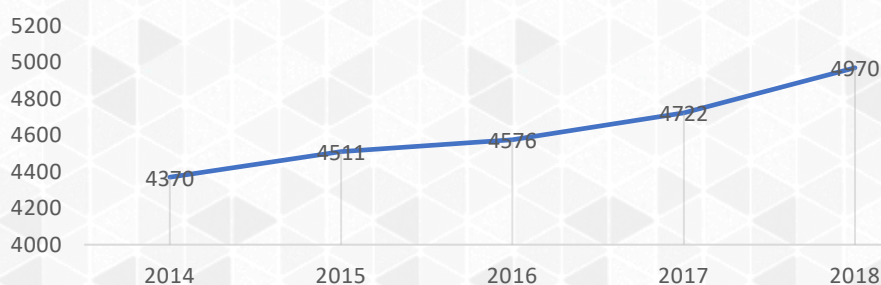


Sursă: Date INS

Evoluția mediului de afaceri în ultimii 5 ani

Mediul de afaceri al județului Călărași a înregistrat o creștere de 13,73% din punct de vedere al numărului de întreprinderi active⁹. În perioada 2014 – 2018, indicatorul atinge valoarea de 4.970 societăți înregistrate la nivelul anului 2018.

Figură nr. 14 – Evoluția numărului de întreprinderi active din județul Călărași în ultimii 5 ani



Sursă: Date INS (INT1010)

⁹ Întreprinderea activă este entitatea care, din punct de vedere economic este activă (în perioada de observare), respectiv realizează bunuri sau servicii, înregistrează cheltuieli și întocmește bilanț contabil.

Același ritm de creștere s-a înregistrat și la nivel național (13,62% în perioada 2014-2018), însă la nivel regional, creșterea a fost ușor mai accelerată în perioada analizată (15,52%), fiind active 63.262 societăți comerciale în anul 2018, ceea ce denotă nu doar tendința de dezvoltare economică a țării, ci și un mediu de afaceri în creștere la nivelul regiunii Sud Muntenia și în județul Călărași.

În ceea ce privește evoluția în perioada 2014-2018 a numărului întreprinderilor active pe ramuri ale economiei naționale, la nivelul județului Călărași se observă o creștere semnificativă în domeniul "*Activităților de spectacole, culturale și recreative*" (123,08%) precum și în domeniul "*Intermedierilor financiare și asigurări*" (63,33%).

La polul opus, cea mai redusă creștere în perioada 2014-2018 a numărului întreprinderilor active s-a înregistrat în domeniul "*Comerțului cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor*" de doar 3,18%. În "*Industria extractivă*", numărul de întreprinderi active nu s-a modifica în perioada analizată, iar în "*Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare*", acesta a scăzut cu 13,16%.

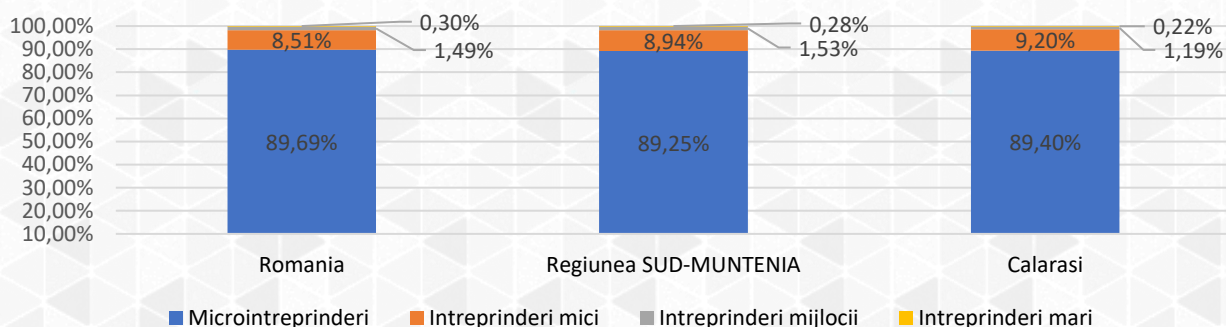
Tabel nr. 9 – Evoluția numărului întreprinderilor active pe sectoare ale economiei, în ultimii 5 ani

CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale - secțiuni)	2014	2015	2016	2017	2018
A Agricultură, silvicultură și pescuit	507	533	545	576	578
B Industria extractivă	4	4	4	5	4
C Industria prelucrătoare	343	366	376	375	401
D Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	5	5	6	6	7
E Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	38	39	39	36	33
F Construcții	358	383	382	399	411
G Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	1.952	1.937	1.933	1.945	2.014
H Transport și depozitare	294	301	309	334	362
I Hoteluri și restaurante	158	166	161	161	173
J Informații și comunicații	90	105	109	106	125
K Intermedieri financiare și asigurări	30	33	36	42	49
L Tranzacții imobiliare	46	51	57	67	71
M Activități profesionale, științifice și tehnice	288	311	321	329	360
N Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	100	102	107	115	126
P Învățământ	22	24	24	29	34
Q Sănătate și asistență socială	54	61	67	70	81
R Activități de spectacole, culturale și recreative	26	37	49	56	58
S Alte activități de servicii	55	53	51	71	83

Sursă: Date INS (INT1010)

Totodată structura întreprinderilor este predominată de IMM-uri, în special de microîntreprinderi, depășind 89% din total atât la nivel național, cât și la nivel regional și județean.

Figură nr. 15 – Structura întreprinderilor active după numărul de angajați, la nivel județean, regional și național, 2018



Sursă: Date INS (INT1010)

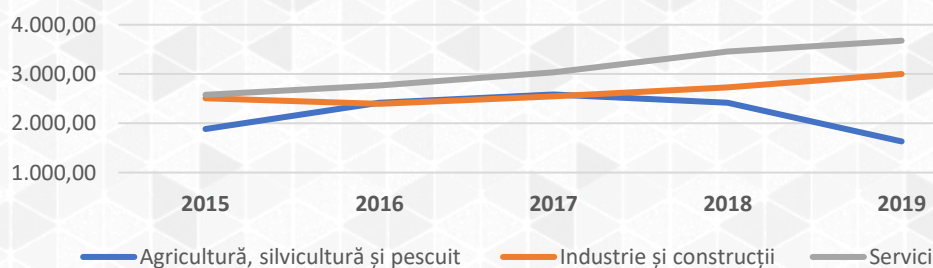
Evoluția cifrei de afaceri și a profitabilității în ultimii 5 ani financiari

Mediul de afaceri din județul Călărași este compus în cea mai mare parte din întreprinderi active în domeniul "*Comerțului cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor*" (2.014 societăți), reprezentând 40,52% din întreprinderile care au sediul în județ.

Din punctul de vedere al cifrei de afaceri generate, tot întreprinderile active în domeniul "*Comerțului cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor*" generează cea mai mare parte a cifrei de afaceri (34,58%), urmate de întreprinderile din "*Industria prelucrătoare*" (30,11%).

Per ansamblu, *Serviciile* au avut cel mai mare impact asupra cifrei de afaceri în județul Călărași în ultimii 5 ani.

Figură nr. 16 – Evoluția cifrei de afaceri generată de principalele sectoare economice din județul Călărași (mil. lei) în ultimii 5 ani



Sursă: Date INS și www.listafirme.ro

În perioada analizată, cifra de afaceri generată de sectoarele economice: *Servicii* a crescut cu 42,57% iar *Industria și Construcții* a crescut cu 19,69%. Cifra de afaceri generată de sectorul *agricol* a scăzut cu 13,49%.

Din punctul de vedere al secțiunilor economice s-a înregistrat o creștere a cifrei de afaceri în

majoritatea domeniilor de activitate, cea mai semnificativă fiind în domeniul *activităților de servicii administrative și activități de servicii suport* de 242,68%. Domeniile în care s-a înregistrat o scădere a cifrei de afaceri în perioada 2015 - 2019 sunt: "*Producția și furnizarea de energie electrică*" (43,55%), "*Agricultura, silvicultura și pescuitul*" (13,49%) și "*Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare*" (2,09%).

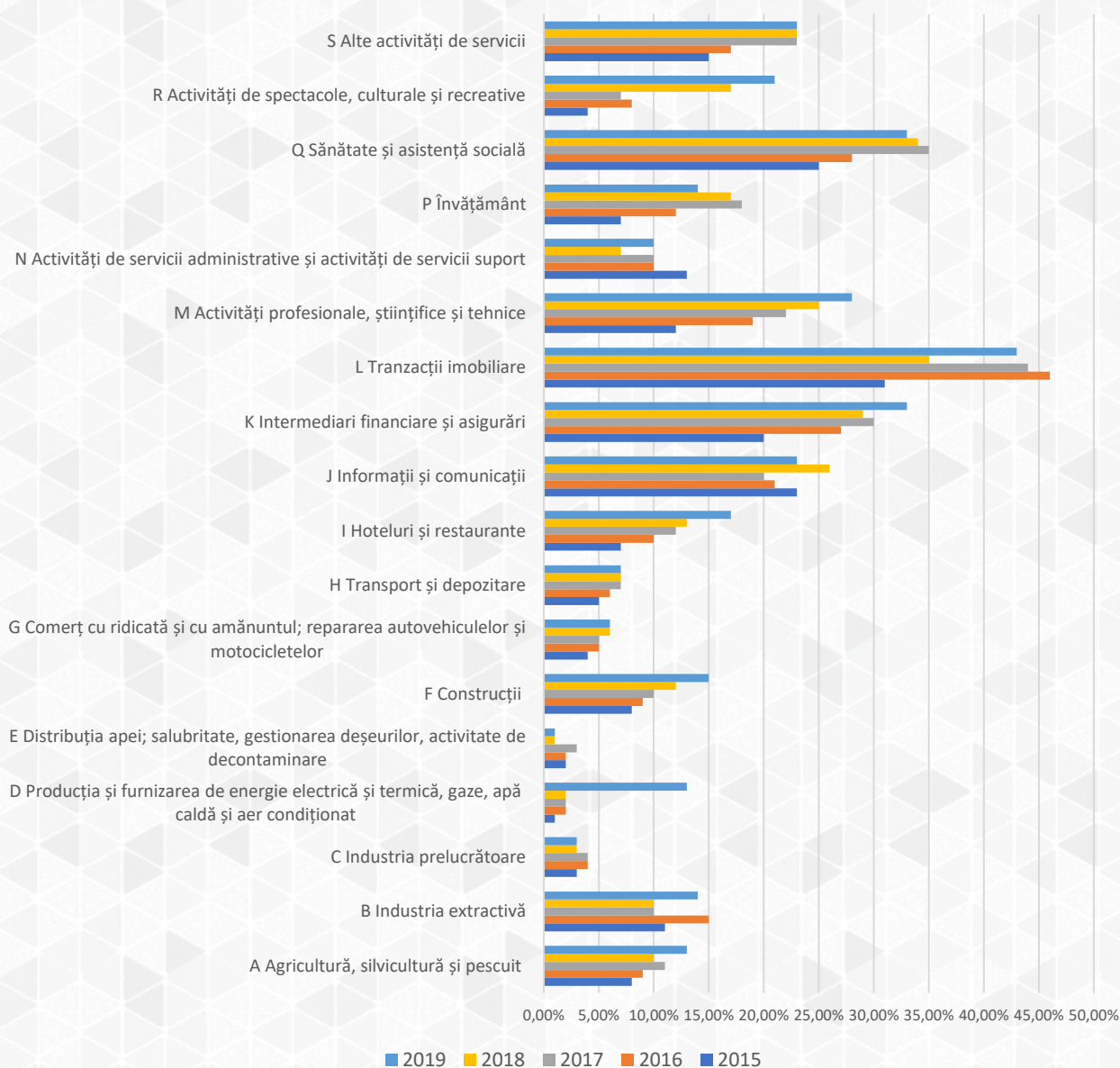
Pentru a analiza profitabilitatea și rentabilitatea întreprinderilor din județul Călărași, au fost utilizate datele din situațiile financiare ale firmelor înregistrate în județ, fiind calculate două tipuri de indicatori pentru fiecare dintre sectoarele economiei, respectiv: marja profitului net (profit/cifra de afaceri) și profitul ce revine pe salariat.

Rezultatele arată că există diferențe mari de profitabilitate a firmelor din diferitele sectoare în județul Călărași. *Valori scăzute* ale marjei profitului sunt înregistrate în sectoarele de *distribuție a apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare* dar și în sectorul *industriei prelucrătoare* iar valori relativ mari în domeniul *tranzacțiilor imobiliare*.

În ceea ce privește rentabilitatea firmelor, respectiv profitul ce revine pe salariat, cele mai scăzute valori se regăsesc în domeniile *învățământ* și alte *activități de servicii* iar valori ridicate se înregistrează în domeniul *comerțului* și în *agricultură*.

Analizând evoluția profitabilității în perioada 2016-2018, o creștere semnificativă s-a înregistrat în sectoarele de producție și furnizare energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat. În ceea ce privește evoluția negativă în perioada analizată, se remarcă sectoarele de distribuție a apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare.

Figură nr. 17 – Evoluția marjei profitului (%) în ultimii 5 ani



Sursă: Date www.listafirme.ro

Analiză comparativă a vieții economice din zona urbană și rurală

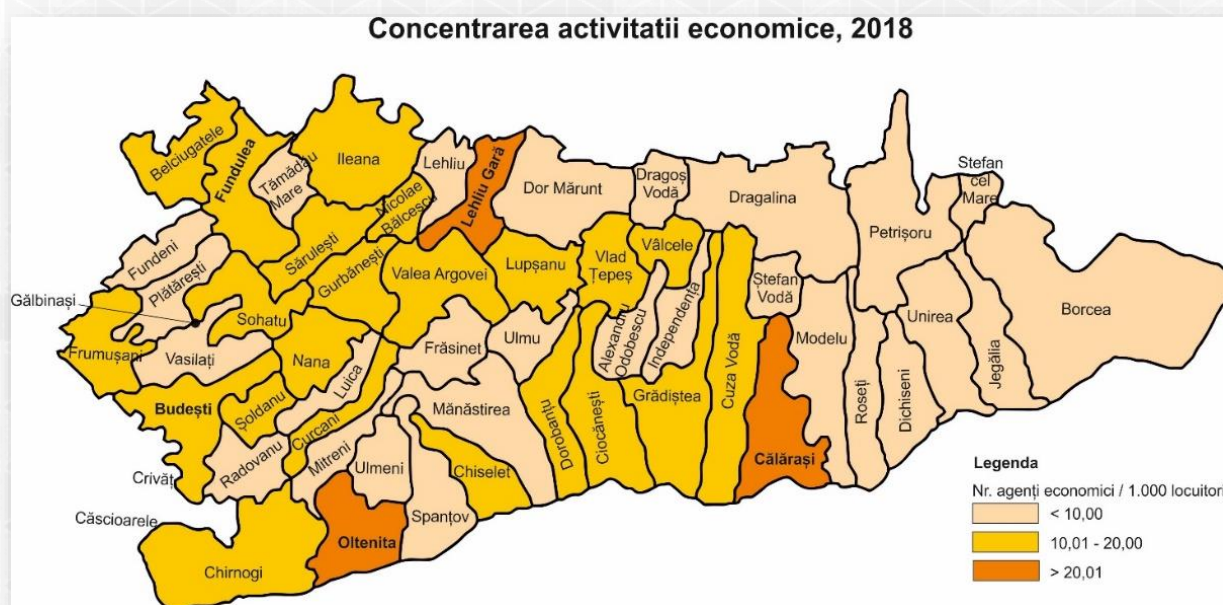
În ceea ce privește disponerea mediului de afaceri în profil teritorial, cea mai mare parte a agenților economici sunt localizați în mediul urban (61,07%), în special în Călărași și Oltenița.

În mediul rural, zonele cele mai populate din punct de vedere al mediului de afaceri se înregistrează în comunele Chirnoși și Modelu, comune care găzduiesc aproximativ 100 de societăți comerciale fiecare.

Din punctul de vedere al cifrei de afaceri cumulate, orașele care se remarcă sunt Călărași și Oltenița, care împreună obțin 59,29% din cifra de afaceri de la nivel județean. La nivel rural, comuna Chirnoși concentrează cea mai mare cifră de afaceri, urmată de comuna Dragalina.

Cartograma de mai jos ilustrează profilul antreprenorial al locuitorilor (densitatea numărului de firme la 1.000 locuitori), care este concentrat în doar câteva localități din județ unde se evidențiază un efect de aglomerare. Cea mai mică densitate a numărului de firme la 1.000 locuitori se identifică în estul județului iar o concentrare mai mare se află în orașe și în apropierea acestora.

Figură nr. 18 – Densitatea IMM-urilor în județul Călărași (agenți economici/1.000 loc)



Sursă: Prelucrarea consultantului, date INS

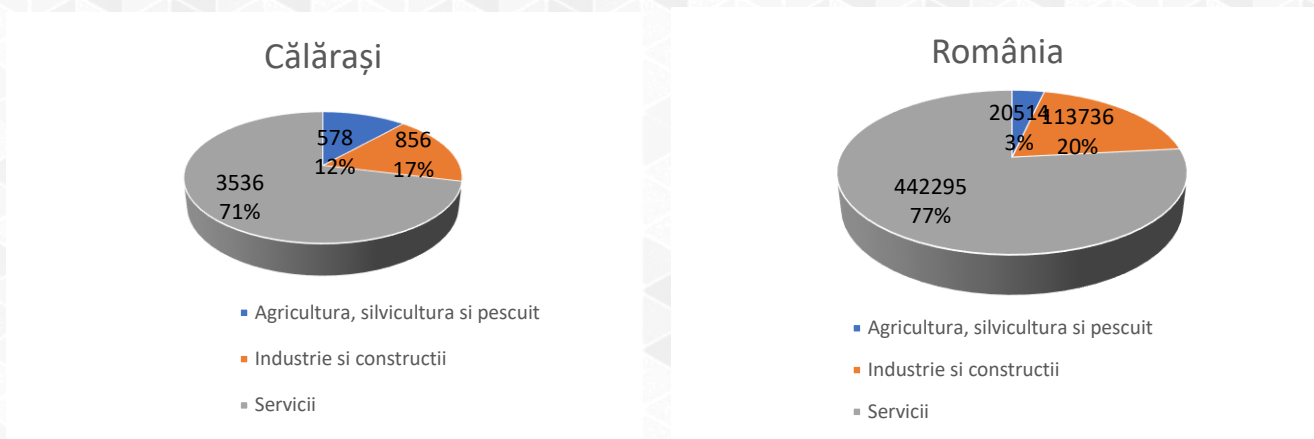
2.2 Situația sectoarelor economice

Situația sectoarelor economice din județ (industria, agricultura, servicii etc)

Mediul de afaceri la nivelul județului este dominat de *servicii*, cu o pondere de 71%, valoare apropiată de cea înregistrată la nivel național unde ponderea este de 77%. Se remarcă o diferență cu privire la *sectorul agricol* care reprezintă 12% din numărul de întreprinderi la nivel județean, față de 3% la nivel național.

Acest lucru se explică prin faptul că județul Călărași este un județ de câmpie, în care agricultura reprezintă una din activitățile economice de bază.

Figură nr. 19 – Structura mediului de afaceri din punct de vedere al numărului de întreprinderi

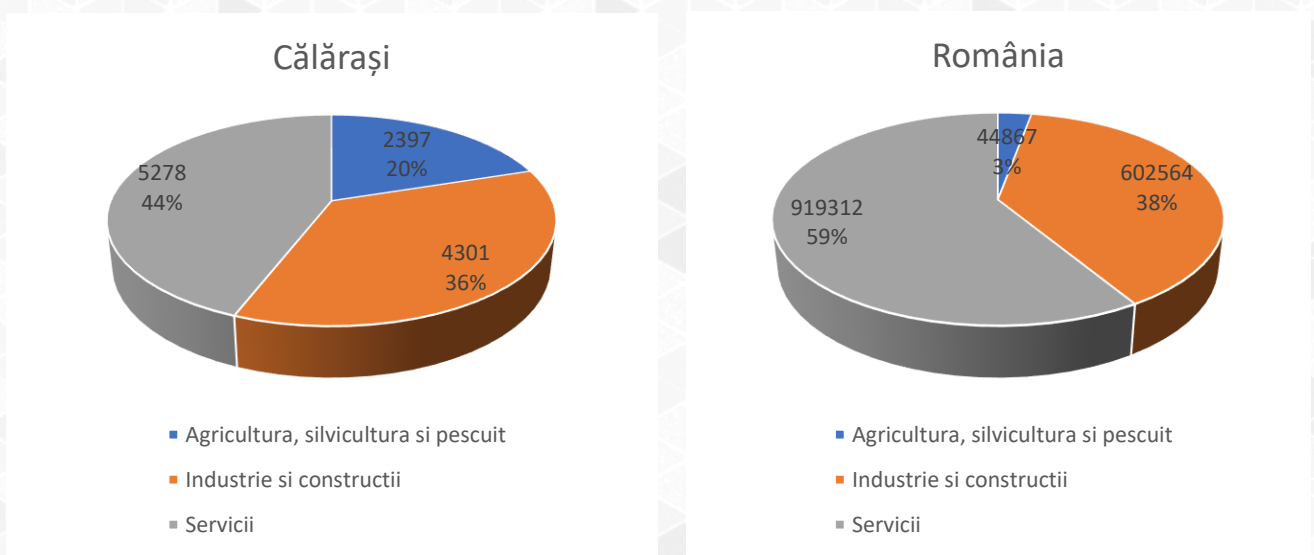


Sursă: Date INS

Din totalul de întreprinderi la nivel județean, 89,4% sunt microîntreprinderi, iar procentul cel mai mic este deținut de întreprinderile mari, de doar 0,22%.

În ceea ce privește structura cifrei de afaceri, se remarcă faptul că întreprinderile din servicii au o pondere mai redusă în județul Călărași decât la nivel național, însă se remarcă o pondere mai semnificativă în sectorul agricol de 20%, față de cel național de 3%. Nivelul cifrei de afaceri generate de sectorul industriei și a construcțiilor din județ este similar cu cel la nivel național.

Figură nr. 20 – Structura mediului de afaceri din punct de vedere al cifrei de afaceri



Sursă: Date INS și www.listafirme.ro

Domeniile economice cele mai performante în județul Călărași sunt reprezentate de *comerț* (34,58%) și *industria prelucrătoare* (30,11% din total Cifră de afaceri).

Din punct de vedere al numărului mediu de persoane ocupate, se remarcă tot *industria prelucrătoare* (8.987 persoane) și *comerțul cu ridicata și amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor* (7.610 persoane).

De asemenea, *industria prelucrătoare* a avut și cele mai multe investiții brute, de 262 milioane lei prețuri curente. La polul opus, s-a aflat industria extractivă cu 1 milion lei și alte activități de servicii colective, sociale și personale, precum și producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze,

apă caldă și aer condiționat, ambele domenii cu doar 2 milioane lei investiții brute. În domeniul învățământului nu au fost înregistrate investiții.

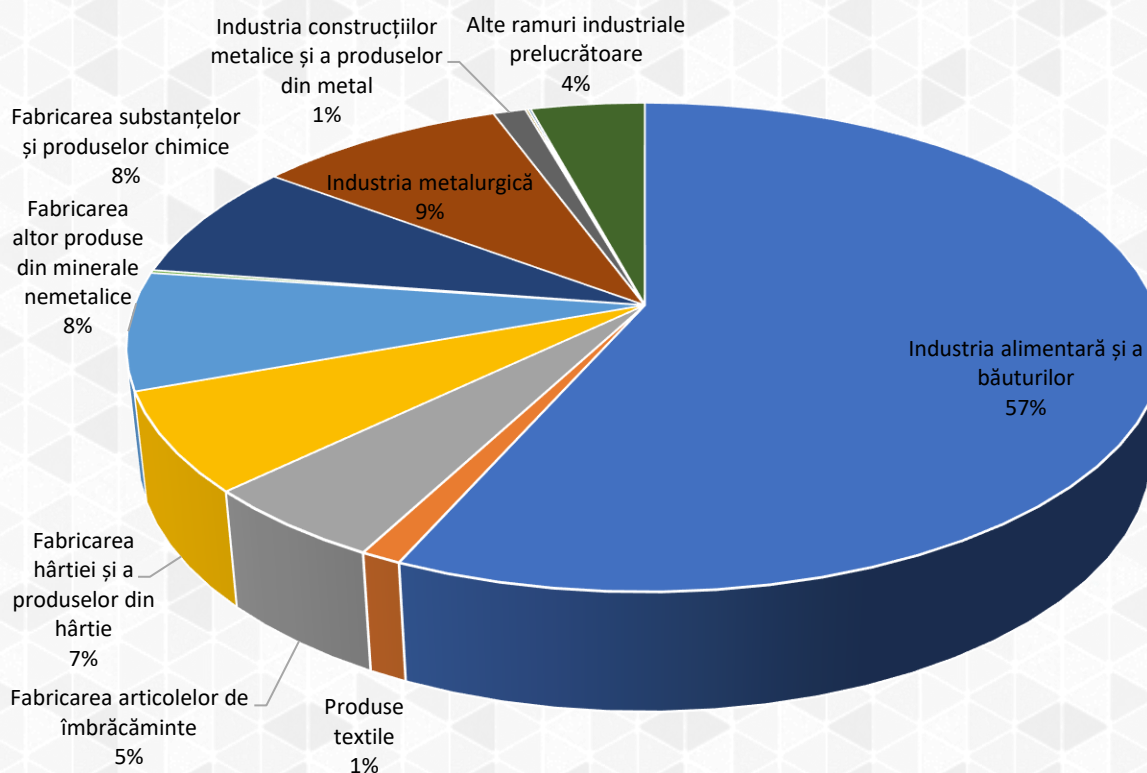
2.2.1 Industria

În anul 2018, industria județului Călărași a înregistrat o evoluție oscilantă, datorată în principal industriei prelucrătoare care deține o pondere covârșitoare în totalul producției industriale.

Comparativ cu anul 2017, producția industrială a înregistrat o evoluție ascendentă, atât per total, cât și la nivelul industriei prelucrătoare. Ramurile industriei prelucrătoare care au crescut sunt: *fabricarea substanțelor și produselor chimice* cu 23,8% și *industria alimentară* cu 6,7% iar cele care au scăzut sunt: *fabricarea hârtiei și a produselor de hârtie* cu 1,8%, *fabricarea altor produse din minerale nemetalice* cu 10,9%, *industria metalurgică* cu 11,4% și *fabricarea articolelor de îmbrăcăminte* cu 17,4%.

Ramurile cu pondere semnificativă în realizarea producției industriale au fost *industria alimentară și a băuturilor* (56,7%), *industria metalurgică* (9,2%), *fabricarea altor produse din minerale nemetalice* (7,8%), *fabricarea substanțelor și produselor chimice* (7,8%) și *fabricarea articolelor de îmbrăcăminte* (5,1%).

Figură nr. 21 – Structura producției industriei prelucrătoare, 2018



Sursă: Date Direcția Regională de Statistică Călărași - "Județul Călărași în cifre, 2019"

Un număr de 405 întreprinderi active în industria extractivă și cea prelucrătoare au realizat în 2018, 3,62 mld. lei, respectiv 30,19% din cifra de afaceri consolidată pe județ, aportul substanțial fiind adus de industria prelucrătoare (99,72%).

Industria prelucrătoare cu domeniile reprezentative după cifra de afaceri obținută în anul 2018 în județul Călărași, este concentrată în localitățile Călărași și Oltenița:

CAEN 2410 - Producția de metale feroase sub forme primare și de feroaliaje: Călărași (Donalam SRL) și Oltenița (Transdanube Industries SRL)

CAEN 2311 - Fabricarea sticlei plate: Călărași (Saint Gobain Glass Romania SRL)

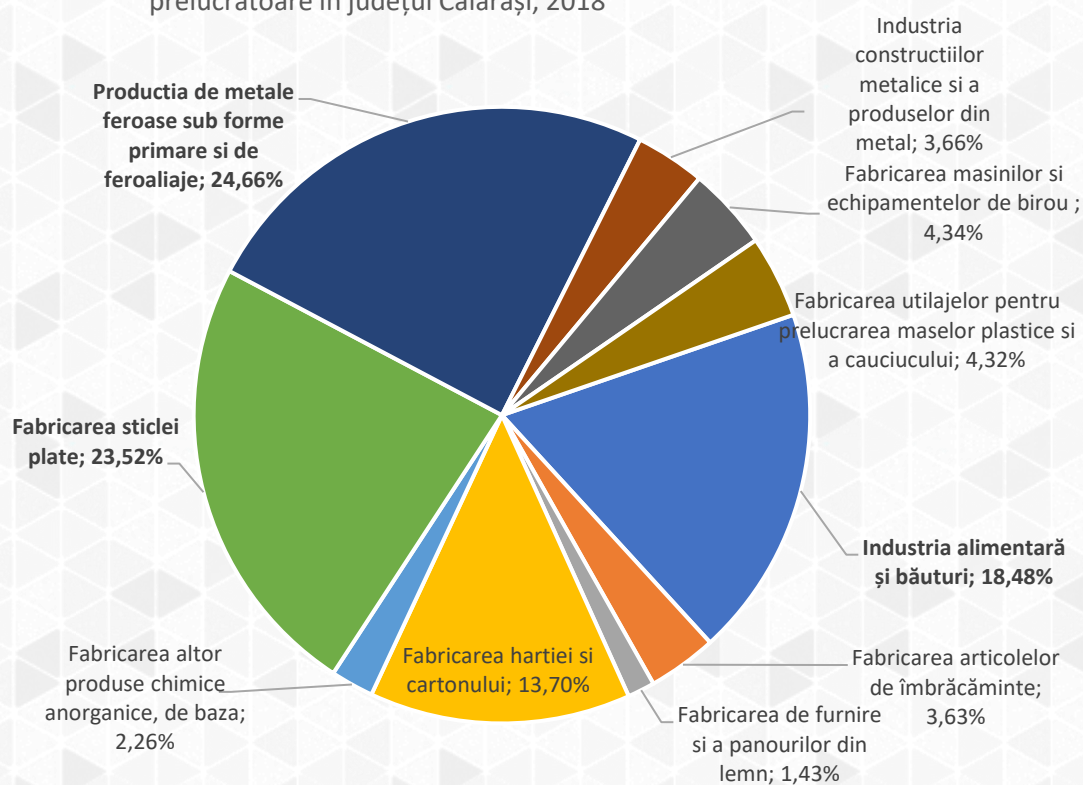
CAEN 1712 - Fabricarea hârtiei și cartonului: Călărași (Sofidel Romania S.A.)

CAEN 1013 - Fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pasăre): Călărași (Aldis SRL) și Oltenița (Carmangeria La Mihaela SRL)

CAEN 2823 - Fabricarea mașinilor și echipamentelor de birou (exclusiv fabricarea calculatoarelor și a echipamentelor periferice): Oltenița (Turbon Romania SRL)

Figură nr. 22 – Structura cifrei de afaceri din industria prelucrătoare, pe ramuri ale industriei

Contribuția ramurilor industriale la cifra de afaceri generată de industria prelucrătoare în județul Călărași, 2018

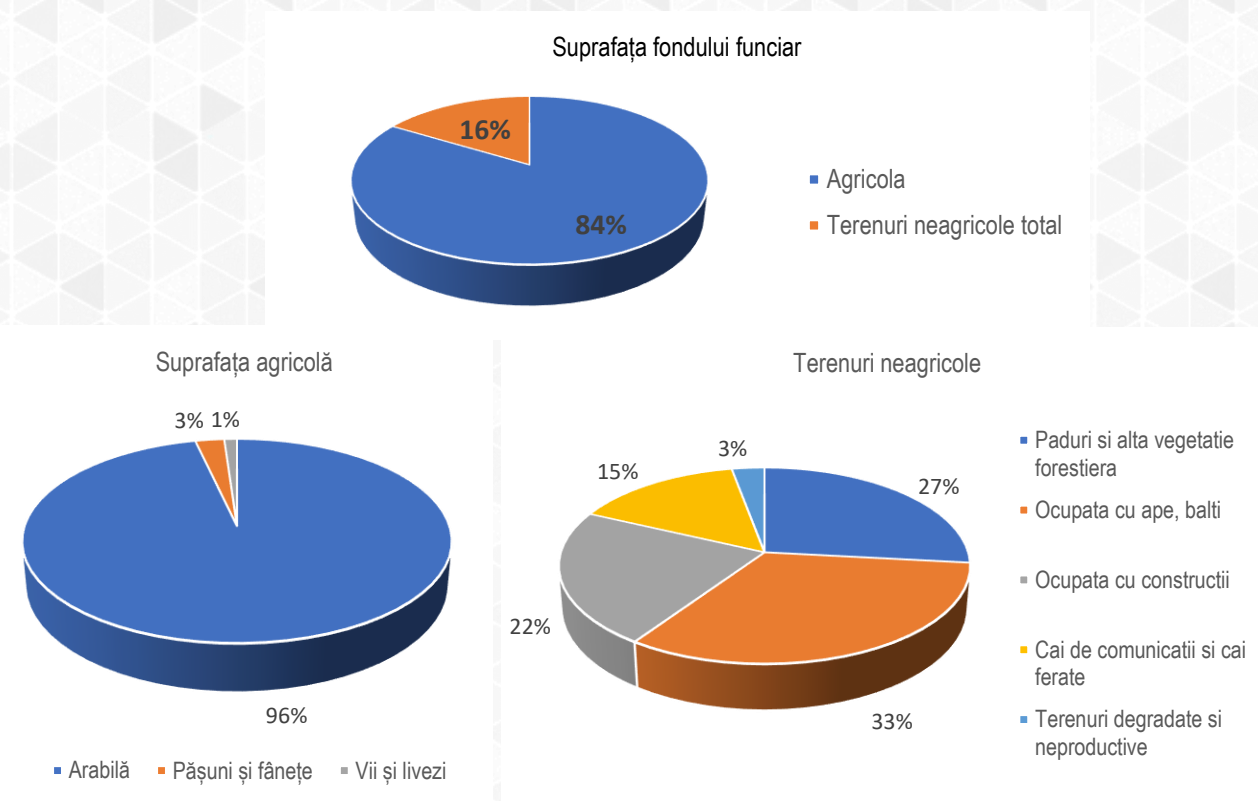


Sursă: Date www.listafirme.ro

2.2.2 Agricultură și silvicultură

Ponderea foarte mare a suprafeței de câmpie a condus la specializarea județului în practicarea agriculturii, activitate economică de bază a județului Călărași. Terenul agricol din județ acoperea la sfârșitul anului 2014, 425,7 mii ha (2,9% din suprafața agricolă a țării), din care 96,1% era teren arabil.

Figură nr. 23 – Structura suprafeței fondului funciar, după modul de folosință, 2014¹⁰



Sursă: Date Direcția Regională de Statistică Călărași - "Județul Călărași în cifre, 2019"

Agricultura județeană se caracterizează printr-o preponderență a *sectorului vegetal* (72,5%), orientat cu precădere spre *cultura cerealelor boabe, a plantelor uleioase și a plantelor de nutreț*, după cum urmează:

Tabel nr. 10 - Suprafețe arabile cultivate, pe culturi, 2014

Tip cultură	Suprafața cultivată (ha)	% utilizare suprafața cultivată
Cereale pentru boabe, din care:	281.070	69,01%
<i>grâu - secară - triticale</i>	120.979	29,70%
<i>orz - orzoaică</i>	28.514	7,00%
<i>porumb - sorg</i>	131.577	32,31%
Leguminoase pentru boabe, din care:	5.964	1,46%
<i>mazăre pentru boabe</i>	5.704	1,40%
Plante pentru ulei, din care:	98.153	24,10%
<i>floarea soarelui</i>	40.003	9,82%
<i>rapită</i>	34.336	8,43%
<i>soia</i>	23.259	5,71%
Plante pentru industrializare	930	0,23%
Legume de câmp și solarii	1.400	0,34%
Plante de nutreț	19.772	4,85%
TOTAL suprafață cultivată	407.289	100,00%

Sursa: Direcția Agricolă Județeană Călărași, adresa nr. 391 / 04.02.2020

¹⁰ Notă: Până la finalizarea activității de cadastrare a țării de către ANCP, datele privind suprafața agricolă vor rămâne blocate la nivelul anului 2014

Producțiile obținute la grâu, orz, porumb, floarea soarelui, soia, plasează județul Călărași în categoria județelor mari producătoare ale țării.

În anul 2018 s-a obținut o producție de porumb boabe de 924,4 mii tone, mai mare cu 29,96% decât în anul 2017 și mai mare cu 58,2% decât în anul 2015.

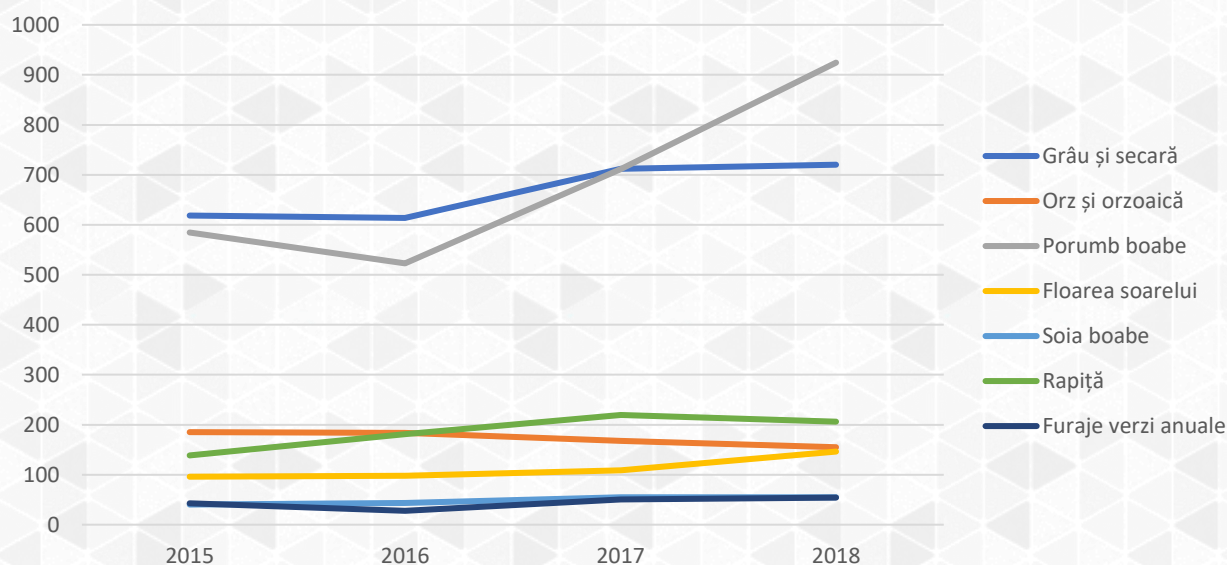
Producția de grâu și secară a fost de 720,2 mii tone, mai mare cu 1,2% decât în anul 2017 și cu 16,4% mai mare decât anul 2015.

Producția de rapiță a fost de 206 mii tone, iar producția de orz și orzoaică de 155 mii tone, în scădere față de anul 2017.

La floarea soarelui producția realizată a fost de 146,3 mii tone, mai mare cu 34,9% decât în anul 2017 și cu 52,4% mai mare comparativ cu anul 2015.

Județul Călărași a dat 12,8% din producția de rapiță a țării în anul 2018, 11,8% din producția de soia boabe, 11,5% din producția de mazăre și 7,1% din producția de grâu și secară.

Figură nr. 24 – Evoluția producției principalelor culturi agricole



Sursă: Date Direcția Regională de Statistică Călărași - "Județul Călărași în cifre, 2019"

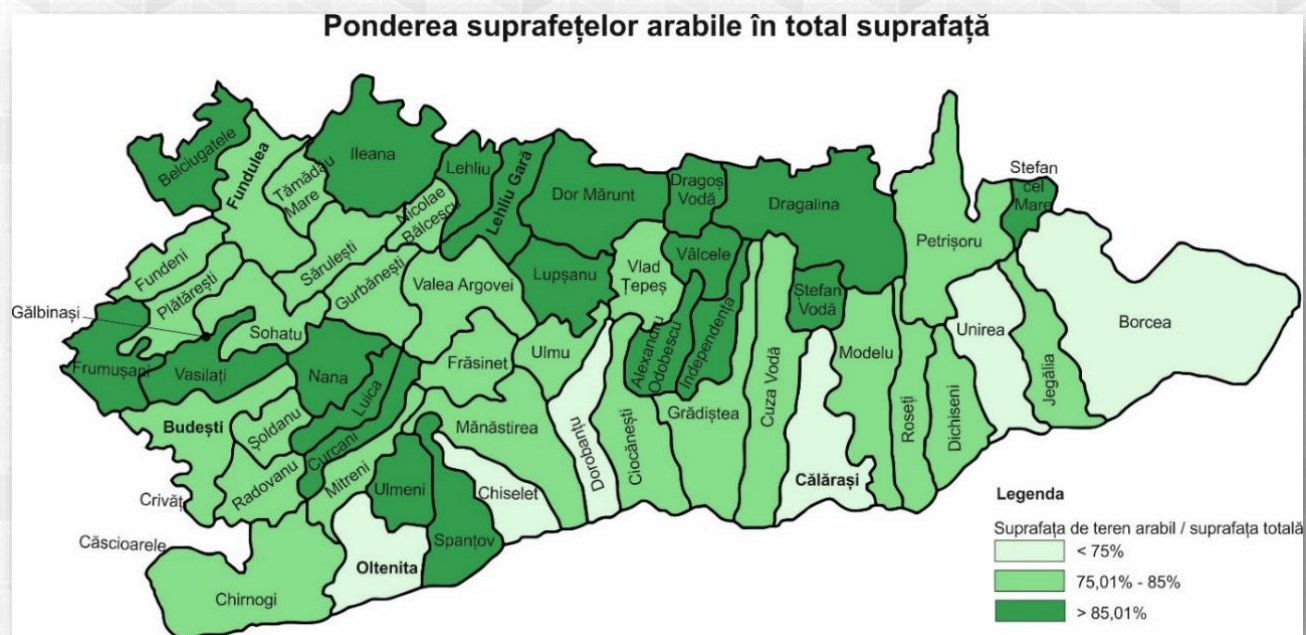
În 2019, *capacitatea de depozitare* la nivelul județului Călărași a fost de 1.916 mii tone, județul având 321 spații de depozitare autorizate¹¹. Deși este considerat a fi unul dintre județele care dețin cele mai mari capacități de depozitare, aceasta este mai mică decât capacitatea de producție a județului Călărași, de 2.216 mii tone cereale și plante oleaginoase.

Localitățile din județul Călărași care au cea mai mare pondere a suprafeței arabile din totalul suprafeței fondului funciar sunt cele din nordul și vestul județului, precum: Ștefan Vodă (93,71%), Independența (92,78%), Dragoș Vodă (92,67%), Ulmeni (91,21%) și Dragalina (90,54%).

La polul opus se află următoarele localități: Unirea (61,12%), Căscioarele (63,55%), Municipiul Oltenița (65,25%), Municipiul Călărași (65,81%) și Chiselet (67,45%).

¹¹ Sursa: www.madr.ro - Situația centralizatoare a operatorilor economici care exploatează spații de depozitare autorizate, actualizat în 08.11.2019

Figură nr. 25 – Ponderea suprafețelor arabile în total suprafață fond funciar



Sursă: Prelucrarea consultantului - date INS

Retrocedarea și redistribuirea suprafețelor de teren agricol și forestier a început în România în anul 1991, desfășurându-se în mai multe etape succesive. Ca urmare, până în anul 2005, 95,6% din suprafața agricolă a țării și circa 33% din cea împădurită au fost retrocedate foștilor proprietari sau moștenitorilor legali ai acestora. Având în vedere că titlurile de proprietate au fost emise fără o verificare corespunzătoare a terenurilor din punct de vedere cadastral și fără înscriere în Cartea funciară, acestea au făcut obiectul multor litigii și dispute.

Până în anul 2010, aproape toată suprafața agricolă și peste o treime din fondul forestier au fost privatizate.

În 2014, terenurile aflate în proprietatea publică a statului în județul Călărași au avut o pondere de 19,81% din suprafața totală a județului și doar 8,93% din suprafața totală arabilă (36,7 mii ha).

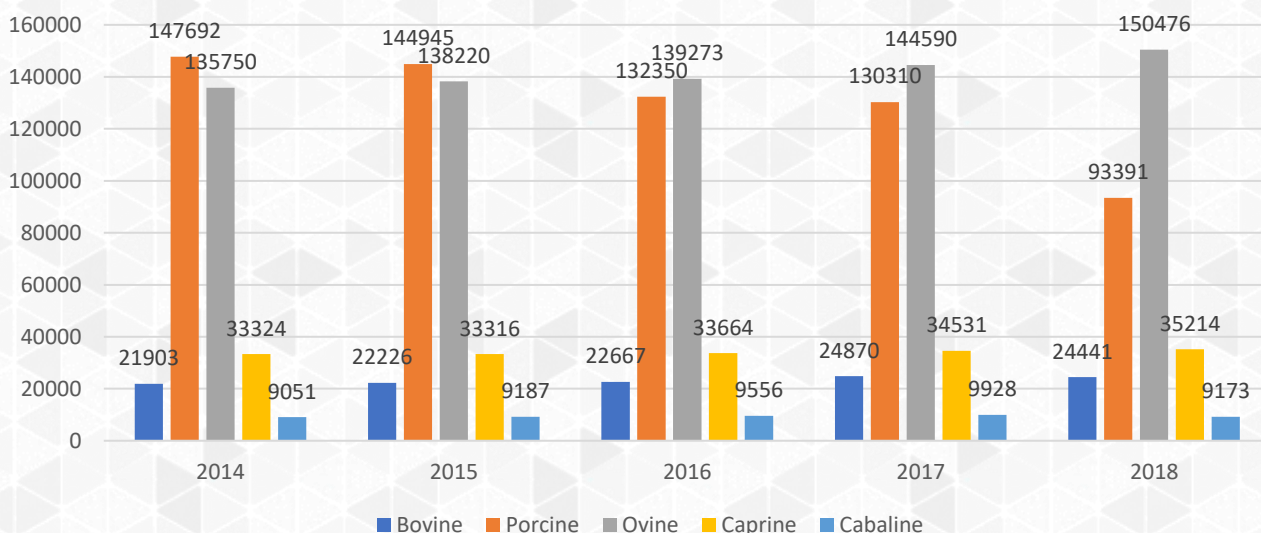
Suprafața agricolă privată din județul Călărași este de 91,06% din suprafața totală agricolă, fiind apropiată de media națională de 93,64%.

Producția de fructe în județul Călărași a fost de 3.885 tone în anul 2018, în creștere cu 4,18% față de 2017, din care predominante au fost merele, căpșunile, prunele și perele, aflate în totalitate în proprietate privată.

În anul 2018, *efectivele de animale* erau de 24,4 mii capete bovine, 93,4 mii capete porcine, 150,5 mii capete ovine, 35,2 mii capete caprine, 9,2 mii capete cabaline, 3.767,5 mii capete păsări și 18,1 familii albine.

Comparativ cu situația din 2014, efectivele de animale au înregistrat creșteri la speciile: bovine, ovine, caprine, păsări și scăderi la speciile: porcine, cabaline și albine.

Figură nr. 26 – Evoluția efectivelor de animale în anii 2014-2018



Sursă: Date INS Călărași

În anul 2018, comparativ cu anul precedent, producția agricolă animală a înregistrat creșteri la producția de lapte (0,82%) și producția de lână (2,41%) și scăderi la greutatea în viu a animalelor destinate sacrificării pentru consum (5,17%), producția de ouă (3,25%) și producția de miere extrasă (33,42%).

Suprafața fondului forestier în județul Călărași s-a micșorat în anul 2018 la 22,3 mii ha față de 22,4 mii ha în anul 2017, dar a crescut față de anul 2009, când erau 22 mii ha. Din totalul suprafeței fondului forestier, 21,2 mii ha reprezintă suprafața pădurilor, în compoziția cărora predomină foioasele (21,1 mii ha).

Volumul de lemn recoltat în județul Călărași este de 142,6 mii m³, din care 70,13% diverse specii moi, 23,98% diverse specii tari și 8,4% stejar.

În agricultură, silvicultură și pescuit activează 578 de societăți ce au realizat în 2018, 20,01% din cifra de afaceri (2.397 mil. lei) pe tot județul în toate domeniile cumulate. Un procent de 1,6% revine domeniului de silvicultură și exploatare forestieră prin 22 societăți active, cu o dinamică pozitivă față de 2017 (14,2% în cifră de afaceri). Agricultură reprezintă 98,02% din rezultatul domeniului, în scădere cu 6,92% față de anul 2017. În ceea ce privește pescuitul și acvacultura, acest domeniu este în creștere cu 25,17% față de 2017.

Ca distribuție zonală a tipurilor de activități agricole dominante ca cifră de afaceri, la nivel județean, s-au evidențiat următoarele:

- **Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase:** Chirnogi (Agro-Chirnogi SA), Călărași (cerealfert SRL), Borcea (Agricom Borcea SA), Roseti (Dorna Agri SA), Ileana (Lux Com SRL), Ulmeni (Mecaind Ulmeni SA), Ștefan Vodă (Chirea SRL), Vlad Țepeș (Agromec Vlad Tepeș SRL), etc.
- **Creșterea păsărilor:** Dragoș Vodă (Avicola Dragos Voda SA), Călărași (Prima Nova SRL, Plis SRL), Ciocănești (Avicola Ciocănești SA), Frumușani (Mixalim Impex SRL), Vâlcelele (Prodcarn Iliuța SRL), Grădiștea (Natura Avis Prod SRL), Nicolae Bălcescu, Spanțov și Oltenița
- **Creșterea porcinelor:** Oltenița (Nutricom SA), Cuza Vodă (Agroconstruct SRL) și Călărași (Recom Construct SRL).
- **Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor):** Oltenița (Unic Prodcorn SRL), Călărași (albatros SRL), Ulmeni (Agrouniversal Ulmeni SRL),

Dragoș Vodă (Fidagri SRL), Fundulea, Valea Argovei, Belciugatele, Șoldanu, Chirnogi, Alexandru Odobescu și Dor Mărunt.

- **Activități auxiliare pentru producția vegetală:** Dragoș Vodă (Agrotehnic Suport Dragos Voda SRL), Drăgălina (Alex Impex Com 2004 SRL), Chiselet, Nicolae Bălcescu, Ileana etc.
- **Creșterea bovinelor de lapte:** Vâlcelele (Ilya Agro SRL), Fundulea, Oltenița, Lupșanu.
- **Exploatarea forestieră:** Călărași (Coslo-Zinca SRL), Borcea (Sims SRL), Lehliu Gară (Barbu Com SRL).

În orașul **Fundulea** continuă să își desfășoare activitatea Institutul Național de Cercetare Agricolă Fundulea, recunoscut drept cea mai importantă unitate de cercetare agricolă din România, având în vedere rezultate obținute în cercetarea agricolă privind cerealele, plantele tehnice și furajere, respectiv în valorificarea acestor rezultate de către cultivatori. Din datele Institutului, pe aproximativ 60% din suprafața țării se utilizează semințe produse de I.N.C.A. Fundulea.

În ceea ce privește mediul asociativ, la nivelul județului Călărași activitatea agricolă se desfășoară și în cadrul formelor asociative regăsite în 8,35% din formele de organizare prezente în județ:

Tabel nr. 11 - Forme asociative din județul Călărași

Tip organizare în agricultură	Număr
Asociații familiale	537
Cooperative	38
Grupuri de producători	11
Alte forme asociative	4
Societăți comerciale în baza Legii 31/1990	509
Societăți agricole în baza Legii 36/1991	45
Femieri	6.458

În ceea ce privește agricultura bio-ecologică, la nivelul județului sunt înregistrați 38 fermieri (din cei 6.458 înregistrați pe plan național) ca producători de produse, din care 1 apicultor, 1 acvacultor, 5 comercianți, 7 procesatori.

Sursa: Direcția Agricolă Județeană Călărași, adresa nr. 391 / 04.02.2020

2.2.3 Construcții și Comerț

În domeniul **construcțiilor**, în anul 2018 erau active 411 întreprinderi, din care 358 erau microîntreprinderi. Numărul întreprinderilor active din domeniu a crescut în 2018 cu 3,01% față de anul 2017 și cu 14,80% față de anul 2014.

Cifra de afaceri totală din domeniul construcțiilor din județul Călărași a fost de 340 milioane lei în anul 2018, în creștere față de anul precedent cu 16,84%.

O creștere a domeniului este evidențiată și prin triplarea investițiilor realizate în domeniu în perioada 2017-2018, de la 19 milioane lei la 66 milioane lei.

Principalii investitori în construcții au vârste între 35 și 65 de ani, cu experiență în mediul de business, care investesc preponderent în dezvoltarea de imobiliare private și de afaceri.

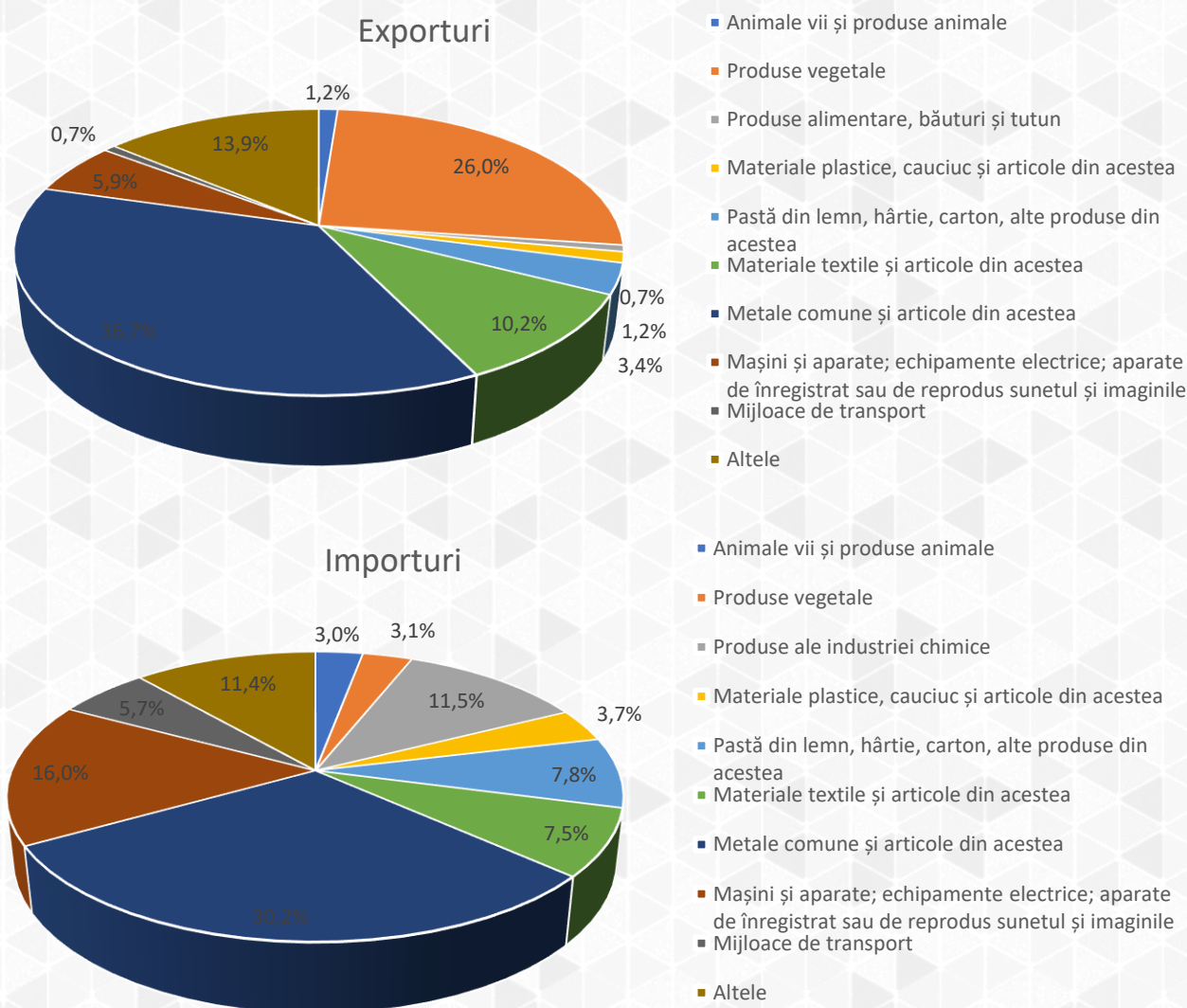
Aceasi evoluție pozitivă a avut-o și domeniul **comerțului**, care a înregistrat în anul 2018 valoarea de 4,14 miliarde lei, în creștere cu 14,01% față de anul 2017 și cu 26,17% față de anul 2016.

Comerțul este principalul generator de cifră de afaceri din județul Călărași, având un raport de 34,58% din total cifră de afaceri. În anul 2018, erau 2014 întreprinderi active în județul Călărași din domeniul comerțului, în creștere cu 3,55% față de anul 2017.

În ceea ce privește comerțul internațional, volumul valoric al exporturilor a fost de 353,8 milioane euro în anul 2018, cu 6,1% mai mare comparativ cu anul 2015, iar cel al importurilor de 314,3 milioane euro, în creștere cu 11,5% față de anul 2015.

În anul 2018 s-a înregistrat un excedent comercial, volumul valoric al exporturilor depășind volumul importurilor.

Figură nr. 27 – Structura comerțului internațional de bunuri, pe grupe de produse, 2018



Sursă: Date Direcția Regională de Statistică Călărași - "Județul Călărași în cifre, 2019"

Categoriile de produse care au cea mai mare pondere în total export în anul 2018 sunt metalele comune și articolele din acestea (36,7%) și produsele vegetale (26%). În ceea ce privește importul de produse, grupele metale comune și articole din acestea (30,2%) și mașini și aparate; echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile (16%) dețin cele mai mari ponderi.

În perioada 2015-2018, se remarcă majorări în export la următoarele grupe de produse: animale vii și produse animale, produse vegetale, produse alimentare, băuturi și tutun, pastă din lemn, hârtie, carton, alte produse din acestea, metale comune și articole din acestea și scăderi la următoarele categorii: produse minerale, produse ale industriei chimice, materiale plastice, cauciuc și articole din acestea, piei, blănuri și produse din acestea, materiale textile și articole din acestea, mașini și aparate; echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile și mijloace de transport.

În ceea ce privește importul de produse, se remarcă o creștere în perioada 2015-2018 la următoarele categorii: produse vegetale, produse ale industriei chimice, pastă din lemn, hârtie, carton, alte produse din acestea, materiale textile și articole din acestea, mașini și aparate; echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile, mijloace de transport și scăderi la următoarele categorii: animale vii și produse animale, produse alimentare, băuturi și tutun, produse minerale, materiale plastice, cauciuc și articole din acestea, piei, blănuri și produse din acestea și metale comune și articole din acestea.

2.2.4 Turism

2.2.4.1 Resurse de turism

Riveranitatea județului Călărași la Dunăre creează o atractivitate turistică deosebită. Fluviul mărginește la sud teritoriul orașului iar brațul Borcea, care se desprinde pe malul stâng în aval de punctul Chiciu, străbate aria urbană de la sud-nord spre sud-vest, după ce formează cotul Borcei.

Numărul mare de ostroave și ramificarea cursului principal al Dunării prin brațe unice, creează atât un cadru natural ce predispune la relaxare, cât și condiții unice pentru practicarea vânătorii și a pescuitului sportiv. Spre exemplu, punctul de trecere al Dunării de la Chiciu – Ostrov este un excelent loc de pescuit și antrenament pentru sporturile nautice, dar și pentru plimbări cu ambarcațiuni atât pe Dunăre cât și pe brațul Borcea.

Punerea în valoare a Dunării, cu ostroavele sale sălbatice, cu floră și faună deltaice, a lacurilor și a bălților pline cu pește, la care se adaugă fondurile de vânătoare în pădurile de foioase, toate ar echivala cu dezvoltarea unui sector de turism sportiv, într-un cadru natural și ecologic inedit.

Infrastructura de primire turistică

În județul Călărași există 34 structuri de primire turistică cu funcțiune de cazare, clasificate, cu 1.244 locuri de cazare din care 29 structuri cu locuri de cazare de peste 5 locuri (în total 885 locuri). Din numărul total de locuri de cazare, aprox. 40% se regăsesc în 3 hoteluri.

După localitatea în care se află unitatea de cazare, în județul Călărași se regăsesc următoarele tipuri de structuri de primire turistică:

Tabel nr. 12 – Tipurile de unități de cazare din județul Călărași, pe localități

Localitate	Tip unitate	Nr. unități cu capacitate de peste 5 locuri (date INS)	Nr. unități clasificate
Municipiul Călărași	Hotel	3	3
	Motel	3	4
	Pensiune turistică	1	2
	Hostel	1	1
	Bungalow	1	1
	TOTAL	9	11
Municipiul Oltenița	Pensiune turistică	2	0
	Hostel	0	1
	Vila	0	1
	Apartament de închiriat	0	1
	Camere de închiriat	0	3
TOTAL	2	6	
Oraș Lehliu - Gară	Motel	1	
	Camere de închiriat	0	1
	TOTAL	1	1
	Pensiune turistică	1	2

Strategia de dezvoltare durabilă a județului
Călărași pentru perioada 2021-2027

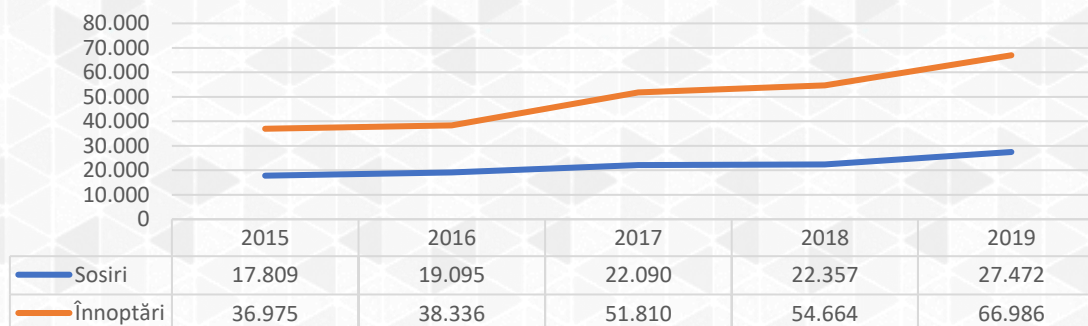
Localitate	Tip unitate	Nr. unități cu capacitate de peste 5 locuri (date INS)	Nr. unități clasificate
	Bungalow	13	0
Comuna Belciugatele	Camere de închiriat	0	1
	Popas turistic	0	1
	TOTAL	14	4
Comuna Borcea	Pensiune agroturistică	1	1
Comuna Cuza Vodă	Pensiune agroturistică	1	0
	Camere de închiriat		1
	TOTAL	1	1
Comuna Dragalina	Motel	1	1
Comuna Budești	Camere de închiriat	0	1
Comuna Chirnogi	Pensiune turistică	0	1
Comuna Ciocănești	Pensiune turistică	0	1
Comuna Dichiseni	Casuțe tip camping	0	1
Comuna Dorobanțu	Casuțe tip camping	0	1
Comuna Frumușani	Camere de închiriat	0	1
Comuna Sărulești	Apartament de închiriat	0	1
	Camere de închiriat	0	1
	TOTAL	0	2
Comuna Spanțov	Casuțe tip camping	0	1
	TOTAL	29	34

Sursa: Date INS și Lista structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare clasificate - Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de afaceri

Conform datelor INS, capacitatea de cazare în funcțiune în anul 2019 a fost de 282.745 locuri-zile, în creștere cu 1,48% față de cea din anul anterior și cu 0,3% mai mică față de anul 2015. În ultimii 5 ani a crescut cererea pentru hosteluri și a scăzut cea pentru cazarea în moteluri, în timp ce capacitatea de cazare în hoteluri, bungalouri și pensiuni turistice nu a înregistrat variații.

Numărul de sosiri ale turiștilor în structurile de primire turistică cu funcțiune de cazare a fost în anul 2019 de 22.472, din care 16,33% sosiri ale turiștilor străini. Comparativ cu anul 2015, numărul total de sosiri a crescut cu 54,26% iar sosirile turiștilor străini au avut o creștere cu 34,63% în ultimii 5 ani.

Figură nr. 28 – Evoluția sosirilor și înnoptărilor în structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică în județul Călărași în ultimii 5 ani



Sursă: Date INS (TUR104B, TUR105D)

Numărul de înnoptări în structurile de primire turistică a fost în anul 2019 de 66.986, cu 22,54% mai mare față de anul anterior, înregistrând o creștere cu 81,17% mai mult față de acum 5 ani.

În anul 2019, indicele de utilizare netă a capacității de cazare turistică în funcțiune a fost de 23,69%, în creștere cu 10,65% față de anul 2015, hotelurile înregistrând indicele de utilizare cel mai mare (26,06%). Durata medie de ședere a turiștilor este între 2 și 3 nopți, ceea ce indică mai degrabă un turism de weekend sau de business.

Studiu de caz: comuna Belciugatele

Se remarcă un interes în creștere pentru comuna Belciugatele, unde numărul sosirilor a cunoscut o creștere cu 428,51% în perioada 2010 – 2019, durata medie de ședere a turiștilor nu a depășit, în medie, o zi (1,27 zile în 2019). Începând cu anul 2015, numărul sosirilor depășește numărul locuitorilor.

Comuna Belciugatele este amplasată în extremitatea de nord-vest a județului, pe malurile râului Mostiștea și ale afluentului său, Belciugatele, fiind traversată de DN3 București – Călărași.

În comună regăsim 5 obiective care sunt incluse în *lista monumentelor istorice* din județul Călărași ca monumente de interes local:

- *2 situri arheologice:* așezarea și așezarea fortificată datând din perioada Latène, aflate la nord de satul Mataraua, pe malul Mostiștei.
- *3 monumente de arhitectură:* biserica „Nașterea Maicii Domnului” (secolul al XVIII-lea) din Cojești, biserica „Sfinții Împărați” (1810) din Mataraua și biserica „Sfântul Mucenic Gheorghe” (1865) din Măriuța.

În comună, se derulează cercetări arheologice și etnografice de teren.

Din punct de vedere al structurilor de primire turistică, în Belciugatele sunt clasificate 4 structuri de primire turistică (2 pensiuni, camere de închiriat și un popas turistic), cu 39 spații de cazare și un total de 78 locuri de cazare. Clasificarea acestor spații s-a realizat începând cu anul 2015 (10 locuri de cazare), după care în anul 2009 (26 locuri de cazare) și în anul 2018 (42 locuri de cazare).

Structurile de primire turistică dispun și de unități de servire a mesei (cu meniu internațional sau tradițional românesc) și infrastructură de agrement (piscină, ceea ce creează premisele unei locații atractive pentru turiștii dornici de o relaxare de weekend, fapt confirmat de statisticile cu privire la numărul sosirilor în structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare.

Din punctul de vedere al dezvoltării economice, în comuna Belciugatele întâlnim 129 agenți economici care au generat în 2018 o cifră de afaceri de 29,3 milioane de euro, din care aprox 50% a fost generată de producătorul de matrițe pentru anvelope auto, Saehwa IMC SRL.

Comuna este activă din punctul de vedere al derulării de proiecte de investiții, în ultimii ani fiind implementate proiecte precum: modernizare și reabilitate drumuri județene (DJ 302 tronson DN3 – Belciugatele – Măriuța), modernizare drumuri de interes local, extindere și modernizare rețea de alimentare cu apă, realizare și dotare grădiniță cu program prelungit, reabilitare și modernizare dispensar uman.

Modelul de dezvoltare al comunei Belciugatele a presupus valorificarea potențialului turistic dat de patrimoniul construit existent prin dezvoltarea infrastructurii de turism (structuri de primire turistică și servicii adiacente) în paralel cu dezvoltarea infrastructurii edilitare care a susținut și dezvoltarea mediului de afaceri.

2.2.4.2 Potențialul turistic

Județul Călărași este situat în sudul României, la granița cu Bulgaria, fiind extrem de ofertant din punct de vedere turistic, cu peisaje spectaculoase conturate de cursul Dunării, rezervații naturale, lacuri pitorești, lăcașuri de cult, muzee și situri arheologice medievale. Ramurile turistice constituite de fluviul Dunărea care delimitează județul în zona de sud și sud-est pe o lungime de 152 km sunt extrem de bogate și menite a fi puse în valoare.

Județul are avantajul de a avea două porturi la Dunăre, nevalorificate în prezent din punct de vedere turistic. Incintele îndiguite dintre Fluviu și brațul Borcea în suprafață de cca 30.000 ha, canalele naturale cu zona de vegetație forestieră, flora și fauna pot arăta vizitatorului un peisaj mirific asemănător celui din Delta Dunării. Portul Călărași dispune de un cheu vertical din beton, însă nicio navă care practică turismul în zonă nu acostează aici, chiar dacă pe brațul Borcea trec vase de croazieră.

Acest potențial turistic insuficient exploatat se află la mai puțin de 130 km de București și la cca 100 km de municipiul Constanța și litoralul Mării Negre. Între oportunitățile de dezvoltare a județului s-ar putea înscrie crearea unor zone turistice specifice reliefului, similare celor din Delta Dunării, alături de susținerea proiectelor care pun în valoare patrimoniul cultural al zonei.

Între inițiativele demarate la nivel județean pentru valorificarea potențialului pe care îl oferă lunca inferioară a Dunării, se înscrie *Programul de dezvoltare a structurilor de economie socială în Lunca Dunării* derulat în cadrul proiectului SOCEC.NET - rețeaua economiei sociale POSDRU/ 168/ 6.1/ S/ 144453, finanțat prin Fondul Social European. Acest program a condus la crearea a 3 structuri de economie socială în Lunca Dunării pe teritoriul județului Călărași, având ca obiect de activitate ecoturismul - servicii de campare conforme cu Legea Picnicului nr. 54/2012 și cazare în căsuțe și organizarea de concursuri de pescuit sportiv, însoțite de acțiuni de combatere a braconajului piscicol și ecologizare a zonelor de mal¹².

Mai mult, județul beneficiază de un potențial turistic ce permite dezvoltarea unor forme diverse de turism: *cultural, monahal, turism verde și agroturism*.

Patrimoniul natural și construit

Monumentele istorice de pe raza județului Călărași sunt parte integrantă a patrimoniului cultural național. Colecțiile Muzeului Dunării de Jos Călărași și ale Muzeului de arheologie al civilizației Gumelnița din Oltenița includ marea parte a patrimoniului cultural mobil. În județul Călărași se regăsesc numeroase rezervații arheologice de importanță națională și europeană, inclusiv așezări

¹² Sursa: site CJ Călărași - <https://www.calarasi.ro/index.php/proiecte/proiecte-implementate/item/15-implementate/142-programului-de-dezvoltare-a-structurilor-de-economie-sociala-in-lunca-dunarii-in-cadrul-proiectului-socec-net-reteaua-economiei-sociale-posdru-168-6-1-s-144453>

fortificate. Municipiul Oltenția și comuna Plătărești se regăsesc în lista UAT-urilor cu concentrare foarte mare a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național¹³.

O atracție deosebită o reprezintă *obiectivele cultural istorice și arhitectonice*, printre care:

- *Mănăstirea Coslogeni (Schitul Crucii)*, situată la ieșirea din comuna Coslogeni, mănăstirea poartă hramul „Izvorul Tămăduirii” și este unul dintre cele mai cunoscute așezăminte monahale de pe cuprinsul județului Călărași. Renumele acesteia i se datorează prezenței unei cruci de piatră, ce datează din secolul al XVII-lea, căreia i se mai spune și „Crucea de leac”, grație minunilor care s-au petrecut de-a lungul timpului;
- *Mănăstirea Libertatea (Sfânta Treime)*, situată la 4 kilometri înspre nord de localitatea Coslogeni, comuna Dichiseni, sat aflat pe DN 3B, care leagă orașul Calarași (14km) de orașul Fetești (30km), nu departe de malul brațului Borcea. În anul 2000 a fost înființată Mănăstirea de maici și s-a început repararea bisericii vechi, zidite între 1936 – 1942 și aflate la momentul respectiv în ruină. Mănăstirea Libertatea nu are încă facilități de cazare, dar poate oferi o masă caldă tuturor credincioșilor și pelerinilor. În biserică sunt păstrate mai multe Sfinte Moaște: Particele de la Sfinții 14.000 de Prunci uciși la Ierusalim din porunca lui Irod, de la Sfinții Părinți uciși de perși în anul 650 și de la Sfinții Inocenție și Focsa din Odessa;
- *Mănăstirea Radu Negru* cu hramul "Sf. Mucenic Gheorghe", situată la 10 km de Municipiul Călărași, a fost reactivată din 1991. Biserica a fost construită între anii 1909-1912, de către obștea comunei cu concursul percepătorului Marinache Stoenescu și a primarului Gheorghe Ispir, fiind ctitorită de localnici din cărămidă pe temelie de piatră. Arhitectura este în stil bizantin, exteriorul fiind marcat de un brâu din cărămidă roșie presată;
- *Biserica din localitatea Mănăstirea* cu hramul Sfântului Dumitru și Sfântului Nestor este monument de arhitectură de importanță națională și monument istoric;
- *Biserica fostei Mănăstiri Negoești*: monument istoric și de arhitectură religioasă. Biserica este ctitorită în anii 1648-1649 a domnitorului Matei Basarab și a soției sale Elena. A fost restaurată ultima dată în anul 2015;
- *Biserica fostei Mănăstiri Plătărești*: monument istoric de valoare națională excepțională inclus în lista valorilor de patrimoniu cultural de interes național¹⁴. Mănăstirea a fost înființată în 1642 de Matei Basarab, soția sa Elena. Cuprinde biserica Sf. Mercurie, construită între 1642-1646. Este un monument remarcabil prin clara compoziție a formelor arhitecturale.

Monumentele de arhitectură cu un potențial turistic ridicat sunt:

- *Catedrala Ortodoxă Sf. Nicolae*: monument de arhitectură religioasă. Edificiul a fost construit în anul 1838;
- *Palatul Prefecturii*: monument de arhitectură laică. Clădirea a fost construită în anul 1897 în stil neoclasic.

Printre atracțiile turistice din județ se mai înscriu următoarele:

- *Gradina Zoologică Călărași*: are o suprafață de 9,37 hectare, fiind printre cele mai mari din țară, iar animalele sunt expuse într-un cadru natural, în Parcul Dumbrava. În cadrul acesteia sunt expuse peste 104 specii de animale și un total de 1.914 exemplare (mamifere/păsări/pești/reptile). Este prima gradină din România în care s-au născut pui de Tigru Siberian.
- *Ostroave pe Dunăre*, inclusiv cele trei rezervații naturale: Ostrovul Ciocănești, Ostrovul Haralambie și Ostrovul Șoimul.

¹³ Sursa: Sursa: Legea 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național, Anexele I-IV

¹⁴ Sursa: Sursa: Legea 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național, Anexa III

- *Muzeul Dunării de Jos*: a luat ființă în anul 1951 într-o casă naționalizată cu 6 încăperi, situată lângă primărie. Ca urmare a creșterii rapide a patrimoniului a început să funcționeze propriu-zis în anul 1954, având profil de arheologie. Expozițiile de bază sunt: "Evoluția comunităților umane la Dunărea de Jos", "Tezaur" și "Gospodăria țărănească la Dunărea de Jos". Muzeul deține peste 43.000 de piese, organizate pe două secții: Serviciul Arheologie (prezintă piese de ceramică, figurine antropomorfe și zoomorfe, vetre, unelte, fragmente de edificii neo-eneolitice din situl arheologic Sultana-Malu Rosu, plastica antropomorfa de epocă romană, colecție de opaițe romane, ceramică smălțuită și podoabe bizantine de la Păcuiul lui Soare, numismatică antică și medievală) și Secția artă, etnografie, restaurare-conservare (al cărei patrimoniu cuprinde un număr de 518 creații interbelice și contemporane, însemnând pictură, sculptură, grafică și artă decorativă).
- *Muzeul de arheologie al civilizației Gumelnița*, Oltenița: a fost înființat în 1957 și sunt expuse materiale ale culturii eneolitice Gumelnița (unelte de piatră și corn de cerb, ceramică, figurine, vase antropomorfe și zoomorfe, harpoane, topoare din piatră, plastică), tezaure din mileniul I p.Chr., tezaure de bijuterii de la Colibași, Chirnogi. Expoziția de bază: obiecte care au aparținut civilizațiilor ce au evoluat în centrul Câmpiei Române, cum sunt culturile Dudești și Boian. Un loc aparte a fost rezervat prezentării civilizației Gumelnița. Colecția muzeului este expusă pe situri pentru ca vizitatorul să aibă în față vestigiile fiecărei comunități și să-și formeze o imagine completă despre ocupațiile și modul de viață ale omului din timpuri străvechi.
- *Lacul Valea Roșie*: este un lac natural cu o suprafață de aproximativ 14 hectare, cu proprietăți terapeutice, apa sărată a lacului conținând sulf și sodiu. De asemenea, acesta este și o zonă de agrement pentru iubitorii de pescuit, aici existând pești precum: crapul românesc, carasul și fitofagi.
- *Ruinele Cetății Bizantine Vicina de pe insula Păcuiul lui Soare*: cetatea a fost construită între anii 969 – 976 și a avut un rol vamal, însă și de apărare. Este al doilea sit ca mărime din țară, după Sarmizegetusa.
- *Sit arheologic de la Grădiștea*: aflat la doar câțiva kilometri de municipiul Călărași, fiind un sit arheologic de origine getodacică în care au fost găsite multiple oseminte umane datând din acea perioadă.
- *Situl arheologic "Grădiștea Coslogeni"*, așezare fortificată și necropolă de incinerare, monumente de arheologie clasă A, în partea de sud-est a Bălții Borcea, în dreptul satului Coslogeni, pe teritoriul fostei ferme nr. 7 a fostului IAS Roseți, în dreptul km 80 (pe Dunăre);
- *Siturile arheologice* din comuna Mânăstirea așezarea din perioada Latène aflată în punctul „Ghețarie” din estul satului, pe Valea lui Malciu și o necropolă neolitică aparținând culturii Boian, aflată pe „Valea Orbului”, la gura unei văioage în apropierea satului Curățești.

În județul Călărași, în 42 de unități administrativ – teritoriale se regăsesc 110 monumente de arheologie, din care 12 de clasă A, 144 monumente de arhitectură, din care 20 de clasă A și 31 monumente memoriale și funerare de clasă B.

Pe teritoriul județului Călărași au fost identificate și declarate următoarele **rezervații naturale**:

- Arii de protecție specială avifaunistică (ROSPA):

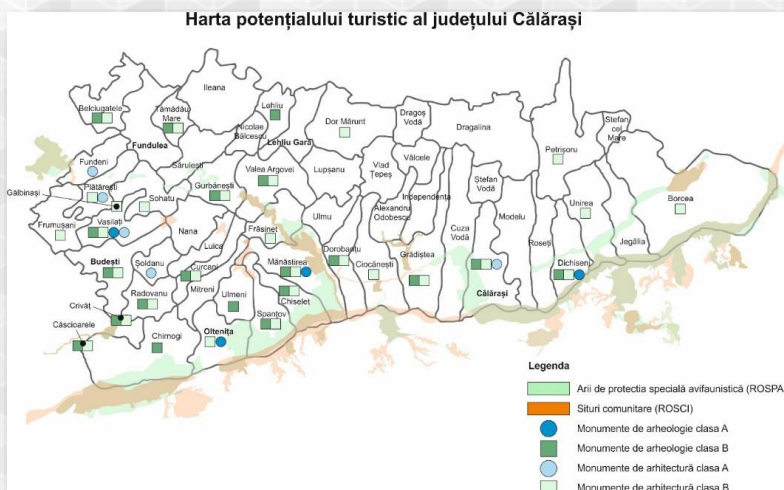
Brațul Borcea (ROSPA0012)	Ciocănești – Dunăre (ROSPA0021)
Dunăre-Ostroave (ROSPA0039)	Dunăre-Oltenița (ROSPA0038)
Iezerul Călărași (ROSPA0051) – arie naturală protejată	Lacul Gălățui (ROSPA0055)
Oltenița – Ulmeni (ROSPA0136)	Valea Mostiștea (ROSPA0105)

- **Situri de importanță comunitară (ROSCI)**

- Canaralele Dunării (ROSCI0022)

- Gura Vedei – Șaica – Slobozia (ROSCI0088)
- Oltenița – Mostiștea – Chiciu (ROSCI0131)
- Mlaștina de la Fetești (ROSCI0319)
- Pădurile din Silvastepa Mostiștei (ROSCI0343)
- **Arii protejate¹⁵**
- Rezervații și monumente ale naturii¹⁶:
 - Pădurea Ciornuleasa (comuna Mitreni)
- Arii naturale protejate¹⁷:
 - Rezervații naturale:
 - Ostrovul Șoimul (cuprinde insula Ostrov Șoimul și luciul de apă limitrof insulei);
 - Ostrovul Haralambie (cuprinde insula Ostrov Haralambie și luciul de apă limitrof insulei);
 - Ostrovul Ciocănești (cuprinde insula Ostrov Ciocănești și luciul de apă limitrof insulei);
 - Arii de protecție specială avifaunistică:
 - Iezerul Călărași (localitățile Cuza Vodă și Călărași)
- Alte rezervații naturale – arii protejate: Pădurea Caiafele (comuna Fundeni), Pădurea Fundeni (comuna Fundeni), Pădurea Tămădău (comuna Tămădău), Pădurea Vărăști (comuna Dorobanțu).

Figură nr. 29 – Harta potențialului turistic



Totodată, zona înconjurătoare a Municipiului Călărași oferă un bogat fond cinegetic pentru amatorii de vânatoare iar brațele Dunărea Veche și Borcea oferă numeroase locuri de pescuit. municipiul Călărași reprezintă și un punct de plecare pentru cinci trasee de ciclaturism combinate cu segmente de deplasări pe apă¹⁸:

- traseu acvatic P1 Călărași – Cetatea Vicina (18 km, pe Dunăre)
- traseu cicluristic C1 Cascioarele – Mânăstirea (48 km, traseu de șosea)
- traseu cicluristic C2 Mânăstirea - Călărași (47 km, traseu de șosea)
- traseu cicluristic C3 Oltenița – Dorobanțu (50 km, pe lângă Argeș, Dunăre și Mostiștea)
- traseu cicluristic C4 Dorobanțu – Chiciu (35 km offroad, pe malul Canalului Mostiștea -Dunăre și pe malul Dunării, spre Chiciu)

Sursa: prelucrarea consultantului

¹⁵ Sursa: <http://biodiversitate.mmediu.ro/romanian-biodiversity/despre-arii-protejate/arpm/arpm-pitesti/arii-naturale-protejate-de-interes-national-1>

¹⁶ Sursa: Legea 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național, Anexele I-IV

¹⁷ Sursa: H.G. 2151 / 2004 privind instituirea regimului de arie naturală protejată pentru noi zone

¹⁸ Sursa: <https://smartatletic.ro/>

Aceste trasee pun în valoare elementele de patrimoniu antropic și natural din vecinătatea directă cum ar fi: siturile natura 2000 (SCI /SPA Canarele Dunării, SPA Iezerul Călărași, SCI / SPA Oltenița-Mostiștea-Chiciu sau SCI / SPA Ciocănești) sau rezervații cum ar fi Ostrovul Șoimului.

Mai mult, se remarcă potențial de dezvoltare pentru următoarele tipuri de turism:

- **Turismul de agrement** - încurajat de concentrarea de activități specifice de pe malul brațului Borcea, dar și de prezența la nivelul orașului a spațiilor verzi amenajate și a dotărilor sportive;
- **Turismul cultural** – corelat cu restaurarea și punerea în valoare a monumentelor și valorificarea dotărilor culturale precum: Muzeul Dunării de Jos, Grădina Zoologică sau Centrul Județean de Cultură și Administrație "Barbu Știrbei";
- **Turismul de afaceri** – bazat pe poziția geografică favorabilă la granița țării cu Bulgaria, în vecinătatea fluviului Dunărea;
- **Turismul de vânătoare și pescuit** – județul este accesibil dinspre București și Constanța iar zonele cunoscute pentru pescari și vânători reprezintă o atracție indiferent de sezon;
- **Turismul științific** – necesită dezvoltarea infrastructurii turistice a parcurilor naturale, a ariilor protejate și a celorlalte zone naturale;
- **Turismul sportiv** – începe să fie dezvoltat și promovat inclusiv prin competițiile sportive organizate. Municipiul Călărași deține și o echipă de fotbal și echipe de baseball CS Leaders Călărași și handbal AHC Dunărea Călărași cu rezultate remarcabile.

2.3 Analiza investițiilor

Investiții existente

În ultimii 5 ani au fost realizate o serie de proiecte de investiții importante atât pentru infrastructura publică a județului Călărași, cât și proiecte de investiții privind mediul privat. Astfel, s-au realizat investiții în industria prelucrătoare reprezentând 35,74% din total investițiilor nete, deși nivelul acestora a scăzut în perioada analizată, putându-se observa însă o ușoară redresare la finalul perioadei.

Creșteri semnificative au înregistrat sectoarele construcțiilor – 18,02% din total investiții nete, respectiv comerțul – tot 18,02% din total investiții nete.

Tabel nr. 13 – Investiții nete pe activități economice (milioane lei)

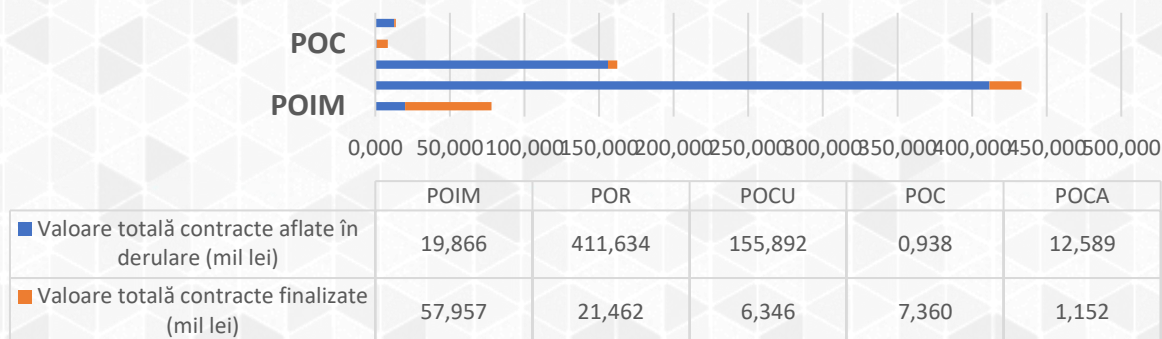
CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	2014	2015	2016	2017	2018
C INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE	175	131	97	117	119
E DISTRIBUȚIA APEI; SALUBRITATE, GESTIONAREA DEȘEURILOR	2	2	11	10	5
F CONSTRUCȚII	10	14	23	13	60
G COMERȚ CU RIDICATA ȘI CU AMĂNUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR	50	51	63	48	60
H TRANSPORT ȘI DEPOZITARE	32	25	28	32	50
I HOTELURI ȘI RESTAURANTE	5	21	7	4	4
J INFORMAȚII ȘI COMUNICAȚII	4	7	6	5	13
TRANZACȚII IMOBILIARE, INCHIRIERI ȘI ACTIVITĂȚI DE SERVICII PRESTATE ÎN PRINCIPAL ÎNTREPRINDERILOR	11	15	20	13	15
P ÎNVĂȚĂMÂNT	0	0	1	0	0
Q SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ	2	2	3	2	3
R+S ALTE ACTIVITĂȚI DE SERVICII COLECTIVE, SOCIALE ȘI PERSONALE	2	1	1	6	1

Sursa: Date INS (INT105E)

În perioada 2014 – 2020, în județul Călărași au fost semnate 88 contracte de finanțare în valoare totală de 695 mil lei¹⁹, din care au fost finalizate 30 proiecte (34,09%). Cele mai multe dintre proiecte au fost contractate prin programele Programul Operațional Regional (62,50%) și Programul Operațional Capital Uman (23,86%).

Județul Călărași face parte din județele cu cel mai scăzut grad de accesare a fondurilor europene, situându-se pe locul 39 al județelor din România din punctul de vedere al valorii proiectelor contractate.

Figură nr. 30 – Valoarea investițiilor contractate cu fonduri europene (public și privat) în județul Călărași



Sursă: Date <http://mfe.gov.ro/calarasi/>

În iunie 2020, valoarea totală a contractelor semnate în județul Călărași era de 695.196.116 lei. Din valoarea totală a contractelor de finanțare, doar 13,56% reprezintă valoarea aferentă proiectelor finalizate. Se poate remarca faptul că cele mai mari sume contractate sunt din programele POR și POCU.

Pe programul Interreg România – Bulgaria, în județul Călărași au fost semnate contracte de finanțate pentru 27 proiecte cu o valoare totală eligibilă de **26,92 milioane euro**, din care au fost finalizate 17 proiecte, fiind absorbite **38,09%** din fondurile contractate²⁰.

În ceea ce privește finanțările accesate prin PNDR 2014 – 2020, în județul Călărași au fost depuse **577 proiecte**, din care 52,86% au primit un răspuns pozitiv (sunt contractate - 287, au semnat contractele de finanțare – 4 sau au fost selectate - 14), în timp ce 25,82% sunt în evaluare. Valoarea investițiilor propuse prin proiectele contractate și selectate este de **156.253.844 euro**²¹.

Evoluția investițiilor străine în ultimii 5 ani

Primele 5 țări clasate după ponderea deținută în capitalul la 31 decembrie 2018 la nivelul României au fost: Olanda (22,13%), Cipru (11,55%), Austria (9,4%), Germania (9,11%) și Italia (6%), care împreună reprezintă 58,19% din soldul total ISD la nivel de țară.

În ceea ce privește repartizarea pe țări de origine a capitalului social al întreprinderilor înființate în perioada 2015-2019, în județul Călărași, topul țărilor cu cele mai mari sume este reprezentat de: Bahrain (73,61%), Olanda (16,01%), Spania (7,43%), Danemarca (1,42%), respectiv Israel (0,75%). În comparație cu valorile medii naționale, în cazul județului Călărași, se observă o concentrare mult mai mare (99,22%) a investițiilor străine directe după primele cinci țări de proveniență.

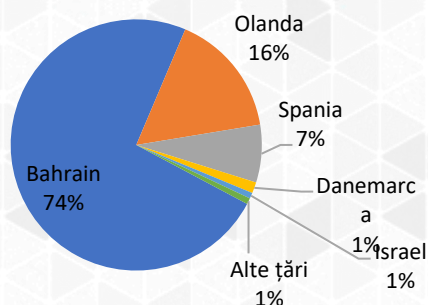
Bahrain este principala țară investitoare în județul Călărași; în ultimii ani, peste 70% a investițiilor străine directe provenind din Regatul Bahrain. Olanda este țara străină care figurează în topul țărilor investitoare atât la nivel de țară, cât și la nivelul județului Călărași.

¹⁹ Conform situației din 30.06.2020 publicată pe site-ul Ministerului Fondurilor Europene

²⁰ Sursa: Prelucrare date <https://www.interregrobg.eu/ro/proiecte/proiecte.html>, accesare septembrie 2020

²¹ Sursa: Prelucrare date <http://opendata.afir.info/>, accesare mai 2020

Figură nr. 31 – Ponderea pe țări a investițiilor străine directe la nivelul județului Călărași în ultimii 5 ani



Sursă: Date ONRC Călărași

Cele mai multe investiții străine au fost realizate în anul 2018, de 25.660.410 lei, din care 89,92% provin din Bahrain. În anul 2019, investițiile străine au scăzut, înregistrându-se întreprinderi cu un capital străin de 70.000 lei, din care 80,29% provine din Serbia.

La nivel de județ nu au fost dezvoltate structuri de sprijin ale mediului de afaceri de tipul parcurilor industriale, incubatoarelor de afaceri. Sunt prezente foarte puține structuri ale mediului de afaceri, insuficient dezvoltate (ex. Rotary Club Călărași are 12 membri).

2.4 Domenii de specializare economică

Pentru identificarea celor mai dezvoltate domenii de activitate din județul Călărași au fost analizate sectoarele economice care generează cea mai mare cifră de afaceri și concentrează cel mai mare număr de firme și de salariați, regăsindu-se concomitent în topul primelor 20 domenii de activitate din județ, pentru toți acești indicatori.

Tabel nr. 14 – Domeniile de activitate dezvoltate din județul Călărași

CAEN	Denumire domeniu de activitate	Cifra de afaceri (lei)	Nr. total de salariați	Nr. firme
Domenii relevante din punctul de vedere al cifrei de afaceri, nr. total de salariați, nr. de firme				
0111	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase	1.910.485.238	3.067	372
4711	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, bauturi și tutun	385.594.291	1.819	844
4941	Transporturi rutiere de mărfuri	289.545.443	997	280
4120	Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	254.998.240	1.104	251
4673	Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare	230.180.086	304	77
Domenii relevante din punctul de vedere al cifrei de afaceri, nr. total de salariați				
2311	Fabricarea sticlei plate	417.135.373	386	
1013	Fabricarea produselor din carne	208.282.593	958	
4632	Comerț cu ridicata al carniilor și produselor din carne	132.425.722	302	
146	Cresterea porcinelor	105.560.391	293	
5229	Alte activități anexe transporturilor	104.083.419	290	
Domenii relevante din punctul de vedere al nr. total de salariați și al cifrei de afaceri				
1071	Fabricarea pâinii; fabricarea prajiturilor și a produselor proaspete de patiserie		479	58
5610	Restaurante		435	69
4719	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate cu vânzare predominantă de produse nealimentare		340	124

Sursa: Date ONRC, 2018

Analiza **indicii de specializare**²² a județului Călărași arată că sub-sectoarele economice în care județul este mai dezvoltat, față de nivelul național, țin de atât de sectorul primar cât și de sectorul secundar. Astfel, se remarcă în sectorul primar *agricultura* (cultivarea cerealelor) și *zootehnia* (creșterea porcinelor) iar în sectorul secundar *fabricarea mașinilor și echipamentelor de birou* (cartușe pentru imprimantă), *fabricarea sticlei plate și prelucrarea cărnii*.

Studii de caz: Fabricarea mașinilor și echipamentelor de birou

Din analiza sectoarelor de activitate pentru care județul Călărași concentrează forță de muncă specializată, se remarcă cel al fabricării mașinilor și echipamentelor de birou, în contextul în care, în județul Călărași se regăsesc aprox. 84% din persoanele angajate în acest domeniu de activitate pe plan național. În Oltenița își desfășoară activitatea principalul producător de cartușe compatibile pentru imprimante, Turbon România SRL.

Piața consumabilelor pentru imprimante, a căror utilizare a devenit mai mult decât o necesitate în prezent, este împărțită între producătorii de imprimante care produc și consumabile pentru acestea, (cartușe originale, OEM) și producătorii de cartușe compatibile sau aftermarket. Cartușele compatibile sunt produse de diverși producători, majoritatea din China sau Japonia și au în general avantajul prețului mai scăzut, chiar dacă păstrează caracteristicile cartușelor OEM.

La nivelul României, acest domeniu de activitate generează 21,7 milioane de euro cifră de afaceri (din care 80,40% este generată de județul Călărași) și concentrează 486 angajați, din care 408 se regăsesc la nivelul județului Călărași.

Tabel nr. 15 - Top 5 producători de mașini și echipamente de birou (CAEN 2823), în 2018

Nr. crt.	Top firme CAEN: 2823	
	<i>dupa cifra de afaceri</i>	<i>dupa numarul de angajati</i>
1.	TURBON ROMÂNIA SRL B-dul 1 DECEMBRIE 2, Oltenita, Jud. Calarasi 76,9 milioane lei (17,5 milioane euro)	TURBON ROMÂNIA SRL B-dul 1 DECEMBRIE 2, Oltenita, Jud. Calarasi 408 angajati
2.	ACCORD ELECTRONICS SRL B-dul ION MIHALACHE 92, Sector 1, Bucuresti 5,3 milioane lei (1,2 milioane euro)	TIN FACTORY SRL Str. AMURGULUI 1, Timisoara, Jud. Timis 27 angajati
3.	EXTRA PRINT S.R.L. Str. Vlad Dracu 2, Sector 3, Bucuresti 4,7 milioane lei (1,1 milioane euro)	ACCORD ELECTRONICS SRL B-dul ION MIHALACHE 92, Sector 1, Bucuresti 18 angajati
4.	TIN FACTORY SRL Str. AMURGULUI 1, Timisoara, Jud. Timis 4,1 milioane lei (932.056 euro)	AMIC SERVCOM S.R.L. Str. FABRICA DE GHIATA 10, Sector 2, Bucuresti 9 angajati
5.	AER CLIMA S.R.L. Str. ROSIORI 14, Braila, Judetul Braila 1,6 milioane lei (369.962 euro)	AER CLIMA S.R.L. Str. ROSIORI 14, Braila, Judetul Braila 6 angajati

Sursă: Date www.topfirme.com

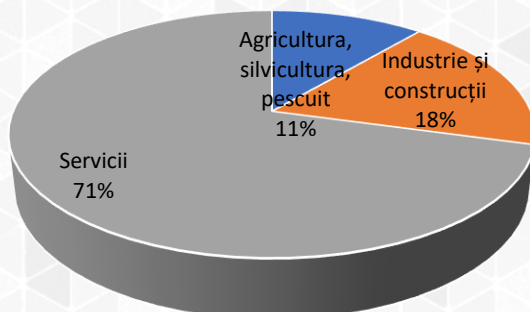
Întreprinderea care generează cea mai mare cifră de afaceri la nivelul țării din activitatea de fabricare cartușe compatibile pentru imprimante este Turbon România SRL, întreprindere care, în 2018, se află pe locul 14 ca cifră de afaceri la nivel de județ. Întreprinderea a fost înființată în anul 2002, fiind deținută de Turbon AG din Germania.

²² Indicele de specializare este utilizat pentru a arata domeniile de activitate în care județul este mai dezvoltat relativ la nivelul național, pe baza numărului de salariați din domeniul respectiv. Modalitatea de calcul presupune raportarea ponderii numărului de salariați din total salariați ai domeniului respectiv la nivel județean cu raportul număr de salariați/ total salariați la nivel național. Domeniile de specializare relevante se consideră a fi cele de depășesc un indice de specializare mai mare decât 1.

Forța de muncă călărășeană pe sectoare de activitate

În ceea ce privește *domeniile de activitate*, marea parte a forței de muncă din județul Călărași este implicată în sectorul Servicii (71%), la polul opus fiind Agricultură, silvicultură și pescuitul (11%).

Figură nr. 32 – Distribuția numărului de salariați pe sectoare economice în județul Călărași



Luând în considerare numărul de salariați din sectorul respectiv, se remarcă o serie de domenii reprezentative pentru economia județului Călărași: agricultură, vânătoare și servicii anexe, comerț, construcții, industria alimentară, fabricarea articolelor de îmbrăcăminte etc.

Sursă: Date INS

Tabel nr. 16 - Topul firmelor după cifra de afaceri la nivelul județului Călărași

Nr Crt.	Firma	Cod CAEN	Localitate	Cifra de Afaceri (RON)	Salariați
1	AGRO CHIRNOGI SA	0111	Sat Chirnogi	697 782 492	504
2	DONALAM SRL	2410	Loc. Calarasi	437 253 606	249
3	SAINT GOBAIN GLASS ROMANIA SRL	2311	Loc. Calarasi	417 135 373	386
4	REMAT SA	3832	Loc. Calarasi	276 000 291	113
5	SOFIDEL ROMANIA SA	1712	Loc. Calarasi	243 011 631	259

Sursă: Date www.listafirme.ro

După analiza topului firmelor din județul Călărași se remarcă faptul că domeniul agriculturii este cel mai bine reprezentat, domeniu în care se regăsesc 587 societăți. În clasamentul după cifra de afaceri, primul loc este ocupat de AGRO CHIRNOGI SA, ce domină topul cu o cifră de afaceri cu 59,58%, mai mare decât societatea de pe locul 2, Donalam SRL, parte a grupului Beltrame, producător de bare de oțel laminate la cald.

Societatea de pe locul 3 (SAINT GOBAIN GLASS ROMANIA SRL) creează, produce și distribuie materiale și soluții pentru clădiri, transporturi, infrastructură și aplicații industriale (ex: sticlă pentru construcții, mortare industriale, materiale izolatoare, soluții pentru eficiență energetică, geamuri pentru vehicule de transport etc.)

Două alte societăți din municipiul Călărași (REMAT SA și SOFIDEL ROMANIA SA) se regăsesc în acest top. Cea din urmă face parte din grupul italian Sofidel, producătorul unor branduri de hârtie igienico-sanitare, care a cumpărat Comceh Călărași în anul 2010 și este unul dintre cei mai mari jucători de pe piața locală de fabricare hârtii igienico-sanitare.

Analiza SWOT - Economie și sectorul de activități comerciale

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none">• Institutul Național de Cercetare Agricolă Fundulea, atu important pentru dezvoltarea activității de cercetare – dezvoltare• Sector agricol dezvoltat• Domenii de specializare economică la nivel de județ: agricultură și zootehnie (sector primar), fabricarea mașinilor și echipamentelor de birou (cartușe pentru imprimantă), fabricarea sticlei plate și prelucrarea cărnii (sector secundar)• Resurse turistice bogate (peisaje spectaculoase conturate de cursul Dunării, rezervații naturale, lacuri pitorești, lăcașuri de cult, situri arheologice medievale, monumente istorice)• Disponibilitatea unităților de cazare turistică• Condiții unice pentru practicarea vânătorii și a pescuitului sportiv	<ul style="list-style-type: none">• Dezvoltare economică slabă (Ultimul loc din punct de vedere al PIB-ului la nivelul regiunii Sud – Muntenia)• Slabă dezvoltare a structurilor asociative ale mediului de afaceri la nivel de județ• Densitate scăzută a numărului de firme/1000 de locuitori• Degradarea infrastructurii în agricultură (sistemul de irigații)• Fragmentarea proprietăților și situația ambiguă asupra regimului juridic al terenurilor• Regres al activităților industriale• Puterea de cumpărare redusă dată de veniturile mici la nivelul populației• Lipsa infrastructurii necesare dezvoltării afacerilor• Potențial turistic insuficient exploatat• Infrastructură portuară neatractivă pentru practicarea turismului• Servicii turistice (restaurante, infrastructura de agrement) slab dezvoltate• Slabă dezvoltare a itinerariilor turistice• Grad scăzut de accesare a fondurilor europene în perioada 2014 -2020
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none">• Creșterea constantă în ultimii 5 ani a numărului întreprinderilor active• Dezvoltarea de parteneriate / colaborări cu Institutul Național de Cercetare Agricolă Fundulea pentru dezvoltarea activității de cercetare – dezvoltare• Legislație națională privind facilități fiscale pentru anumite sectoare precum cel al construcțiilor• Disponibilitatea autorităților locale pentru atragerea de investitori străini	<ul style="list-style-type: none">• Legislația națională în continuă schimbare cu implicații asupra sectorului privat• Concurența exercitată de produsele străine introduse pe piață• Concurența exercitată de întreprinderi din județele limitrofe mai dezvoltate• Creșterea economiei subterane• Derularea dificilă a investițiilor majore și pe termen lung din cauza deprecierei continue a monedei naționale• Grad de atractivitate superior al ofertei turistice aparținând zonelor din vecinătatea județului

Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none">• Creșterea ponderii agriculturii ecologice în total suprafață agricolă• Dezvoltarea unor parcuri industriale/incubatoare de afaceri• Valorificarea potențialului turistic existent (turism de agrement, cultural, de afaceri, științific, sportiv)• Creșterea interesului pentru practicarea vânătorii și a pescuitului sportiv• Valorificarea din punct de vedere turistic a celor două porturi	<ul style="list-style-type: none">• Lipsa unor investiții consistente a mediului de afaceri în infrastructura turistică din județ• Fonduri insuficiente alocate la nivel național pentru dezvoltarea infrastructurii turistice• Creșterea disparității între județul Călărași și celelalte județe din regiune

Atu-ul dat de potențialul agricol la nivel de județ ar putea fi valorificat prin dezvoltarea de parteneriate / colaborări cu Institutul Național de Cercetare Agricolă Fundulea pentru dezvoltarea activității de cercetare – dezvoltare. Dezvoltarea mediului de afaceri poate fi potențată prin crearea unei infrastructuri adecvate pentru susținerea afacerilor – acces la utilități, transport intermodal, parcuri tehnologice etc și de facilități fiscale care să permită atragerea de investitori.

Actualul stadiu al dezvoltării economice corelat cu lipsa de intervenții care să dinamizeze domeniul economic pot conduce la scenariul nefavorabil al creșterii disparității între județul Călărași și celelalte județe din regiune, corelat cu păstrarea unui nivel de trai scăzut al locuitorilor.

Județul are avantajul de a avea două porturi la Dunăre, nevalorificate în prezent din punct de vedere turistic, având în vedere că nicio navă care practică turismul în zonă nu acostează aici, chiar dacă pe brațul Borcea trec vase de croazieră.

Un atu important al județului este faptul că este extrem de ofertant din punct de vedere turistic, având în vedere peisajele spectaculoase conturate de cursul Dunării, ostroave și ramificarea cursului principal al Dunării prin brațe unice, rezervații naturale, lacuri pitorești, lăcașuri de cult, monumente istorice, situri arheologice medievale.

Acest potențial turistic insuficient exploatat se află la mai puțin de 130 km de București și la cca 100 km de municipiul Constanța și litoralul Mării Negre. Între oportunitățile de dezvoltare a județului s-ar putea înscrie crearea unor zone turistice specifice reliefului, similare celor din Delta Dunării, alături de susținerea proiectelor care pun în valoare patrimoniul cultural al zonei.

3. Energie, resurse naturale și mediu

3.1 Energie și eficiență energetică

Nevoia de energie, raport consum/producție

În anul 2018 consumul final al energiei termice s-a diminuat cu 27,66% față de anul 2017, fenomen prezent și la nivel național cu 5,72%.

Tabel nr. 17 - Evoluția energiei termice distribuite în România și în județul Călărași

	2014	2015	2016	2017	2018
	UM: Gigacalorii				
România	9.845.167	9.662.710	9.393.316	9.296.902	8.764.793
Calarasi	17.437	11.783	9.539	7.940	5.744
MUNICIPIUL CALARASI	3.027	2.401	2.626	2.593	2.320
MUNICIPIUL OLTENITA	11.971	7.169	4.867	3.274	1.546
ORAS LEHLIU-GARA	2.439	2.213	2.046	2.073	1.878

Sursa: Date INS, GOS109A - Energia termică distribuită pe județe și localități

Eficiența energetică a clădirilor publice județene

Pentru eliminarea pierderilor din sistemul de distribuție, S.P. "C.T. - A.F.L." Călărași a avut în derulare în perioada 2007 – 2013, obiectivul de investiții, „Reabilitare rețele termice secundare aferente PT 29”. În ceea ce privește reabilitarea termică a clădirilor de locuit multietajate, S.P. "C.T.-A.F.L." Călărași a reabilitat 2 blocuri de locuințe, A22 recepționat în decembrie 2010 și A19 recepționat în mai 2011.

În orașele Fundulea și Budești nu există servicii publice de alimentare cu energie termică în sistem centralizat, iar în mediul rural nu există sistem centralizat de alimentare cu energie termică funcțional.

La nivelul județului se impune necesitatea realizării unei strategii de creștere a eficienței energetice și de promovare a energiilor verzi în cadrul județului, pentru a valorifica potențialul județului și pentru alinierea la tendințele europene și mondiale în ceea ce privește utilizarea resurselor energetice.

3.2 Resurse naturale

Principala bogăție naturală o constituie terenurile agricole care ocupă cca. 84% din suprafața județului. În cadrul terenurilor agricole, terenul arabil are o pondere majoritară, de 96,12%, ceea ce a condus și către specializarea județului Călărași în domeniul agricol, ca sector economic. Solurile, constituite în cea mai mare parte din diferite tipuri de cernoziomuri și din soluri aluvionale, au o fertilitate ridicată, ceea ce permite practicarea pe scară largă a agriculturii, predominant fiind caracterul cerealier al producției vegetale.

Vegetația forestieră ocupă 4,4% din suprafața județului și este formată, în special din următoarele specii: plop euro-american, salcâm, stejar brumăriu, salcie albă, frasin de câmp, stejar peduncular, ulm, tei, arțar tătăresc.

Fauna cuprinde specii de interes cinegetic, dintre care sunt de menționat: mistrețul, căpriorul, fazanul, iepurele, vulpea. Pe bălți și lacuri se întâlnesc rața și gâsca sălbatică.

Dintre speciile de pești care populează apele lacurilor și bălților amintim carasul, crapul, plătica, bibanul, șalaul și știuca, iar în apele Dunării și Borcei întâlnim somnul, sturionii și scrumbia de Dunăre.

Biodiversitatea, zone protejate

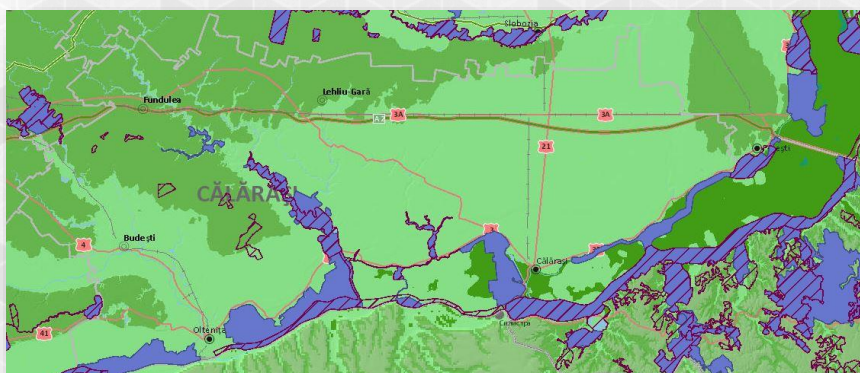
Conservarea biodiversității reprezintă în perioada actuală una din problemele importante la nivel internațional. Însă, în ultimul timp, problema conservării biodiversității la nivel de ecosisteme, specii, populații și chiar la nivel de gene devine din ce în ce mai acută din cauza intensificării impactului uman asupra biosferei. În acest context, menținerea biodiversității este necesară nu numai pentru asigurarea vieții în prezent, dar și pentru generațiile viitoare, deoarece ea păstrează echilibrul ecologic regional și global, garantează regenerarea resurselor biologice și menținerea unei calități a mediului necesare societății.

Pe teritoriul județului Călărași se află o singură rezervație și monument al naturii (Pădurea Ciornuleasa din comuna Mitreni), care face parte din ariile naturale protejate desemnate prin Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate.

De asemenea, în județul Călărași se află și câteva **arii naturale protejate**. Amenajate și protejate corespunzător, acestea pot influența semnificativ atât calitatea vieții locuitorilor, cât și economia locală:

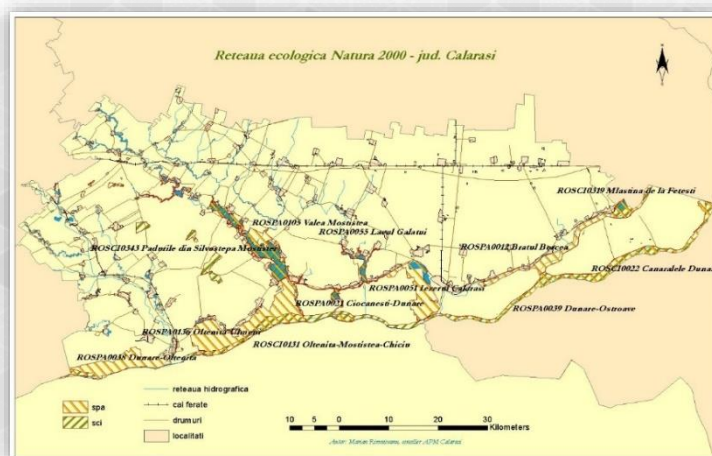
- Arii de protecție specială avifaunistică (ROSPA):
 - Brațul Borcea: 13.096,8 ha
 - Dunăre-Oltenița: 6.022 ha
 - Iezerul Călărași: 5.001 ha
 - Oltenița-Ulmeni: 12.351 ha
 - Ciocănești – Dunăre: 904,1 ha
 - Dunăre-Ostroave: 16.223,6 ha
 - Lacul Gălățui: 813 ha
 - Valea Mostiștea: 6.578 ha
- Siturile de importanță comunitară (ROSCI):
 - Canalele Dunării: 25.943 ha
 - Gura Vedei – Șaica – Slobozia: 9.514 ha
 - Oltenița-Mostiștea-Chiciu: 11.540 ha
 - Mlaștina de la Fetești: 2.020 ha
 - Pădurile din Silvestepa Mostiștei: 73.2 ha
- Rezervații și monumente ale naturii: Pădurea Ciornuleasa 75,20 ha
- Arii naturale protejate:
 - Rezervații naturale: Ostrovul Șoimul (20,1 ha pe Dunăre, km 346 - 349), Ostrovul Haralambie (45 ha pe Dunăre, km 399 – 400), Ostrovul Ciocănești (207 ha pe Dunăre, km 395)
 - Arii de protecție specială avifaunistică: Iezerul Călărași, 2.877 ha

Figură nr. 33 – Limite arii protejate din județul Călărași



Sursa: <http://atlas.anpm.ro/>

Figură nr. 34 – Rețeaua ecologică Natura 2000 - județul Călărași



Sursa: <http://www.anpm.ro/web/apm-calarasi>

3.3 Mediul și infrastructura de mediu

Calitatea apelor

Rețeaua hidrografică a județului Călărași aparține mai multor bazine hidrografice: Dunărea, Argeș, Mostiștea și este reprezentată de:

- Fluviul Dunărea – 150 km;
- Brațul Borcea – 100 km;
- Râul Argeș – 42 km;
- Râul Dâmbovița – 28 km;
- Râul Mostiștea – 74 km.

Conform datelor de la Administrația Bazinală de Apă Argeș-Vedea, fluviul Dunărea este colectorul principal și drenează de la vest la est limita sudică a județului. Bazinul Argeș drenează partea de vest a județului, iar bazinul Mostiștea drenează partea centrală a județului și se află în gospodărirea Administrației Bazinale de Apă Buzău-Ialomița.

Conform Agenției Naționale pentru Protecția Mediului, *lacurile și luciiile de apă* din județ sunt următoarele :

- Lacul Mostiștea – 5.670 ha luciu de apă;
- Lacul Gălățui – 610 ha luciu de apă;
- Lacul Iezer – Călărași - 300 ha luciu de apă;
- Luciu de apă – 3341 ha, incluzând lacuri neamenajate, iazuri piscicole, etc și se află în jurisdicția Administrației Naționale „Apele Române” - Administrația Bazinală de Apă Buzău-Ialomița (Sistemul de Gospodărire a Apelor Călărași) și Administrația Bazinală de Apă Argeș-Vedea 20% din suprafața județului.

Pe teritoriul județului Călărași administrat de Administrația Bazinală de Apă Buzău – Ialomița sunt delimitate următoarele *corpuri de apă de tip lac*, care au folosință piscicolă:

- Acumulări Valea Mostiștea (lac de acumulare) – monitorizat prin patru secțiuni: mijloc lac, Baraj (Acumularea Iezer) și mijloc lac, Baraj (Acumularea Frăsinet);
- Lac Gălățui (lac natural) – monitorizat prin două secțiuni: mijloc (Sat Potcoava), ieșire (Sat Rasa);

- Lac Iezerul Cuza Vodă (lac natural) – monitorizat prin două secțiuni: mijloc lac și ieșire lac.

În anul 2018, analizând nivelul bazinelor principale ale căror porțiuni se află pe teritoriul județului Călărași, se constată că atât bazinul râului Argeș, cât și cel al Dunării se situează sub nivelul mediei multianuale a ultimilor 5 ani din cauza secetei hidrologice. În bazinul râului Argeș, stocul anual de apă în 2018 a reprezentat 75,65% din media stocului multianual pentru intervalul 2013 – 2017 iar în bazinul Dunării a fost de 76,1% din medie.

În ceea ce privește resursele de apă subterane din județul Călărași, conform datelor furnizate de Ecoaqua S.A. Călărași, în anul 2018, captarea apei pe surse de captare, pe localități este următoarea:

- Captare de suprafață – Dunărea în municipiul Călărași.
- Captare de adâncime din puțuri forate:
 - o Urban: Oltenița, Lehliu – Gară, Budești, Fundulea
 - o Rural: Lehliu Sat, Dorobanțu, Șoldanu, Crivăț, Spanțov, Nicolae Bălcescu, Lupșanu, Ileana și Belciugatele.

Volumul de apă captat pentru potabilizare în zona urbană a județului Călărași în anul 2017 a fost de 9.408,10 mii m³, în creștere cu 4,23% față de anul 2017, din care 79,41% a provenit din Municipiul Călărași. Volumul total de apă distribuit populației urbane în județul Călărași, în anul 2017, a fost de 8.144,71 mii m³, în scădere cu 4,83% față de anul 2017, din care 82,90% a fost distribuit în Municipiul Călărași.

Pe teritoriul județului Călărași nu au fost înregistrate inundații în anul 2018, conform datelor furnizate de Administrația Națională "Apele Române".

În județul Călărași a fost implementat în perioada 2008-2016 proiectul "Extinderea și reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare, din județul Călărași", finanțat de Uniunea Europeană prin Fondul de Coeziune, în cadrul Programului Operațional Sectorial de Mediu 2007 - 2013, Axa 1. Prin implementarea proiectului s-au realizat investiții pentru tratarea și distribuția apei potabile și colectarea și tratarea apelor uzate în municipiile Călărași, Oltenița și orașele Lehliu-Gară, Budești și Fundulea, din județul Călărași și municipiul Urziceni, din județul Ialomița.

În februarie 2017, societatea Ecoaqua S.A. Călărași, în calitate de beneficiar al Contractului de finanțare nerambursabilă pentru proiectul „Sprijin pentru pregătirea aplicației de finanțare și a documentațiilor de atribuire pentru proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată pentru aria de operare a operatorului regional în județele Călărași și Ialomița, în perioada 2014-2020”, cofinanțat de Uniunea Europeană, prin Fondul de Coeziune, în cadrul Programului Operațional Infrastructura Mare, a demarat pregătirea aplicației de finanțare și a documentațiilor de atribuire pentru proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată pentru aria operatorului regional ECOAQUA S.A. în județele Călărași și Ialomița, în perioada 2014 – 2020. Proiectul este în curs de desfășurare, principalele probleme în implementare fiind legate de lipsa terenurilor necesare amplasării gospodăriilor de apă sau lipsa contractelor de delegare²³.

Figură nr. 35 – Rețeaua hidrografică și hidrometrică în județul Călărași



Sursă: Administrația Bazinală de Apă Argeș – Vedea

²³ Sursa: Adresa Ecoaqua S.A. Călărași nr. 6863 / 19.10.2020

Calitatea apei cursurilor de apă

În anul 2017 pe teritoriul județului Călărași situat în jurisdicția Administrației Bazinale de Apă Buzău-Ialomița au fost monitorizate și evaluate din punct de vedere al stării ecologice/potențialului ecologic un număr total de 8 corpuri de apă de tip râu, monitorizate prin 9 secțiuni:

Tabel nr. 18 - Încadrarea din punct de vedere ecologic a corpurilor de apă de suprafață

Denumire corp de apă	Secțiuni de monitorizare	Evaluare d.p.d.v. biologic	Evaluare dpdv fizico-chimic	Stare ecologică
Argova_Cucuveanu	Lupșanu	Moderată	Moderată	Moderată
Belciugatele	Fundulea	Bună	Moderată	Moderată
Berza_Izv_L.Gălățui	M. Viteazu	Moderată	Moderată	Moderată
Colceag_Valea Bisericii	Măriuța	Bună	Moderată	Moderată
Corâta	Sătucu	Moderată	Moderată	Moderată
Vânăta și afluenții	N. Bălcescu, Fântâna Doamnei	Bună	Moderată	Moderată
Canal legătură Dunăre – Iezer – Mostiștea - Dorobanțu	Dorobanțu	Moderată	Moderată	Moderată

Sursă: Raport anual "Starea factorilor de mediu în județul Călărași", 2018

Evaluând starea/potențialul ecologic al cursurilor de apă monitorizate pe cele două spații/bazine hidrografice (Argeș - Vedea și Buzău - Ialomița) în anul 2017, se constată că doar 31,61% au o stare/potențial ecologic bun în Argeș-Vedea și 29,21% în Buzău-Ialomița.

Pe cursul principal al fluviului Dunărea, la nivelul țării, au fost identificate și evaluate un număr total de 8 corpuri de apă (Porțile de Fier I, Porțile de Fier II, Porțile de Fier II-Chiciu, Chiciu-Isaccea, Isaccea-Sulina, Chilia, Sf. Gheorghe și Mila 35). Cele 8 corpuri de apă au fost desemnate ca fiind: 2 corpuri de apă naturale, 5 corpuri de apă puternic modificate și 1 corp de apă artificial. În urma evaluării celor 5 corpuri de apă puternic modificate au rezultat următoarele:

- 3 corpuri de apă puternic modificate – râuri cu o lungime de 863 km care s-au încadrat în potențial ecologic moderat
- 1 corp de apă puternic modificat - lac de acumulare (132 km) în potențial ecologic bun
- 1 corp de apă puternic modificat - lac de acumulare (80 km) în potențial ecologic moderat.

Substanțele consumatoare de oxigen din râuri

Consumul biochimic de oxigen după 5 zile de incubație (CBO5) reprezintă indicatorul principal pentru starea de oxigenare a corpurilor de apă și reprezintă necesarul de oxigen al organismelor acvatice care consumă materiile organice ușor oxidabile prezente în mediul acvatic. Indicatorul prezintă situația actuală și tendințele concentrațiilor de CBO5 și amoniu (NH4+) din râuri.

În județul Călărași, variabilitatea indicatorilor CBO5 și NH4+ în cursurile de apă în anul 2014 (ultimele date disponibile) este următoarea:

Tabel nr. 19 - Concentrațiile medii ale CBO5 și NH4+ determinate în cursurile de apă

Bazin hidrografic	Secțiuni de control	Concentrații medii anuale* CBO5 (mg O2/L)	Concentrații medii anuale* NH4- (mg N/L)
ARGEȘ	6	12,765	3,101
DUNĂRE	7	18,702	0,390

Sursă: Raport anual "Starea factorilor de mediu în județul Călărași", 2018

Cei 2 indicatori în cursurile de apă din județul Călărași au scăzut în perioada 2010-2014.

Nutrienți în apă (cursuri de apă)

Analiza nutrienților în apă este un indicator global al poluării cu substanțe nutritive a corpurilor de apă. Indicatorul cuantifică ortofosfații solubili și azotații prezenți în râuri și este utilizat pentru a evidenția variațiile geografice ale concentrațiilor de nutrienți și evoluția lor în timp. În județul Călărași, variabilitatea indicatorilor azotați și ortofosfați solubili în cursurile de apă în anul 2014 (ultimele date disponibile) este următoarea:

Tabel nr. 20 - Concentrațiile medii ale azotaților (NO₃-) și ortofosfaților solubili (PO₄3-)

Bazin hidrografic	Secțiuni de control	Concentrații medii anuale* CBO5 (mg O ₂ /L)	Concentrații medii anuale* NH ₄ - (mg N/L)
ARGEȘ	6	5,684	1,198
DUNĂRE	7	0,84	0,05

Sursă: Raport anual "Starea factorilor de mediu în județul Călărași", 2018

Concentrațiile medii anuale ale azotaților (NO₃-) și ortofosfaților solubili (PO₄3-) în cursurile de apă din județul Călărași au scăzut în perioada 2010-2014.

Substanțele periculoase din cursurile de apă

Substanțele periculoase sunt substanțe sau grupuri de substanțe care sunt toxice, persistente și care tind să se bioacumuleze și alte substanțe sau grupuri de substanțe care conduc la un nivel ridicat de preocupare.

În ceea ce privește tendința de poluare cu substanțe periculoase a cursurilor de apă din județ, în perioada 2010-2014, s-a înregistrat o creștere semnificativă a micropoluantilor organici (octil fenoli, nonil fenoli, cloroform, antracen, diclormetan, S Benz (g,h,i) perilen, Indeno-(1,2,3-cd)-piren, DEHP) în anul 2013 (66,536) și a metalelor (mercur, nichel) în anul 2012 (12,57). O concentrație de 0,603 de pesticide (atrazin) s-a înregistrat în anul 2012, în restul perioadei acesta fiind 0.

Nutrienți în apă (lacuri)

Conținutul de nutrienți din lacuri se exprimă pe baza a doi indicatori: fosfor total și azotați. În județul Călărași, concentrațiile medii anuale ale azotaților și fosforului total determinate în lacuri, în anul 2014 (ultimele date disponibile) este următoarea:

Tabel nr. 21 - Concentrațiile medii ale azotaților (NO₃-) și ortofosfaților solubili (PO₄3-)

Denumire lac	Secțiuni de control	Concentrații medii anuale* NO ₃ -(mg NO ₃ -/l)	Concentrații medii anuale* PT (mg P/l)
Lac Gălățui	2	0,127	0,136
Lac Iezerul Cuza Vodă	2	0,256	0,413
Lac Iezer	2	0,143	0,146
Lac Frăsinet	2	0,169	0,135

Sursă: Raport anual "Starea factorilor de mediu în județul Călărași", 2018

Concentrația medie anuală a azotaților în lacurile din județul Călărași a scăzut în perioada 2010-2014, în vreme ce concentrația fosforului total a crescut.

Calitatea apelor subterane

Conform datelor de la Administrația Bazinală de Apă Buzău-Ialomița, în spațiul hidrografic administrat sunt 18 corpuri de apă subterană, din care 3 se suprapun peste teritoriul județului Călărași. În anul 2017, monitorizarea acestora s-a realizat prin intermediul a 44 puncte de monitorizare (foraje) distribuite în corpul ROIL 11 - Lunca Dunării (Oltenița-Hârșova) (9 foraje), în corpul ROIL 14 - Gimbașani-Sudiți (9 foraje) și în corpul ROIL 17 - Fetești (29 foraje).

După evaluarea datelor din anul 2017, s-a constatat că toate cele trei corpuri de apă subterană din județul Călărași sunt în stare chimică bună.

Calitatea apelor de îmbăiere

Zonele naturale de îmbăiere în județul Călărași sunt Plaja Mare (situată pe malul drept al Brațului Borcea, km 94 + 150) și Plaja Podul 4 (situată pe malul stâng, km 97,00 - 98,00).

În urma analizelor de laborator efectuate în perioada 2013-2017 de către Direcția de Sănătate Publică Călărași a rezultat că parametrii fizico-chimici și bacteriologici au corespuns legislației sanitare în vigoare în proporție de 100% în perioada 2013-2015 și în anul 2017. În anul 2016 o treime din probe au fost necorespunzătoare.

Calitatea solului

Terenurile agricole în județul Călărași ocupă cca. 84% din suprafața totală a județului, principalele resurse ale solului concretizându-se în terenurile arabile (80,6%), ape și bălți (5,37%), păduri și altă vegetație forestieră (4,23%) și construcții (3,66%).

Solurile, constituite în cea mai mare parte din diferite tipuri de cernoziomuri și din soluri aluvionale, au o fertilitate ridicată, ceea ce permite practicarea pe scară largă a agriculturii, predominant fiind caracterul cerealier al producției vegetale.

Clasele de calitate ale terenurilor stabilesc pretabilitatea acestora pentru folosințele agricole. Astfel, există următoarea încadrare:

- Clasa I - (Foarte bună) - Terenuri fără limitări în cazul utilizării ca arabil – ha;
- Clasa a II-a - (Bună) - Terenuri cu limitări reduse în cazul utilizării ca arabil – ha;
- Clasa a III-a – (Mijlocie) - Terenuri cu limitări moderate în cazul utilizării ca arabil – ha;
- Clasa a IV-a – (Slabă) - Terenuri cu limitări severe în cazul utilizării ca arabil – ha;
- Clasa a V-a – (Foarte slabă) - Terenuri cu limitări extrem de severe nepretabile la arabil, vii și livezi – ha.

Tabel nr. 22 - Repartiția terenurilor pe clase de calitate și folosință (ha), 2010

Folosința	Clasa I	Clasa II	Clasa III	Clasa IV	Clasa V	Total pe categorii de folosință (ha)
Arabil	51.824	103.348	95.048	67.207	2.887	320.314
Pășuni	0	3.993	5.440	0	0	9.433
Vii	0	2.938	1.432	0	0	4.370
Livezi	0	234	0	0	0	234
Total agricol	51.824	110.513	101.920	67.207	2.887	334.351

Sursă: APM - Raport anual "Starea factorilor de mediu în județul Călărași", 2018

Conform Hotărârii 683/2015 privind aprobarea *Strategiei Naționale și a Planului Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România*, în județul Călărași regăsim 1 sit potențial contaminat și 1 sit contaminat. În vederea respectării orizontului-țintă național din 2050 când se preconizează să nu mai existe situri contaminate, trebuie avută în vedere redezvoltarea fostelor situri industriale remediate și crearea de noi oportunități pentru dezvoltatori/antreprenori și chiar activități sociale.

Sectorul agricol influențează negativ factorul de mediu "sol" printr-o serie de activități pe care le desfășoară:

- rezervele de nutrienți din sol au început să se reducă odată cu cultura plantelor, iar refacerea acestora pe cale naturală este mult încetinită din cauza dispariției vegetației spontane;
- folosirea substanțelor chimice împotriva dăunătorilor și bolilor ce afectează culturile agricole, generează un alt mod de degradare (poluarea cu substanțe chimice);

- aplicarea de norme de udare necorespunzătoare (acolo unde se mai folosesc irigațiile) generează exces de umiditate și creșterea tasării;
- lucrările agricole efectuate în condiții incorecte (pe soluri prea umede sau prea uscate) cu mașini agricole neechipate corespunzător generează distrugerea structurii solurilor și, de asemenea, creșterea tasării.

Astfel, refacerea rezervei de nutrienți pe baza fertilizărilor cu substanțe naturale (gunoi de grajd, resturi organice nepoluante) aplicate în cantități corespunzătoare, reducerea la maxim posibil a tratamentelor chimice, irigarea cu ape corespunzătoare calitativ și cu norme de udare calculate științific, precum și alegerea corectă a tipului de cultură ce urmează a se dezvolta pe un anumit tip de sol reprezintă câteva din metodele prin care degradarea solurilor poate fi cel puțin încetinită.

În anul 2018 s-au înregistrat 637,86 ha de terenuri în curs de transformare pentru agricultura ecologică, ponderea suprafeței destinată agriculturii ecologice raportată la suprafața agricolă totală a județului fiind de 0,844%, în creștere față de anul 2016 (0,803%).

Această pondere este foarte mică ținând cont de tendințele actuale și de specificul județului.

Calitatea aerului

Monitorizarea calității aerului în județul Călărași se realizează printr-o rețea de monitorizare formată din 3 stații automate ce fac parte din *Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului*, echipate cu analizoare performante și care aplică metodele de referință impuse de legislația europeană.

Stațiile automate sunt amplasate în 2 puncte din municipiul Călărași și într-un punct în comuna Modelu:

- Stația CL-1 amplasată în zona Orizont (Str. Prel. București , Călărași), este stație de trafic și monitorizează influența traficului asupra calității aerului. Poluanții monitorizați: SO₂, NO, NO₂, NO_x, CO, PM₁₀ automat și gravimetric, Pb (din PM₁₀), Benzen, Toluen, O-xilen, Etilbenzen, m, p – xilen (on line);
- Stația CL-2 amplasată în zona Stadionului Municipal (Str. Tudor Vladimirescu, Călărași) este stație de fond urban și monitorizează influența așezării urbane asupra calității aerului. Poluanții monitorizați sunt: SO₂, NO, NO₂, NO_x, CO, Ozon, Pb (din PM₁₀), PM₁₀, Benzen, Toluen, O-xilen, Etilbenzen, m, p – xilen (on line). Sunt monitorizați totodată și parametrii meteorologici (direcție și viteză vânt, temperatură, presiune, radiație solară, umiditate relativă, precipitații);
- Stația CL-3 amplasată în comuna Modelu (Str. Aurora, nr.2) este stație de fond rural și monitorizează nivelul de fond al poluării în zona rurală. Poluanții monitorizați sunt: SO₂, NO, NO₂, NO_x, NH₃, CO, Ozon, PM₁₀ și PM_{2,5}, Sunt monitorizați totodată și parametrii meteorologici (direcție și viteză vânt, temperatură, presiune, radiație solară, umiditate relativă, precipitații).

În anul 2018, indicatorii de calitate ai aerului monitorizați conform legislației în vigoare²⁴, au înregistrat următoarele valori în județul Călărași:

- Concentrațiile de dioxid de sulf din aerul înconjurător (SO₂):
 - o se evaluează folosind valoarea limită orară pentru protecția sănătății umane (350 μg/mc);
 - o nu au fost înregistrate depășiri ale valorii limită orare pentru protecția sănătății umane.
- Concentrațiile de particule în suspensie cu diametrul mai mic de 10 microni din aerul înconjurător (PM 10 grav):
 - o se evaluează folosind valoarea limită zilnică (50 μg/mc), care nu trebuie depășită mai mult de 35ori/an și valoarea limită anuală (40 μg/mc);

²⁴ Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător

- au fost înregistrate depășiri lunare ale concentrației medii peste valoarea limită pentru protecția sănătății umane, însă valoarea medie anuală înregistrată a fost sub limita valorii limită anuală;
- au fost efectuate determinări de pulberi PM10 și la stația CL-3 Modelu, dar nu au fost întrunite condițiile de calitate (captura de date 66%).
- Ozon:
 - se evaluează folosind pragul de alertă (240 $\mu\text{g}/\text{mc}$ măsurat timp de 3 ore consecutiv) calculat ca medie a concentrațiilor orare, pragul de informare (180 $\mu\text{g}/\text{mc}$) calculat ca medie a concentrațiilor orare și valoarea țintă pentru protecția sănătății umane (120 $\mu\text{g}/\text{mc}$) calculată ca valoare maximă zilnică a mediilor pe 8 ore (medie mobilă), care nu trebuie depășită mai mult de 25 ori/an;
 - s-au înregistrat depășiri ale valorii țintă pentru protecția sănătății umane la stația de monitorizare a calității aerului CL-2.
- Monoxidul de carbon (CO):
 - se evaluează folosind valoarea limită pentru protecția sănătății umane (10mg/mc), calculată ca valoare maximă zilnică a mediilor pe 8 ore (medie mobilă);
 - nu s-au înregistrat depășiri ale maximului lunar al mediei mobile.
- Dioxid de azot (NO₂):
 - se evaluează folosind valoarea limită orară pentru protecția sănătății umane (200 $\mu\text{g}/\text{mc}$);
 - s-a înregistrat o singură depășire a valorii limită orară pentru protecția sănătății umane la stația de monitorizare CL-2;
 - nu s-au înregistrat depășiri ale valorii limită anuale pentru protecția sănătății umane (40 $\mu\text{g}/\text{mc}$).
- Benzen:
 - se evaluează folosind valoarea limită anuală pentru protecția sănătății umane (5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$);
 - nu s-au înregistrat depășiri ale valorii limită anuală la nicio stație de monitorizare a calității aerului.

Ca **surse potențial poluatoare**, la nivelul județului Călărași, menționăm:

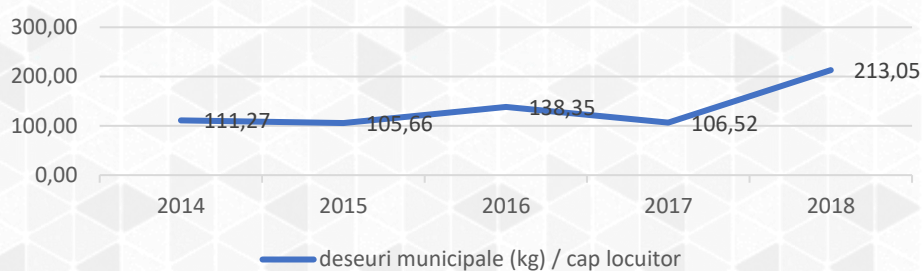
- a) instalații IPPC: industria metalurgică, industria chimică, organică și anorganică, industria sticlei, alte ramuri industriale - tratarea suprafețelor cu solvenți organici, industria alimentară. Ponderea cea mai mare o deține zootehnia – creșterea intensivă a animalelor, reprezentată prin ferme de păsări și porci (65%),
- b) instalații și activități care utilizează solvenți organici: extracția și rafinarea uleiurilor vegetale, acoperirea suprafețelor metalelor și fabricare mașini și echipamente de birou – cartușe imprimante
- c) instalații non IPPC: stații de mixturi asfaltice și prefabricate din beton
- d) instalații SEVESO (controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase): 10 instalații dintre care 1 este instalație IPPC și 9 instalații non-IPPC.

3.4 Gestionarea deșeurilor

Deșeuri municipale

Deși există o tendință de scădere a populației județului, cantitatea de deșeuri municipale a crescut cu 85,96%. Evoluția cantității de deșeuri municipale în kg pe cap de locuitor este evidențiată în figura următoare, putându-se observa dublarea indicatorului în ultimul an analizat.

Figură nr. 36 – Evoluția generării deșeurilor municipale pe cap de locuitor



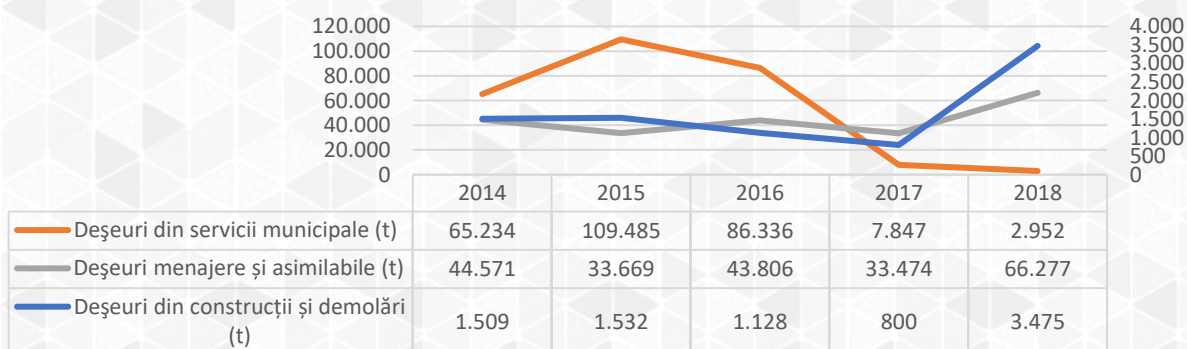
Sursă: Prelucrarea consultantului, Raport anual "Starea factorilor de mediu în județul Călărași", 2018

Conform Directivei – cadru 2008/98/CE privind deșeurile, acestea *ar trebui colectate separat, în măsura în care acest lucru este posibil din punct de vedere tehnic, economic și al protecției mediului, înainte de a fi supuse unor operațiuni de valorificare care să ducă la cele mai bune rezultate globale din punct de vedere al protecției mediului.* O eficientizare a sistemului actual de colectare a deșeurilor presupune educarea în primul rând populației și responsabilizarea cetățenilor în ceea ce privește colectarea selectivă, transportul deșeurilor la platforme de colectare în vederea diminuării cantității de deșeurii care ajung la groapa de gunoi.

În ceea ce privește structura deșeurilor municipale generate în ultimii ani, s-a înregistrat o creștere semnificativă a deșeurilor din construcții și demolări (cu 93,86% mai mult în anul 2018 față de anul 2014), precum și a cantității de deșeurii menajere și asimilabile (38,40%). Cantitățile de deșeurii din servicii municipale au scăzut în perioada analizată cu 83,61%.

Ca și pondere în total deșeurii municipale, deșeurii menajere și asimilabile sunt generate în cantități semnificative.

Figură nr. 37 – Structura deșeurilor municipale generate în ultimii 5 ani



Sursă: Prelucrarea consultantului, Raport anual "Starea factorilor de mediu în județul Călărași", 2018

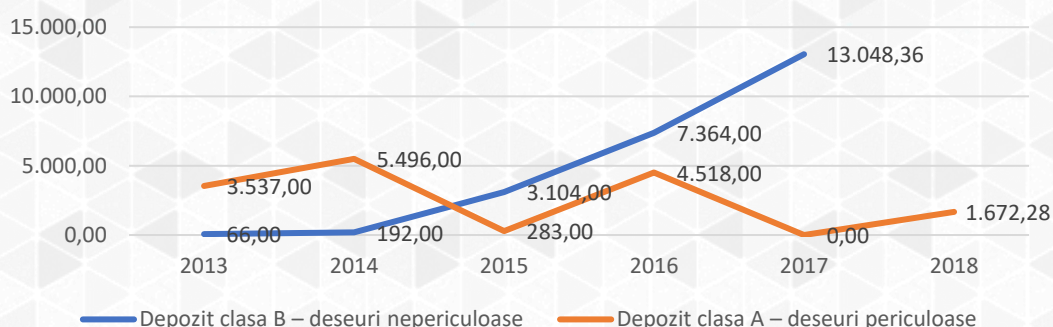
Deșeurii industriale

În județul Călărași este un singur depozit conform de deșeurii industriale nepericuloase.

Cantitatea de deșeurii industriale nepericuloase depozitate a crescut exponențial în ultimii ani. În anul 2017, cantitatea depozitată în perioada octombrie-decembrie în depozitul autorizat CENTRUL DE MANAGEMENT INTEGRAT AL DEȘEURILOR comuna Ciocănești, Județul Călărași – Operator: SC IRIDEX GROUP IMPORT EXPORT S.R.L a fost de 13.048,36 tone, față de anul 2016 când au fost 7.364 tone.

În ceea ce privește deșeurile industriale periculoase, în anul 2018 au fost depozitate 1.672,28 tone, în județul Călărași fiind un singur depozit conform de deșeurii industriale.

Figură nr. 38 – Cantitățile de deșeurii industriale depozitate în depozite autorizate (tone)



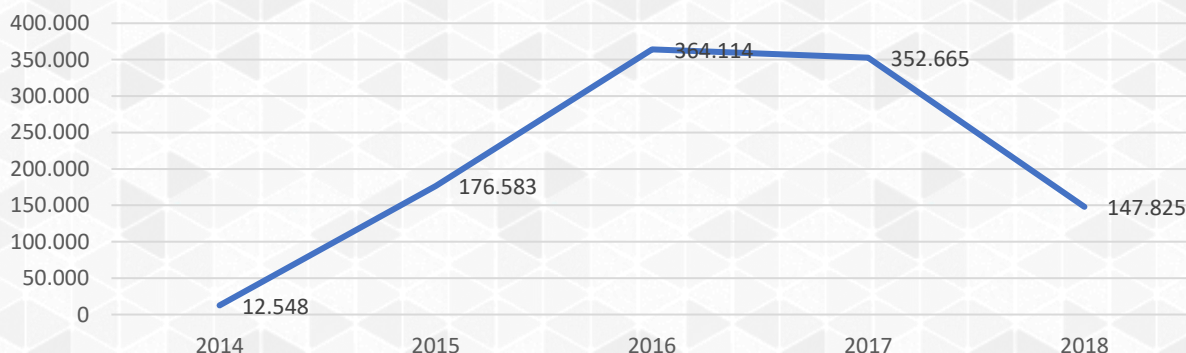
Sursă: Prelucrarea consultantului, Raport anual "Starea factorilor de mediu în județul Călărași", 2018

În județul Călărași sunt și 7 instalații de incinerare de capacitate mică, instalate în cadrul fermelor zootehnice pentru incinerarea deșeurilor animaliere. Au fost incinerate 1.790,225 tone în anul 2018, în creștere cu 40,14% față de anul 2017.

Deșeurii de echipamente electrice și electronice (DEEE)

La nivelul Statelor Membre UE, începând cu anul 2018, ținta de colectare a DEEE-urilor este de cel puțin 4 kg deșeu/locuitor/an. Cu toate eforturile întreprinse de autorități și operatorii economici responsabili, până în prezent nu a fost atinsă această țintă de colectare anuală. Obiectivul principal este prevenirea producerii deșeurilor DEEE, precum și reutilizarea, reciclarea și alte forme de valorificare a acestora.

Figură nr. 39 – Cantitățile de deșeurii de echipamente electrice și electronice (tone) în ultimii 5 ani



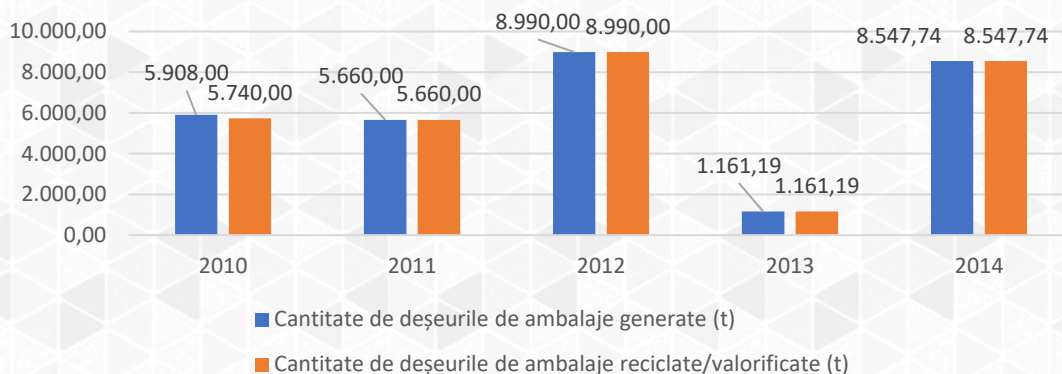
Sursă: Prelucrarea consultantului, Raport anual "Starea factorilor de mediu în județul Călărași", 2018

Se constată o creștere semnificativă a cantității de deșeurii DEEE colectate în anii 2014 - 2016, în anul 2017 menținându-se nivelul colectat în 2016, urmată apoi de o scădere de 58,08% în anul 2018.

Deșeurii de ambalaje

În perioada 2010-2014 (cele mai recente date disponibile la nivelul Agenției pentru Protecția Mediului Călărași), se constată ca aproximativ întreaga cantitate de ambalaje generate a fost reciclată/valorificată.

Figură nr. 40 – Cantitățile de ambalaje introduse pe piață (tone) și cantitatea de deșeurile de ambalaje reciclate/valorificate în ultimii 5 ani

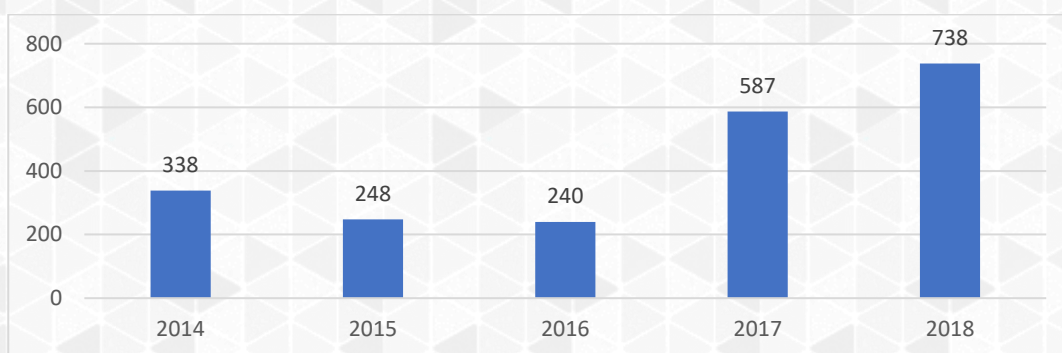


Sursă: Prelucrarea consultantului, Raport anual "Starea factorilor de mediu în județul Călărași", 2018

Vehicule scoase din uz (VSU)

Numărul de vehicule scoase din uz colectate și tratate a înregistrat o scădere în perioada 2014-2016, urmat apoi de o dublare în anul 2017 și o creștere de 25,72% în anul 2018.

Figură nr. 41 – VSU colectate și tratate (buc) în ultimii 5 ani



Sursă: Prelucrarea consultantului, Raport anual "Starea factorilor de mediu în județul Călărași", 2018

Impact, presiuni, tendințe și prognoze privind deșeurile

Analizând situația actuală privind gestionarea deșeurilor municipale, se constată necesitatea introducerii la nivelul întregului județ a unui sistem integrat de gestionare a deșeurilor și a creșterii gradului de colectare selectivă a acestora în vederea maximizării cantităților valorificate și reciclate și a minimizării cantităților depozitate.

Politica europeană și națională se bazează pe „ierarhia deșeurilor”, care stabilește prioritățile în ceea ce privește gestionarea deșeurilor la nivel operațional:

1. prevenirea sau reducerea cantităților de deșeurile generate și reducerea gradului de pericolozitate al acestora;
2. reutilizarea deșeurilor;
3. valorificarea deșeurilor prin reciclare și prin alte operațiuni de valorificare, cum ar fi valorificarea energetică
4. eliminarea deșeurilor, care include depozitarea deșeurilor și incinerarea.

De asemenea, la nivelul statelor membre reprezintă o prioritate tranziția către o economie circulară, în care transformarea deșeurilor în resurse este unul din principalele deziderate.

Analiza SWOT - Energie, resurse naturale și mediu

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none">• Practicarea agriculturii ecologice la nivel de județ• Potențial de resurse regenerabile: energie solară, biomasă• Prezența ariilor naturale protejate• Existența lacurilor cu folosință piscicolă• Fertilitatea ridicată a solurilor• Capacitate și potențial de furnizare energie electrică, inclusiv energii regenerabile• Potențialul solar ridicat	<ul style="list-style-type: none">• Bazinul râului Argeș, cât și cel al Dunării, se situează sub nivelul mediei multianuale a ultimilor 5 ani• Gestionare ineficientă a deșeurilor municipale• Lipsa infrastructurii pentru colectare selectivă și valorificare deșeurii• Ținte neatinse pentru valorificarea deșeurilor
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none">• Creșterea eficienței energetice și promovarea energiilor verzi în cadrul județului• Integrarea aspectelor de mediu în deciziile administrației publice în vederea asigurării condițiilor pentru dezvoltare durabilă• Programe de educare și responsabilizare a populației în ceea ce privește colectarea selectivă și deșeurile• Creșterea ponderii agriculturii ecologice în practicile agricole• Menținerea biodiversității• Amenajarea, protejarea și valorificarea durabilă a ariilor naturale protejate• Refacerea rezervei de nutrienți pe baza fertilizărilor cu substanțe naturale• Refacerea și valorificarea fostelor situri industriale abandonate și remediate	<ul style="list-style-type: none">• Influența negativă a sectorului agricol asupra factorului de mediu "sol" (folosirea substanțelor chimice împotriva dăunătorilor și bolilor, aplicarea de norme de udare necorespunzătoare, lucrări agricole efectuate în condiții incorecte)• Posibila intrare a României în procedura de infringement pentru nerespectarea obligațiilor UE în domeniul deșeurilor• Extinderea fenomenului sever de desertificare a solului, în contextul lipsei unui volum adecvat al irigațiilor• Existența surselor potențial poluatoare la nivel de județ

Sunt necesare intervenții pentru redresarea punctelor slabe, prin valorificarea oportunităților care să vizeze protecția mediului, ca element de bază care crează premisele unei dezvoltări durabile. Introducerea unui sistem integrat de gestionare a deșeurilor trebuie realizată corelat cu creșterea gradului de colectare selectivă a deșeurilor în vederea maximizării cantităților valorificate și reciclate și a minimizării cantităților depozitate. Se impune îmbunătățirea practicilor agricole și extinderea agriculturii ecologice pentru a proteja unul din atu-urile județului care ține de calitatea solului.

4. Infrastructură și echipare teritorială

4.1 Infrastructura de transport

Căi feroviare de transport

Introducerea liniilor de cale ferată în județul Călărași s-a realizat relativ târziu, comparativ cu alte județe din țară însă județul nu a beneficiat de o rețea vastă de căi ferate, din cauza numărului redus de localități sau orașe. Primele căi ferate pe teritoriul județului au fost deschise în anul 1886 pe traseul București Nord – Ciulnița (CF 800) și pe traseul Ciulnița – Călărași (CF 802).

În prezent, lungimea totală a căilor ferate din județul Călărași este de 188 de km, dintre care 78,19% sunt electrificate, ponderea înregistrată fiind mult peste media națională (37,4%) și regională (36,2%).

Rețeaua de cale ferată din județul Călărași reprezintă doar 15% din rețeaua căilor ferate de la nivelul Regiunii Sud Muntenia și prezintă o densitate de 37 km la 1000 km² teritoriu, sub densitatea la nivel național (45,2 km la 1000 km²).

Tabel nr. 23 - Lungimea căilor ferate în exploatare, pe categorii de linii de cale ferată (km)

Județ	Total	Din care electrificate:	Din total:		
			<i>Linii cu ecartament normal</i>		
			<i>Total</i>	<i>Cu o cale</i>	<i>Cu două căi</i>
Călărași	188	147	188	56	132

Sursă: Prelucrarea consultantului, "Lungimea căilor de transport la 31.12.2018 – județul Călărași", 2018

Rețeaua de cale ferată în exploatare era alcătuită în 2018 în totalitate din linii cu ecartament normal (56 km erau linii cu ecartament normal cu o cale de rulare și 132 km erau linii cu ecartament normal cu două căi).

Magistrala cu lungimea cea mai mare care traversează regiunea Sud Muntenia este cea care face legătura cu principala poartă maritimă a țării – Constanța, care tranzitează și județul Călărași. Această linie de cale ferată este Magistrala CFR 800 (București (Nord) - Ciulnița - Fetești - Medgidia - Constanța – Mangalia), care a fost modernizată începând cu anul 2014.

Județul Călărași mai este tranzitat și de calea ferată Slobozia – Călărași care are o lungime de 44 km, fiind o linie simplă și neelectrificată între stațiile Slobozia și Ciulnița, dublată și electrificată între Ciulnița și Călărași Nord, simplă și electrificată între Călărași Nord și Călărași Sud.

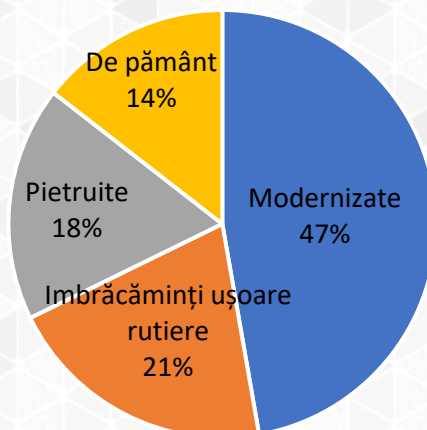
Căi rutiere de transport – rețeaua de drumuri publice

Județul Călărași este străbătut de o rețea de drumuri publice care măsoară 1.346 km, din care 501 km de drumuri naționale, inclusiv autostrăzi și drumuri europene (37,2%), 684 km drumuri județene (50,8%) și 161 km drumuri comunale (12,0%).

În cadrul regiunii Sud-Muntenia, județul Călărași ocupă locul 5 în ceea ce privește lungimea totală a drumurilor publice, după județele Argeș (3.536 km), Prahova (2.231 km), Dâmbovița (1.915 km) și Teleorman (1.560 km).

Din punct de vedere al tipului de acoperământ, la sfârșitul anului 2018, rețeaua de drumuri publice din județ era predominantă de drumurile modernizate (47,25%), din care autostrăzile reprezentau 16,4% (104 km).

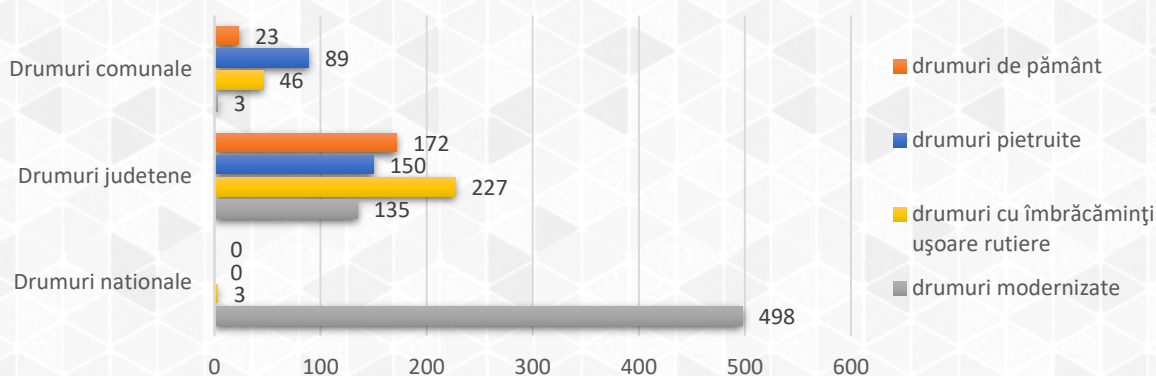
Figură nr. 42 – Structura drumurilor publice din județul Călărași, 2018



Sursă: Date Direcția Regională de Statistică Călărași - "Lungimea căilor de transport la 31.12.2018 – județul Călărași", 2018

Comparativ cu anul 2017, se constată o îmbunătățire a drumurilor publice din punct de vedere al tipului de acoperământ, crescând lungimea drumurilor publice modernizate (cu 6 km), a drumurilor cu îmbrăcăminți ușoare rutiere (cu 16 km) și scăzând lungimea drumurilor pietruite (cu 21 km) și a drumurilor de pământ (cu 1 km).

Figură nr. 43 – Structura drumurilor publice pe tipuri de drumuri în 2018 în județul Călărași (km)



Sursă: Date Direcția Regională de Statistică Călărași - "Lungimea căilor de transport la 31.12.2018 – județul Călărași", 2018

Se observă că drumurile naționale din județul Călărași sunt modernizate în proporție de 99,4%, în vreme ce drumurile județene sunt modernizate în proporție de 19,74% iar 33,19% sunt drumuri cu îmbrăcăminți ușoare rutiere. Marea parte a drumurilor comunale sunt pietruite (55,28%).

Densitate drumurilor publice la 100 km² de teritoriu a fost de 26,5 km în anul 2018, din care 12,5 km pentru drumurile modernizate și 5,4 km pentru cele cu îmbrăcăminți ușoare rutiere.

Județul Călărași este traversat de **autostrada A2** care asigură legătura dintre capitala țării (București) și litoral (Constanța) în suprafață totală de 202,79 km, din care 96,48 km se află pe teritoriul județului.

În județul Călărași se află următoarele **5 drumuri de interes național**:

- DN21: asigură legătura orașelor Brăila și Călărași
- DN3: asigură legătura între București și Constanța
- DN31: asigură legătura între orașele Călărași și Oltenița
- DN3A: asigură legătura între Lehliu Gară și Fetești
- DN3B: asigură legătura între Călărași și Fetești
- DN4: asigură legătura între București și Oltenița
- DN 41: asigură legătura între Oltenița și Daia

În ceea ce privește accesibilitatea rutieră de la reședința de județ, municipiul Călărași se află la o depărtare de 120 km de București, 144 km de Constanța și 25 km de Drașova (unde există intrare pe autostrada București–Constanța). Prin municipiu trece DN3, care asigură legătura spre nord-est de București și spre nord-vest de Constanța. La Călărași, din acest drum se ramifică șoseaua națională DN21 (care duce spre nord la Slobozia și Brăila) și șoseaua națională DN3B, care duce spre nord-est la Fetești și Giurgeni.

Modernizarea drumurilor a fost realizată în lipsa unei strategii integrate la nivel județean cu privire la mobilitate; în perspectiva unei dezvoltări durabile la nivelul județului este necesară o astfel de strategie care să integreze și cu oportunitățile de dezvoltare a transportului intermodal (rutier – feroviar – fluvial).

Transportul fluvial

Județul Călărași are două porturi la Dunăre, care dispun de dane de pasageri și dane comerciale, din cele 11 amplasate pe teritoriul românesc, aflate în administrarea Companiei Naționale Administrarea Porturilor Dunării Fluviale S.A. Giurgiu²⁵:

- Portul Călărași, cu o capacitate de 450.000 tone / oră, limitele portului / locului de operare: km 91 – km 99, brațul Borcea (mal stâng) are în componență:
 - Portul Comercial: 1 dană de 100 ml pentru pasageri, 2 dane operare mărfuri, 1 dană operare cereale, 2 dane de așteptare;
 - acces la rețeaua de transport a municipiului Călărași și la DN3 București – Călărași – Oltenița, DN3B Călărași – Fetești, DN31 Oltenița – Călărași și acces feroviar prin portul industrial Stația CFR Călărași Sud – Ciulnița;
 - Punct de lucru Chiciu: rampă de acostare modernizată pentru navele care practică turism în zonă.
- Portul Oltenița, limitele portului / locului de operare: Km 428 - Km 430+800, Dunăre (mal stâng) cu infrastructură portuară reabilitată în 2016. Portul are 3 dane pentru pasageri, 2 dane operare mărfuri, 1 dană pentru piese agabaritice și 6 dane de așteptare.
 - Racord auto pe DN4 Oltenița – București, DN 31 Oltenița – Giurgiu, DN 41 Oltenița – Giurgiu și CF Oltenița – București.

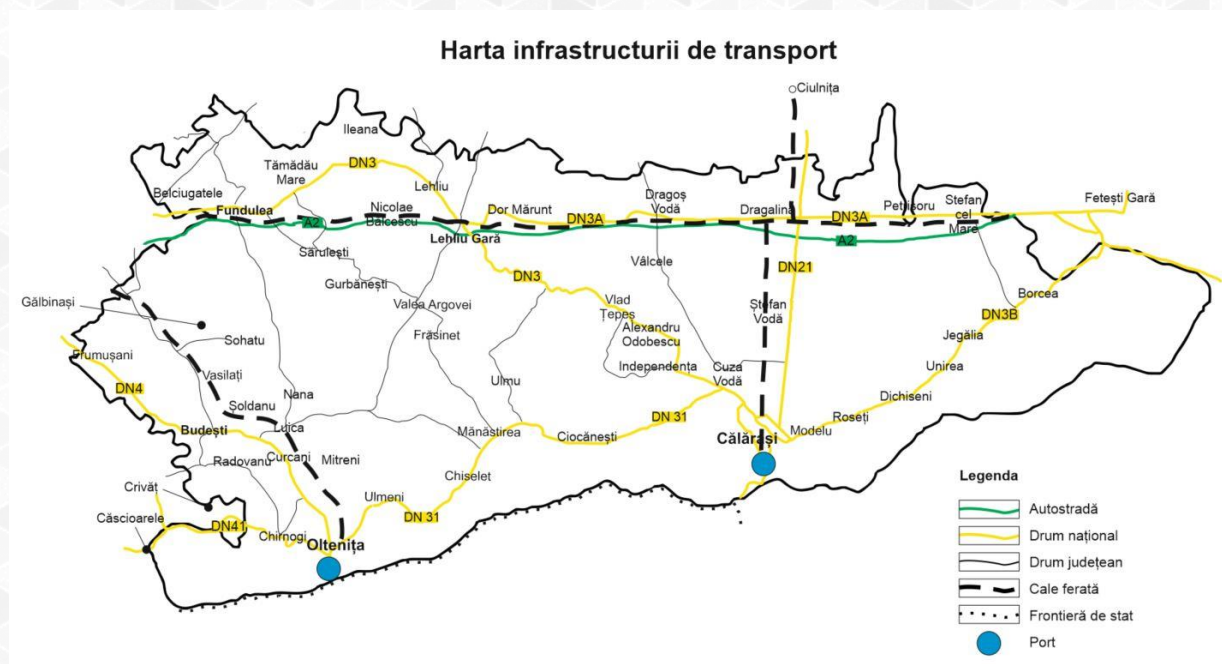
Fluviul Dunărea, principala arteră de navigație europeană, asigură și facilitează prin intermediul celor 2 porturi fluviale, schimburile comerciale cu țările europene riverane.

Serviciile portuare disponibile sunt: poșta, telefon, aprovizionare apă potabilă, reparații nave.

În anul 2016 a fost finalizat proiectul "*Reabilitarea și modernizarea infrastructurii portuare în portul Oltenița*", prin care s-au realizat: un cheu vertical tip estacadă pe piloți forțați (lungime de 80 m), un cheu vertical din palplanșe (lungime de 130 m), reabilitare pereu, utilități. Totuși, infrastructura și peisajul din zona de acostare păstrează în continuare un aer dezolant, care îi determină pe turiști să nu acosteze în zona respectivă.

²⁵ Sursa: <https://www.apdf.ro/>

Figură nr. 44 – Harta infrastructurii de transport, județul Călărași



Sursa: prelucrarea consultantului

Tranzitarea județului de fluviul Dunărea reprezintă un potențial imens pentru dezvoltarea transportului intermodal, cu impact semnificativ asupra dezvoltării județului. În acest context, publicarea în 2020 a noului *Plan de Acțiune al Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării* reprezintă o oportunitate de valorificare a acestui potențial²⁶.

Transportul public

Serviciul public de transport local este prestat de către ALI TRANS COM SRL Călărași. Societatea comercială a fost înființată în anul 1996 cu acționar unic, fiind operator autorizat local, județean, interjudețean și internațional, având ca obiect principal de activitate codul CAEN 4931 "Transporturi urbane, suburbane și metropolitane de călători" și activități secundare cod CAEN 4939 "Alte transporturi terestre de călători" și 4932 "Transporturi cu taxiuri". Operatorul își desfășoară activitatea în baza legislației care reglementează serviciile de utilități publice și a legislației privind serviciul public local de călători.

Activitatea de transport public local se realizează cu un parc auto alcătuit din:

- 16 autobuze marca MAN, achiziționate în anul 2007 (10 bucăți) și în 2008 (6 bucăți) care îndeplinesc toate condițiile impuse de UE - confort și siguranța călătorilor, aer condiționat, plasmă, tahograf digital)
- 4 microbuze marca IVECO cu toate dotările necesare, fiind utilizate pe traseele unde ponderea călătorilor este mai mică.

Societatea operează transportul de persoane pe următoarele trasee:

- Traseul nr.1 (autobuz) în lungime de 10 km: C.S.C. – Modelu;
- Traseul nr.2 (autobuz/microbuz) în lungime de 10,8 km: C.S.C. – Gară – Modelu;
- Traseul nr.3 (autobuz/microbuz) în lungime de 9 km: Spital – Chiciu;
- Traseul nr.4 (microbuz) în lungime de 9 km C.S.C. – Măgureni.

²⁶ Sursa: <https://danube-region.eu/wp-content/uploads/2020/04/EUSDR-ACTION-PLAN-SWD202059-final.pdf>

Pentru activitatea de taximetrie, parcul auto dispune de :

- 32 autoturisme Dacia Logan;
- 3 autoturisme Renault Simbol;
- 10 autoturisme Chevrolet Aveo.

În mediul rural, nu există transport public local în administrarea consiliilor locale, singurul tip de transport fiind cel al elevilor.

În județul Călărași există 36 microbuze în 30 comune care deservește 46 localități, urmând ca în viitorul apropiat acest serviciu să se dezvolte, adaptându-se în permanență la nevoile comunității.

Un rol important în optimizarea serviciului de transport public îl are reabilitarea infrastructurii de transport rutier, în acest sens fiind necesare în continuare lucrări de modernizare și reabilitare a acesteia.

În prezent, sunt în curs de realizare un *studiu de trafic* și un *studiu de oportunitate* la nivelul județului pentru dezvoltarea transportului public.

În ceea ce privește *dezvoltarea infrastructurii de transport a zonei urbane*, conectivitatea la localitățile periurbane s-ar putea realiza numai prin înființarea unei Asociații de Dezvoltare Intercomunitară, aspect care nu a prezentat interes pentru UAT-urile din jurul municipiului Călărași. Astfel, locuitorii localităților periurbane apelează fie la transportul județean de persoane prin curse regulate, care acoperă nevoia de deplasare, fie la autoturismele proprii.

Puncte de control și trecere a frontierei

Pe raza județului Călărași sunt 2 puncte de trecere a frontierei²⁷, deschise traficului internațional:

- Punctul de trecere a Frontierei Oltenița Port – punct de trecere portuar Oltenița – Turtucaia (Tutrakan)
- Punctul de trecere a frontierei Călărași Rutier (bac) și Port – punct de trecere rutier (bac) Călărași - Silistra.

4.2 Infrastructura de alimentare cu apă și canalizare

Alimentarea cu apă

Rețeaua de distribuție a apei potabile în județul Călărași, avea o lungime de 1.403,3 km la sfârșitul anului 2018, cu 47,8 km mai mult decât în anul 2017, acoperind 90 localități, din care 2 municipii (Călărași și Oltenița) și 3 orașe (Budești, Fundulea și Lehliu Gară).

Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor a fost de 9.750 mii m³, cu 700 m³ mai mult decât în anul 2017, din care 8.112 mii m³ apă potabilă distribuită pentru uz casnic.

În 2018, din volumul total de apă potabilă distribuită, 92,7% a fost distribuit consumatorilor care au avut instalate apometre, restul de apă potabilă distribuită fiind înregistrată în sistem "paușal".

Capacitatea totală a instalațiilor de producere a apei potabile a fost în anul 2018 de 93,5 mii m³/zi, fiind cu 1,2 mii m³/zi mai mult decât în anul 2017. În municipii și orașe a fost înregistrată o capacitate a instalațiilor publice de producere a apei potabile de 53,9 mii m³/zi, cu 0,6 mii m³/zi mai mult față de anul 2017.

Rețeaua de alimentare cu apă deservește aproximativ 66,98% din totalul populației din mediul urban și aproximativ 62,3% din totalul populației din mediul rural.

²⁷ Sursa: <https://www.politiadefrontiera.ro/ro/main/pg-puncte-de-trecere-a-frontierei-situate-in-judeteele-calarasi-giurgiu-teleorman-olt-si-dolj-302.html>

Învestițiile realizate în ultimii ani de operatorul Ecoaqua Călărași pentru modernizarea rețelelor de alimentare cu apă au vizat: Municipiul Călărași (extindere rețea, înlocuire rețea), Fundulea, Gostilele (sistem captare, tratare, pompare, extindere rețele), Oltenița (înlocuire conducte, construire stație tratare), Lehliu Gară, Razvani și Buzoieni (extindere rețele), orasul Budești și cartierele Gruiu, Aprozi și Buciumeni (sistem captare, tratare, stocare, pompare, extindere rețele), Chirnogi, Chiselet, Dor Mărunt, Dorobanțu, Frumușani, Fundeni, Grădiștea, Independența, Lehliu Sat, Luica, Mitreni, Nana, Plătărești, Soldanu, Spantov, Ulmu, Vasilați (sistem captare, tratare, pompare, extindere rețele).

Majoritatea localităților județului sunt alimentate cu apă în sistem centralizat, sursele de alimentare fiind apele de suprafață și subterane. În mediul rural (50 comune), rețeaua de alimentare cu apă este prezentă în toate satele din 28 comune, parțial în 20 comune și lipsește din 2 comune (Independența și Vasilați)²⁸.

Tabel nr. 24 - Alimentarea cu apă în mediul urban din județul Călărași

	Călărași	Oltenița	Lehliu-Gară	Fundulea	Budești
Populație deservită	70.152	26.612	5.643	336	295
Grad de acoperire populație (%)	97%	100%	90%	5%	4,10%
Sursa de alimentare	Fluviul Dunărea	Fluviul Dunărea	subterană	subterană	subterană
Stație de tratare	720m ³ /h		180 m ³ /h	-	
Lungime rețea distribuție (km)	138,65	85,2	14,05	3	29
Pierderi în rețea (m³/zi)	53	76,8	59,1	-	17
Număr avarii	779	214	70	-	9
Grad contorizare populație (%)	86,49%	77,40%	98,12%	5%	17,50%

Sursă: Adresă Direcția Dezvoltare Regională și Relații Externe nr. 1337/14.02.2020

Rețeaua de canalizare publică

La sfârșitul anului 2018, în județul Călărași, lungimea totală a rețelei de canalizare ape uzate menajere a fost 354,4 km, mai mare cu 46,8 km decât cea din anul 2017, din care 65,8% se regăsea în municipii și orașe. Lungimea străzilor care au instalate conducte de canalizare reprezintă 54,9% din lungimea totală a străzilor în mediul urban. Comparativ cu anul 2017, lungimea rețelei de canalizare s-a extins cu 46,8 km, toată fiind efectuată în mediul urban.

În mediul urban, populația racordată la serviciile de canalizare este de 66.857 locuitori, reprezentând 53,40% din totalul populației, în vreme ce în mediul rural, populația racordată la serviciile de canalizare este de 8.600 locuitori, reprezentând doar 4,5% din totalul populației.

Rețeaua de canalizare în mediul rural există doar în 6 localități, lucrările de extindere efectuându-se pe programe guvernamentale sau fonduri nerambursabile (ex. O.G. 7/2006: comunele Ștefan cel Mare, Vlad Țepeș, Ulmu; P.N.D.R – Măsura 3.2.2. – comuna Unirea, H.G. 904/2007 – comunele Mânăstirea și Cuza Vodă – stadiul implementării – 95%). Situația din municipiile și orașele din județul Călărași, privind canalizarea și epurarea apelor uzate este prezentată în tabelul de mai jos:

Tabel nr. 25 - Canalizarea și epurarea apelor uzate în mediul urban din județul Călărași

	Călărași	Oltenița	Lehliu-Gară	Fundulea	Budești
Populație racordată	46.932	17.203	2.287	450	165
Lungime rețea canalizare (km)	79,75	24,5	13,7	1	1,5

²⁸ Sursa: Situația localităților rurale cu sisteme centralizate de alimentare cu apă potabilă și de canalizare, date furnizate de Direcția Dezvoltare Regională și Relații Externe prin adresa nr. 1337/14.02.2020

Strategia de dezvoltare durabilă a județului
Călărași pentru perioada 2021-2027

	Călărași	Oltenița	Lehliu-Gară	Fundulea	Budești
Lungime rețea canalizare pluvială (km)	35,94	3,5	-	-	-
Stație de epurare (Debit)	18 300 m ³ /h	6 912 m ³ /h	1200 m ³ /h	1150 m ³ /h	1321 m ³ /h
Grad acoperire populație (%)	64,89%	64,64%	36,46%	6,68%	2,29%

Sursă: Adresă Direcția Dezvoltare Regională și Relații Externe nr. 1337/14.02.2020

În mediul urban, apele pluviale sunt colectate prin rețele centralizate, împreună cu cea menajeră, cu excepția municipiilor, unde există un divizor pentru separarea apelor menajere, astfel:

- **Călărași:** există o rețea de canalizare pluvială de 35,94 km construită din tuburi circulare. Rețeaua asigură arterele principale ale orașului, prin curgere liberă spre un colector principal (iaz decantor) amplasat în zona de sud a orașului. De aici, apele se varsă în canalul de irigații Jirlău, de unde se repompează în brațul Borcea prin intermediul stației de pompare a sistemului de irigații din oraș;
- **Oltenița:** există o rețea de canalizare pluvială mai puțin dezvoltată, fiind prevăzută numai în partea centrală a orașului, având o lungime de 3,5 km. Apele pluviale se descarcă în Argeș prin intermediul unei stații de pompare.

În mediul rural colectarea și evacuarea apelor pluviale este realizată prin intermediul șanțurilor/rigolelor stradale amplasate în general de-a lungul căilor de comunicații.

Învestițiile realizate în ultimii ani de operatorul Ecoaqua Călărași pentru modernizarea rețelelor de canalizare au vizat: Călărași (extindere rețele, stații pompare, înlocuire conducte), aglomerările Fundulea, Oltenița, Lehliu Gara și Răzvani, Budești, Chiselet, Crivăț, Dorobanțu, Frumușani, Fundeni, Grădiștea, Independența, Lehliu Sat, Mitreni, Nana, Soldanu, Vasilați (extindere rețele, stații pompare). Rețeaua de canalizare apă uzată este prezentă parțial în 4 comune, este în execuție în 8 comune și lipsește din 38 comune (75% din totalul comunelor din județ)²⁹.

Principalele programe prin care s-au realizat lucrări de alimentare cu apă și canalizare la nivelul localităților județului sunt:

Tabel nr. 26 - Principalele programe prin care s-au realizat lucrări de alimentare cu apă și canalizare în județul Călărași în perioada 2014 – 2020

Program	Proiecte	Aprobat prin:	Valoare atribuită	Localități
Programul național de dezvoltare locală 2013 ³⁰	12 proiecte alimentare cu apă, 1 proiect alimentare cu apă și introducere sistem de canalizare, 2 proiecte sisteme de canalizare, 2 proiecte sisteme canalizare și stație de epurare	O.G. nr. 28/2013	64.428,69 mii lei	Belciugatele (Măriuța), Borcea, Căscioarele, Chirnoji, Chiselet, Dichiseni (Satnoeni), Dorobanțu, Frâsinet, Fundeni, Ileana, Lupșanu, Mânăstirea, Dor Mărunt, Cuza-Vodă și Vîlcelele
Programul Operațional Sectorial de Mediu 2007 – 2013	„Extinderea și reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare în județul Călărași”	Fondul de Coeziune	99.451. 813 Euro / 370.080.087 Lei, fără TVA	5 aglomerări din județul Călărași (Călărași, Oltenița, Lehliu, Fundulea, Budești)

²⁹ Sursa: Situația localităților rurale cu sisteme centralizate de alimentare cu apă potabilă și de canalizare, date furnizate de Direcția Dezvoltare Regională și Relații Externe prin adresa nr. 1337/14.02.2020

³⁰ Sursa: https://www.mlpsda.ro/userfiles/pndl_investitii_prioritare_2013.pdf

Strategia de dezvoltare durabilă a județului
Călărași pentru perioada 2021-2027

Program	Proiecte	Aprobat prin:	Valoare atribuită	Localități
Programul național de dezvoltare locală 2014 ³¹	10 proiecte de alimentare cu apă	O.G. nr. 28/2013	6.829.190 lei	Borcea, Căscioarele (2 proiecte), Chirnogi, Frâsinet, Gălbinași, Ileana, Plătărești, Radovanu, Spațov
	1 proiect extindere / modernizare sistem alimentare cu apă și canalizare	O.G. nr. 28/2013	70.000 lei	Mănăstirea
	6 proiecte înființare sau extindere sistem de canalizare	O.G. nr. 28/2013	3.039.800 lei	Călărași, Chirnogi (2 proiecte), Plătărești, Radovanu, Spațov
Programul național de dezvoltare locală I (2015 – 2019) ³²	12 proiecte de alimentare cu apă	O.G. nr. 28/2013	38.456.693,2lei	Curcani (2 proiecte), Dichiseni, Dorobanțu, Frâsinet, Gălbinași, Ileana, Independența, Lupșanu, Plătărești, Radovanu, Spațov
	9 proiecte înființare sau extindere sistem de canalizare	O.G. nr. 28/2013	76.691.588,74 lei	Căscioarele, Chirnogi, Cuza Vodă Dor Mărunt, Dragalina, Modelu, Plătărești, Radovanu, Spațov
Programul național de dezvoltare locală II (2017 – 2020) ³³	10 proiecte de alimentare cu apă	O.G. nr. 28/2013	47.847.024,1 lei	Belciugatele, Ciocănești, Dichiseni, Dragalina, Dragoș Vodă, Lehliu Gară, Lupșanu, Radovanu, Sărulești, Tămădău Mare
	7 proiecte înființare sau extindere sistem de canalizare	O.G. nr. 28/2013	57.166.500,86 lei	Budești (3 proiecte), Dragalina, Lehliu Gară, Oltenița, Vlad Țepeș
	7 proiecte înființare rețea de canalizare și stație de epurare	O.G. nr. 28/2013	80.143.085,3 lei	Curcani, Dragoș Vodă, Gălbinași, Sărulești, Tămădău Mare, Ulmeni, Valea Argovei

Sursa: Date CJ Călărași – Direcția Dezvoltare Regională și Relații Externe, adresa nr. 1.337/14.02.2020 și date www.mlpsda.ro

Organizarea și funcționarea serviciului de alimentare cu apă, canalizare și epurare ape uzate

Operatorul județean pentru mediul urban este Ecoaqua S.A. Călărași, creată în 2004 ca operator de apă și canalizare al județului Călărași, ca urmare a necesității organizării operatorilor de servicii în vederea accesării de fonduri europene, prin proiecte de dezvoltare a infrastructurii. Ecoaqua S.A. este o societate pe acțiuni, deținută în totalitate de autoritățile locale.

Alți operatori licențiați la nivel județean pentru serviciul de alimentare cu apă și canalizare sunt:

Tabel nr. 27 - Operatori de alimentare cu apă și canalizare

Cod operator	Solicitant	Serviciu public și/sau activitatea licențiată
CL16730672	ECOQUA SA Călărași, având ca arie de acoperire Municipiile Călărași și Oltenița, orașele Lehliu – Gară, Fundulea și Budești și comunele Dorobanțu, Lehliu, Șoldanu, Crivăț, Nicolae Bălcescu, Spațov, Lupșanu, Ileana, Belciugatele, Independența, Plătărești, Chirnogi	alimentare cu apă și de canalizare
CL27330116	ECO - SCUP SRL Ștefan cel Mare	alimentare cu apă și de canalizare
CL31117192	SATUL NOU GRĂDIȘTEA SRL Grădiștea	alimentare cu apă

³¹ Sursa: <https://www.mlpsda.ro/pages/obiectiveinvestitiipndl>

³² Sursa: <https://www.mlpsda.ro/pages/obiectiveinvestitiipndl>

³³ Sursa: <https://www.mlpsda.ro/pages/obiectiveinvestitiipndl>

Cod operator	Solicitant	Serviciu public și/sau activitatea licențiată
CL37011572	SERVICIUL DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE Borcea	alimentare cu apă
CL37495499	SERVICIUL PUBLIC ALEXANDRU ODOBESCU SRL Nicolae Bălcescu, Alexandru Odobescu	alimentare cu apă
CL38533680	SERVICIU COMUNAL DE UTILITĂȚI PUBLICE ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE Roșeți	alimentare cu apă și de canalizare
CL40171042	APĂ CANAL MÂNĂȘTIREA SRL Mânăstirea	alimentare cu apă și de canalizare
CT1890420	RAJA SA Constanța pentru comuna Jegălia	alimentare cu apă și de canalizare

Sursa: Date ANRSC <https://www.anrsc.ro/evidenta-licentelor-in-domeniul-serviciilor-comunitare-de-utilitati-publice/>

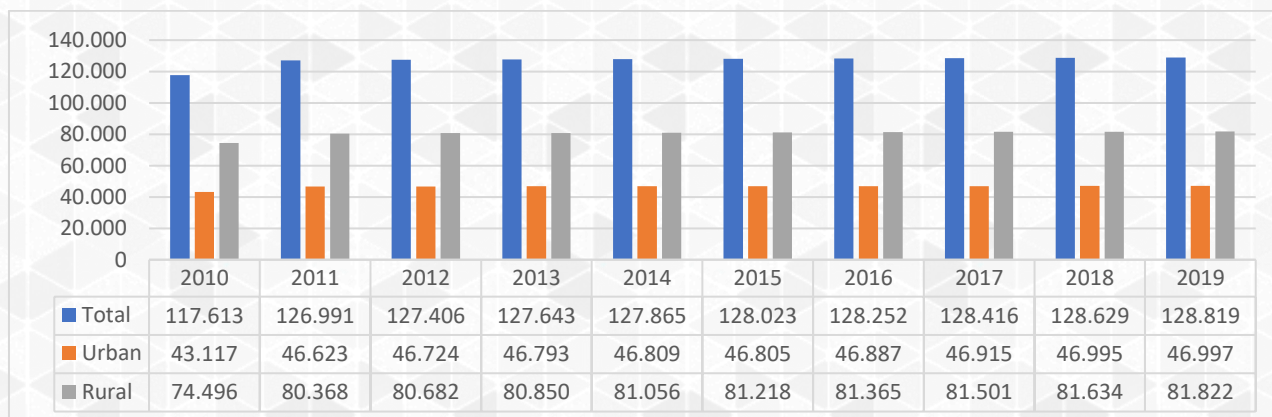
4.3 Infrastructura tehnico – edilitară

Fondul de locuințe

În județul Călărași, numărul de locuințe a rămas aproximativ constant, cu o creștere de 9,53% față de nivelul de acum 10 ani, dar fără variații semnificative în ultimii 5 ani (numărul de locuințe din 2019 fiind cu 0,62% față de numărul de locuințe din 2015) și nici între mediile de rezidență urban - rural.

Locuințele se regăsesc în proporție de 63,52% în mediul rural și sunt aproape în totalitate în proprietate privată (98,78%). Suprafața medie locuibilă per locuință este de 40,34 m², o locuință având în medie 3 camere³⁴.

Figură nr. 45: Evoluția numărului de locuințe din Județul Călărași, în ultimii 10 ani, total și în mediul urban



Sursa: date INS (LOC101A)

Clădirile cu valoare arhitecturală și istorică din județ au fost inventariate; în prezent sunt 63 monumente istorice în municipiu și 285 în județ³⁵. Lipsește însă o bază de date clară cu evidențierea siglelor montate pe imobile iar mulți proprietari scot aceste sigle după ce au fost montate.

Actualizarea Planului Urbanistic General este în curs de realizare.

³⁴ Sursa: Date INS pentru anul 2019 - LOC103A - Suprafata locuibila existenta la sfarsitul anului pe forme de proprietate, medii de rezidenta, macroregiuni, regiuni de dezvoltare si judete, LOC102A - Camere de locuit existente la sfarsitul anului pe forme de proprietate, medii de rezidenta, macroregiuni, regiuni de dezvoltare si judete

³⁵ Sursa: Date furnizate de Direcția de Cultură

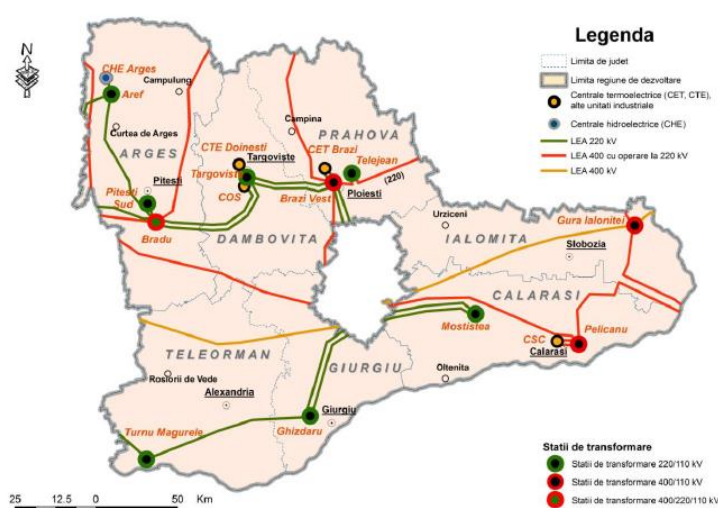
Infrastructura de producere a energiei electrice

Regiunea Sud-Muntenia joacă un rol esențial în producția de energie electrică, prin prisma capacităților și potențialului de care dispune, mai ales în sectorul energiilor regenerabile.

În ultimii 10 ani, aceste capacități s-au dublat, prin construcția unei centrale pe gaze, prima de acest gen cu capital privat, de finalizarea unor amenajări hidroenergetice, a unor centrale în cogenerare și a începerii lucrărilor la proiecte din domeniul energiilor regenerabile.

Rețeaua de transport a energiei electrice din Regiunea Sud-Muntenia și din județul Călărași este administrată de C.N.T.E.E. TRANSELECTRICA S.A. și are stație de transformare în Mostiștea.

Figură nr. 46 – Rețeaua de transport a energiei electrice în județul Călărași și regiunea Sud-Muntenia, în 2010



Sursă: Studiu privind stadiul actual de dezvoltare al infrastructurii în Regiunea Sud-Muntenia și perspective de dezvoltare

Rețeaua de distribuție a energiei electrice din județul Călărași este gestionată de ENEL MUNTENIA SUD și ENEL DOBROGEA.

În ceea ce privește accesibilitatea populației la rețeaua de energie electrică, 96,3% din locuințele din județul Călărași erau conectate la rețeaua de energie electrică, procent mai ridicat în mediul urban (97,7%), față de cel rural (95,4%). Localitățile cu peste 10% din locuințe neconectate la rețea sunt Cuza Vodă și Șoldanu.

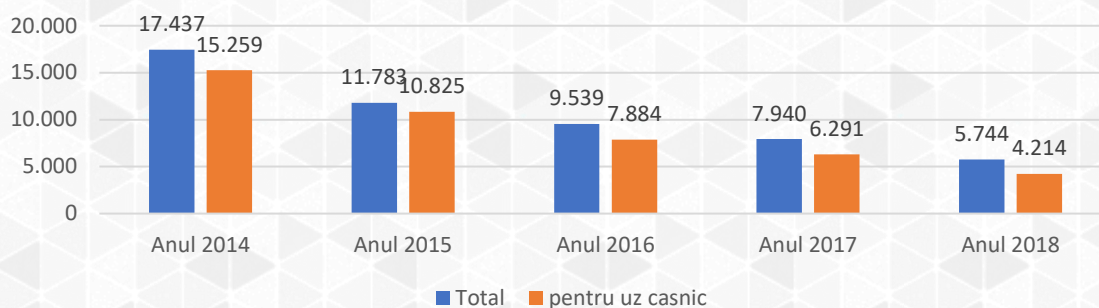
Potențialul solar al județului Călărași este unul dintre cele mai ridicate din România, aflându-se în zona II de radiație solară, cu o intensitate de 1.300/1.350 kWh/m²/an.

În ceea ce privește potențialul de biomasă, județul Călărași se află pe locul II la nivel național din perspectiva resurselor de biomasă agricolă vegetală, cu 934.000 tone/an.

Distribuția energiei termice

Pe teritoriul județului Călărași, în anul 2018, energia termică distribuită a fost de 5.744 gcal, cu 2.196 gcal mai puțin decât în anul 2017, din care, energia termică distribuită pentru populație a fost de 4.214 gcal (73,4% din total energie termică distribuită). Aceasta a fost distribuită în cele 2 municipii (Călărași și Oltenița) și în orașul Lehliu Gară.

Figură nr. 47 – Energia termică (gcal) distribuită în județul Călărași în ultimii 5 ani



Sursă: Date INS (GOS109B)

Energia termică distribuită în județul Călărași a scăzut cu 67,06% în perioada 2014-2018.

În municipiul Călărași, Serviciul Public "Centrale Termice și Administrare Fond Locativ", prin Serviciul de Energie Termică, produce, distribuie și furnizează agent termic pentru încălzire și apă caldă de consum prin intermediul a 3 centrale termice de zonă (CT 29, CT 22 și CT 28) și 6 centrale termice de bloc (CT I39 – tronson 2, CT I39 – tronson 4, CT I38, CT J21, CT J23, CT J27, CT bloc 8, CT bloc 9 și CT bloc 10), toate cu funcționare pe gaz natural.

În vederea îmbunătățirii sistemului energetic local, pentru perioada imediat următoare, sunt necesare măsuri tehnico-organizatorice de creștere a eficienței energetice și a nivelului de calitate a serviciului, precum reabilitarea rețelilor termice secundare de distribuție aferente centralelor termice aflate în funcțiune, înlocuirea echipamentelor tehnologice vechi din punctele termice deservite de centralele termice cu funcționare pe gaz natural (electropompe, vane, etc.), automatizarea centralelor termice, reabilitarea termică a clădirilor de locuit multietajate.

În municipiul Oltenița, serviciul public de producere și alimentare cu energie termică este asigurat de S.C. TERMOURBAN S.R.L. Oltenița, înființată prin HCL Oltenița nr. 89/11.08.2005, societate cu capital integral al Consiliului Local.

Alimentarea cu energie termică se realizează prin intermediul a 10 centrale prezente în municipiul Oltenița, care necesită reabilitări (schimbarea arzătoarelor cu funcționare pe CLU, cu arzătoare cu funcționare pe gaze naturale, scăderea prețului de producție și scăderea noxelor evacuate în atmosferă) și investiții în economia de energie și creșterea nivelului încasărilor prin contorizare energie termică pentru încălzire și apa caldă de consum la nivel de scară și bloc.

În orașul Lehliu Gară, Serviciul public de alimentare cu energie termică este asigurat de S.C. Eco Salubritate Lehliu Gară S.R.L și este asigurat prin intermediul a 2 centrale termice de zonă pe gaz metan, rețea distribuție agent termic 1,5 km ce au fost reabilite în 2007.

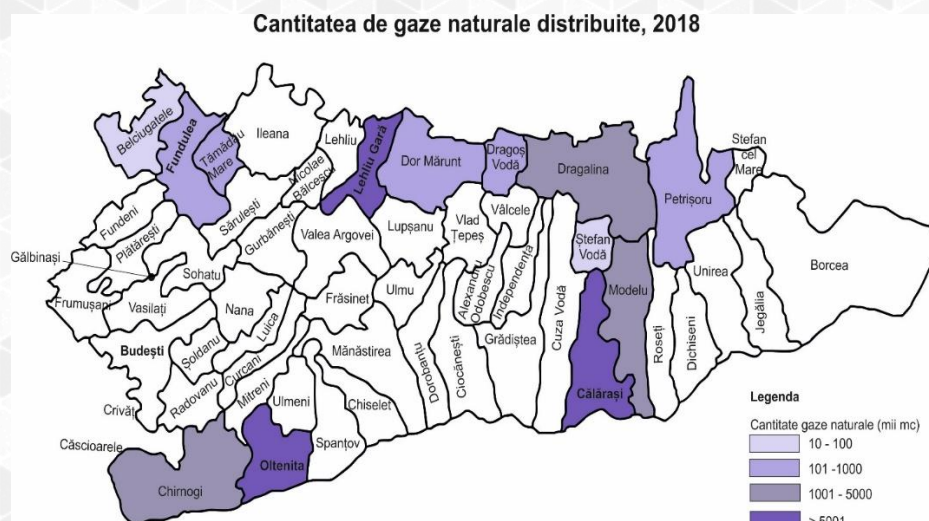
În orașele Fundulea și Budești nu există servicii publice de alimentare cu energie termică în sistem centralizat, iar în mediul rural nu există sistem centralizat de alimentare cu energie termică funcțional.

Distribuția gazelor naturale

Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor naturale era, la sfârșitul anului 2018, de 316,3 km, cu 7 km mai mare decât în anul 2017, din care 62,4% în mediul urban.

În ceea ce privește volumul total al gazelor distribuite, în anul 2018, s-a înregistrat o valoare de 63.872 m³, cu 3.274 m³ mai mic decât în anul 2017.

Figură nr. 48 – Cantitatea de gaze naturale distribuite în județul Călărași, la nivel de UAT



Sursă: Prelucrarea consultantului, date INS (GOS118B)

Evoluția în perioada 2014-2018 a principalilor indicatori cu privire la distribuția gazelor naturale este prezentată în tabelul următor:

Tabel nr. 28 - Evoluția distribuției gazelor naturale în județul Călărași, în ultimii 5 ani

	2014	2015	2016	2017	2018
Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor (km)	250,6	267,8	284,5	309,3	316,3
Numărul localităților din urban în care se distribuie gaze naturale	4	4	4	4	4
Numărul localităților din rural în care se distribuie gaze naturale	6	6	8	8	9
Gaze naturale distribuite (mii m³)	56.287	66.530	63.978	67.146	63.872

Sursă: Prelucrarea consultantului, date INS (GOS118B)

Rețele de comunicații

Conform studiului *“Ancheta privind accesul la Tehnologic Informațiilor și Comunicațiilor în Gospodăria (TIC)”³⁶*, desfășurat în aprilie 2018 de INS, 72,4% din gospodăriile din România au avut acces la rețeaua de internet de acasă, 62,9% dintre acestea concentrându-se în mediul urban.

La nivelul Regiunii Sud Muntenia, doar 6 din 9 gospodării dețineau acces la internet de acasă, față de 8 din 9 la nivelul regiunii București – Ilfov, unde se înregistrează cea mai răspândită conectare la internet. În ceea ce privește tipurile de conexiuni la internet acasă, la nivelul regiunii Sud Muntenia, 12,8% dintre gospodării aveau conexiuni broadband fixe, 15% conexiuni broadband mobile și 4,5% conexiune narrowband, o gospodărie putând avea acces la mai multe tipuri de conexiuni.

Ponderea persoanelor care au utilizat vreodată internetul a fost de 93,6% în regiunea București – Ilfov care constituie cel mai ridicat procent din țară, urmată de regiunea Vest cu 88,3% și Nord – Vest (83,9%). La polul opus se află regiunile Sud-Muntenia (71,0%) și Sud-Est (69,9%).

³⁶ Sursa:

https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/accesul_populatiei_la_tehnologia_informatiei_si_comunicatiilor_romania_2018.pdf

Analiza SWOT - Infrastructură și echipare teritorială

Puncte tari

- Conectivitate bună a reședinței de județ cu București și Constanța
- Acces la autostrada A2 care tranzitează județul
- Transport fluvial pe Dunăre, principala arteră de navigație europeană, 2 porturi fluviale
- Drumuri publice îmbunătățite modernizate

Puncte slabe

- Nivel slab de dezvoltare a infrastructurii rutiere și a dotărilor pentru transportul public
- Lipsa unei strategii integrate la nivel județean cu privire la mobilitate
- Infrastructură edilitară (alimentare cu apă, canalizare, gestionare deșeuri) insuficient dezvoltată la nivel de județ
- În mediul rural nu există transport public local în administrarea consiliilor locale, singurul tip de transport fiind cel al elevilor
- Infrastructură edilitară insuficient dezvoltată (rețea de canalizare în mediul rural există doar în 6 localități, lipsa serviciilor publice de alimentare cu energie termică în orașele mici)
- Infrastructură insuficient dezvoltată în zona de acostare a porturilor
- Grad scăzut de acces la internet

Oportunități

- Dezvoltarea unor parcuri industriale/incubatoare de afaceri
- Dezvoltarea transportului intermodal
- Măsuri tehnico-organizatorice de creștere a eficienței energetice
- Schimburi comerciale cu țări europene riverane
- Transformarea portului în spațiu de recreere / spațiu de uz urban

Amenințări

- Lipsă de interes ale UAT-urilor cu privire la înființarea unei A.D.I. pentru asigurarea transportului public
- Creșterea disparității între județul Călărași și celelalte județe din regiune
- Creșterea concurenței celorlalte porturi din regiune
- Dificultățile de finanțare a proiectelor vitale

În județul Călărași sunt necesare investiții care să vizeze îmbunătățirea mobilității la nivel de județ cu impact direct asupra dezvoltării mediului de afaceri dar și în privința creșterii nivelului de trai.

Lipsa investițiilor coordonate în infrastructura edilitară poate conduce la scenariul nefavorabil al creșterii disparității între județul Călărași și celelalte județe din regiune, corelat cu păstrarea unui nivel de trai scăzut al locuitorilor.

5. Capital uman, infrastructură socială, educație și sănătate

5.1 Forța de muncă, ocupare și șomaj

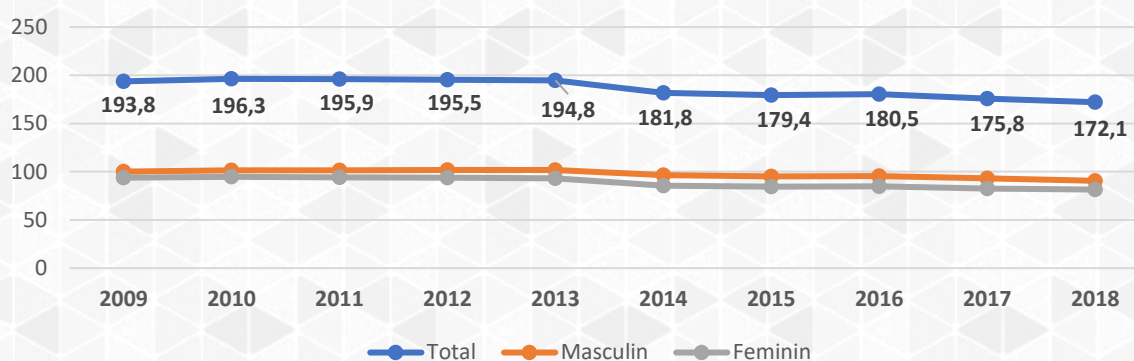
5.1.1 Resurse de muncă și populația civilă ocupată

Resurse de muncă

Conform Institutului Național de Statistică, *resursele de muncă* reprezintă acea categorie de populație care dispune de ansamblul capacităților fizice și intelectuale care îi permit să desfășoare o muncă utilă în una din activitățile economiei naționale. Astfel, resursele de muncă includ: populația în vârstă de muncă, aptă de a lucra, precum și persoanele sub și peste vârsta de muncă aflate în activitate. După anul 2016, vârsta de muncă este cuprinsă între 16 și 60 de ani pentru femei, respectiv 16 – 65 ani pentru bărbați.

La nivelul anului 2018, volumul resurselor de muncă din județul Călărași era de 172,1 mii persoane. Analizând evoluția resurselor de muncă în dinamica celor 10 ani, se observă o scădere cu -11,2% a resurselor de muncă disponibile în anul 2018 față de anul 2009, scădere mai accentuată în cazul populației de sex feminin, la diferență de 3,52% față de populația de sex masculin. Scăderea mai accentuată se observă în anul 2014 față de anul 2013, o posibilă explicație fiind faptul că de la 1 ianuarie 2014 a fost liberalizat accesul pe piața muncii pentru cetățenii români în toate statele membre.

Figură nr. 49 – Evoluția resurselor de muncă în ultimii 10 ani



Sursă: Date INS (FOM101A)

Populația activă și populația ocupată

În anul 2018, în județul Călărași, *populația activă civilă* care cuprinde populația ocupată civilă și șomerii înregistrați și reprezintă oferta potențială de forță de muncă fost de 90,8 mii persoane, respectiv 52,76% din totalul resurselor de muncă (care cuprinde populația în vârstă de muncă, aptă de a lucra, precum și persoanele sub și peste vârsta de muncă, aflate în activitate). Din totalul populației active civile de la nivel județean, persoanele de sex masculin dețin ponderea cea mai mare, de 51,2%, în raport cu cele 44,3 mii persoane de sex feminin.

Populația ocupată (incluzând toate persoanele care au o ocupație aducătoare de venit) de la nivelul județului Călărași, în anul 2018, a fost de 87 mii persoane, din care femeile au deținut un procent de 49%. Numărul total de persoane ocupate a crescut în anul 2018 cu 0,58% față de anul 2017.

În totalul populației active civile, șomerii înregistrați reprezintă 4,2%, ceea ce reprezintă o pondere relativ mică a șomerilor înregistrați în totalul populației active civile.

Rata de ocupare a resurselor de muncă indică un procent de ocupare de 50,6% la nivelul anului 2018, rata de ocupare cu 10 ani în urmă fiind de 49,9%. Acest procent indică faptul că numai aproximativ jumătate din populația în vârstă de muncă are o ocupație aducătoare de venit. Județul Călărași ocupă penultimul loc în clasamentul ratelor de ocupare la nivel național, pe ultimul loc fiind județul Giurgiu, aflându-se la diferență de 46,6% față de primul clasat – Municipiul București, respectiv de 31% față de județul Alba, aflat pe locul al doilea. Rata de ocupare la nivel național este de 68,7%³⁷.

În ceea ce privește distribuția pe sexe, rata de ocupare a persoanelor de sex feminin a fost cu 3,3% mai mare comparativ cu cea a bărbaților.

Activitățile cu un pronunțat grad de feminizare a populației ocupate în anul 2018 au fost: intermediari financiare și asigurări (85,7%), sănătate și asistență socială (81,6%) și învățământ (76,3%).

Bărbații ocupați au deținut proporții covârșitoare în următoarele activități: industria extractivă (100%), producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (100%), construcții (90,2%), transport și depozitare (90%), distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare (83,3%), informații și comunicații (80%) și activități de servicii administrative și activități de servicii suport (77,8%).

Sectorul agricol (agricultura, silvicultura și pescuitul) deține o pondere de 41,5% din populația ocupată civilă, în timp ce activitățile neagricole reprezintă 58,5%, din care 23,9% reprezintă ponderea persoanelor ocupate în industrie și construcții, 21,4% în servicii comerciale (comerț, hoteluri și restaurante, transport și depozitare, informații și comunicații, intermediari financiare și asigurări, tranzacții imobiliare, activități profesionale, științifice și tehnice, activități de servicii administrative și activități de servicii suport) și 13,2% în servicii sociale (administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public, învățământ, sănătate și asistență socială, activități de spectacole, culturale și recreative și alte activități de servicii).

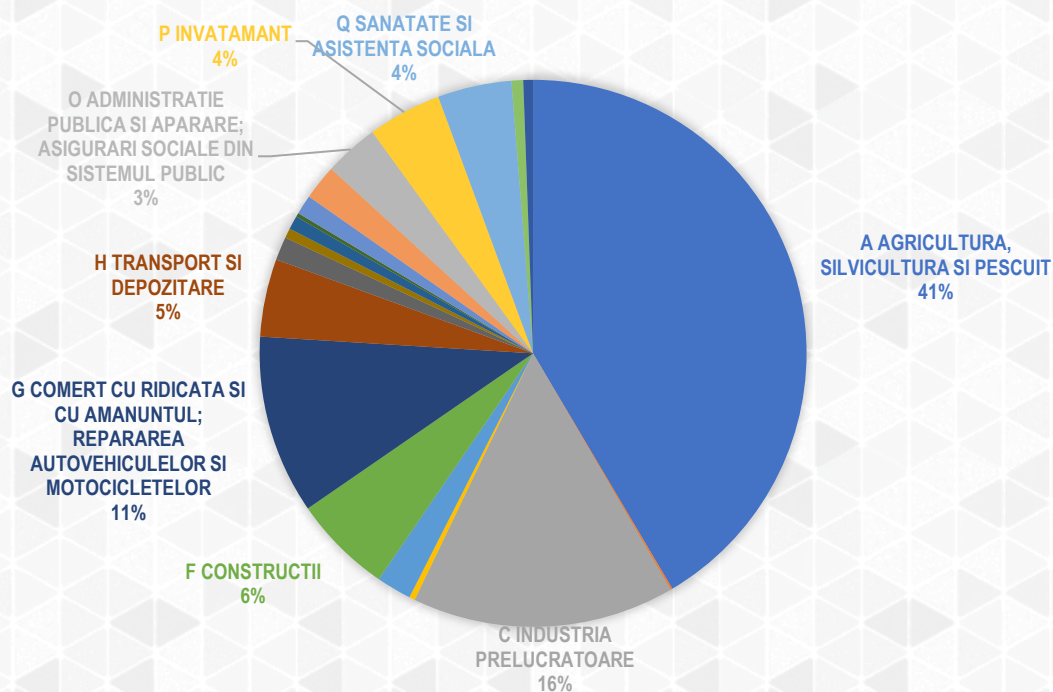
Din totalul populației ocupate, 48,2% reprezintă personalul nesalarial (patroni, lucrători pe cont propriu, lucrători familiali neremunerați), iar restul de 51,8% fiind salariați.

Sectoarele predominante de salariați sunt cele aferente serviciilor sociale (96,5%), iar cel predominant de personal nesalarial este cel agricol (13%).

Din punctul de vedere al distribuției populației ocupate civile pe activități ale economiei naționale, se constată ponderea semnificativă a populației ocupate în activitatea de agricultură, silvicultură și pescuit (41%), domeniu de activitate urmat de distanță semnificativă de industria prelucrătoare (16%) și de comerțul și repararea autovehiculelor (11%).

³⁷ Sursa: INS - FOM116A - Rata de ocupare a resurselor de muncă pe sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

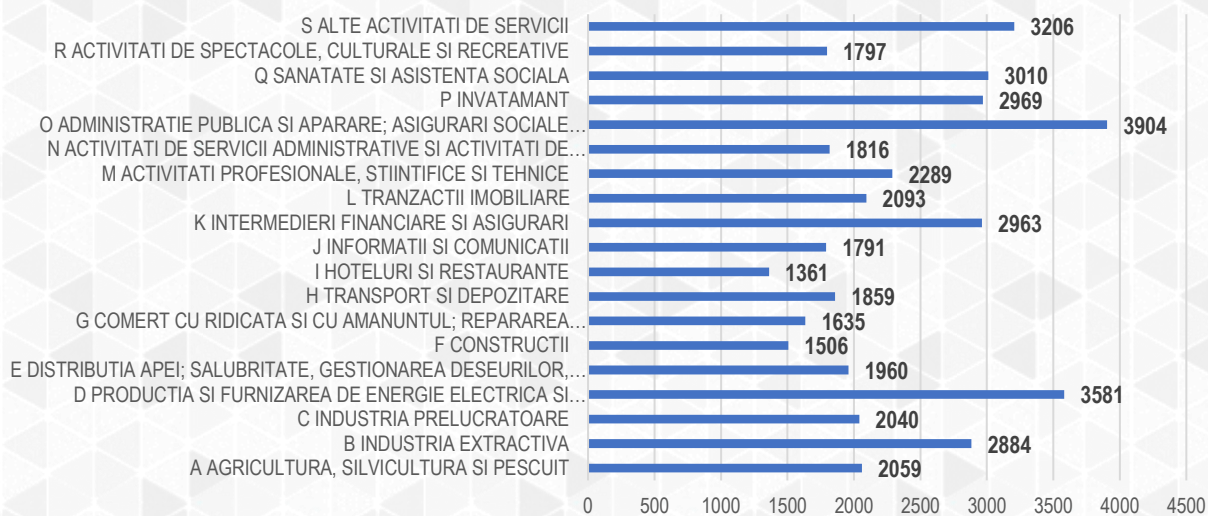
Figură nr. 51 – Distribuția populației ocupate civile pe activități ale economiei naționale, 2018



Sursă: Date INS (FOM103D)

Analizând dinamica ponderii populației civile ocupate pe activități economice în anul 2018 față de acum 10 ani, pentru a înțelege dinamica sectoarelor de activitate care concentrează forța de muncă din județ, se remarcă o scădere de 7,47% a populației ocupate în agricultură și creșteri de 2,71%, respectiv 2,41% în industria prelucrătoare, respectiv în comerț.

Figură nr. 50 – Distribuția populației ocupate civile pe activități ale economiei naționale, 2018



Sursă: prelucrarea consultantului, date INS (FOM106E)

Din perspectiva câștigurilor salariale nete lunare, se constată faptul că cea mai mare valoare a câștigurilor salariale la nivel județean se regăsește în sectorul de *administrație publică* (3.904 lei)

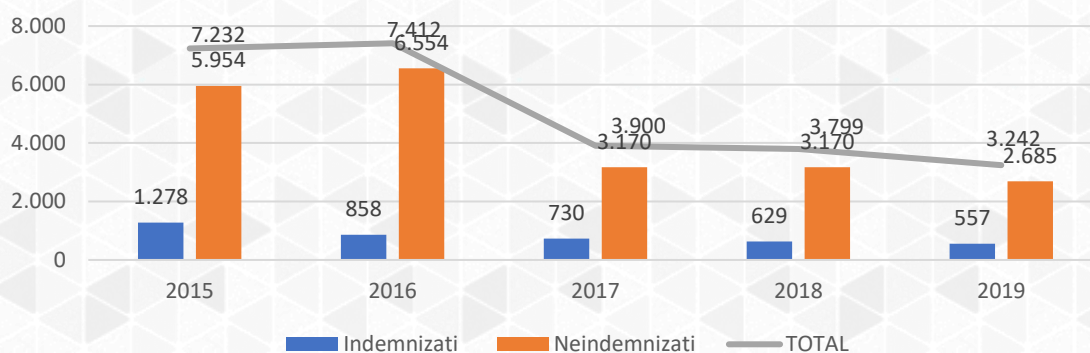
care concentrează 3,22% din populația ocupată iar cea mai mică în sectorul de activitate *Hoteluri și restaurante* (1.361 lei) în care regăsim 1,38% din populația ocupată.

5.1.2 Șomajul

La nivelul anului 2019, rata șomajului (raport între numărul șomerilor înregistrați la A.J.O.F.M. și populația activă civilă, care cuprinde șomerii și populația ocupată civilă) s-a situat la valoarea de **3,56%**, fiind pe un trend descendent față de situația înregistrată în ultimii 5 ani³⁸, rata șomajului la nivel național pentru 2019 fiind de 3,9%³⁹.

În ultimii 5 ani, numărul șomerilor a scăzut cu 55,17%, ponderea șomerilor indemnizați a crescut de la 11,58% în anul 2015 la 17,18% în anul 2019.

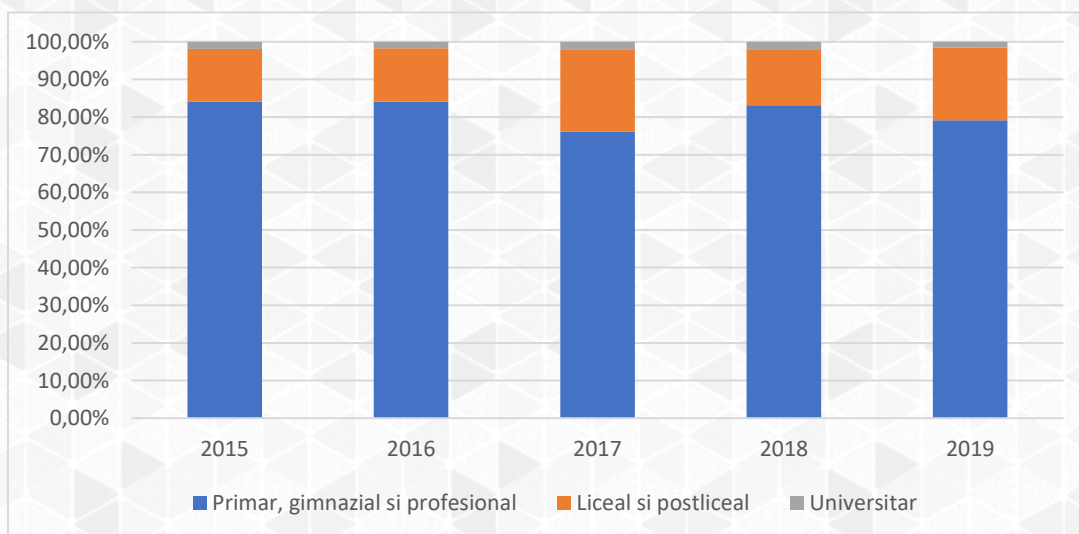
Figură nr. 52 – Evoluția numărului de șomeri în județul Călărași în ultimii 5 ani



Sursă: Date A.J.O.F.M. Călărași

În ceea ce privește *nivelul de educație al șomerilor înregistrați*, se remarcă un procent majoritar pentru persoanele cu studii primare, gimnaziale și profesionale, de peste 75% în fiecare an din perioada analizată (79,12% în anul 2019). Procentul șomerilor cu studii liceale și postliceale din numărul total al șomerilor înregistrați a crescut de la 14,03% în 2015 la 19,31% în anul 2019.

Figură nr. 53 – Situația șomerilor din punct de vedere al studiilor în ultimii 5 ani



Sursă: Date Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Călărași

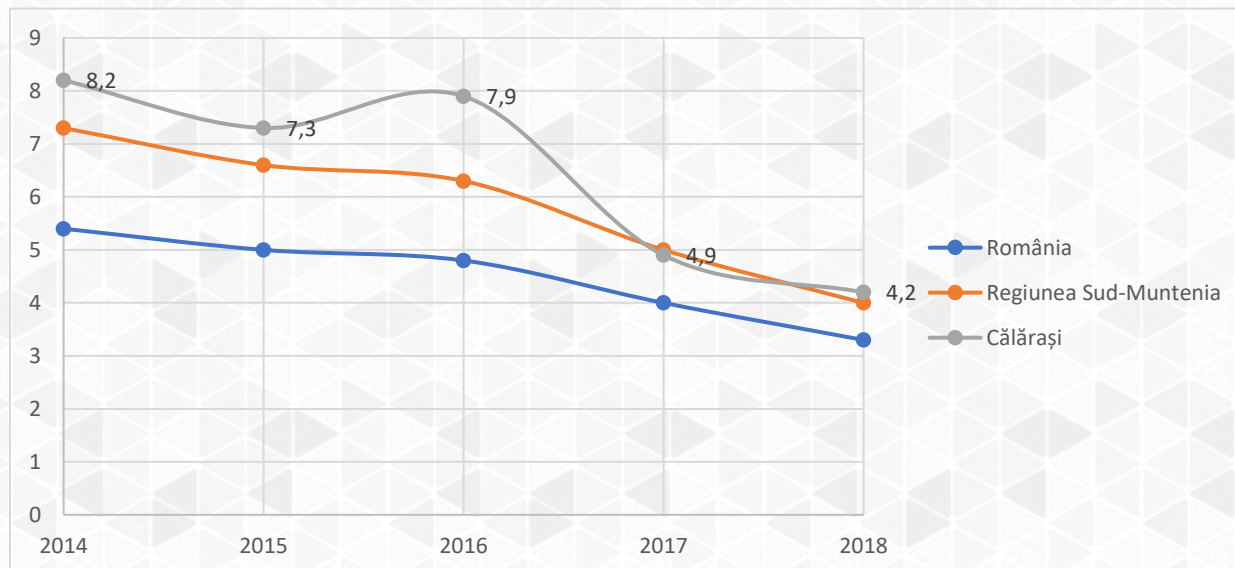
³⁸ Sursa: Date furnizate de A.J.O.F.M. Călărași prin adresa nr. 4139 / 13.02.2020

³⁹ Sursa: INS – Comunicat de presă nr. 108 / 22.04.2020

Deși în perioada 2013-2018, rata șomajului în județul Călărași a scăzut cu 48,78%, aceasta rămâne în continuare peste media națională și cea regională.

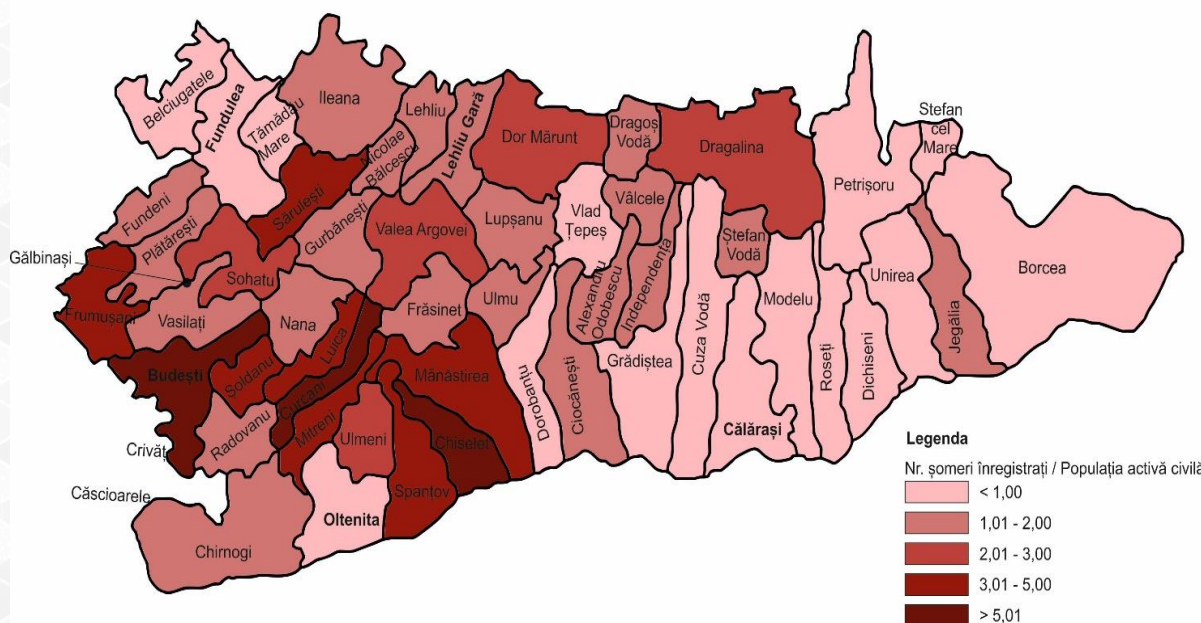
În ultimii 2 ani, rata șomajului la nivel județean (4,9% în 2017 și 4,2% în 2018) s-a apropiat de media regională (5% în 2017 și 4% în 2018), dar este cu peste 20% mai mare față de media națională (4% în 2017 și 3,3% în 2018).

Figură nr. 54 – Evoluția ratei șomajului (%) în ultimii 5 ani



Sursă: Date INS

Figură nr. 55 – Rata șomajului⁴⁰ (%), 2019
Distribuția teritorială a ratei șomajului



Sursă: Date A.J.O.F.M. Călărași și INS

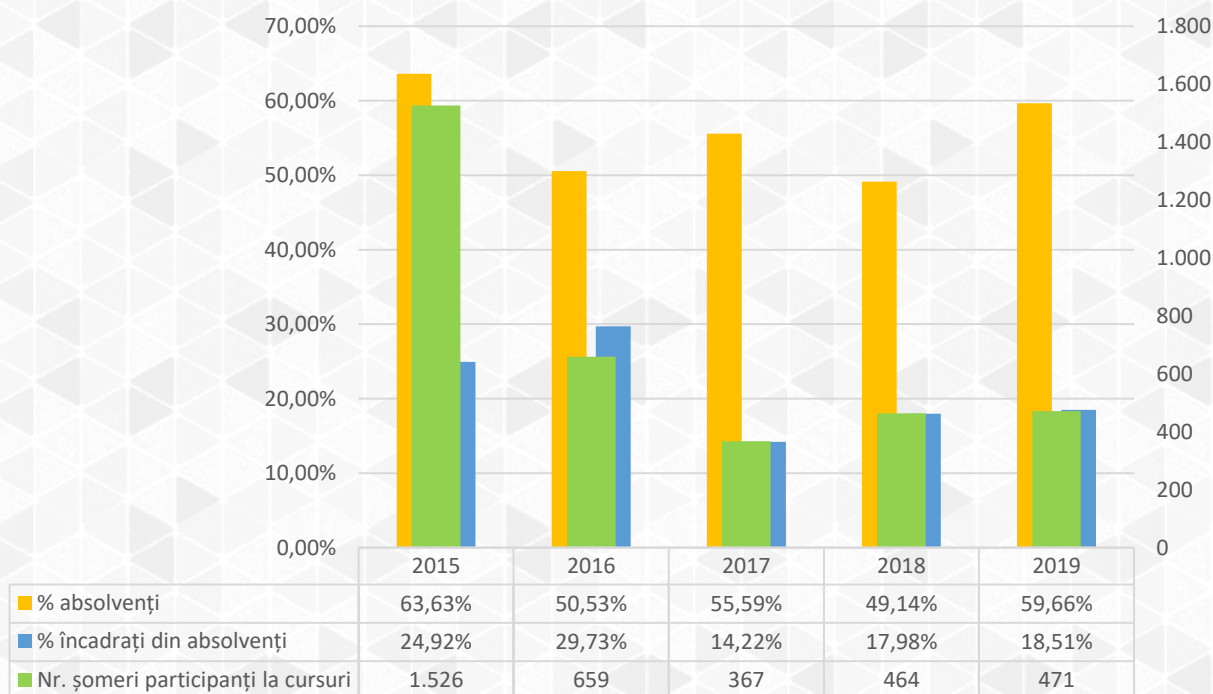
⁴⁰ Rata șomajului reprezentată pe harta județului Călărași a fost calculată ca proporție între șomerii înregistrați în anul 2019 și populația în vârstă de 15-64 de ani după domiciliu la 1 iulie 2019.

La nivel de localități, se observă faptul că în municipiile și orașele județului Călărași, rata șomajului se află sub 1,5% (cu excepția orașului Budești, unde rata șomajului a fost de 5,98% în 2019). De asemenea, se observă o rată redusă a șomajului în comunele din apropierea Municipiului Călărași. Cele mai înalte valori ale ratei șomajului se înregistrează în localitățile din vestul județului.

Localitățile care concentrează cei mai mulți șomeri (peste 150 persoane, 42,16% din total șomeri înregistrați) sunt Curcani (373 persoane), oraș Budești (296 persoane), Municipiul Oltenița (183 persoane), Municipiul Călărași (181 persoane), Mânăstirea (168 persoane), Chiselet (166 persoane).

A.J.O.F.M. Călărași organizează anual, prin Centrul Regional de Formare Profesională a Adulților Călărași și alți furnizori privați, cursuri de formare profesională pentru diverse meserii și ocupații cu cerere pe piața forței de muncă. Numărul acestor cursuri a scăzut cu 64,44% în anul 2019 (32 cursuri) față de anul 2015 (90 cursuri), deși a avut o ușoară creștere față de anul 2017 (26 cursuri). În medie, din totalul participanților, procentul absolvenților este în proporție de aproximativ 55%. Dintre absolvenți, aproximativ 21% își găsesc un loc de muncă în urma absolvirii acestor cursuri.

Figură nr. 56 – Evoluția indicatorilor privind participarea șomerilor la cursurile de formare profesională organizate de A.J.O.F.M. Călărași în ultimii 5 ani



Sursă: Date A.J.O.F.M. Călărași, adresa 4139/13.02.2020

În anul 2019, cursurile cele mai accesate au fost pentru cele pentru operatori introducere, validare și prelucrare date, inspector resurse umane și frizer - coafor - manichiurist - pedichiurist.

5.2 Educație și învățământ

La nivelul anului 2018, infrastructura unităților de bază din învățământ era următoarea:

Tabel nr. 29 - Situația unităților de bază din învățământ

Categoriile de unități școlare	Total	Forme de proprietate		Localizare	
		Publică	Privată	Urban	Rural
Creșe	1	1	0	1	
Grădinițe de copii	10	9	1	8	2
Unități școlare din învățământul preuniversitar, din care:	85	84	1	31	54
Școli din învățământul primar și gimnazial (inclusiv învățământul special), din care:	67	66	1	17	50
Școli din învățământul primar și gimnazial	66	65	1	16	50
Școli din învățământul special primar și gimnazial	1	1	0	1	
Unități școlare din învățământul secundar ciclul 2	17	17	0	13	4
Licee-învatamant secundar ciclul 2	17	17	0	13	4
Licee si colegii teoretice	5	5	0	0	0
Licee profil tehnic	4	4	0	0	0
Licee profil resurse	6	6	0	0	0
Licee profil servicii	2	2	0	0	0
Scoli din invatamantul postliceal si de maistri	1	1	0	1	0
Scoli postliceale	1	1	0	1	0
Total	96	94	2	40	56

Sursa: Date INS (SCL101A)

Conform cartografierii școlare realizate de Ministerul Educației și Cercetării, configurația infrastructurii de învățământ existente în județul Călărași după statut și formă de proprietate este următoarea:

Tabel nr. 30 - Situația unităților de învățământ din județul Călărași

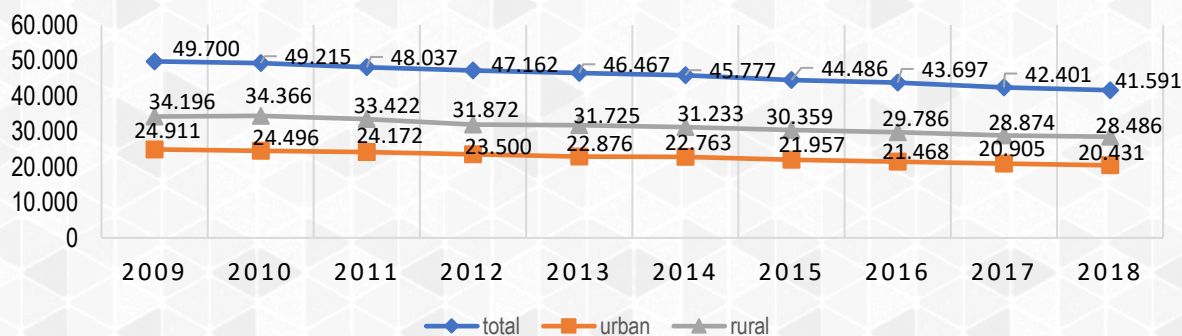
Unități de învățământ	Formă de proprietate		Total
	Statut	Publică de interes național și local	
Arondată	0	207	207
Cu personalitate juridică	4	93	97
Total	4	300	304

Sursa: Ministerul Educației și Cercetării - <https://www.siiir.edu.ro/carto/>

Corelat cu tendința descrescătoare a populației de la nivelul județului, populația școlară din județul Călărași a înregistrat o tendință descrescătoare în ultimii 10 ani:

Strategia de dezvoltare durabilă a județului
Călărași pentru perioada 2021-2027

Figură nr. 57 – Evoluția populației școlare în ultimii 10 ani



Sursa: prelucrarea consultantului, date INS (SCL103E)

În privința ratei de promovare pe forme de învățământ, pentru anul școlar 2018 – 2019, se constată cel mai scăzut nivel la învățământul profesional (64,52%) și cel liceal de zi, clasele IX – XII/XIII (69,74%). Per ansamblu, rata de promovare a elevilor din cei rămași înscriși la sfârșitul semestrului este mai ridicată în mediul rural (87,73%) decât în mediul urban (80,20%).

Tabel nr. 31 - Statistica județeană de promovabilitate 2018 – 2019

Forma de învățământ	Elevi înscriși la început de an	Elevi rămași la sfârșitul semestrului	Numar elevi promovați	Rata de promovare (din rămași înscriși)
Preșcolar TOTAL	6.380	5.987	5.742	95,91%
Preșcolar URBAN	2.489	2.241	1.998	89,16%
Preșcolar RURAL	3.891	3.746	3.744	99,95%
Primar TOTAL clasa pregatitoare-IV	14.022	13.641	12.710	93,17%
Primar URBAN	4.992	4.844	4.412	91,08%
Primar RURAL	9.030	8.797	8.298	94,33%
Gimnazial total cls V-VIII	10.462	10.262	7.787	75,88%
Gimnazial URBAN	4.206	4.145	3.247	78,34%
Gimnazial RURAL	6.256	6.117	4.540	74,22%
Liceal ZI cls IX-XII/XIII	6.013	5.922	4.130	69,74%
Liceal ZI URBAN	5.264	5.185	3.665	70,68%
Liceal ZI RURAL	749	737	465	63,09%
Liceal SERAL cls IX-XIV	531	414	360	86,96%
Liceal SERAL URBAN	423	310	278	89,68%
Liceal SERAL RURAL	108	104	82	78,85%
Profesional TOTAL	1.198	1.181	762	64,52%
Profesional URBAN	1.079	1.067	682	63,92%
Profesional RURAL	119	114	80	70,18%
Postliceal TOTAL	155	146	105	71,92%
Postliceal URBAN	155	146	105	71,92%
Postliceal RURAL	0	0	0	0%
TOTAL	38.761	37.553	31.596	84,14%
URBAN	18.608	17.938	14.387	80,20%
RURAL	20.153	19.615	17.209	87,73%

Sursa: Date furnizate de I.Ș.J. Călărași, adresa 307/07.02.2020

Analiza opțiunilor școlare ale elevilor din clasa a VIII-a în anul școlar 2019-2020 față de anul școlar 2017 – 2018, relevă faptul că 76,46% dintre elevi intenționează să continue studiile în județ, în timp de 14,03% aleg licee din afara județului iar 9,52% nu exprimă opțiuni⁴¹. Preferința pentru școlile din județ este în ușoară creștere față de procentul exprimat în anul școlar 2017-2018.

În anul școlar 2019 - 2020 se constată că 13,86% dintre elevi optează pentru școli profesionale, spre deosebire de statistica anterioară în care nu au fost exprimate opțiuni în acest sens.

În ceea ce privește opțiunile pe filiere de învățământ, 43,52% dintre elevi optează pentru liceele teoretice, 30,19% pentru liceele tehnologice iar 2,75% pentru cele vocaționale. În ceea ce privește alegerea pentru licee, se constată preferința pentru Colegiul Național "Barbu Știrbei" (12,51% din opțiuni) și pentru Liceul Teoretic "Mihai Eminescu" (9,48% dintre opțiuni) iar pentru filiera tehnologică Liceul Tehnologic "Nicolae Bălcescu" Oltenița (9,43%).

Cele mai scăzute rate de promovare în anul școlar 2018-2019 (sub 50%) s-au înregistrat la școlile din Modelu, Sărulești Gară și Plumbuita, la Colegiul Economic Călărași, Liceul Tehnologic de Transporturi Auto, Liceul Tehnologic "Sandu Aldea" și Liceul Pedagogic "Ștefan Bănuțescu" din Călărași.

Rata de promovare a examenului de bacalaureat plasează județul Călărași printre județele cu ratele cele mai scăzute din țară. Astfel, la examenul din iulie 2019, rata de promovare a fost de 58,43% iar la examenul din septembrie 2019 a fost de 29,75%.

Ratele de abandon la nivelul unităților de învățământ din județ sunt cuprinse între 0% și 14,16%, în condițiile în care măsurile de acordare a stimulentei financiare pentru a combate abandonul școlar par să nu fi fost eficiente (ex. în Sărulești). Rate de abandon de peste 5% se regăsesc la nivelul următoarelor unități școlare⁴²:

- Liceul Tehnologic "Dan Mateescu" Călărași (14,16%)
- Școala Gimnazială nr. 1 Sărulești Gară (10,41%)
- Liceul Tehnologic "Ion Ghica" Oltenița (10,38%)
- Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Călărași (10%)
- Colegiul Agricol "Sandu Aldea" Călărași (8,60%)
- Școala Gimnazială nr. 1 Frumușani (8,42%)
- Școala Gimnazială nr. 1 Nana (8,33%)
- Liceul Tehnologic "Duiuiu Zamfirescu" Dragalina (7,82%)
- Școala Gimnazială "Alexandru Vlahuță" Oltenița (5,49%)

Printre problemele cu care se confruntă județul Călărași în privința educației și învățământului se numără lipsa personalului didactic de predare calificat la învățământul preșcolar și primar, includerea în sistem a unui număr (în creștere anuală) de personal didactic necalificat, influența politică exercitată în detașările directorilor instituțiilor de învățământ, cu influență nefavorabilă asupra actului educațional. De asemenea, infrastructura educațională este deficitară, mai ales în ceea ce privește învățământul profesional.

Pentru adaptarea programei de învățământ, mai ales cel profesional, la cerințele concrete ale mediului de afaceri, au fost încheiate protocoale între licee tehnologice și societăți comerciale, însă acestea nu s-au concretizat cu angajarea tinerilor absolvenți.

Nivelul de educație al elevilor este perceput ca fiind extrem de slab de către reprezentanții ai mediului de afaceri, mediului asociativ sau chiar al furnizorilor de formare profesională.

⁴¹ Sursa: Date furnizate de CJRAE Călărași, adresa nr. 143/05.02.2020

⁴² Sursa: date furnizate de I.Ș.J. Călărași, adresa 307/07.02.2020

5.3 Sănătate (infrastructura de sănătate, resurse umane)

5.3.1 Infrastructura de sănătate

La sfârșitul anului 2018, rețeaua unităților sanitare cuprindea în principal prin 5 spitale cu ambulatorii integrate și un total de 1.167 paturi, 3 dispensare medicale, 2 unități medico-legale, 3 centre medicale de specialitate din care 2 cu paturi de spital, 1 punct de lucru al unui centru de dializă.

Tabel nr. 32 - Rețeaua unităților sanitare pe categorii de unități și forme de proprietate, 2018

Categorii de unitati sanitare	Total	Proprietate publică	Proprietate privată
Spitale	5	5	0
Ambulatorii integrate spitalului	5	5	0
Dispensare medicale	3	3	0
Unitati medico-sociale	2	2	0
Centre medicale de specialitate	1	1	0
Centre medicale de specialitate cu paturi de spital	2	0	2
Puncte de lucru ale centrelor de dializa	1	1	0
Cabinete medicale de medicina generala	14	0	14
Cabinete medicale scolare	12	12	0
Cabinete medicale de familie	125	0	125
Cabinete stomatologice	82	0	82
Cabinete medicale de specialitate	141	0	141
Farmacii	96	5	91
Puncte farmaceutice	25	0	25
Crese	0	0	0
Laboratoare medicale	36	28	8
Laboratoare de tehnica dentara	13	0	13
Centre de transfuzie	1	1	0
Alte tipuri de cabinete medicale	4	3	1

Sursa: Date INS, SAN101B

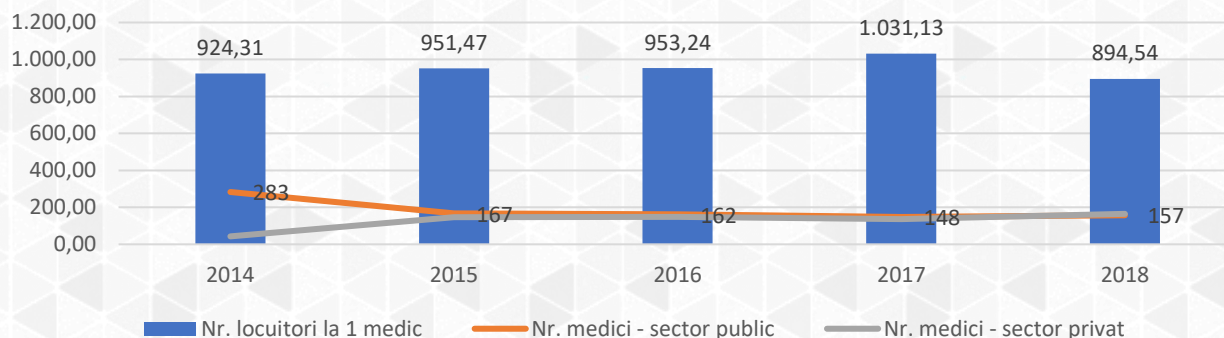
În ultimii 10 ani se constată dezvoltarea rețelei sanitare din sectorul privat iar în ultimii 5 ani se constată creșterea numărului de cabinete școlare în cazul sectorului public și creșterea numărului de cabinete medicale de sănătate (23 cabinete), de farmacii (12 unități) și de laboratoare medicale (3 unități) în cazul sectorului privat.

Numărul de paturi raportate la 1.000 locuitori la nivelul anului 2018 a fost de 4,1 valoare care plasează județul Călărași printre județele cu cele mai scăzute valori la nivel național (numărul cel mai scăzut de paturi fiind înregistrat în județul Ilfov: 2,9 paturi la 1.000 locuitori. Valori mai scăzute întâlnim și în județele Ialomița (3,3 paturi la 1.000 locuitori) și Giurgiu (3 paturi la 1.000 locuitori) iar județul Vrancea înregistrează tot 4,1 paturi la 1.000 locuitori)⁴³. În conformitate cu angajamentele asumate față de organismele internaționale (Banca Mondială), privind măsurile de reformare în domeniul sănătății, Guvernul României s-a angajat să asigure finanțarea unui număr de 4,5 paturi pentru afecțiuni acute în sistemul public la 1.000 de locuitori în anul 2020.

În ultimii ani, numărul de locuitori ce revine la un medic, atât din sectorul public cât și din sectorul privat, a cunoscut o ușoară scădere, dar care este corelată cu scăderea populației, având în vedere că numărul medicilor a rămas relativ constant. Începând cu anul 2015, se remarcă o tranziție a medicilor de la sectorul public în sectorul privat.

⁴³ Sursa: INS, cercetarea statistică din domeniul sănătății - "Activitatea unităților sanitare", 2019

Figură nr. 58 – Evoluția numărului populației ce revine la un medic și a numărului de medici (sector public și privat), în ultimii 5 ani



Sursa: Date INS (POP105A; SAN104B)

Consiliul Județean are în subordine următoarele instituții sanitare:

- Spitalul Județean de Urgență "Dr. Pompei Samaritan", Călărași
- Spitalul de Pneumoftiziologie Călărași
- Spitalul de Psihiatrie Săpunari, loc. Lehliu Sat, județul Călărași.

Serviciile medicale cele mai accesate rămân cele de asistență medicală specializată oferite în special în mediul urban, serviciile de asistență medicală primară fiind mai puțin accesibile în spațiul rural.

5.3.2 Gradul de sănătate al populației

În privința gradului de sănătate al populației, raportul stării de sănătate a populației din județul Călărași punctează, la nivelul anului 2018, următoarele aspecte⁴⁴:

- principalele 6 cauze de morbiditate prin afecțiuni cronice în Județul Călărași sunt: bolile hipertensive, cardiopatia ischemică, tumorile maligne, diabetul zaharat, bolile pulmonare cronice obstructive și tulburările mintale; toate aceste cauze de morbiditate au o tendință ascendentă în perioada 2009 – 2018;
- există un număr important de gravide care nu se prezintă la un medic de familie pentru a le fi monitorizată evoluția sarcinii;
- la nivelul județului se înregistrează încă sarcini la fete sub 15 ani, în condițiile în care în comunități de romi sunt oficiale căsătoriile la vârste de 11 – 12 ani;
- se remarcă tendința de creștere a incidenței cancerului pe total localizări, cancerul fiind a doua cauză de deces la nivelul județului, în timp ce decesele prin boli cardiovasculare dețin ponderea principală a deceselor;
- acoperirile vaccinale sunt în declin de la an la an; un procent foarte mic de părinți își asumă în scris refuzul vaccinării; cauza principală a nevaccinării conform PNV o constituie neprezentarea la vaccinare.

În ceea ce privește prevenția, au existat campanii de informare derulate în special de mediul neguvernamental.

⁴⁴ Sursa: D.S.P. Călărași – Raportul stării de sănătate a populației din județul Călărași, anul 2018

5.4 Social (infrastructura socială, nivelul de trai)

5.4.1 Infrastructura socială

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Călărași este instituție publică de interes județean cu personalitate juridică, înființată în subordinea Consiliului Județean, care realizează la nivel județean măsurile de asistență socială în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum și a oricăror persoane aflate în nevoie.

În subordinea D.G.A.S.P.C. Călărași funcționează următoarele centre, care fac parte din infrastructura sistemului public de asistență socială existentă în județ:

Tabel nr. 33 - Tipuri de servicii sociale existente și funcționale, aflate în subordinea D.G.A.S.P.C. Călărași

Tip centru	Nr. crt.	Denumire	Capacitate	Grad de ocupare
Centre de plasament	1.	Centrul de plasament "Sf. Ștefan" Perișoru	110	95%
	2.	Centrul de servicii sociale pentru Copil și Familie "SERA" Călărași	48	100%
	3.	Centrul de plasament pentru Copii cu Handicap Sever (în cadrul Complexului de Servicii Comunitare pentru Copii cu Handicap Sever Călărași)	50	90%
	4.	Complexul de Servicii Făurei	36	90%
	5.	Centrul Rezidențial pentru Copilul cu Handicap Sever (în cadrul Complexului de Servicii Comunitare Oltenița)	40	90%
Centre de primire	6.	Centrul de Primire în Regim de Urgență "Sf. Maria" Călărași	22	32%
Centre maternale	7.	Centrul Maternal Călărași	5 cupluri mamă – copil	100%
Centre de zi	8.	Centrul Maternal (în cadrul Complexului de Servicii Comunitare Oltenița)	3 cupluri mamă – copil	100%
	9.	Centrul de Zi (în cadrul Centrului de servicii sociale pentru Copil și Familie "SERA" Călărași)	40	80%
Centre de recuperare	10.	Centrul de Recuperare de Zi pentru Copii cu Handicap Sever (în cadrul Complexului de Servicii Comunitare pentru Copii cu Handicap Sever Călărași)	50	100%
	11.	Centrul de Recuperare de Zi (în cadrul Complexului de Servicii Comunitare Oltenița)	50	40%
	12.	Compartimentul de Consiliere și Asistență pentru Persoanele cu Tulburări de Spectru Autist (în cadrul Complexului de Servicii Comunitare pentru Copii cu Handicap Sever Călărași)	32	100%
Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu handicap	13.	Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Plătărești	210	64%
	14.	Centrul de Îngrijire și Asistență Ciocănești	100	95%

Sursa: Date furnizate de D.G.A.S.P.C. Călărași prin adresa nr. 8090/06.02.2020

Pe lângă aceste servicii furnizate de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Călărași, la nivelul județului mai sunt **35 servicii sociale** licențiate în baza legii 197 / 2012:

- Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice – 6 servicii
- Centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie – 1 serviciu
- Centre de zi pentru asistență și suport pentru alte persoane aflate în situații de nevoie - 11 servicii

- Centre de zi pentru persoane toxico-dependente pentru persoane cu diferite adicții: droguri, alcool, alte substanțe toxice, etc – 2 servicii
- Centre de zi pentru persoane vârstnice - 3 servicii
- Centre de zi victimele violenței în familie și agresori - 2 servicii
- Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți - 2 servicii
- Centre de zi pentru familie cu copii - 2 servicii
- Centre de zi pentru persoane adulte cu dizabilitati - 1 serviciu
- Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități - 1 serviciu
- Centre rezidențiale de îngrijire și asistență medico-socială pentru persoane vârstnice, bolnavi cronici în fază terminală - 2 servicii
- Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru mamă și copil - 1 serviciu
- Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență - 2 servicii

În baza legii 197/2012 la nivelul județului sunt **acreditați 19 furnizori de servicii sociale**, printre care, pe lângă 8 structuri specializate din cadrul/subordinea autorităților administrației publice locale și autoritățile executive din unitățile administrativ-teritoriale și 2 instituții care au stabilite prin lege atribuții privind acordarea de servicii sociale, se regăsesc *4 organizații neguvernamentale* (Asociația Ai Voință, Ai Putere!, Asociația de Sprijin a Copiilor Handicapați Fizic România - Filiala Călărași, Asociația Gateway to hope, Asociația pentru Dezvoltare, Inovație, Cultură și Antreprenoriat, Asociația Pentru Dezvoltarea Culturii în Mediul Rural New Star), *3 culte religioase* (Protoieria Lehliu Gară - Biroul de Asistență Socială, Protopopiatul Călărași, Protopopiatul Oltenița - Biroul de Asistență Socială) și 1 persoană fizică.

La nivelul județului, în subordinea consiliilor locale, funcționează 3 cămine publice pentru persoane vârstnice, cu o capacitate de 111 locuri și un număr mediu lunar de 104 beneficiari⁴⁵.

Din punctul de vedere al dezvoltării sistemului de servicii de asistență socială, județul Călărași este printre cele mai puțin dezvoltate la nivelul țării, aflându-se pe penultimul loc în ceea ce privește numărul serviciilor sociale licențiate.

În privința *beneficiilor de asistență socială* acordate în județul Călărași, se remarcă faptul că la nivelul anului 2018, cea mai mare valoare a plăților efectuate a fost pentru drepturile persoanelor cu handicap (38,76% din plățile efectuate).

Tabel nr. 34 - Situația beneficiarilor pe categorii de beneficii de asistență socială și a sumelor plătite către aceștia, 2018

Denumire beneficiu de asistență socială	Nr. mediu beneficiari	Plăți efectuate (lei)
Alocații de stat	57.526	69.241.894
Indemnizație lunară pentru creșterea copilului	1.542	29.268.436
Stimulent de inserție	1.009	8.099.430
Alocația de susținere	5.257	10.198.309
Alocația de plasament	527	5.229.300
Ajutoare sociale	3.712	11.688.963
Indemnizația de hrană/HIV	152	899.896
<i>Din care, copii:</i>	<i>8</i>	<i>43.680</i>
Indemnizația lunară concediu în vederea adopției	7	125.669

⁴⁵ Sursa: INS - ASS113C - Cămine pentru persoane vârstnice, în subordinea consiliilor locale pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Denumire beneficiu de asistență socială	Nr. mediu beneficiari	Plăți efectuate (lei)
Ajutor refugiați	5	31.320
Indemnizații și ajutoare (art 31, 32 din O.U.G.111/2010)	106	617.727
Ajutoare urgență	1	10.000
Ajutoare încălzirea locuinței cu energie termică	123	50.090
Ajutoare încălzirea locuinței cu gaze naturale	403	238.869
Ajutoare încălzirea locuinței cu energie electrică	32	16.745
Subvenții pentru asociații și fundații	0	0
Contribuții asigurări sănătate pentru beneficiarii de indemnizație creștere copil	1.563	150.720
Contribuții asigurări sănătate pentru beneficiarii de ajutor social	4.113	61.408
Contribuții asigurări sănătate pentru beneficiarii de indemnizație de acomodare în vederea adopției	6	403
Drepturi persoane cu handicap	27.234	86.656.701
Ajutoare de încălzire cu lemne	4.686	1.009.615
TOTAL	108.004	223.595.495

Sursa: AJPIS Călărași, Raport de activitate 2018 și date INS

5.4.2 Nivel de trai

Cu o rată a sărăciei relative (ponderea persoanelor sărace, după metoda relativă de estimare, în totalul populației) de 26,3%, județul Călărași se situează pe locul 32 în țară, din punctul de vedere al nivelului de trai.

Rata sărăciei relative la nivelul regiunii Sud Muntenia era, în 2018, de 25,7% iar la nivel național de 23,5%. Rata sărăciei în muncă, de 17,3%⁴⁶, plasează județul Călărași pe locul 17, în ordinea crescătoare a ratelor care indică nivelul de sărăcie care caracterizează persoanele ocupate (cu venit constant).

Din necesitatea de a găsi soluții noi, inovatoare unor probleme sociale, economice sau de mediu ale comunităților și pentru satisfacerea nevoilor membrilor comunității care sunt ignorate sau insuficient acoperite de sectorul public sau privat, s-a dezvoltat conceptul de **economie socială**.

Scopul principal al economiei sociale constă în îmbunătățirea condițiilor de viață și oferirea de noi oportunități pentru persoanele dezavantajate sau făcând parte din categorii vulnerabile.

În județul Călărași au fost identificate următoarele structuri de economie socială:

Tabel nr. 35 – Structuri de economie socială

Nr. crt.	Denumire	Amplasare	Scop și obiect de activitate
1.	Asociația Lunca Dunării Spanțov	Comuna Spanțov, sat Cetatea Veche	Dezvoltarea economico-socială incluzivă și durabilă a comunei Spanțov în principal prin formele specifice ale economiei sociale Furnizarea serviciilor de construcții, amenajări și lucrări de gospodărire comunală, promovarea eco-turismului prin oferirea de servicii de campare conforme cu legea picnicului nr. 54/2012 în zona neinundabilă, cazare în căsuțe și organizarea de concursuri de pescuit sportiv, procesarea organică a deșeurilor celulozice și vegetale prin utilizarea vermiculturii
2.	Asociația Mostiștea Dorobănteană	Comuna Dorobațu,	Dezvoltarea economico-socială incluzivă și durabilă a comunei Dorobațu în principal prin formele specifice ale economiei sociale

⁴⁶ Sursa: Ministerul Muncii și Justiției Sociale – Raport "Analiza și evaluarea grupurilor vulnerabile în vederea stabilirii nevoii de servicii sociale" din cadrul proiectului „Implementarea unui sistem de elaborare de politici publice în domeniul incluziunii sociale la nivelul MMJS”, cod SIPOCA 4, 2019

Nr. crt.	Denumire	Amplasare	Scop și obiect de activitate
3.	Asociația Casa Pescarului Dichiseni	sat Dorobanțu Comuna Dichiseni, sat Dichiseni	Servicii de campare, procesare organică a deșeurilor celulozice și vegetale prin utilizarea vermiculturii Dezvoltarea economico-socială incluzivă și durabilă a comunei Dorobanțu în principal prin formele specifice ale economiei sociale
4.	Asociația Ai voință, ai putere	Municipiu Oltenița	Servicii de campare, procesare organică a deșeurilor celulozice și vegetale prin utilizarea vermiculturii Prevenirea și combaterea discriminării, susținerea, integrarea și promovarea victimelor discriminării, a persoanelor cu dizabilități, a tuturor etniilor și minorităților, susținerea educației, susținerea turismului
5.	Asociația "Sukar Event"	Comuna Chirnogi	Dezvoltarea economiei sociale pentru incluziunea socială a grupurilor vulnerabile din România, precum și a studia, cultiva, dezvolta și promova, în țară și în străinătate, moștenirea culturală și artistică a comunităților vulnerabile, în special a comunității romilor din România.
6.	Asociația VIS – Viață – Ideal – Speranță	Oraș Budești	Promovarea și dezvoltarea economiei sociale, activități de producție/servicii pentru inserția socio-profesională a grupurilor vulnerabile
7.	Centrul Regional	Municipiul Călărași	Scopul principal al constituirii asociației este dezvoltarea economiei sociale pentru incluziunea socială a grupurilor vulnerabile din România, precum și de a studia, cultiva, dezvolta și promova, în țară și în străinătate, moștenirea culturală și artistică a comunităților vulnerabile, în special a comunității romilor din România.

Sursa: Date CJ Călărași, Registrul Național ONG

5.5 Cultură și culte

Centrul Județean de Cultură și Creație Călărași este instituție publică de cultură finanțată din venituri proprii și din alocații de la bugetul județean, de interes județean, care funcționează sub autoritatea Consiliului Județean Călărași. Centrul inițiază și desfășoară proiecte și programe culturale în domeniul educației permanente și al culturii tradiționale, urmărind cu consecvență: principiul protejării patrimoniului cultural județean.

În Repertoriul Arheologic Național, județul Călărași figurează cu 477 situri arheologice⁴⁷, în acest Repertoriu fiind cuprinse date științifice, cartografice, topografice, imagini și planuri, precum și orice alte informații privitoare la zonele cu potențial arheologic, studiate sau nu, încă existente sau dispărute. În urma inventarierii monumentelor istorice (63 de monumente istorice în Municipiul Călărași, 285 în județ) s-a constatat că mulți proprietari au dat jos sigla de monument istoric de pe clădiri. Pentru identificarea monumentelor, nu există o bază de date comună între instituții și nici o colaborare foarte eficientă între acestea, pentru a-și putea corela eforturile pentru protejarea și valorificarea clădirilor istorice.

Activitatea cultural-educativă este o parte importantă a acțiunii generale de educație și se desfășoară prin instituții tradiționale (școală, teatre, biblioteci, muzee, etc.), mijloace mass-media (presă, televiziune, cinema).

⁴⁷ Sursa: <http://ran.cimec.ro/>

În județul Călărași există un număr de 149 biblioteci; în ultimii 5 ani, numărul cititorilor este în scădere (12,29% față de anul 2014), ca și numărul de volume eliberate (31,32%).

Din rețeaua de cultură a județului fac parte următoarele instituții, structura lor fiind relativ constantă în ultimii ani:

Tabel nr. 36 - Situația bibliotecilor la nivelul județului Călărași, 2018

Categorii de biblioteci	Numar
Total	149
Specializate	13
Scolare	93
Publice	43
Judetene	1
Municipale si orasenesti	4
Comunale	38

Sursa: Date INS - ART101C

Tabel nr. 37 - Rețeaua instituțiilor de cultură din județul Călărași în ultimii 5 ani

	2014	2015	2016	2017	2018
Biblioteci	153	145	150	149	149
Cinematografe	2	1	1	1	1
Muzee și colecții publice	5	5	5	5	5

Sursa: Date INS (ART101B, ART102B, ART104A)

La nivelul județului, în organizarea activităților culturale sunt implicate două instituții publice, respectiv *Centrul Județean de Cultură și Creație Călărași* și *Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniu Cultural Național Călărași*.

5.6 Infrastructură de agrement. Tineret și sport

5.6.1 Infrastructura de agrement

Sectorul de agrement-divertisment este în continuare slab dezvoltat cantitativ și puțin diversificat, fiind reprezentat de doar câteva produse clasice destinate sezonului estival (ștranduri și piscine). Lipsa infrastructurii de transport, lipsa investițiilor atât din partea sectorului public cât și a mediului privat au afectat semnificativ competitivitatea turismului călărășean.

Au fost începute demersuri în scopul valorificării patrimoniului natural și dezvoltării turismului la nivel de județ prin implementarea unor proiecte precum:

- *"Dezvoltare turistică a brațului Borcea – Port turistic de agrement"*, finanțat prin Ministerul Turismului, contract semnat în august 2019;
- *"Dezvoltarea produselor turistice comune și reabilitarea patrimoniului cultural"*, finanțat prin Programul Interreg V-A România Bulgaria – Axa 2 - O regiune verde - OS2.1;
- *"Construire adăpost pescăresc dunărean"* - finanțat în cadrul Programului Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime - POPAM 2014 – 2020;
- *"Îmbunătățirea siguranței navigabilității pe Dunăre în Regiunea Transfrontalieră Călărași – Siliștră"*, finanțat prin Programul Interreg VA Romania-Bulgaria.

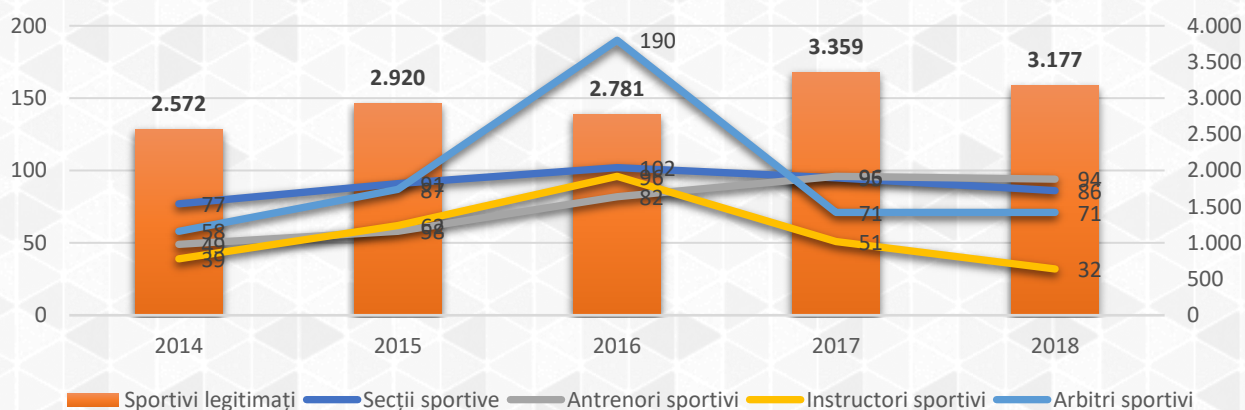
Aceste demersuri trebuie susținute de concentrarea eforturilor administrației publice în sensul dezvoltării infrastructurii de acces la zonele cu potențial turistic ridicat și de dezvoltare a rețelelor de utilități în aceste zone pentru a crea cadrul dezvoltării unor investiții și din partea mediului privat.

5.6.2 Tineret și sport

Analizând activitatea sportivă prin prisma indicatorilor statistici din perioada 2014 – 2018, observăm o creștere atât a secțiilor sportive cât și a sportivilor legitimați.

Personalul calificat în domeniul sportului care desfășoară activități în cadrul secțiilor și organizațiilor sportive a variat ca număr în ultimii 5 ani, fiind în general în creștere (antrenori sportivi 91,84%, arbitri sportivi 22,41%), mai puțin în cazul instructorilor sportivi (17,95%).

Figură nr. 59 – Evoluția indicatorilor privind activitatea sportivă în ultimii 5 ani



Sursa: Date INS (CSP101B; CSP105B)

La Sărulești se organizează anual campionatele naționale de *pescuit sportiv la crap* iar în anul 2000 a fost organizat campionatul mondial de pescuit sportiv, stabilindu-se un record greu de egalat - un exemplar de 40 kg.

Pe plan național se derulează o serie de programe de promovare a practicării sportului, care se implementează și la nivel județean, Consiliul Județean acordând finanțări în baza legii 69/2000 a educației fizice și sportului, cu modificările și completările ulterioare:

- "*Promovarea sportului de performanță*", program concretizat într-un complex de acțiuni care au ca scop comun îndeplinirea unor obiective de performanță cu caracter sportiv pentru un eveniment sportiv secvențial sau un sezon competițional;
- "*Sportul pentru toți*", program național de promovare a practicării și dezvoltării sportului pentru toți;
- "*România în mișcare*", program care încurajează practicarea sportului în structuri sportive.

Analiza SWOT - Capital uman, infrastructură socială, educație și sănătate

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Forță de muncă specializată în sectorul fabricării mașinilor și echipamentelor de birou • Disponibil de resurse apte de muncă (populația neocupată) • Structuri de formare profesională funcționale • Rețea sanitară în mediul privat dezvoltată 	<ul style="list-style-type: none"> • Rată de ocupare scăzută • Nivel scăzut de educație la nivelul tinerilor din județ, rate de abandon școlar în mai multe unități • Lipsa personalului didactic de predare calificat în învățământul preșcolar și primar • Infrastructură educațională deficitară mai ales în învățământul profesional • Dotare materială la limita necesarului unităților; recurgerea la finanțare paralelă prin aportul familiilor • Lipsa unităților sanitare sau a cadrelor medicale în mediul rural • Infrastructură de asistență socială slab dezvoltată • Sectorul de agrement-divertisment slab dezvoltat cantitativ și puțin diversificat (reprezentat de câteva produse destinate sezonului estival – stranduri și piscine) • Lipsa de colaborare la nivel inter-instituțional pentru susținerea unor proiecte de interes la nivel județean • Nivel de trai scăzut
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Organizarea de cursuri de calificare și reconversie profesională corelate cu nevoia pieței muncii • Adaptarea programelor de învățământ la cerințele economiei de piață, inclusiv reactivarea și valorificarea parteneriatelor cu mediul de afaceri • Disponibilitatea finanțărilor nerambursabile pentru prezervarea și valorificarea resurselor patrimoniului natural și construit și extinderea infrastructurii turistice • Valorificarea structurilor de economie socială • Valorificarea infrastructurii de turism dezvoltată prin proiectele implementate • Valorificarea creșterii interesului pentru școlile profesionale 	<ul style="list-style-type: none"> • Tendința de scădere a populației tinere • Îmbătrânirea accentuată a populației • Tendința de migrație a populației în afara județului • Buget încă insuficient alocat învățământului public • Migrația cadrelor medicale atât în alte județe cât și în afara țării • Conjunctură internațională relativ instabilă (pandemia cu virusul SARS Cov -2) • Lipsa eficienței măsurilor de abandon școlar aplicate până în prezent • Incidență în creștere a cancerului și a bolilor cardio-vasculare

Se remarcă faptul că județul dispune de resurse de muncă nevalorificate, fie din lipsa locurilor de muncă pe plan local, fie din lipsa atractivității acestora. Populația tinde să migreze în afara județului. Sistemul de învățământ este neperformant iar infrastructura educațională, de sănătate și asistență socială necesită îmbunătățiri.

6. Capacitate administrativă și mediu asociativ

6.1 Structura Consiliului Județean

Consiliul județean este autoritatea administrației publice locale, constituită la nivel județean pentru coordonarea activității consiliilor comunale, orașenești și municipale, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean.

Misiunea Consiliului Județean Călărași este dezvoltarea economico – socială a județului Călărași prin trasarea orientărilor generale ale dezvoltării viitoare a județului din punct de vedere economic, social, cultural, al învățământului, al turismului etc și prin crearea contextului de valorificare a resurselor materiale, financiare, informaționale și umane de care dispune județul Călărași.

Consiliul județean are atribuții privind dezvoltarea economico-socială a județului, privind gestionarea patrimoniului județului, a serviciilor publice din subordine și privind cooperarea interinstituțională.

Consiliul Județean Călărași este compus din 31 de consilieri județeni și are **6 comisii de specialitate**:

- Comisia pentru activități științifice, învățământ, sănătate, cultură, culte, protecție socială, sportive și de agrement
- Comisia de organizare și dezvoltare urbanistică, realizarea lucrărilor publice, protecția mediului înconjurător, conservarea monumentelor istorice și de arhitectură
- Comisia pentru servicii publice și comerț
- Comisia de studii, prognoze economico-sociale, buget-finanțe, integrare europeană și administrarea domeniului public și privat al județului
- Comisia pentru administrație publică locală, juridică și de disciplină, apărarea ordinii publice, respectarea drepturilor și a libertăților cetățenilor și ale minorităților naționale
- Comisia de validare

Comisiile de specialitate au, în principal, rolul de a analiza proiectele de hotărâri ale consiliului județean, de a se pronunța asupra altor probleme trimise de consiliul județean spre avizare și de a întocmi rapoarte favorabile sau nefavorabile, cu caracter consultativ, asupra proiectelor de hotărâri și asupra problemelor analizate, pe care le prezintă consiliului județean.

În plus, comisiile de specialitate pot verifica ducerea la îndeplinire a hotărârilor consiliului județean, adoptate în domeniul lor de activitate și vor aduce la cunoștința consiliului județean rezultatul verificării, printr-o informare.

Instituțiile subordonate CJ Călărași sunt:

Instituții de
cultură și
educație

- Biblioteca Județeană "Alexandru Odobescu" Călărași
- Muzeul Dunării de Jos Călărași
- Centrul Județean de Cultură și Creație Călărași
- Școala Specială Gimnazială nr. 1 Călărași
- Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Călărași

Instituții de
asistență
socială și
sanitară

- Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Copilului Călărași
- Centrul de Asistență Medico-Socială Călărași
- Spitalul Județean de Urgență "Dr. Pompei Samarian", Călărași
- Spitalul de Pneumoftiziologie Călărași
- Spitalul de Psihiatrie Săpunari, loc. Lehliu Sat, județul Călărași

Alte instituții
subordonate

- Direcția Județeană de Administrare a Domeniului Public și Privat al Județului Călărași
- Direcția Comunitară de Evidență a Persoanelor a Județului Călărași
- Societatea Ecoaqua S.A. Călărași
- Societatea Drumuri și Poduri S.A. Călărași
- A.D.I. Ecomanagement Salubris

Consiliul Județean Călărași acordă o importanță deosebită dezvoltării și eficientizării serviciilor de e-administrație atât pentru cetățeni cât și pentru mediul de afaceri și unitățile din subordine, prin implementarea unor proiecte care își propun să utilizeze soluții informatice integrate, eficientizarea activității interne a UAT-urilor, modernizarea infrastructurii TIC, toate acestea pentru a preîntâmpina efectele procedurilor de lucru lente, pentru a rezolva neajunsurile bazelor de date insuficiente, non-interconectate și non-interoperabile, pentru a fluidiza circuitul sinuos al documentelor și pentru a preîntâmpina ineficiența relației cu cetățenii sau persoanele direct interesate de serviciile publice oferite.

În ultimii ani se remarcă o îmbunătățire a accesului la serviciile publice și a creșterii calității acestor servicii prin profesionalizarea personalului implicat în furnizarea serviciilor, perceput ca un salt calitativ în relația cu publicul. Totuși, nivelul serviciilor publice necesită îmbunătățiri în special în ceea ce privește digitalizarea serviciilor cu scopul creșterii eficienței acestora și pentru a veni cu adevărat în sprijinul cetățenilor.

Pentru realizarea obiectivelor sale, Consiliul Județean Călărași încheie și menține **acorduri și protocoale de parteneriat:**

Externe:

- Membru al Adunării Regiunilor Europene (A.R.E.)
- Membru al Conferinței Regiunilor Periferice Maritime (C.R.P.M.)
- Acord de parteneriat privind dezvoltarea turismului în zona transfrontalieră Călărași – Silistra
- Acord de cooperare și înfrățire cu raionul Călărași, Republica Moldova, din mai 2016
- Acord de cooperare și înfrățire cu raionul Drochia, Republica Moldova, din mai 2016

Interne:

- Membru al Uniunii Naționale a Consiliilor Județene din România (U.N.C.J.R.)
- Acord de parteneriat cu Agenția pentru Protecția Mediului Călărași
- Protocol de colaborare cu Biroul Regional 3 Sud Muntenia al Agenției Naționale pentru Romi

- Protocol de colaborare privind funcționarea Centrului de Tineret Călărași
- Pact Teritorial pentru ocuparea forței de muncă și incluziune socială în Regiunea Sud Muntenia și Acord de parteneriat local în domeniul resurselor umane
- Protocol de colaborare cu Camera de Industrie, Comerț și Agricultură Călărași (C.C.I.A.)

Consiliul Județean este acționar în următoarele societăți comerciale / unități comerciale:

- Drumuri și Poduri S.A. Călărași, participare 100%
- Ecoaqua S.A., participare 32,80%.

6.2 Asociații de dezvoltare inter-comunitară

Pe raza județului Călărași funcționează o serie de asociații de dezvoltare inter-comunitară, ca structuri de cooperare cu personalitate juridică, de drept privat care au fost înființate, în condițiile legii, de unități administrativ-teritoriale pentru realizarea în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes zonal sau regional, ori pentru furnizarea în comun a unor servicii publice.

Asociațiile de Dezvoltare inter-comunitară joacă rolul de promotori ai unor idei menite să crească nivelul de trai al cetățenilor, să creeze o punte de legătură între cetățeni și entitățile juridice din teritoriul acoperit și care au nevoi similare și aparatul public menit să aplice soluțiile ce se impun pentru a răspunde acestor nevoi.

A.D.I.-urile constituite la nivelul județului pentru a furniza în comun servicii publice sunt:

A.D.I. Ecomanagement Salubris a fost înființată în anul 2009, având în componență toate UAT-urile din județul Călărași reprezentate de consiliile locale și de consiliul județean.

Asociația s-a constituit în scopul înființării, organizării, reglementării, finanțării, exploatarei, monitorizării și gestionării în comun a serviciului de salubritate pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre, precum și realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice de interes zonal sau regional destinate înființării, modernizării și/sau dezvoltării, după caz, a sistemelor de utilități publice aferente serviciului.

În ceea ce privește delegarea gestiunii serviciului de salubritate, au fost semnate contracte de delegare cu următorii operatori:

- SC RER Ecologic Service Bucuresti REBU SA pentru: Zona 1 Lehliu Gară și Zona 3 Călărași
- SC IRIDEX GROUP SALUBRIZARE SRL (Lider) – SC SERVICII SALUBRITATE BUCURESTI SA pentru Zona 2 Oltenița.

Asociația intercomunitară ECOAQUA are ca scop reglementarea, înființarea, finanțarea, exploatarea, monitorizarea și gestionarea în comun a serviciului de alimentare cu apă și canalizare pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre, precum și realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice de interes zonal sau regional destinate înființării, modernizării și dezvoltării sistemelor de utilități publice aferente serviciului realizat. Asociația este compusă din 37 membrii, UAT-uri din județul Călărași și Județul Călărași.

Consiliul Județean Călărași face parte din **Asociația de Dezvoltare Intercomunitară "Situații de Urgență Sud Muntenia"**, alături de celelalte 6 județe din regiune.

Scopul principal al acestei asociații a fost acela de a implementa proiectul "Achiziție echipamente specifice pentru îmbunătățirea capacității și calității sistemului de intervenție în situații de urgență și pentru acordarea asistenței medicale de urgență și a primului ajutor calificat în regiunea Sud Muntenia", proiect finanțat prin POR 2007 - 2013, Axa prioritară 3 "Îmbunătățirea infrastructurii sociale", Domeniul major de intervenție 3.3.

6.3 Grupuri de acțiune locală

Dacă în cazul A.D.I.-urilor, membrii formei de asociere sunt reprezentați doar de autorități publice locale, în cazul G.A.L.-urilor (ce guvernează teritoriile LEADER), membrii asociații numără și reprezentanți ai mediului privat (întreprinzători, cooperative agricole, grupuri de producători etc) și ai societății civile (ONG-uri, persoane fizice, etc). Totodată, condițiile de eligibilitate pentru accesarea de finanțări prin PNDR stipulează că la nivelul procesului decizional al unui G.A.L., reprezentanții mediului privat și al societății civile trebuie să depășească ponderea de 50%, iar cei ai autorităților locale să reprezinte mai puțin de 50%.

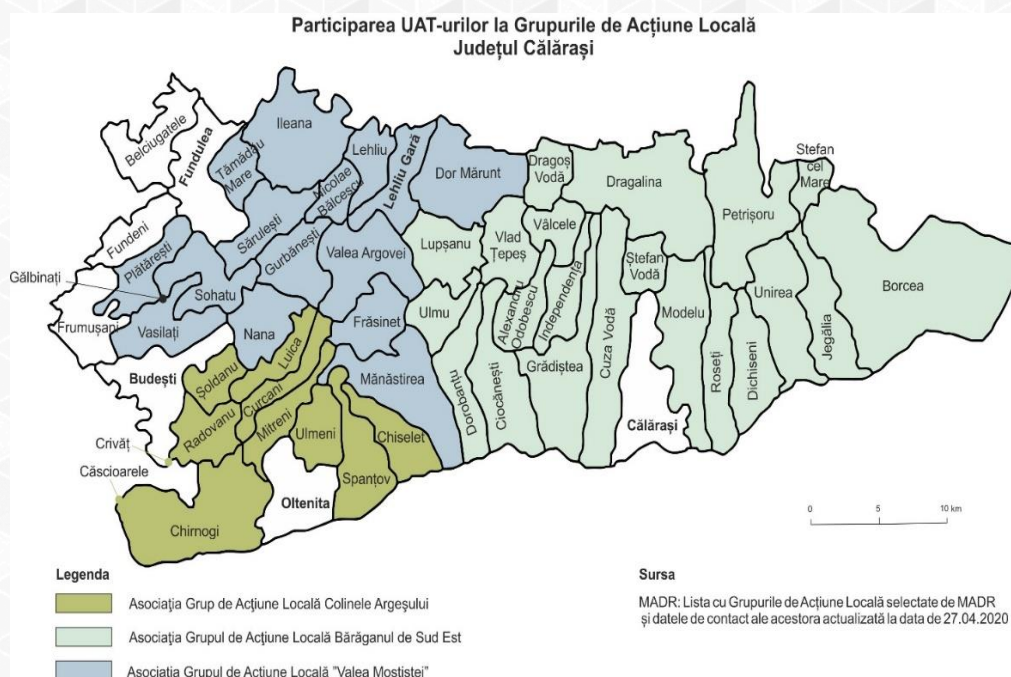
În județul Călărași, sunt înregistrate 3 grupuri de acțiune locală, selectate de MADR spre finanțare.

Tabel nr. 38 - Grupuri de acțiune locală în județul Călărași

Nr.	Denumire	Teritoriu cuprins
1.	Asociația Grup de Acțiune Locală Colinele Argeșului www.gal-ca.ro	Căscioarele, Chirnogi, Chiselet, Crivăț, Curcani, Luica, Mitreni, Radovanu, Șoldanu, Spantov, Ulmeni
2.	Asociația Grupul de Acțiune Locală Bărăganul de Sud Est www.baraganse.ro	Alexandru Odobescu, Borcea, Ciocănești, Cuza Vodă, Dichiseni, Dragalina, Dorobanțu, Dragoș, Vodă, Grădiștea, Independența, Jegălia, Lupșanu, Modelu, Perișoru, Roseți, Ștefan cel Mare, Ștefan Vodă, Ulmu, Unirea, Vlcelele, Vlad Țepeș
3.	Asociația Grupul de Acțiune Locală "Valea Mostiștei" www.valeamostiței.ro	Comune: Valea Argovei, Frâsinet, Mănăstirea, Nana, Sohatu, Plătărești, Gălbinași, Vasilați, Tămădău Marea, Sărulești, Gurbănești, Ileana, Lehliu, Nicolae Bălcescu, Dor Mărunt Orașe: Lehliu Gară

Sursa: Lista Grupurilor de Acțiune Locală selectate de MADR, actualizare la data de 27.04.2020
www.pndr.ro

Figură nr. 60 – Participarea UAT-urilor la Grupurile de Acțiune Locală



Sursa: prelucrarea consultantului

În categoria Grupurilor de Acțiune Locală pentru Pescuit (F.L.A.G.-uri) POPAM 2014-2020, regăsim următoarele asociații⁴⁸:

Tabel nr. 39 - Grupuri de acțiune locală pentru pescuit în județul Călărași

Nr.	Denumire	Teritoriu cuprins
1.	Asociația Grup Local de Pescuit Dunărea Călărășeană www.dunareacalaraseana.ro	județ Călărași: Chirnogi, Oltenița, Ulmeni, Spantov, Chiselet, Mânăstirea, Dorobanțu, Ulmu, Vlad Tepeș, Independența, Ciocănești, Grădiștea, Cuza – Vodă, Modelu, Roseți, Dichiseni, Unirea, Jegălia, Borcea, oraș Călărași parțial
2	Asociația "Valea Mostiștei" www.flagvaleamostiței.ro	Fundulea, Lehliu-Gară, Frăsinet, Gubernesti, Ileana, Luica, Lușșanu, Nana, Nicolae Bălcescu, Sărulești, Tămădăul Mare, Valea Argovei

Sursa: Lista Grupurilor de Acțiune Locală pentru Pescuit contractate de AM POPAM în cadrul POPAM 2014 - 2020, consultare la data de 11.08.2020 www.ampeste.ro

6.4 Societate civilă (ONG, fundații, composesorate etc)

Consiliul Județean și instituțiile subordonate continuă să sprijine ONG-urile active de pe teritoriul administrativ, însă potențialul de absorbție a fondurilor de către sectorul privat este încă scăzut, aceste ONG-uri se limitează de multe ori la organizații finanțate / subvenționate de autoritățile locale, nefiind o forță de reprezentare a intereselor alternative în societatea locală.

Consiliul Județean Călărași acordă anual sprijin prin finanțare nerambursabilă pentru organizațiile, asociațiile, fundațiile și cultele religioase care își desfășoară activitatea în raza administrativ-teritorială a județului, în contextul legii 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general. Atribuirea contractelor de finanțare nerambursabilă se face exclusiv pe baza selecției publice de proiecte, urmare a evaluării în sistem competitiv a proiectelor, în conformitate cu criteriile generale stabilite de lege și cu criteriile specifice de evaluare elaborate de autoritatea contractantă.

Relația instituțiilor publice cu cetățenii trebuie, de asemenea, consolidată și construită pe principii de încredere. În acest context, un prim exercițiu de bugetare participativă a fost inițiat în anul 2020 în cadrul campaniei "Împreună pentru județul Călărași". Cetățenii au fost încurajați să propună proiecte din domeniile infrastructură de drumuri, sănătate, social, cultural, sport⁴⁹. În cadrul acestui prim exercițiu, a fost înregistrată o singură propunere de proiect care însă nu a respectat prevederile Regulamentului privind bugetarea participativă la nivelul județului Călărași, fiind respins de Comisia de evaluare a proiectelor.

⁴⁸ Sursa: https://www.ampeste.ro/docs/POPAM/Ghiduri/Flag-uri_Lista_FLAGS_contact_teritorii_POPAM_2014_2020.pdf

⁴⁹ Sursa: <https://www.calarasi.ro/index.php/informatii-publice/bugetare-participativa>

6.5 Colaborare transfrontalieră

Cooperarea transfrontalieră, cooperarea mutuală clasică între două regiuni de frontieră învecinate cuprinde toate domeniile vieții cotidiene, dezvoltarea de programe comune, priorități și acțiuni. Ea include participarea extinsă a grupurilor sociale, a diverselor nivele administrative etc.

Consiliul Județean Călărași este semnatar al acordului de parteneriat privind dezvoltarea turismului în zona transfrontalieră Călărași – Silistra⁵⁰, încheiat pe perioada nedeterminată, cu scopul de a impulsiona și coordona dezvoltarea turismului în zona transfrontalieră Călărași – Silistra, prin:

- crearea unui cadru instituțional coerent, definit de reprezentanți ai domeniilor public și privat;
- elaborarea unei strategii transfrontaliere comune pentru dezvoltarea turismului
- crearea de puncte de contact și informare în domeniul turismului;
- elaborarea și publicarea de materiale promoționale;
- organizarea de manifestări pe tema turismului (conferințe, seminarii, mese rotunde etc.)
- elaborarea și implementarea în parteneriat de proiecte specifice;
- alte activități specifice de promovare a turismului în zonă.

În contextul colaborării transfrontaliere, Consiliul Județean derulează o serie de proiecte prin programul de cooperare transfrontalieră, Interreg VA România – Bulgaria⁵¹:

- *"Îmbunătățirea siguranței navigabilității pe Dunăre în Regiunea Transfrontalieră Călărași – Silistra"*, Cod e – MS: ROBG – 478, cu termen de finalizare 29.03.2022
- *"Management eficient în situații de urgență în regiunea transfrontalieră Călărași – Veliko Tarnovo"*, cod e-MS: ROBG-481, cu termen de finalizare 05.09.2021
- *"Managementul de risc și protecția la inundații în regiunea transfrontalieră Călărași - Polski Trambesh"*, cu termen de finalizare 16.03.2020

⁵⁰ Sursa: <https://www.calarasi.ro/images/Acord-de-cooperare/Acord-cooperare-turism-zona-transfrontaliera.pdf>

⁵¹ Sursa: <https://www.calarasi.ro/index.php/proiecte/proiecte-in-derulare>

Analiza SWOT – Capacitate administrativă și mediul asociativ

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none">• Servicii publice îmbunătățite (ex. registru agricol electronic, arhivă electronică a documentelor etc)• Un prim exercițiu implementat de bugetare participativă• Acorduri și protocoale deja semnate	<ul style="list-style-type: none">• Servicii publice insuficient dezvoltate• Politizarea excesivă a instituțiilor precum și lipsa de viziune și de strategie• Slabă colaborare dintre instituțiile administrației publice și neînțelegeri locale dintre parteneri și/sau opozanți politici
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none">• Disponibilitatea finanțărilor nerambursabile pentru introducerea soluțiilor de tip "smart city" pentru eficientizarea serviciilor publice• Disponibilitatea finanțărilor nerambursabile pentru ONG-uri• Valorificarea instrumentului de bugetare participativă• Dezvoltarea de proiecte în parteneriat ca urmare a acordurilor și protocoalelor deja semnate, în special pentru zona transfrontalieră• Dezvoltarea soluțiilor de tip smart-city pentru eficientizarea serviciilor publice	<ul style="list-style-type: none">• Blocarea proiectelor strategice pentru dezvoltarea județului• Lipsa de colaborare la nivel inter-instituțional pentru susținerea proiectelor promovate de Consiliul Județean• Insuficiența resurselor financiare• Decalaj între momentul pregătirii documentațiilor pentru obținerea finanțării și momentul lansării programelor de finanțare 2021 – 2027

Neînțelegerile dintre partenerii și/sau opozanții politici conduc la blocarea de proiecte; este critică identificarea unor obiective comune a căror implementare să determine creșterea calității vieții – economice sau de zi cu zi – din județ.

În privința capacității administrative, sunt necesare intervenții care să conducă la creșterea gradului de colaborare dintre instituțiile administrației publice și al parteneriatelor public – privat. Este imperios necesară valorificarea oportunităților de introducere de tehnologii smart pentru eficientizarea serviciilor publice care să faciliteze dezvoltarea durabilă a județului.

Analiza SWOT la nivel de județ

Analiza SWOT la nivel de județ centralizează concluziile desprinse pe fiecare din domeniile analizate, conturând un prim punct de plecare în procesul de planificare strategică. Identificarea *punctelor slabe* conduce la semnalarea aspectelor care trebuie redresate în perioada următoare de timp, în special prin valorificarea *oportunităților* identificate în urma analizei și în limitele impuse de *amenințările* posibile. *Punctele slabe* trebuie conștientizate și utilizate în procesul de planificare strategică, atât în vederea păstrării atu-urilor care definesc județul, cât mai ales ca modalitate de transformare a amenințărilor în oportunități.

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Poziționare geografică favorabilă, cu conectivitate bună la autostrada A2 • Cadru natural favorabil dat de riveranitatea la Dunăre (ostoave sălbatică, floră, faună specifice și bogate, peisaje spectaculoase, rezervații naturale, lacuri pitorești) • Resurse turistice bogate (lăcașuri de cult, situri arheologice medievale, monumente istorice) • Fertilitate ridicată a terenurilor agricole • Pondere mare a terenurilor agricole în suprafața județului • Institutul Național de Cercetare Agricolă Fundulea, atu important pentru dezvoltarea activității de cercetare – dezvoltare • Sector agricol dezvoltat • Practici privind agricultura ecologică la nivel de județ • Domenii de specializare economică la nivel de județ: agricultură și zootehnie (sector primar), fabricarea mașinilor și echipamentelor de birou (cartușe pentru imprimantă), fabricarea sticlei plate și prelucrarea cărnii (sector secundar) • Disponibilitatea unităților de cazare turistică 	<ul style="list-style-type: none"> • Rata natalității scăzută • Populație îmbătrânită • Grad mic de urbanizare • Dezvoltare economică slabă (ultimul loc din punct de vedere al PIB-ului la nivelul regiunii Sud – Muntenia) • Slabă dezvoltare a structurilor asociative ale mediului de afaceri la nivel de județ • Lipsa infrastructurii necesare dezvoltării afacerilor • Densitate scăzută a numărului de firme/1.000 de locuitori • Degradarea infrastructurii în agricultură (sistemul de irigații) • Fragmentarea proprietăților și situația ambiguă asupra regimului juridic al terenurilor • Regres al activităților industriale • Puterea de cumpărare redusă dată de veniturile mici la nivelul populației • Servicii turistice (restaurante, infrastructura de agrement) slab dezvoltate • Slabă dezvoltare a itinerariilor turistice • Potențial turistic insuficient exploatat • Infrastructură portuară neatractivă pentru practicarea turismului • Grad scăzut de accesare a fondurilor europene în perioada 2014 -2020 • Gestionare ineficientă a deșeurilor municipale • Lipsa infrastructurii pentru colectare selectivă și valorificare deșeuri • Ținte neatinse pentru valorificarea deșeurilor • Nivel slab de dezvoltare a infrastructurii rutiere și a dotărilor pentru transportul public

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Condiții unice pentru practicarea vânătorii și a pescuitului sportiv • Potențial de resurse regenerabile: energie solară, biomasă • Prezența ariilor naturale protejate • Existența lacurilor cu folosință piscicolă • Creșterea eficienței energetice și promovarea energiilor verzi în cadrul județului • Integrarea aspectelor de mediu în deciziile administrației publice în vederea asigurării condițiilor pentru dezvoltare durabilă • Conectivitate bună a reședinței de județ cu București și Constanța • Acces la autostrada A2 care tranzitează județul • Transport fluvial pe Dunăre, principala arteră de navigație europeană, 2 porturi fluviale • Capacitate și potențial de furnizare energie electrică, inclusiv energii regenerabile • Potențialul solar ridicat • Drumuri publice îmbunătățite modernizate • Forță de muncă specializată în sectorul fabricării mașinilor și echipamentelor de birou • Disponibil de resurse apte de muncă (populația neocupată) • Structuri de formare profesională funcționale • Rețea sanitară în mediul privat dezvoltată • Servicii publice îmbunătățite • Un prim exercițiu implementat de bugetare participativă • Acorduri și protocoale semnate 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unei strategii integrate la nivel județean cu privire la mobilitate • Infrastructură edilitară (alimentare cu apă, canalizare, gestionare deșeuri) insuficient dezvoltată la nivel de județ • În mediul rural nu există transport public local în administarea consiliilor locale, singurul tip de transport fiind cel al elevilor • Infrastructură edilitară insuficient dezvoltată (rețea de canalizare în mediul rural există doar în 6 localități, lipsa servicii publice de alimentare cu energie termică în orașele mici) • Aer dezolant al infrastructurii din zona de acostare a porturilor • Grad scăzut de acces la internet • Rată de ocupare scăzută • Nivel scăzut de educație la nivelul tinerilor din județ, rate de abandon școlar în mai multe unități • Lipsa personalului didactic de predare calificat în învățământul preșcolar și primar • Infrastructură educațională deficitară mai ales în învățământul profesional • Dotare materială la limita necesarului unităților; recurgerea la finanțare paralelă prin aportul familiilor • Lipsa unităților sanitare sau a cadrelor medicale în mediul rural • Infrastructură de asistență socială slab dezvoltată • Sectorul de agrement-divertisment slab dezvoltat cantitativ și puțin diversificat (reprezentat de câteva produse destinate sezonului estival – ștranduri și piscine) • Lipsa de colaborare la nivel inter-instituțional pentru susținerea unor proiecte de interes la nivel județean • Nivel de trai scăzut • Servicii publice insuficient dezvoltate • Politizarea excesivă a instituțiilor precum și lipsa de viziune și de strategie • Slabă colaborare dintre instituțiile administrației publice și neînțelegeri locale dintre parteneri și/sau opozanți politici

Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none">• Dezvoltarea durabilă a agriculturii prin valorificarea terenurilor agricole• Prezența celor 5 perechi de orașe de la Dunăre cu potențial de dezvoltare integrată• Disponibilitatea finanțărilor nerambursabile, revizuirea Planului de Acțiune SUERD• Creșterea constantă în ultimii 5 ani a numărului întreprinderilor active• Dezvoltarea de parteneriate / colaborări cu Institutul Național de Cercetare Agricolă Fundulea pentru dezvoltarea activității de cercetare – dezvoltare• Legislație națională privind facilități fiscale pentru anumite sectoare precum cel al construcțiilor• Disponibilitatea autorităților locale pentru atragerea de investitori străini• Creșterea ponderii agriculturii ecologice în total suprafață agricolă• Dezvoltarea unor parcuri industriale/incubatoare de afaceri• Valorificarea potențialului turistic existent (turism de agrement, cultural, de afaceri, științific, sportiv)• Creșterea interesului pentru practicarea vânătorii și a pescuitului sportiv• Valorificarea din punct de vedere turistic a celor două porturi• Dezvoltarea unor parcuri industriale/incubatoare de afaceri• Dezvoltarea transportului intermodal• Măsuri tehnico-organizatorice de creștere a eficienței energetice• Schimburi comerciale cu țări europene riverane• Organizarea de cursuri de calificare și reconversie profesională corelate cu nevoia pieței muncii• Adaptarea programelor de învățământ la cerințele economiei de piață, inclusiv reactivarea	<ul style="list-style-type: none">• Îmbătrânirea accentuată a populației ca urmare a scăderii fertilității și a migrației externe• Tendința de scădere a populației tinere• Tendința de migrație a populației în afara județului• Pericolul de inundații dat de rețeaua hidrografică a județului• Poziționarea județului în zona de risc seismic mediu• Schimbări climatice• Influența negativă a sectorului agricol asupra factorului de mediu "sol" (folosirea substanțelor chimice împotriva dăunătorilor și bolilor, aplicarea de norme de udare necorespunzătoare, lucrări agricole efectuate în condiții incorecte)• Posibila intrare a României în procedura de infringement pentru nerespectarea obligațiilor UE în domeniul deșeurilor• Extinderea fenomenului sever de deșertificare a solului (frecvența ridicată a perioadelor secetoase ani necompensată printr-un volum adecvat al irigațiilor)• Oferta turistică a zonelor din vecinătate are un grad de atractivitate superior• Lipsa unor investiții consistente a mediului de afaceri în infrastructura turistică din județ• Fonduri insuficiente alocate la nivel național pentru dezvoltarea infrastructurii turistice• Creșterea disparității între județul Călărași și celelalte județe din regiune• Lipsă de interes ale UAT-urilor cu privire la înființarea unei A.D.I. pentru asigurarea transportului public• Buget încă insuficient alocat învățământului public• Migrația cadrelor medicale atât în alte județe cât și în afara țării

Oportunități

- și valorificarea parteneriatelor cu mediul de afaceri
- Disponibilitatea finanțărilor nerambursabile pentru prezervarea și valorificarea resurselor patrimoniului natural și construit și extinderea infrastructurii turistice
- Valorificarea structurilor de economie socială
- Valorificarea infrastructurii de turism dezvoltate prin proiectele implementate
- Valorificarea creșterii interesului pentru școlile profesionale
- Disponibilitatea finanțărilor nerambursabile pentru introducerea soluțiilor de tip "smart city" pentru eficientizarea serviciilor publice
- Disponibilitatea finanțărilor nerambursabile pentru ONG-uri
- Valorificarea instrumentului de bugetare participativă
- Dezvoltarea de proiecte în parteneriat ca urmare a acordurilor și protocoalelor deja semnate, în special pentru zona transfrontalieră
- Dezvoltarea soluțiilor de tip smart-city pentru eficientizarea serviciilor publice

Amenințări

- Conjunctură internațională relativ instabilă (pandemia cu virusul SARS Cov -2)
- Lipsa eficienței măsurilor de abandon școlar aplicate până în prezent
- Incidență în creștere a cancerului și a bolilor cardio-vasculare
- Blocarea proiectelor strategice pentru dezvoltarea județului din lipsa de colaborare la nivel inter-instituțional
- Insuficiența resurselor financiare

7. Concluziile analizei situației existente

Profilul județului Călărași

Din punct de vedere geografic, județul Călărași are o poziționare favorabilă, cu conectivitate bună la autostrada A2, cu acces la 2 porturi fluviale, care îi asigură legătura cu Marea Neagră și favorizează dezvoltarea transportului intermodal (rutier – feroviar – fluvial).

Potențialul de transport pe apă oferit de fluviul Dunărea, insuficient exploatat în prezent, reprezintă un atu extrem de important pentru dezvoltarea economică a județului. Oportunitatea de valorificare a acestui potențial este dată de publicarea în 6 aprilie 2020 a noului Plan de Acțiune al Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării⁵², de stimulare a cooperării cu Bulgaria prin programele de cooperare transnațională și transfrontalieră care permit valorificarea potențialului de transport pe apă și prin valorificarea existenței celor 5 perechi de orașe de la Dunăre cu potențial de dezvoltare integrată.

Se remarcă, astfel, faptul că potențialul turistic al județului este semnificativ, dar sunt necesare investiții și o strategie coerentă de dezvoltare sustenabilă a turismului, inclusiv măsuri de atragere a potențialilor investitori.

Ponderea mare a terenurilor agricole și fertilitatea ridicată a solurilor favorizează profilul de județ agricol, dar pe viitor trebuie asigurată dezvoltarea durabilă a agriculturii, prin protejarea terenurilor agricole.

Procesul de îmbătrânire a populației creează o presiune suplimentară asupra furnizării de servicii sociale și asupra serviciilor de sănătate care trebuie extinse sau diversificate cu servicii dedicate vârstnicilor.

Tendința de migrație a populației în afara județului poate fi contracarată prin creșterea atractivității județului pentru tineret, respectiv prin dezvoltarea unei infrastructuri ofertante pentru petrecerea timpului liber, dar și prin creșterea oportunităților de angajare și a ofertei de locuri de muncă plătite corespunzător.

Economie și mediul de afaceri

Județul este extrem de ofertant din punct de vedere turistic, astfel încât turismul poate fi unul din sectoarele economice care să restructureze în profunzime dezvoltarea economică la nivelul județului.

Atu-ul dat de potențialul agricol la nivel de județ ar putea fi valorificat prin dezvoltarea de parteneriate / colaborări cu Institutul Național de Cercetare Agricolă Fundulea pentru dezvoltarea activității de cercetare – dezvoltare.

⁵² Sursa: https://ec.europa.eu/romania/news/20200416_politica_coeziune_dunare_ro

Mediul de afaceri de la nivel de județ poate fi dezvoltat și susținut prin crearea unei infrastructuri adecvate pentru susținerea afacerilor, cu asigurarea accesului la utilități, dezvoltarea transportului intermodal, dezvoltarea de parcuri tehnologice.

Măsurile de stimulare a mediului de afaceri pot să includă măsuri de sprijinire a întreprinderilor existente, de stimulare a antreprenoriatului, de atragere a investitorilor, dar oferirea de facilități fiscale care să permită încurajarea investițiilor în județ.

Energie, resurse naturale și mediu

Se impune îmbunătățirea practicilor agricole și extinderea agriculturii ecologice pentru a proteja calitatea solului care reprezintă unul din punctele tari ale județului.

Este imperios necesară introducerea la nivelul întregului județ a unui sistem integrat optimizat pentru gestionarea deșeurilor și creșterea gradului de colectare selectivă a acestora în vederea maximizării cantităților valorificate și reciclate și a minimizării cantităților depozitate. Sunt necesare, de asemenea, acțiuni de pregătire și responsabilizare a populației, precum și acțiuni de integrare a aspectelor de mediu în deciziile administrației publice locale.

Creșterea ponderii agriculturii ecologice în total suprafață agricolă este o oportunitate pentru a asigura dezvoltarea durabilă a teritoriului. Tot în contextul dezvoltării durabile, ariile naturale protejate trebuie valorificate cu menținerea biodiversității.

La nivelul județului se impune necesitatea realizării unei strategii de creștere a eficienței energetice și de promovare a energiilor verzi, pentru a valorifica potențialul județului și pentru alinierea la tendințele europene și mondiale în ceea ce privește utilizarea resurselor energetice, strategie care trebuie corelată cu mai multe sectoare: urbanism – planificare mobilitate.

Infrastructură și echipare teritorială

În perspectiva unei dezvoltări durabile la nivelul județului este necesară o strategie privind asigurarea mobilității care să integreze și oportunitățile de dezvoltare a transportului intermodal (rutier – feroviar – fluvial).

Infrastructura rutieră necesită în continuare îmbunătățiri; investițiile care vizează îmbunătățirea mobilității la nivel de județ sunt necesare deoarece au impact direct asupra dezvoltării mediului de afaceri, inclusiv asupra sectorului de turism.

Pentru îmbunătățirea transportului public, sunt necesare măsuri de dotare a serviciilor cu mijloace de transport în comun performante, de extindere a rutelor de transport în raport cu studiile de optimizare și implementarea sistemului automat de ticketing.

Infrastructura de asigurare a utilităților trebuie modernizată atât cu scopul de a contribui la creșterea nivelului de trai al locuitorilor cât și pentru încurajarea investițiilor din partea mediului privat.

Lipsa investițiilor coordonate în infrastructura edilitară poate conduce la scenariul nefavorabil al creșterii disparității între județul Călărași și celelalte județe din regiune, corelat cu păstrarea unui nivel de trai scăzut al locuitorilor.

Capital uman, infrastructură socială, educație și sănătate

Județul dispune de resurse de muncă nevalorificate iar populația tinde să migreze în afara județului, fie din cauza lipsei locurilor de muncă pe plan local, fie din lipsa atractivității acestora.

Sistemul de învățământ este neperformant (se constată rate scăzute de promovabilitate la examenul de bacalaureat, un nivel scăzut de educație la nivelul tinerilor din județ, rate de abandon școlar înregistrate în mai multe unități).

Infrastructura educațională cu dotări materiale la limita necesarului utilităților necesită îmbunătățiri.

Infrastructură de sănătate slab dezvoltată în mediul rural, servicii de sănătate slab calitativ în contextul creșterii incidenței bolilor cardio-vasculare și a cancerului la nivel de județ.

Sectorul de agrement-divertisment slab dezvoltat cantitativ și puțin diversificat (reprezentat de câteva produse destinate sezonului estival – ștranduri și piscine) ceea ce scade atractivitatea județului pentru tineri.

Capacitatea administrativă

Este necesară reorganizarea instituțiilor administrației publice în sensul eficientizării activității și responsabilizării personalului implicat, eficientizării serviciilor publice oferite.

Neînțelegerile dintre partenerii și/sau opozanții politici riscă să conducă la blocarea de proiecte, astfel încât este critic demersul de identificare a unor obiective comune la nivelul teritoriului, a căror implementare să determine creșterea calității vieții – economice sau de zi cu zi – din județ; de asemenea, sunt necesare intervenții care să conducă la creșterea gradului de colaborare dintre instituțiile administrației publice și al parteneriatelor public – privat.

În plus, este necesară consolidarea capacității administrative a autorităților publice în pregătirea programelor strategice cu finanțare din fonduri europene.

Se impune ca oportunitățile de introducere de tehnologii smart să fie valorificate pentru eficientizarea serviciilor publice care să faciliteze dezvoltarea durabilă a județului.

Gradul de încredere al cetățenilor în administrația publică este direct proporțional cu eficiența serviciilor publice oferite și cu nivelul de trai perceput de locuitorii județului; dialogul cu cetățenii este extrem de util pentru înțelegerea așteptărilor acestora, astfel încât sunt necesare mai multe acțiuni precum bugetarea participativă și consultarea periodică a opiniei publice.

Prioritizarea nevoilor și problemelor la nivel de județ

În urma colectării informațiilor de la nivelul diverselor instituții județene și autorități locale din județ și a consultărilor și dezbaterilor organizate în etapa de analiză a situației existente din punct de vedere socio – economic, al mediului și nivelului de echipare tehnică și socială a județului, au fost identificate principalele probleme și nevoi ale locuitorilor și comunităților locale.

Nevoile și problemele identificate au fost organizate și structurate în raport cu domeniile de activitate ale grupurilor de lucru, acesta fiind și principalul cadru în care a fost realizată identificarea și validarea lor. Fiecare sumă de probleme identificată a fost au fost stabilite problemele și nevoile prioritare din perspectiva intenției de dezvoltare a comunității și a județului.

Mai mult, această încadrare ține cont și de elementele cheie din noul model conceptual 3P (People, Places, Policies – Oameni, Teritorii, Politici) dezvoltat de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică - OCDE pentru elaborarea strategiilor circulare locale, care sunt integrate prin definiție.

Stabilirea unei priorități între problemele și nevoile identificate, nu are valoare în sine neputându-se stabili ierarhii între valori individuale și valori comune, între nevoi ale unei comunități și ale alteia, sau între aspecte similare ale unor domenii diferite. În contextul demersului de elaborare a strategiei de dezvoltare durabilă, această prioritizare are valoare din perspectiva argumentării construcției propunerii de dezvoltare, fundamentată pe stabilirea direcțiilor de dezvoltare și formulare a obiectivelor strategice, cât și pentru constituirea unor precursori pentru fundamentarea intervențiilor, măsurilor proiectelor și acțiunilor, selectate pentru implementarea strategiei.

Principalele categorii de probleme și nevoi identificate pe domenii sunt:

Domeniu	Principalele probleme și nevoi identificate
<p>„COEZIUNE SOCIALĂ ȘI CAPITAL UMAN”</p> <p>Oameni</p>	<ul style="list-style-type: none"> • corelarea planului de școlarizare cu nevoile identificate pe piața muncii prin crearea de programe de formare și educație profesională în domenii relevante pentru economia județului; • modernizarea și dotarea cu tehnologii moderne a laboratoarelor și atelierelor școlare; • îmbunătățirea relației dintre agenții economici și unitățile de învățământ din județ, în vederea formării elevilor și angajării absolvenților;
<p>„COMPETITIVITATEA MEDIULUI DE AFACERI”</p> <p>Oameni</p>	<ul style="list-style-type: none"> • îmbunătățirea calității serviciilor educaționale, pentru creșterea forței de muncă specializate; • reglementarea serviciilor sociale astfel încât ajutorul social să nu mai reprezinte o problemă pentru piața muncii; • crearea de locuri de muncă în vederea ocupării persoanelor șomere/ inactive; • nevoia de implicare activă a autorităților publice în sprijinirea creșterii atractivității mediului de afaceri din județ; • dezvoltarea infrastructurii de afaceri prin înființarea de parcuri industriale, incubatoare de afaceri, acceleratoare de afaceri etc.; • valorificarea potențialului de dezvoltare economică dat de Institutul Național de Cercetare Dezvoltare Agricolă Fundulea;

Domeniu	Principalele probleme și nevoi identificate
<p>„DEZVOLTARE URBANĂ ȘI ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ”</p> <p>Politici</p>	<ul style="list-style-type: none"> identificarea resurselor financiare necesare dezvoltării economice a județului; valorificarea oportunităților de finanțare și dezvoltare prin intermediul Grupurilor de Acțiune Locală din județ; desființarea punctelor de colectare și înființarea de platforme de colectare, reducerea cantității de deșeuri duse la groapă; revizuirea legislației în domeniul managementului deșeurilor; completarea bugetului ADI Ecomanagement în vederea pregătirii populației pentru colectarea și gestionarea deșeurilor (programe de informare și educare a cetățenilor cu privire la colectarea selectivă și reciclarea deșeurilor); crearea unei infrastructuri integrate pentru susținerea dezvoltării mediului de afaceri (terenuri, acces la utilități, transport public pentru accesul forței de muncă etc.); creșterea accesibilității serviciilor de asistență medicală primară în mediul rural; programe de pregătire și formare pentru cadrele didactice din județ; politici și campanii de combaterea riscului de abandon școlar.
<p>„INFRASTRUCTURĂ ȘI MOBILITATE”</p> <p>Teritorii</p>	<ul style="list-style-type: none"> reglarea decalajelor între momentul pregătirii documentațiilor de obținere a finanțărilor și momentul lansării programelor de finanțare; reîncadrarea drumurilor județene care nu corespund standardelor în categoria drumuri de exploatare; elaborarea de documente strategice pe anumite domenii de interes (mobilitate, transport intermodal, creșterea eficienței energetice etc.) realizarea de investiții la nivel portuar; îmbunătățirea calității transportului public prin monitorizarea serviciului și prin crearea de trasee prestabilite; dezvoltarea transportului feroviar județean; strategie pe termen mediu și lung pentru lucrările de reparații drumuri și o creștere a bugetului alocat; cu cât crește rețeaua de drumuri modernizate, cu atât crește și nevoia de întreținere a acestora; politici de promovare a energiilor verzi în cadrul județului (iluminat inteligent – becuri LED, sistem de management iluminat public etc.);
<p>„PATRIMONIU NATURAL ȘI CONSTRUIT”</p> <p>Teritorii</p>	<ul style="list-style-type: none"> valorificarea potențialului turistic prin promovarea obiectivelor turistice relevante la nivel județean; crearea unor trasee turistice în vederea dezvoltării turismului ecumenic; parteneriate public-private în vederea dezvoltării turismului de nișă; identificarea instrumentelor pentru ca mediul de afaceri să se dezvolte în sectorul turismului; dragarea Brațului Borcea; aprobarea transferului luciului de apă către Administrațiile Publice Locale, astfel încât să se poată face investiții în această zonă; campanii de igienizare a parcului din apropierea bibliotecii și promovarea serviciilor acesteia; crearea unei baze de date cu evidențierea siglelor montate pe imobile și a unei baze de date comune între instituții pentru o colaborare eficientă între acestea.

PARTEA II

Strategia de Dezvoltare Durabilă a
Județului Călărași pentru perioada
2021 - 2027

8. Analiza de impact a măsurilor întreprinse în perioada de referință a Planului de dezvoltare a Județului Călărași pentru 2014 - 2020

Evaluarea planului de dezvoltare aplicat de Județul Călărași în perioada 2014 – 2020 este necesară pentru identificarea și analiza rezultatelor, efectelor, mecanismelor implementării și formularea de recomandări și lecții învățate. Evaluarea rezultatelor planului de dezvoltare este utilă pentru furnizarea dovezilor și informațiilor cu caracter strategic referitor la ceea ce s-a obținut și cum s-a obținut, prin implementarea planului de dezvoltare, în vederea îmbunătățirii strategiei pentru perioada 2021 – 2027.

Astfel, pe orizontul de timp 2014 – 2020, au fost identificate **6 obiective strategice specifice**, corelarea cu prioritățile trasate pentru dezvoltarea județului fiind redată mai jos:

Tabel nr. 40: Corelarea obiectivelor strategice specifice cu prioritățile identificate în Planul de dezvoltare a Județului Călărași pentru perioada 2014 – 2020

Nr. crt.	Obiectiv specific	Prioritate
1.	OS1. Dezvoltarea infrastructurii județului prin asigurarea unei rețele publice de transport și servicii comunitare de utilități pentru o dezvoltare durabilă	1.1. Creșterea accesibilității județului pentru tranzitul de călători și mărfuri prin intermediul unei infrastructuri de transport moderne și crearea posibilităților de transport intermodal 1.2. Dezvoltarea infrastructurii de transport a zonei urbane 1.3. Îmbunătățirea infrastructurii tehnico edilitare critice pentru județ: rețele de utilități publice 1.4. Dezvoltarea infrastructurii culturale, turistice și sportive, ca imbold al redefinirii identității cetățeanului călărășean
2.	2.Dezvoltarea capitalului social uman pentru o creștere economică și socială, prin servicii de sănătate moderne, îmbunătățirea calității învățământului și promovarea educației pentru adulți, creșterea gradului de ocupare pe piața muncii și asigurarea incluziunii sociale	2.1. Dezvoltarea infrastructurii de educație, creșterea calității actului educațional și facilitarea accesului la educație și formare 2.2. Dezvoltarea infrastructurii de sănătate în vederea oferirii unor servicii de sănătate și protecție socială optime
3.	3. Dezvoltarea durabilă prin promovarea unei economii eficiente, ecologice și competitive din punctul de vedere al utilizării resurselor și a politicii energetice, protejarea mediului și managementul riscurilor	3.1. Combaterea schimbărilor climatice și consolidarea capacității de rezistență în fața riscurilor climatice, precum și capacitatea de prevenire a dezastrelor și de reacție la acestea 3.2. Creșterea utilizării energiilor regenerabile și a eficienței utilizării energiei 3.3. Protecția și îmbunătățirea biodiversității și a mediului prin promovarea unei utilizări eficiente a resurselor 3.4. Întărirea capacității instituționale și de guvernare a zonelor protejate
	4. Creșterea competitivității economiei județului, prin	4.1. Creșterea competitivității IMM, a atractivității pentru investiții și dezvoltarea durabilă a antreprenoriatului

Nr. crt.	Obiectiv specific	Prioritate
	dezvoltarea infrastructurii de sprijin a afacerilor și consolidarea cercetării-dezvoltării-inovării	4.2. Dezvoltarea capacității de cercetare- dezvoltare-inovare, facilitarea transferului de tehnologie și extinderea accesului la rețeaua broadband
5.	Creșterea dinamică a economiei zonei rurale, dezvoltarea nivelului de trai în spațiul rural și a contribuției acestuia la economia județului	5.1. Revitalizarea comunităților rurale 5.2. Creșterea competitivității activităților economice din spațiul rural și îmbunătățirea condițiilor pentru fermele mici
6.	Dezvoltarea capacității administrative prin îmbunătățirea accesibilității și calității serviciilor publice furnizate și aplicarea unui management transparent	6.1. Dezvoltarea și implementarea de politici publice 6.2. Consolidarea relațiilor de cooperare dintre autoritățile publice la nivel județean și local 6.3. Implementarea de soluții inovatoare la nivelul administrației județene 6.4. Dezvoltarea mediului de cooperare transfrontalier 6.5. Realizarea de schimburi de bune practici și experiență în relațiile interregionale și internaționale

Sursa: Consiliul Județean Călărași - Planul de dezvoltare a Județului Călărași pentru perioada 2014-2020

Analiza de impact privind măsurile întreprinse în perioada de referință a Planului de dezvoltare pentru perioada 2014 – 2020 a constat în colectarea datelor existente din diferite surse și prelucrarea acestora în vederea evaluării acestor măsuri pe criterii de relevanță, eficacitate, eficiență, sustenabilitate și impact.

În ceea ce privește criteriul de **relevanță**, care presupune evaluarea legăturii dintre obiectivele definite și nevoile/ problemele socio-economice identificate, se apreciază faptul că obiectivele trasate au fost relevante pentru nevoile și prioritățile în schimbare de la nivel județean.

Obiectivele strategice specifice au fost subsumate unui obiectiv strategic general și au fost trasate în contextul a 5 direcții strategice de dezvoltare care permit punerea în practică a viziunii de dezvoltare a Județului Călărași:

”Călărași 2020, un județ cu o economie locală sustenabilă, dezvoltată prin inovare, tradiție și valorificarea resurselor, atractiv pentru investitori, susținut de o infrastructură modernă și un mediu partenerial dezvoltat.”
Viziunea pentru Județul Călărași definită în Planul de dezvoltare 2014 - 2020

Mai mult, în baza analizei socio-economice și de mediu, precum și a analizei SWOT sectoriale realizate pe 6 domenii (1. Infrastructură, 2. Mediul, biodiversitatea și riscurile, 3. Educație, resurse de muncă, cercetare și inovare, 4. Sănătate și asistență socială, 5. Competitivitate economică, 6. Dezvoltarea rurală și agricultura), Planul strategic pentru perioada 2014 – 2020 a identificat într-o manieră sintetică principalele provocări și oportunități ale perioadei aferente, respectiv nevoile/ problemele socio-economice propuse a fi rezolvate prin atingerea obiectivelor strategice.

Analiza pe criteriul de **eficacitate** a presupus evaluarea gradului în care s-au atins rezultatele planificate inițial și a gradului în care acestea au contribuit la dezvoltarea socio-economică a județului.

Pentru analiza eficacității, respectiv a progresului înregistrat în realizarea obiectivelor propuse este necesară o evaluare privind:

- Măsura în care intervențiile propuse în cadrul strategiei au fost implementate
- Măsura în care măsurile de intervenție și-au atins țintele stabilite.

În acest sens, în planul de dezvoltare 2014 – 2020 au fost prevăzute:

- un set de *indicatori de monitorizare*, cu ținte predefinite, pentru a permite analiza progresului înregistrat
- un *portofoliu de proiecte* inclus în planul de acțiune, proiecte a căror implementare era așteptată să conducă la atingerea țintelor propuse.

Evaluarea a fost îngreunată însă de *lipsa unei modalități funcționale și consistente de monitorizare a stadiului implementării proiectelor din portofoliul de proiecte și realizarea periodică a unui raport unitar de progres*. Astfel, deși a fost implementat un mecanism de monitorizare periodică a proiectelor, modalitatea de centralizare a datelor nu a fost una unitară (respectiv nu s-au monitorizat aceleași date sau monitorizarea nu s-a realizat în aceleași momente de timp, astfel încât nu a putut fi realizată o corelare consistentă a tuturor datelor disponibile).

În ceea ce privește măsura în care intervențiile propuse în cadrul strategiei au fost implementate, din cele **412 proiecte** propuse în planul de dezvoltare 2014 – 2020, un procent de **37,86%** din proiecte au fost realizate sau se află în diverse stadii de implementare, în timp de **62,14%** din proiecte nu au fost implementate.

Tabel nr. 41: Stadiul implementării proiectelor prevăzute în Planul de dezvoltare a Județului Călărași pentru perioada 2014 – 2020

Prioritate	Realizat sau în implementare	Neimplementat
1.1. Creșterea accesibilității județului pentru tranzitul de călători și mărfuri prin intermediul unei infrastructuri de transport moderne și crearea posibilităților de transport intermodal	63,73%	36,27%
1.2. Dezvoltarea infrastructurii de transport a zonei urbane	50,00%	50,00%
1.3. Îmbunătățirea infrastructurii tehnico edilitare critice pentru județ: rețele de utilități publice	40,95%	59,05%
1.4. Dezvoltarea infrastructurii culturale, turistice și sportive, ca imbold al redefinirii identității cetățeanului călărășean	23,73%	76,27%
2.1. Dezvoltarea infrastructurii de educație, creșterea calității actului educațional și facilitarea accesului la educație și formare	31,58%	68,42%
2.2. Dezvoltarea infrastructurii de sănătate în vederea oferirii unor servicii de sănătate și protecție socială optime	22,22%	77,78%
3.1. Combaterea schimbărilor climatice și consolidarea capacității de rezistență în fața riscurilor climatice, precum și capacitatea de prevenire a dezastrelor și de reacție la acestea	21,05%	78,95%
3.2. Creșterea utilizării energiilor regenerabile și a eficienței utilizării energiei	11,11%	88,89%

Strategia de dezvoltare durabilă a județului
Călărași pentru perioada 2021-2027

Prioritate	Realizat sau în implementare	Neimplementat
3.3. Protecția și îmbunătățirea biodiversității și a mediului prin promovarea unei utilizări eficiente a resurselor	50,00%	50,00%
3.4. Întărirea capacității instituționale și de guvernare a zonelor protejate	0,00%	100,00%
4.1. Creșterea competitivității IMM, a atractivității pentru investiții și dezvoltarea durabilă a antreprenoriatului	0,00%	100,00%
4.2. Dezvoltarea capacității de cercetare- dezvoltare-inovare, facilitarea transferului de tehnologie și extinderea accesului la rețeaua broadband	<i>lipsă proiecte planificate</i>	
5.1. Revitalizarea comunităților rurale	<i>lipsă proiecte planificate</i>	
5.2. Creșterea competitivității activităților economice din spațiul rural și îmbunătățirea condițiilor pentru fermele mici	10,00%	90,00%
6.1. Dezvoltarea și implementarea de politici publice	0,00%	100,00%
6.2. Consolidarea relațiilor de cooperare dintre autoritățile publice la nivel județean și local	0,00%	100,00%
6.3. Implementarea de soluții inovatoare la nivelul administrației județene	25,00%	75,00%
6.4. Dezvoltarea mediului de cooperare transfrontalier	100,00%	0,00%
6.5. Realizarea de schimburi de bune practici și experiență în relațiile interregionale și internaționale	100,00%	0,00%
Rata de implementare a proiectelor prevăzute în planul de dezvoltare 2014 - 2020	37,86%	62,14%

Sursa: Date furnizate de Consiliul Județean Călărași și din bazele de date oficiale ale autorităților de management ale programelor de finanțare

Stadiul indicatorilor de monitorizare centralizați până la această dată relevă următorul nivel de îndeplinire a țintelor stabilite:

Tabel nr. 42: Stadiul îndeplinirii indicatorilor de monitorizare prevăzuți în Planul de dezvoltare a Județului Călărași pentru perioada 2014 – 2020

Obiectiv Specific	Prioritate	Măsură	Indicatori de monitorizare		Rezultate atinse	% îndeplinire	
			Indicator	Țintă			
1. Dezvoltarea infrastructurii județului prin asigurarea unei rețele publice de transport și servicii comunitare de utilități pentru o dezvoltare durabilă	1.1. Creșterea accesibilității județului pentru tranzitul de călători și mărfuri prin intermediul unei infrastructuri de transport moderne și posibilităților de transport intermodal	1.1.1. Dezvoltarea durabilă și modernizarea infrastructurii de transport județean/ regional conectate la rețelele europene	- Lungimea totală a drumurilor conectate la rețeaua TEN-T reabilitate sau modernizate (km)	100	107,90	107,90%	
			- Număr șosele de centură înființate, reabilitate, modernizate	3	2,00	66,67%	
			- Număr pasaje peste trecerile la nivel cu calea ferată realizate	3	3,00	100,00%	
		1.1.2. Fluidizarea circulației prin reducerea blocajelor pe drumurile județene și naționale	- Lungimea totală a drumurilor județene reabilitate sau modernizate (km)	150	169,10	113%	
			1.1.3. Modernizarea și reabilitarea drumurilor de				

Strategia de dezvoltare durabilă a județului
Călărași pentru perioada 2021-2027

Obiectiv Specific	Prioritate	Măsură	Indicatori de monitorizare		Rezultate atinse	% îndeplinire
			Indicator	Țintă		
		<i>interes regional și local</i>	- Lungimea totală a drumurilor de interes local reabilitate sau modernizate (km)	150	128,65	86%
			- Număr refugii rutiere realizate	10	10,00	100,00%
		<i>1.1.4. Creșterea siguranței traficului rutier</i>	- Lungimea totală a drumurilor pe care s-au realizat marcaje și semne rutiere (km)	650	714,05	110%
			- Număr sensuri giratorii realizate	25	2,00	8,00%
			- Număr intersecții rutiere semaforizate	25	2,00	8,00%
		<i>1.1.5. Modernizarea infrastructurii de transport feroviar, crearea premiselor de transport intermodal</i>	- Lungimea totală a liniilor de cale ferată înființate/ reabilitate/ modernizate (km)	50	0,00	0,00%
		<i>1.1.6. Modernizarea infrastructurii de transport naval</i>	- Număr porturi industriale și comerciale înființate/ reabilitate/ modernizate	2	0,00	0,00%
	1.2. Dezvoltarea infrastructurii de transport a zonei urbane	<i>1.2.1. Dezvoltarea și extinderea sistemului de transport urban public de călători prin conectivitatea cu mediul periurban</i>	- Număr de localități periurbane conectate la rețeaua de transport a municipiilor și orașelor	7	0,00	0,00%
			- Lungimea totală a pistelor de biciclete înființate/ reabilitate/ modernizate (km)	75	0,00	0,00%
		<i>1.2.2. Dezvoltarea sistemelor de transport ecologic</i>	Număr de mijloace de transport în comun ecologice sau cu emisii scăzute de noxe în circulație	10	0,00	0,00%
		<i>1.2.3. Realizarea de spații de parcare în zonele aglomerate</i>	- Număr de spații de parcare înființate în localități și zonele cu potențial turistic	500	0,00	0,00%
	1.3. Îmbunătățirea infrastructurii tehnico edilitare critice pentru județ: rețele de utilități publice	<i>1.3.1 Introducerea, extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de utilități publice</i>	- Număr de gospodării care beneficiază de apă potabilă din sursă controlată	55	64.004,00	116.371%
			- Număr total de localități care oferă cetățenilor servicii de canalizare	50	14,00	28,00%

Strategia de dezvoltare durabilă a județului
Călărași pentru perioada 2021-2027

Obiectiv Specific	Prioritate	Măsură	Indicatori de monitorizare		Rezultate atinse	% îndeplinire
			Indicator	Țintă		
			- Număr total de locuințe conectate la sistemul centralizat de producere și distribuție a agentului termic	250	0,00	0,00%
			- Număr de localități în care este implementat sistemul de management al deșeurilor	55	29,00	53%
			- Număr de localități conectate la sistemul de distribuție a gazelor naturale	30	15,00	50%
			- Număr de localități conectate la rețele de internet și telefonie	55	18,00	33%
			- Număr de locuințe sociale și pentru categorii socio-profesionale construite/reabilitate/modernizate	75	19,00	25,00%
			- Număr de clădiri (de locuit sau nerezidențiale) expertizate și consolidate	35	12,00	34%
		<i>1.3.2. Construcția, consolidarea și modernizarea domeniului edilitar</i>	Număr de clădiri de locuit sau nerezidențiale, auditate energetic	75	1.123,00	1.497%
			- Număr al localităților care au Planurile Urbanistice Generale aprobate	55	18,00	33%
			- Număr muzee și biblioteci înființate/reabilitate/modernizate	25	5,00	20,00%
			- Număr cămine culturale înființate/reabilitate/modernizate	25	14,00	56,00%
			- Lungimea totală a circuitelor turistice înființate (km)	100	0,00	0,00%
			- Număr porturi turistice înființate	2	0,00	0,00%
			- Număr proiecte și acțiuni de promovare turistică implementate/dezvoltate	7	1,00	14,00%
	1.4. Dezvoltarea infrastructurii culturale, turistice și sportive, ca imbold al redefinirii identității cetățeanului călărășean	<i>1.4.1. Construirea, modernizarea și dotarea infrastructurii culturale</i>				
		<i>1.4.2. Dezvoltarea infrastructurii turistice</i>				
		<i>1.4.3. Promovarea obiectivelor turistice care prezintă interes în județul Călărași</i>				

Strategia de dezvoltare durabilă a județului
Călărași pentru perioada 2021-2027

Obiectiv Specific	Prioritate	Măsură	Indicatori de monitorizare		Rezultate atinse	% îndeplinire		
			Indicator	Țintă				
2.Dezvoltarea capitalului social uman pentru o creștere economică și socială, prin servicii de sănătate moderne, îmbunătățirea calității învățământului și promovarea educației pentru adulți, creșterea gradului de ocupare pe piața muncii și asigurarea incluziunii sociale	2.1. Dezvoltarea infrastructurii de educație, creșterea calității actului educațional și facilitarea accesului la educație și formare, în vederea unui răspuns prompt la nevoile de pe piața muncii	1.4.4. Dezvoltarea infrastructurii sportive și de agrement	- Număr baze sportive, stadioane, baze nautice înființate/ reabilitate/ modernizate/ dotate	25	9,00	36,00%		
			- Număr instituții de învățământ înființate/ reabilitate/ modernizate/ dotate	30	45,00	150%		
		2.1.1. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale pentru toate localitățile județului și creșterea calității serviciilor educaționale	- Număr de autovehicule pentru transportul școlarilor mai noi de 5 ani în folosință	30	5,00	17%		
				- Număr proiecte și acțiuni de dezvoltare a condițiilor de învățământ pentru persoanele cu dizabilități implementate/ dezvoltate	5	1,00	20%	
			- Număr proiecte de formare continuă implementate	25	5,00	20%		
			- Numărul proiectelor de informare, consiliere și orientare profesională implementate	25	4,00	16%		
			- Numărul proiectelor de instruire antreprenorială implementate	25	5,00	20%		
			- Numărul proiectelor de instruire și integrare în piața muncii a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă implementate	25	7,00	28%		
			2.1.2. Promovarea ocupării și creșterea mobilității forței de muncă pentru a răspunde nevoilor reale de pe piața muncii și asigurarea dezvoltării economice și sociale	- Numărul programelor de incluziune socială implementate	15	7,00	47%	
				- Procente de scădere a abandonului școlar față de nivelul anului 2012	50	37,25	75%	
			2.1.3. Combaterea riscului de excluziune socială a populațiilor vulnerabile și creșterea calității vieții acestora	- Număr de proiecte implementate pentru facilitarea accesului la educație	10	11,00	110%	
				Număr al secțiilor de spital înființate, reabilitate,	10	17,00	170%	
			2.2. Dezvoltarea infrastructurii de sănătate în	2.2.1. Îmbunătățirea și dezvoltarea				

Strategia de dezvoltare durabilă a județului
Călărași pentru perioada 2021-2027

Obiectiv Specific	Prioritate	Măsură	Indicatori de monitorizare		Rezultate atinse	% îndeplinire
			Indicator	Țintă		
3. Dezvoltarea durabilă prin promovarea unei economii eficiente, ecologice și competitive din punctul de vedere al utilizării resurselor și a politicii energetice, protejarea mediului și managementul riscurilor	vederea oferirii unor servicii de sănătate și protecție socială optime	<i>infrastructurii de sănătate, creșterea calității serviciilor medicale</i>	modernizate sau dotate			
			- Număr de ambulatorii de specialitate reabilitate, modernizate sau dotate	3	2,00	67%
			- Număr de centre medicale de investigații înființate	2	0,00	0%
			- Număr centre/ secții de recuperare și tratament antidrog înființate	2	0,00	0%
			- Număr cămine pentru persoane vârstnice înființate, reabilitate, modernizate sau dotate	7	1,00	14%
			- Număr de programe de incluziune socială implementate	25	2,00	8%
	<i>2.2.2. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de protecție socială, creșterea calității serviciilor specializate</i>		- Număr centre de tip rezidențial și nerezidențial înființate, reabilitate, modernizate sau dotate	5	3,00	60%
			- Lungime totală a digurilor de protecție împotriva inundațiilor consolidate (km)	20	0,00	0%
			- Suprafața totală a perdelelor forestiere plantate (ha)	15	14,73	98%
			- Număr utilaje specifice achiziționate pentru înnoirea parcului auto pentru intervenții în caz de dezastre	20	13,00	65%
			- Lungime a sistemelor de irigații înființate, reabilitate sau modernizate (km)	30	0,00	0%
			- Număr centre de pregătire înființate pentru serviciile pentru situații de urgență	1	1,00	100%
3.1. Combaterea schimbărilor climatice și consolidarea capacității de rezistență în fața riscurilor climatice, precum și capacitatea de prevenire a dezastrelor și de reacție la acestea	<i>3.1.1. Managementul riscurilor naturale</i>	- Număr al parcurilor fotovoltaice înființate	15	2,00	13%	
		3.2. Creșterea utilizării	<i>3.2.1. Sprijinirea obținerii și utilizării</i>			

Strategia de dezvoltare durabilă a județului
Călărași pentru perioada 2021-2027

Obiectiv Specific	Prioritate	Măsură	Indicatori de monitorizare		Rezultate atinse	% îndeplinire
			Indicator	Țintă		
	energiilor regenerabile și a eficienței utilizării energiei	<i>energiei regenerabile</i> 3.2.2. <i>Îmbunătățirea eficienței energetice și reducerea impactului negativ asupra mediului al funcționării sistemului energetic</i>	- Număr clădiri de locuit sau nerezidențiale termoizolate	50	1.606,00	3212%
	3.3. Protecția și îmbunătățirea biodiversității și a mediului prin promovarea unei utilizări eficiente a resurselor	3.3.1. <i>Dezvoltarea sistemelor durabile de management al deșeurilor</i>	- Număr al localităților care colectează selectiv deșeurile	55	29,00	53%
		3.3.2. <i>Protejarea, refacerea și conservarea ecosistemelor</i>	- Număr de proiecte implementate pentru protejarea apei, a florei și faunei specifice Dunării, râurilor și lacurilor	7	0,00	0%
		3.3.3. <i>Dezvoltarea capacității instituționale și de ocrotire a zonelor protejate prin managementul mediului</i>	- Număr proiecte implementate pentru protejarea ecosistemelor (vânătoare, pescuit, avicultură, piscicultură, etc.)	7	0,00	0%
4. Creșterea competitivității economiei județului, prin dezvoltarea infrastructurii de sprijin a afacerilor și consolidarea cercetării-dezvoltării-inovării	4.1. Creșterea competitivității IMM, a atractivității pentru investiții și dezvoltarea durabilă a antreprenoriatului	4.1.1. <i>Crearea și dezvoltarea de locații competitive destinate activității de producție</i>	- Număr parcuri industriale înființate	3	0,00	0%
		4.1.2. <i>Susținerea inițiativelor de afaceri</i>	- Număr de incubatoare de afaceri înființate	2	0,00	0%
			- Număr asociații ale mici lor fermieri înființate	10	20,00	200%
			- Număr produse tradiționale promovate ca „brand” local	10	3,00	30%
			- Număr parteneriate și clustere de afaceri dezvoltate	10	0,00	0%
	4.2. Dezvoltarea capacității de cercetare-dezvoltare-inovare, facilitarea transferului de tehnologie și extinderea accesului la rețeaua broadband	4.2.1. <i>Dezvoltarea cercetării, transferului tehnologic și a rețelelor informaționale pentru afaceri</i>				
5. Creșterea dinamică a			- Număr proiecte de promovare a	25	0,00	0%

Strategia de dezvoltare durabilă a județului
Călărași pentru perioada 2021-2027

Obiectiv Specific	Prioritate	Măsură	Indicatori de monitorizare		Rezultate atinse	% îndeplinire
			Indicator	Țintă		
economia zonei rurale, dezvoltarea nivelului de trai în spațiul rural și a contribuției acestuia la economia județului	5.1. Revitalizarea comunităților rurale	5.1.1. Creșterea calității vieții în zonele rurale	patrimoniului cultural implementate			
			- Număr investiții și proiecte implementate pentru creșterea calității vieții și siguranței în mediul rural	50	32,00	64%
	5.2. Creșterea competitivității activităților economice din spațiul rural și îmbunătățirea condițiilor pentru fermele mici	5.2.1. Sprijinirea activităților agricole	- Număr târguri anuale pentru promovarea produselor agricole	50	1,00	2%
			- Număr spații de depozitare, ambalare, procesare a produselor agricole înființate	10	3,00	30%
6. Dezvoltarea capacității administrative prin îmbunătățirea accesibilității și calității serviciilor publice furnizate și aplicarea unui management transparent	6.1. Dezvoltarea și implementarea de politici publice	6.1.1. Creșterea gradului de transparență a administrației publice	- Număr proiecte de promovare a activităților și produselor tradiționale și meșteșugărești implementate	15	0,00	0%
			- Număr firme înființate cu activitate în agroturism	25	0,00	0%
	6.2. Consolidarea relațiilor de cooperare dintre autoritățile publice la nivel județean și local	6.2.1. Dezvoltarea de modele de bună practică, cooperare și training	- Număr unități administrative teritoriale care au dezvoltat pagini de internet interactive	55	28,00	51%
			- Număr proiecte pentru dezvoltarea resurselor umane din administrație publică implementate	10	2,00	20%
6.3. Implementarea de soluții inovatoare la nivelul administrației județene	6.3.1. Implementarea unor soluții de tip e-guvernare	- Numărul modelelor de bună practică multiplicare și promovate	5	2,00	40%	
		- Număr proiecte bazate pe soluții IT implementate	10	2,00	20%	
6.4. Dezvoltarea mediului de	6.4.1. Îmbunătățirea cadrului relațional	- Număr parteneriate dezvoltate cu partenerii din Bulgaria	7	12,00	171%	

Strategia de dezvoltare durabilă a județului
Călărași pentru perioada 2021-2027

Obiectiv Specific	Prioritate	Măsură	Indicatori de monitorizare		Rezultate atinse	% îndeplinire
			Indicator	Țintă		
6.5. Realizarea de schimburi de bune practici și experiență în relațiile interregionale și internaționale	cooperare transfrontalier	<i>cu partenerii din zona transfrontalieră</i>	- Număr întâlniri pentru schimburi de experiență realizate	7	2,00	29%
		<i>6.5.1. Autoevaluarea continuă a sistemelor manageriale implementate la nivel instituțional și inventarierea punctelor slabe</i>	- Număr politici publice și soluții moderne de management instituțional implementate	5	2,00	40%
		<i>6.5.2. Îmbunătățirea cadrului relațional la nivel național și internațional</i>	- Număr întruniri de reprezentare a județului avute de structura de reprezentare	20	84,00	420%

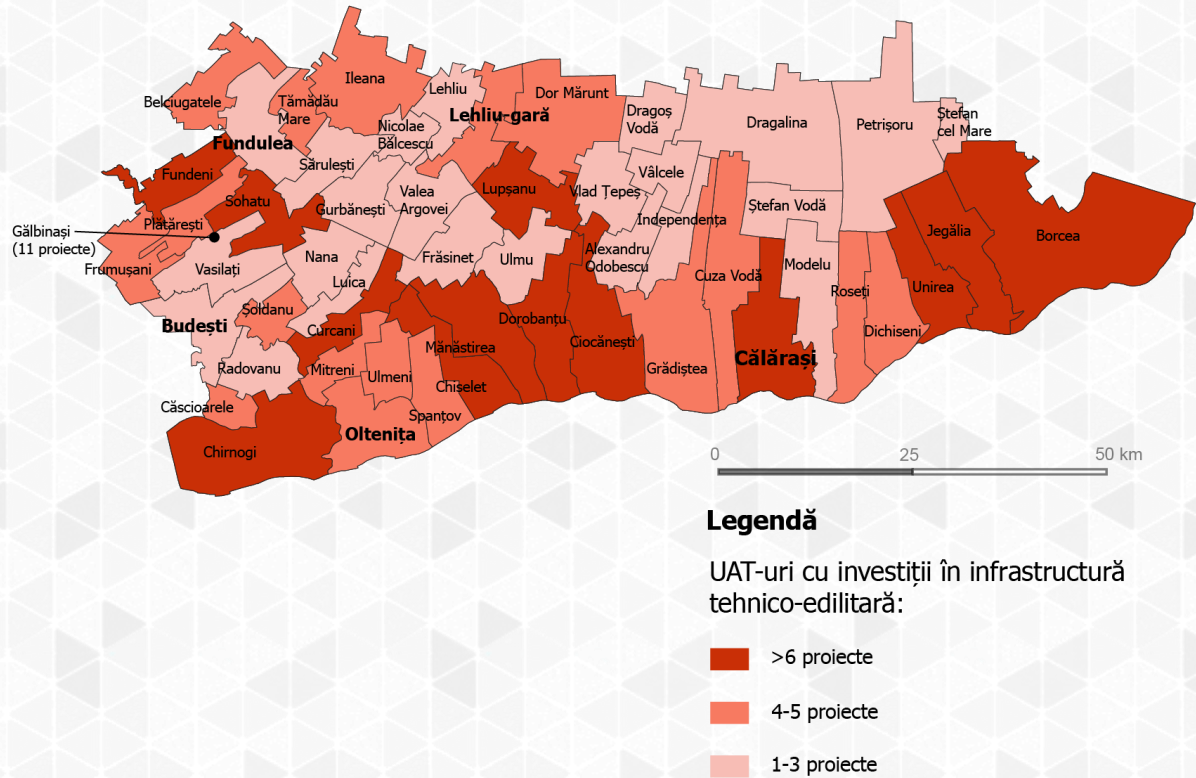
Sursa: Date furnizate de Consiliul Județean Călărași și de UAT-urile din Județul Călărași

Pe baza informațiilor centralizate cu privire la îndeplinirea indicatorilor de monitorizare planificați, se poate aprecia că 19,48% au fost îndepliniți *în totalitate*, în timp ce 53,25% au fost îndepliniți *parțial* iar pentru 27,27% *nu au fost înregistrate informații* care să reflecte îndeplinirea acestora, chiar și parțială.

Evaluarea **eficienței** în implementarea strategiei este de asemenea îngreunată din lipsa unui *sistem de monitorizare adecvat* care să permită centralizarea valorilor aferente proiectelor de investiții și raportarea la indicatorii realizați.

Impactul Planului de dezvoltare 2014 – 2020 este evaluat prin prisma efectului de ansamblu al beneficiilor aduse de implementarea documentului strategic asupra unui număr cât mai mare de persoane, justificând astfel utilitatea strategiei. Se remarcă faptul că marea parte a măsurilor

Figură nr. 61 - Distribuția proiectelor de infrastructură tehnico – edilitară implementate în perioada 2014 – 2020 la nivelul UAT-urilor din județul Călărași



Sursa: prelucrarea consultantului pe baza datelor furnizate de Consiliul Județean Călărași și din bazele de date oficiale ale autorităților de management ale programelor de finanțare

implementate au vizat obiectivul strategic de *dezvoltare a infrastructurii județului prin asigurarea unei rețele publice de transport și servicii comunitare de utilități*, urmat de cel al *dezvoltării capitalului social uman*. Impactul așteptat prin implementarea acestor măsuri vizează creșterea calității vieții populației din județul Călărași.

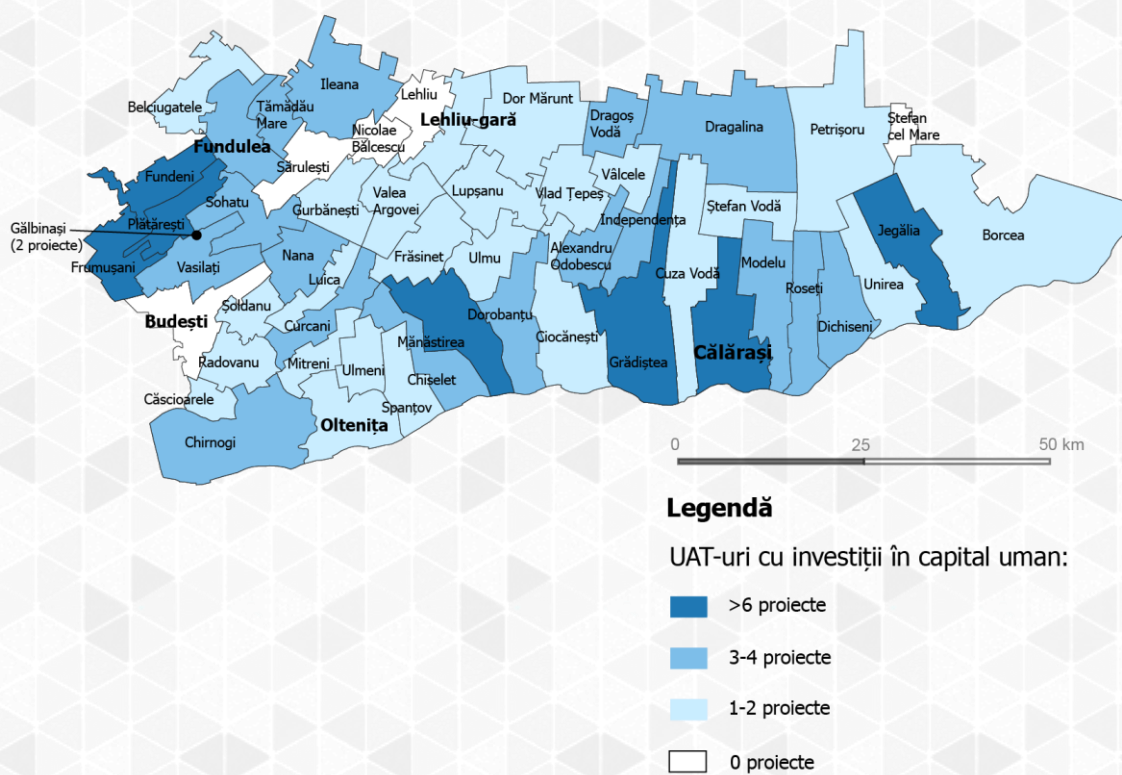
Evaluarea impactului planului de dezvoltare nu a putut fi realizată în lipsa unor valori de referință pentru atingerea obiectivelor vizate, necesitând prin urmare a fi identificate și completate pentru strategia viitoare.

La nivel de număr de intervenții implementate în perioada 2014 – 2020, se remarcă faptul că aproximativ 60% dintre acestea au fost orientate spre infrastructura tehnico – edilitară (modernizare drumuri și străzi, alimentare cu apă, canalizare, stații de epurare, iluminat public, dotări) și aproximativ 40% dintre intervenții s-au înscris în categoria celor care sprijină dezvoltarea capitalului uman (educație, sănătate, social, cultură, sport, dar și capacitate administrativă).

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Călărași pentru perioada 2021-2027

În privința **sustenabilității**, respectiv a șanselor ca rezultatele atinse să fie păstrate sau dezvoltate în viitor, este necesară o implicare pro-activă atât a autorităților publice, cât și a locuitorilor, pentru utilizarea în bune condiții a investițiilor realizate și pentru valorificarea acestora după principiile unui management durabil.

Figură nr. 62 - Distribuția proiectelor de capital uman implementate în perioada 2014 – 2020 la nivelul UAT-urilor din județul Călărași



Sursa: prelucrarea consultantului pe baza datelor furnizate de Consiliul Județean Călărași și din bazele de date oficiale ale autorităților de management ale programelor de finanțare

9. Cadrul conceptual al dezvoltării durabile

9.1 Contextul european și național

9.1.1. Obiectivele tematice la nivel european și național

În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, **Politica de Coeziune a Uniunii Europene**, principala politică de investiții a UE propune **5 obiective / priorități investiționale**:

- **O Europă mai inteligentă**, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente
- **O Europă mai verde**, cu emisii scăzute de carbon, în tranziție spre o economie fără emisii și rezilientă, prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și justă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a reducerii impactului asupra schimbărilor climatice și a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor
- **O Europă mai conectată**, prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale
- **O Europă mai socială și mai incluzivă**, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale
- **O Europă mai apropiată de cetățenii săi**, prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și a inițiativelor locale.

În cadrul procesului de programare, fiecare țară își va stabili obiective proprii și priorități naționale sub forma programelor de finanțare gestionate de autoritățile de management aferente, care vor finanța proiecte de investiții a căror implementare va conduce la atingerea obiectivelor specifice stabilite.

Alte două strategii europene care acoperă orizontul 2021 – 2027 sunt **Strategia de inovare pentru perioada 2021-2027** și **Strategia europeană pentru tineret 2019 – 2027**.

În iulie 2019, Institutul European de Inovare și Tehnologie, organism independent al UE, creat în 2008, care consolidează capacitatea de inovare a Europei, a propus obiectivele pentru **Strategia de inovare pentru perioada 2021-2027**, a căror implementare va fi urmărită prin următorul program al UE de cercetare și inovare Orizont Europa (2021-2027)⁵³:

- **Obiectiv 1:** Creșterea impactului regional al comunităților de cunoaștere și inovare
- **Obiectiv 2:** Stimularea capacității de inovare a învățământului superior

⁵³ Sursa: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/IP_19_3849

➤ **Obiectiv 3:** Lansarea noilor CCI-uri (Comunități de cunoaștere și inovare)

Strategia europeană pentru tineret 2019 – 2027⁵⁴ recunoaște că tinerii sunt dornici să își ia în mâini propriile destine, să stabilească relații cu ceilalți și să le acorde sprijin și că ar trebui acordată o atenție deosebită tinerilor care riscă să fie marginalizați pe baza potențialelor surse de discriminare, cum ar fi originea etnică, genul, orientarea sexuală, handicapul, religia, convingerile sau opinia politică ale acestora. În cadrul acesteia, au fost definite **11 obiective europene** pentru tineret care prezintă o viziune pentru o Europă care le permite tinerilor să își realizeze pe deplin potențialul și identifică domenii intersectoriale care afectează viețile tinerilor și indică care sunt provocările care trebuie abordate.

Pe plan național, **Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030**⁵⁵ include **17 obiective de dezvoltare durabilă**, care transpun obiectivele **Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă** asumată de statele membre ONU, cu ținte aferente:

1. Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context
2. Eradicarea foamei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi sustenabile
3. Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă
4. Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți
5. Realizarea egalității de gen și întărirea rolului femeilor și al fetelor în societate
6. Asigurarea disponibilității și gestionării durabile a apei și sanitație pentru toți
7. Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern
8. Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți
9. Construirea unei infrastructuri reziliente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației
10. Reducerea inegalităților în interiorul țării și între țări
11. Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile
12. Asigurarea unor modele de consum și producție durabile
13. Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor
14. Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă
15. Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate

⁵⁴ Sursa: Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C456 din 18 decembrie 2018

⁵⁵ Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 a fost adoptată de Guvernul României în ședința din 9 noiembrie 2018, prin HG nr. 877/2018

16. Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile
17. Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă

Figură nr. 63 – Obiectivele de dezvoltare durabilă cuprinse în Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030



Sursa: Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030, 2018

Strategia de dezvoltare a României în următorii 20 ani, 2016 – 2035⁵⁶ se bazează pe 11 (+3) proiecte interdisciplinare:

- **Proiect 1:** Școala și educația în viziunea Academiei Române
- **Proiect 2:** Resursele naturale – rezerve strategice, ce folosim și ce lăsăm generațiilor viitoare
- **Proiect 3:** Securitatea și eficiența energetică. Alocarea resurselor energetice necesare în evoluția și dezvoltarea sistemului energetic pentru dezvoltarea României în perioada 2017 – 2037
- **Proiect 4:** Siguranța informatică – protecția cibernetică, protecția proprietății intelectuale în proiecte și în publicarea electronică
- **Proiect 5:** Securitate și siguranță alimentară
- **Proiect 6:** Economia și calitatea vieții
- **Proiect 7:** Sănătatea – de la biologia moleculară la medicina personalizată de vârf în România – reperi pentru următoarele decenii
- **Proiect 8:** Proiectul european al Dunării / Strategia Națională a Dunării

⁵⁶ Sursa: Academia Română – Strategia de dezvoltare a României în următorii 20 ani, volumul I, 2015

- **Proiect 9:** Cultura românească între național, localizare în zona proximală și universal – Europa multilingvistică, cultura electronică
- **Proiect 10:** România – societate a cunoașterii și a valorii adăugate la ceea ce are
- **Proiect 11:** România în era globalizării – spațiu și tradiție de întâlnire a civilizațiilor, de echilibru și moderație
- **Proiect 12:** Politici financiare și monetare – Echilibru și adăugarea unei dezvoltări durabile
- **Proiect 13:** Instituții publice stabile, respectate și durabile – stabilitatea Statului Român
- **Proiect 14:** Strategia de apărare a României

9.1.2. Prioritățile naționale de investiții pentru finanțarea din Fondurile Europene 2021 – 2027

Prioritățile naționale de investiții pentru finanțarea din Fondurile Europene post-2020 au fost enunțate pe baza Obiectivelor Politice (OP) stabilite prin Politica de Coeziune a Uniunii Europene, prin detalierea de Obiective Specifice (OS) pentru fiecare dintre acestea, astfel:

Tabel nr. 43 – Corelarea obiectivelor de politică europeană (OP) cu obiectivele specifice (OS)

Obiectiv de politică	Obiectiv specific
Obiectivul de Politică 1 - O Europă mai inteligentă și mai competitivă	Cercetare și inovare OS1. Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate
	Digitalizare OS2. Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor
	Competitivitate OS3. Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor
	Specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat OS4. Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat
Obiectivul de Politică 2 - O Europă mai ecologică	Energie OS1. Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră OS2. Promovarea energiei din surse regenerabile OS3. Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-T
	Schimbări climatice, riscuri, apă OS4. Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor OS5. Promovarea gestionării sustenabile a apei
	Economia circulară OS6. Promovarea tranziției către o economie circulară
	Biodiversitate OS7. Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării
	Aer OS8. Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării
	Situri contaminate

Obiectiv de politică	Obiectiv specific
Obiectivul de Politică 3 - O Europă mai conectată	OS9. Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării Mobilitate urbană OS10. Mobilitate națională, regională și locală sustenabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă și intermodală, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere Conectivitate OS1. Dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală OS2. Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere Broadband OS3. Îmbunătățirea conectivității digitale
Obiectivul de Politică 4 – O Europă mai socială și mai incluzivă	Ocupare OS1. Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoane inactice, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale OS2. Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competențe și a asigura asistența personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plasării (matching), tranziției și a mobilității forței de munca OS3. Promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată OS4. Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății Educație OS5. Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale OS6. Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, completarea studiilor și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar OS7. Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți luând în considerare competențele digitale Incluziune socială OS8. Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii OS9. Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată

Obiectiv de politică	Obiectiv specific
Obiectivul de Politică 5 – O Europă mai aproape de Cetățeni	<p>Sănătate</p> <p>OS10. Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată</p> <p>Incluziune socială</p> <p>OS11. Promovarea integrării sociale a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, inclusiv a persoanelor cele mai defavorizate și a copiilor</p> <p>OS12. Reducerea deprivării materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor cele mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere</p>
	<p>Turism, patrimoniu, cultură, securitate urbană</p> <p>OS1. Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane</p> <p>Dezvoltare teritorială integrată</p> <p>OS2. Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului la nivel local, a patrimoniului cultural și a securității, inclusiv în zonele rurale și de coastă și inclusiv prin dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității</p> <p><i>Sursa: Site-ul Ministerului Fondurilor Europene</i></p>

În conformitate cu **Acordul de parteneriat pentru perioada de programare 2021 – 2027**⁵⁷, prioritățile investiționale trasate de Uniunea Europeană, vor fi implementate cu ajutorul următoarelor **programe operaționale**:

Tabel nr. 44 – Corelarea obiectivelor de politică europeană cu programele operaționale implementate pe plan național

Obiectiv european	Program operațional
Obiectivul de Politică 1 - O Europă mai inteligentă și mai competitivă	<p>Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF)</p> <p>Programul Operațional Sănătate (POS)</p> <p>Programe Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR)</p>
Obiectivul de Politică 2 - O Europă mai ecologică	<p>Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)</p> <p>Programul Operațional Transport (POT)</p> <p>Programe Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR)</p> <p>Programul Acvacultura și Pescuit (PAP)</p>
Obiectivul de Politică 3 - O Europă mai conectată	<p>Programul Operațional Transport (POT)</p> <p>Programe Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR)</p>

⁵⁷ Sursa: <https://mfe.gov.ro/minister/periode-de-programare/perioda-2021-2027/>

Obiectiv european	Program operațional
Obiectivul de Politica 4 – O Europă mai socială și mai incluzivă	Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO) Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS) Programul Operațional Sănătate (POS) Programe Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR)
Obiectivul de Politica 5 – O Europă mai aproape de Cetățeni	Programe Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR) Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS) Programul Acvacultura și Pescuit (PAP)
Obiectivul aferent Tranziției Echitabile	Programul Operațional pentru Tranziție Justă (POTJ)

Sursa: Acordul de parteneriat pentru perioada de programare 2021 – 2027

9.2 Contextul regional

La nivel regional, ADR Sud Muntenia a elaborat **Planul pentru Dezvoltare Regională (PDR) 2021-2027**⁵⁸, care reprezintă principalul document de planificare și programare la nivel regional, prin care se vor stabili viziunea de dezvoltare, obiectivul global și obiectivele specifice de atins la finalul perioadei de programare 2021-2027, direcțiile de acțiune și măsurile necesare pentru atingerea obiectivelor.

Plecând de la nevoile și provocările regiunii Sud Muntenia, prin intermediul POR 2021-2027 de la nivelul Regiunii Sud este vizată implementarea următoarelor priorități de dezvoltare și obiectivele specifice corespunzătoare:

Tabel nr. 45 - Corelarea axelor prioritare POR Sud Muntenia cu obiectivele strategice specifice și obiectivele de politică europeană

Axe prioritare POR Sud Muntenia	Obiectiv strategic specific	Obiectiv European
Axa 1 - O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	OS 1.1: Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate OS 1.2: Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor OS1.3. Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor OS 1.4: Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat	O Europă mai inteligentă
Axa 2 - O regiune cu orașe "Smart"	OS 1.2: Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor	
Axa 3 - O regiune cu	OS 2.1: Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	O Europă mai verde

⁵⁸ Sursa: <https://www.adrmuntenia.ro/planul-de-dezvoltare-regionala-20212027/static/1352>

Axe prioritare POR Sud Muntenia	Obiectiv strategic specific	Obiectiv European
orașe prietenoase cu mediul	OS 2.7: Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării	
Axa 4 - O regiune accesibilă	OS 2.8: Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile OS 3.3: Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	O Europă mai conectată
Axa 5 - O regiune educată	OS 4.2: Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii	O Europă mai socială
Axa 6 - O regiune atractivă	OS 5.1: Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane OS 5.2: Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane	O Europă mai apropiată de cetățeni

Sursa: POR Sud Muntenia 2021-2027

Obiectivele politice și tematice stabilite la nivel european și național, precum și prioritățile regionale au fost avute în vedere în procesul de elaborare a direcțiilor de dezvoltare strategică și a obiectivelor trasate în cadrul *Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Județului Călărași pentru perioada 2021-2027*, astfel încât să se asigure premisele implementării proiectelor de investiții definite la nivelul județului.

Monitorizarea continuă a actualizărilor efectuate de structurile responsabile la nivel european, național și regional asupra programelor operaționale, prin prisma obiectivelor strategice care pot fi implementare cu ajutorul acestora, asigură strategiei capacitatea de reacție și suplețea necesară pentru promovarea unor proiecte adecvate, cu reale șanse de a fi finanțate.

9.3 Procesul consultativ

Demersul de elaborare al Strategiei de dezvoltare presupune un dublu proces, metodologic și practic. Unul parcurge etapele de elaborare a conținutului Strategiei, de la analiza contextului social, economic, cultural, de mediu, etc., identificarea nevoilor, așteptărilor și intereselor locuitorilor și actorilor locali instituționali sau structuri civice, la stabilirea obiectivelor strategice și până la planul de acțiune și chiar la identificarea principalelor proiecte pentru dezvoltarea așteptată, iar celălalt adună opinii, observații, critici chiar, integrează și face public rezultatul, la fiecare nouă etapă parcursă în elaborarea strategiei. Acest al doilea proces, complementar cu primul, este un proces structurat care implică un set de principii de lucru și un corp de metode și instrumente de natură să asigure o bună fundamentare a strategiei prin completarea și validarea informațiilor procesate, dar mai ales să informeze cât mai amplu și mai corect pe toți cei interesați în fiecare etapă a demersului realizat și să permită participarea oricui dorește să contribuie, într-un cadru structurat, asigurând contextul consultativ necesar.

9.3.1 Structura procesului consultativ. Cadrul partenerial

În cadrul etapelor parcurse în elaborarea strategiei, pornind de la: identificarea actorilor locali implicați în procesul de planificare strategică, colectare și analiză a datelor, diagnoza și identificarea nevoilor și a așteptărilor comunității, până la prezentarea unor modalități de acțiune determinate în timp și integrate cu strategiile și politicile sectoriale existente, relevante la nivel local, regional, național și european – consultarea părților interesate este organizată în raport de mai multe criterii.

Astfel se disting structuri și entități individuale sau colective direct interesate de elaborarea unei strategii de dezvoltare, fiind preocupate de formalizarea unor soluții de dezvoltare considerate oportune, structuri care sunt interesate de un domeniu în special de rolul acestuia în viitor și de modul în care se proiectează dezvoltarea, entități a căror expertiză tehnică și profesională le plasează ca lideri ai unor domenii, entități care reprezintă și transmit opinia comună a unor colectivități de locuitori în privința diverselor probleme locale legate de locuire, muncă, infrastructură, mediu, administrație, etc.

În același timp participarea la elaborarea strategiei de dezvoltare poate fi contribuția unor instituții publice (autorități locale, agenții, direcții, etc.) și sau private (agenți economici, servicii publice, agenții, etc) prin asumarea oficială a unor puncte de vedere sau opinii consultative, sau și a diverselor structuri ale societății civile, organizații și asociații neguvernamentale, sindicate, patronate, culte, etc., a diversilor lideri, personalități, stakeholderi din comunitate și chiar a cetățenilor locuitori interesați de dezvoltarea comunității.

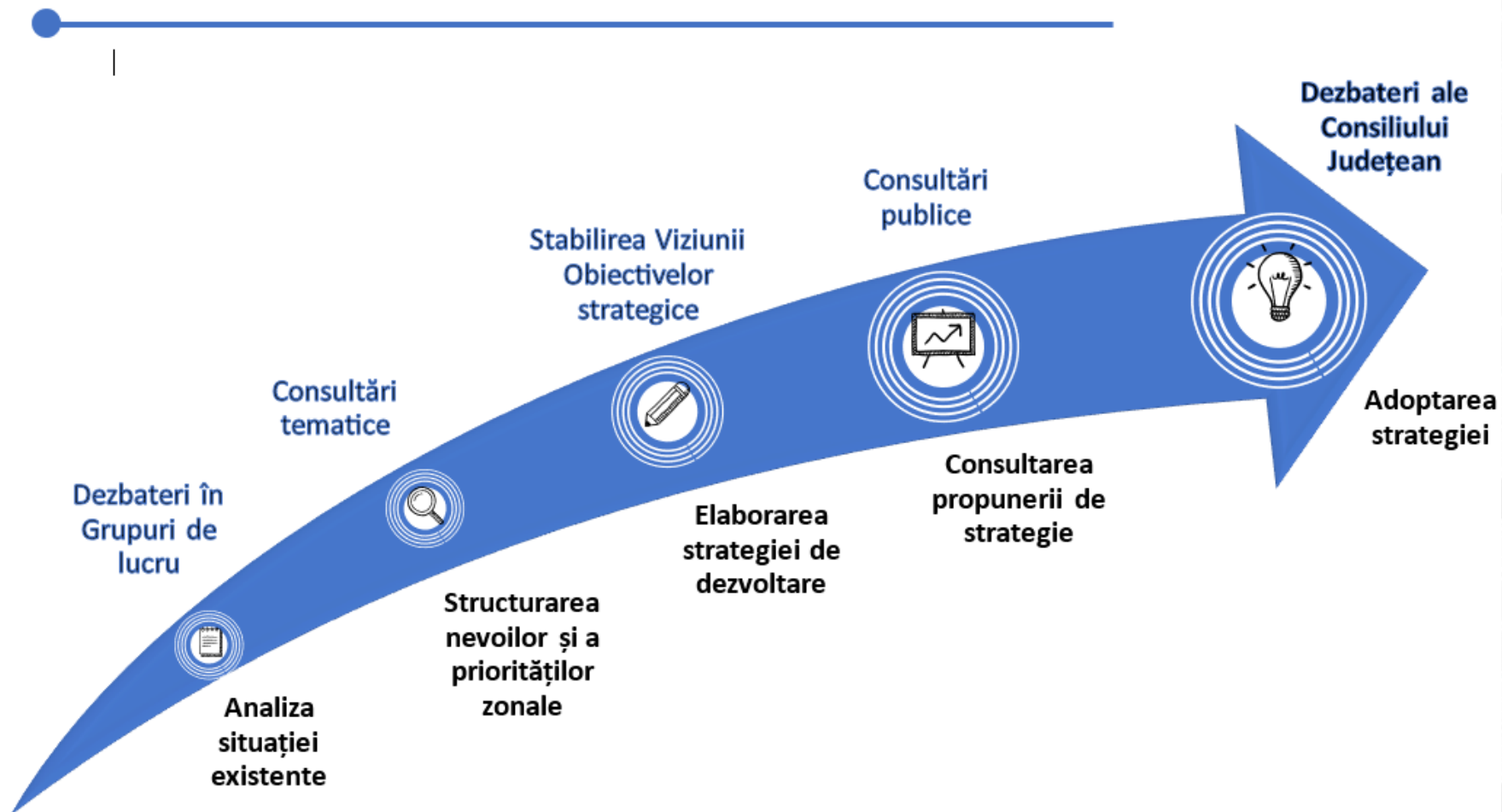
Cele două procese complementare în cadrul demersului de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Județului Călărași sunt obligatorii în acest tip de demers. Astfel, elaborarea strategiei de dezvoltare devine un adevărat **cadru partenerial** pentru actorii relevanți și interesați de dezvoltarea comunității.

În cadrul fiecărei **etape** din acest proces-cadru, au fost utilizate metode, proceduri de lucru și instrumente care permit experților, colectarea informațiilor, organizarea și analiza acestora și formularea concluziilor necesare trecerii în următoarea etapă, progresând în acest fel în elaborarea documentului programatic final:



Figură nr. 64 – Etapele elaborării strategiei și a modalităților de lucru

SCHEMA demersului de consultare în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Durabilă



Sursa: Prelucrarea consultantului

Strategia de dezvoltare durabilă a județului
Călărași pentru perioada 2021-2027

Tabel nr. 46 – Demersul de consultare în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Durabilă

Etape	Sub-etape	Modalitate de lucru	Activitate consultativă
Analiza situației existente	Identificarea părților interesate	<ul style="list-style-type: none"> Identificarea persoanelor ce pot fi cooptate în procesul de consultare; Constituirea Grupurilor Tehnice de Lucru; Stabilirea potențialelor surse de informații; 	<ul style="list-style-type: none"> Întâlniri consultative cu factorii interesați pentru organizarea demersului de lucru Consultarea partenerilor și factorilor interesați Cooptarea participanților în Grupurile de lucru
	Colectarea, analiza și prelucrarea datelor	<ul style="list-style-type: none"> Trimiterea Adreselor de solicitare date/informații către instituțiile de profil; Analiza și prelucrarea datelor 	<ul style="list-style-type: none"> Promovarea publică a demersului de realizare a Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Județului Călărași
	Elaborarea analizei SWOT	<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea tabloului nevoilor identificate la nivelul comunității și stabilirea problemelor prioritare de tratat în strategie; 	<ul style="list-style-type: none"> Organizarea focus-grupurilor tematice; Realizarea interviurilor structurate în zonele de interes;
	Elaborarea analizei situației existente din punct de vedere socio-economic, al mediului și nivelului de echipare tehnică și socială a județului	<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea analizei diagnostic a situației existente, colectarea și integrarea recomandărilor partenerilor (demografie, economie, energie și resurse naturale, infrastructură, turism, învățământ, sănătate, social etc.); 	<ul style="list-style-type: none"> Dezbaterea primelor rezultate ale Analizei situației existente, completarea și corelarea datelor Întâlniri consultative cu partenerii și factorii interesați / colectarea opiniilor publice colectate în urma promovării (consultare continuă)
Structurarea nevoilor și priorităților	Analiza mediului intern și extern	<ul style="list-style-type: none"> Realizarea analizei de impact privind măsurile întreprinse în perioada de referință anterioară; Corelarea cu strategiile, politicile, planurile sau obiectivele la nivel european, național, regional și județean, generale sau sectoriale. 	<ul style="list-style-type: none"> Consultarea tabloului nevoilor și problemelor identificate la nivelul județului Stabilirea priorităților privind problemele și nevoilor identificate, pe domenii și analiză Întâlniri consultative cu partenerii și factorii interesați / colectarea opiniilor publice colectate în urma promovării (consultare continuă)
Elaborarea propunerii de Strategie de dezvoltare	Stabilirea direcțiilor și obiectivelor strategice de acțiune/ priorităților de dezvoltare pentru perioada 2021-2027	<ul style="list-style-type: none"> Identificarea obiectivului general și a obiectivelor specifice pe domenii prioritare, stabilirea direcțiilor strategice de dezvoltare durabilă, identificarea domeniilor prioritare de intervenție; 	<ul style="list-style-type: none"> Dezbaterea consultativă privind identificarea și stabilirea direcțiilor de dezvoltare prioritare și a obiectivelor strategice de dezvoltare

Strategia de dezvoltare durabilă a județului
Călărași pentru perioada 2021-2027

Etape	Sub-etape	Modalitate de lucru	Activitate consultativă
		<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea Conceptului de dezvoltare strategică; 	<ul style="list-style-type: none"> Consultarea partenerilor și definitivarea priorităților; Consultarea privind Planul de acțiune și a Listei de intervenții prioritare
	Elaborarea Planului de acțiune și a listei de intervenții prioritare (portofoliu de proiecte)	<ul style="list-style-type: none"> Realizarea Planului de acțiune a listei de intervenții și a unei modalități de priorizare Organizarea consultărilor partenerilor și realizarea propunerii Strategiei de Dezvoltare Durabilă pentru prezentare și dezbateri; 	<ul style="list-style-type: none"> Întâlniri consultative cu partenerii și factorii interesați / colectarea opiniilor publice colectate în urma promovării (consultare continuă)
Consultarea propunerii de Strategie de Dezvoltare Durabilă	Consultarea propunerii de Strategie și Listei de intervenții prioritare	<ul style="list-style-type: none"> Promovarea variantei draft a strategiei pentru consultare publică; Elaborarea unui sumar al strategiei și transmiterea acestuia actorilor locali interesați; Organizarea consultărilor publice 	<ul style="list-style-type: none"> Desfășurarea Dezbaterilor publice tematice focusate pe domeniile prioritare; Consultare publică privind propunerea de strategie; Consultare online pentru colectarea opiniilor despre strategie;
Definitivarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă	Definitivarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă	<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea variantei finale a Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Județului Călărași Elaborarea fișelor de proiect 	<ul style="list-style-type: none"> Colectarea și agregarea opiniilor și observațiilor primite în varianta finală Închiderea procesului consultativ și postarea variantei finale

Este esențial ca strategia de dezvoltare să fie rezultatul unui demers participativ cât mai incluziv și transparent. Grupurile de lucru au un loc central în cadrul acestui proces, fiind direct implicate în majoritatea etapelor și cuprinzând experți din domenii diverse, membrii ai autorităților publice locale, ai organizațiilor și asociațiilor, precum și membri ai comunității.

Astfel, **procesul consultativ** are în vedere crearea unui spațiu de analiză și dezbateri pentru factorii de interes local și pentru decidenți, fiind supuse dezbaterii publice aspecte legate de punctele tari, punctele slabe, dar și de oportunitățile și amenințările privind dezvoltarea zonei analizate, precum și stabilirea direcțiilor de dezvoltare strategică, identificarea domeniilor prioritare de intervenție, prin implicarea grupurilor de lucru constituite, factorilor de decizie, oamenilor de afaceri și populației, pentru stabilirea unui consens în ceea ce privește viitorul județului Călărași.

Implicarea părților interesate în elaborarea documentului strategic s-a realizat prin mecanisme de **consultare publică de jos în sus**, în acest fel având loc un proces în care autoritățile locale își implică și își consultă direct comunitatea și părțile interesate la nivel local în luarea deciziilor, dar și în planificarea și implementarea inițiativelor, asigurându-se în acest mod o participare mai largă și mai echitabilă a comunității în procesul decizional.

La baza elaborării Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Județului Călărași pentru perioada 2021-2027 a stat un sistem coordonat de informare și comunicare ce a respectat principiile europene și naționale aplicate în dezvoltarea regiunilor și care a implicat consultări, discuții formale și informale cu reprezentanți ai autorităților competente, locale, cu organizații ale societății civile, cu parteneri economici și sociali, avându-se în vedere inclusiv promovarea egalității și a nediscriminării.

În etapa de elaborare a documentului strategic, **cadru partenerial** a fost constituit prin implicarea factorilor de decizie (instituții publice, organizații, sector privat, cetățeni), urmărindu-se în acest fel identificarea, planificarea și implementarea inițiativelor care să conducă la o dezvoltare sustenabilă și pe termen lung a comunității.

Întâlnirea de demarare a avut loc în data de 16.12.2019, având drept scop inițierea colaborării între Consultant și Beneficiar, în vederea implementării activităților contractului de prestări „Servicii pentru elaborarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă a județului Călărași pentru perioada 2021-2027”, conform contractului de servicii nr. 20118/29.11.2019. Cu ocazia acestei întâlniri s-au purtat discuții în ceea ce privește planificarea activităților așa cum prevede contractul, cu posibilitatea condensării duratelor de desfășurare, astfel încât să se acorde mai mult timp procesului consultativ.

Procesul consultativ începe cu identificarea tuturor grupurilor și personalităților relevante ale comunității, inclusiv reprezentanți ai autorităților publice, organizații neguvernamentale, mediul de afaceri, comunitatea academică, cetățenii și alte entități importante.

În vederea realizării cercetării cantitative, s-a procedat la comunicarea, analiza și coroborarea datelor statistice și informațiilor primite în urma solicitărilor transmise instituțiilor de profil locale și județene. Astfel, pentru a obține informațiile și documentele interne ale instituțiilor de profil județene, au fost transmise o serie de adrese de solicitare informații către: *Direcțiile Consiliului Județean Călărași, Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Călărași, Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Călărași, Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Călărași, Direcția pentru Agricultură a Județului Călărași, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Călărași, Inspectoratul Școlar Județean Călărași, Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Călărași, SC Ecoaqua SA Călărași, Oficiul Județean de Studii Pedagogice și Agrochimice Călărași, S.G.A. Călărași, I.S.U. Călărași.* De asemenea, au fost transmise cereri de solicitare informații necesare în realizarea analizei situației existente, către toate UAT-uri din județul Călărași.

Figură nr. 65 – Răspuns adrese instituții de profil – județul Călărași



Pentru a avea o imagine cât mai clară a situației existente, în contextul cercetării cantitative, au fost colectate, analizate și prelucrate și o serie de date disponibile online, de exemplu: *Anuarul Statistic al județului Călărași pe anii 2018 și 2019* (publicație a Institutului Național de Statistică); *Forța de Muncă, Ocupare și șomaj* (publicație a Institutului Național de Statistică-2019); *Breviar statistic „Județul Călărași în cifre”* (publicație a Institutului Național de Statistică-2019); *Profilul județului Călărași* (publicație a Institutului Național de Statistică-2019); *Situația demografică a județului Călărași pe anul 2018* (publicație a Institutului Național de Statistică); *Statistică teritorială* (publicație a Institutului Național de Statistică-2019); *Planul de menținere a calității aerului în județul Călărași 2019-2023*; *Rapoartele anuale privind starea factorilor de mediu în județul Călărași pe anii 2013 și 2018*; *Statistici investiții* (publicație a Ministerului Justiției); Interogarea bazei de date *Tempo online* (INS) și prelucrare date statistice; *Planul de dezvoltare a județului Călărași pentru perioada 2014-2020*; *Raportul de activitate al AJOFM Călărași pe anul 2018*; *Planul de Dezvoltare a Regiunii de Dezvoltare Sud Muntenia* etc.

În această etapă a cercetării au fost utilizate ca instrumente: adresele transmise către instituțiile de profil județene, fișele de observație, ghidul de interviu etc.

În data de 23.03.2020, a avut loc întâlnirea de lucru, în cadrul căreia a fost discutată structura informațiilor și datelor care caracterizează situația de stare a județului și au fost reluate discuțiile referitoare la demararea procesului de pregătire/ organizare a celor cinci focus-grupuri tematice: *Competitivitatea mediului de afaceri*; *Coeziune socială și capital uman*; *Infrastructură și mobilitate*; *Patrimoniu natural și construit*; *Dezvoltare urbană și administrație publică* - având în vedere situația generată de pandemia COVID-19 și situația de urgență instituită.

În urma unei serii de consultări și discuții care au vizat completarea informațiilor caracteristice domeniilor caracteristice vieții socioeconomice și culturale a județului a fost propusă prima formă a „*Analizei situației existente din punct de vedere socio-economic, al mediului și nivelului de echipare tehnică și socială a județului Călărași*”, care a fost dezbătută data de 18.05.2020 în cadrul unei întâlniri consultative cu această temă.

În demersul de realizare a strategiei de dezvoltare au fost constituite **cinci grupuri tehnice de lucru** care s-au întrunit atât cu ocazia derulării etapei de analiză cât și în contextul identificării elementelor de planificare strategică, respectiv a direcțiilor de dezvoltare la nivel de județ.

Grupurilor tehnice de lucru au vizat în special cinci domenii de interes și au următoarea componență:

1. **Grup tehnic de Lucru – Economic:** mediul de afaceri, Administrația Financiară și Trezoreria; Camera de Comerț și Industrie; Agenția de Dezvoltare Regională Sud-Muntenia, Direcția Agricolă Județeană Călărași, Camera Agricolă a Județului Călărași; Institutul Național de Cercetare Agricolă Fundulea.

- Grup tehnic de lucru 2 – Mediu:** Centrul Cultural Județean; Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniu Cultural Național Călărași; Agenți economici din domeniul turismului; Reprezentanți Muzee - Muzeul Dunării de Jos Călărași; Agenția pentru Protecția Mediului Călărași; Reprezentanți Biserică – Protopopiatul Călărași; Operatori servicii publice: EcoAqua SA Călărași, SC Drumuri și Poduri SA Călărași, ADI Ecomanagement Salubris, ALI TRANS COM SRL Călărași; Inspectoratul Județean în Construcții Călărași;
- Grup tehnic de lucru 3 – Social:** reprezentanți instituții de învățământ (Colegiul Național „Barbu Știrbei”, Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, Liceul Tehnologic „Nicolae Bălcescu” Oltenița); Inspectoratul Școlar Județean Călărași; DGASPC; AJOFM; Centrul de Asistență Medico – Socială Călărași; Unitatea de Asistență Medico - Socială Oltenița; Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Călărași; Direcția de Sănătate Publică Călărași; Reprezentanți Presă locală; Centrul Cultural Călărași; Spitalul Județean de Urgență, Spitalul de Pneumofiziologie Călărași, Spitalul de Psihiatrie Săpunari, Asociații, ONG-uri ;
- Grup tehnic de lucru 4 – Cultură:** Biblioteca Județeană Călărași; Muzeul Dunării de Jos Călărași; Centrul Cultural Călărași; Spitalul Județean de Urgență, Spitalul de Pneumofiziologie Călărași, Spitalul de Psihiatrie Săpunari, Inspectoratul Județean pentru Situații de Urgență „Barbu Știrbei”, Autoritatea Județeană de Transport, Autoritatea Teritorială de Ordine Publică;
- Grup tehnic de lucru 5 – Administrație:** Consiliul Județean Călărași; Primăria Municipiului Călărași; Consiliul Local Călărași; Instituția Prefectului Județului Călărași; primăriile orașelor și comunelor din județul Călărași.

Grupurile de lucru au organizat consultări sub forma unor focusgrupuri, la care au fost invitați să participe toți cei care au putut contribui prin expertiza lor în domeniul de activitate vizat. Pe lângă acestea grupurile de lucru au organizat dezbateri între membrii grupului pentru fixarea unor puncte de vedere asupra problematicii consultate.

În perioada 28 iulie - 6 august 2020 a fost organizată o serie de **Focus-grupuri** la care au participat reprezentanții organizațiilor implicate (componente ale Grupurilor tehnice de Lucru), actori relevanți pentru zona consultată, parteneri sociali, administrație publică și invitați, reprezentanți ai unor instituții regionale și naționale relevante pentru tematica discutată, personalități locale și județene, ș.a..

Astfel, cele cinci focus-grupuri au fost organizate după cum urmează:

- 28.07.2020 – Focus-grup **„Coeziune socială și capital uman”**

Participanții (reprezentanți ai instituțiilor de învățământ, ISJ Călărași, DGASPC Călărași, AJOFM Călărași, CJ Călărași etc.) și-au prezentat propriile opinii cu privire la problemele identificate la nivelul județului Călărași, completând cu posibile măsuri ce pot fi aplicate pentru dezvoltarea județului. Cei prezenți la discuție au fost, în mare parte, de acord cu problemele identificate în urma procesului de colectare și analiză a datelor pentru prima etapă de elaborare a strategiei și au exprimat ideile ce pot fi sintetizate astfel:

- *Nevoia de corelare a planului de școlarizare cu nevoile de pe piața muncii; absolvenții nu își găsesc întotdeauna un loc de muncă;*
- *Atelierele, laboratoarele școlare nu sunt adaptate la tehnologia modernă;*
- *Colaborare bună cu agenții economici (există protocoale între școli și agenți economici).*



- 28.07.2020 – Focus-grup „**Patrimoniul natural și construit**”

Participanții la întâlnire (reprezentanți ai Agenției de Mediu, CJ Călărași, Biblioteca Județeană, Muzeul Dunărea de Jos, Direcția Județeană pentru Cultură) au fost în mare parte de acord cu problemele identificate în urma analizei, însă au venit cu o serie de completări, dintre care amintim:



- *potențialul turistic este insuficient valorificat; turismul de nișă (zona Dunării neexploată până în prezent);*
- *Brațul Borcea trebuie dragat pentru că nu se poate intra cu ambarcațiuni turistice, motiv pentru care nu se poate vizita partea română a Dunării;*
- *Centrul Județean de Cultură și Creație – festivaluri naționale și internaționale împreună cu ansamblul județului etc.*

- 05.08.2020 – Focus-grup „**Infrastructură și mobilitate**”

La această întâlnire au participat reprezentanți ai Consiliului Județean Călărași, ai Direcției Județene de Administrare a Domeniului Public și privat al județului Călărași etc., subiectele punctate referindu-se la:



- *infrastructura de transport (infrastructura portuară, transportul public, strategii de mobilitate, lucrări de reparații drumuri etc.);*
- *rețelele de utilități (Master plan de apă, Rețeaua de apă și canalizare, Eficiență energetică, energiile verzi etc.)*

- 05.08.2020 – Focus-grup „**Competitivitatea mediului de afaceri**”



La această întâlnire au participat reprezentanți ai ADR Sud-Muntenia, Consiliul Județean Călărași, Direcția Agricolă, Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Călărași, Institutul Național de Cercetare Agricolă Fundulea, care și-au expus opiniile cu privire la problemele identificate și posibilele măsuri de luat în vederea dezvoltării județului Călărași. Printre ideile dezbătute se numără:

- *educația deficitară a tinerilor din județul Călărași; forța de muncă specializată este foarte puțină, în plus, sistemul de ajutoare sociale influențează negativ piața forței de muncă;*
- *foarte puține structuri ale mediului de afaceri în județul Călărași (Rotary Club Călărași are 12 membri); nu există infrastructură de afaceri (Parcuri industriale, incubatoare de afaceri, acceleratoare de afaceri etc.);*
- *ADR Sud Muntenia are în pregătire o strategie de specializare inteligentă.*

• 05.08.2020 – Focus-grup „**Dezvoltare urbană și administrație publică**”

Printre participanți se numără reprezentanți ai Consiliul Județean Călărași, Direcției Județene de Administrare a Domeniului Public și Privat al județului Călărași, A.D.I. Ecomanagement Salubris, reprezentanți ai primăriilor comunelor din județ., care au dezbătut subiecte legate de:

- *Capacitatea financiară: UAT-urile semnalează o dependență a capacității financiare față de Consiliul Județean neavând resurse proprii sau alte forme de finanțare constante;*
- *Comunicare instituțională și mediul asociativ: existența GAL-urilor și beneficiile pe care le-au adus acestea prin proiectele finanțate;*
- *Accesul la servicii publice: Managementul Integrat al Deșeurilor, creșterea calității serviciilor publice, Sănătate, Educație etc.*



Focus-grupurile au generat un plus de informații care nu au putut fi acoperite de datele statistice sau chiar de informațiile oficiale solicitate de la actorii invitați. Obiectivul acestor focus-grupuri a fost de a avea o imagine cât mai clară a stării actuale, de a stabili obiectivele și principiile de dezvoltare și de a identifica polii strategici de dezvoltare și mutări cheie.

Din punct de vedere administrativ, pentru organizarea acestor focus-grupuri, experții consultantului au pregătit liste de invitați, adrese de invitație, liste de prezență, materiale de prezentare, au moderat aceste întâlniri și au întocmit minutele discuțiilor consultative.

Pe baza documentațiilor analizate (datele furnizate de către instituțiile către care s-au transmis solicitări de date și datele disponibile pe website-urile instituțiilor de profil) și a concluziilor focus-grupurilor, s-a procedat la analiza și prelucrarea datelor existente, în vederea identificării relațiilor funcționale din județul Călărași, aspectelor majore din teritoriu, disfuncționalităților și/sau disparităților de dezvoltare, oportunităților și riscurilor de dezvoltare, finalizându-se astfel *Analiza situației existente din punct de vedere socio-economic, al mediului și nivelului de echipare tehnică și socială a județului Călărași.*



Scopul analizei socio-economice (analiza diagnostic/ diagnoză/ analiza situației actuale/ analiza contextului strategic) nu este pur și simplu descrierea exhaustivă, cu maximum de amănunt a situației din anumite domenii/ sectoare, ci este prezentarea factorilor cheie (forțele motrice) care influențează situația și a variabilelor care permit explicarea acesteia, în acord cu teoriile economice actuale. Un asemenea efort de structurare este necesar pentru a oferi focus analizei și pentru a diferenția între fenomene esențiale și secundare.

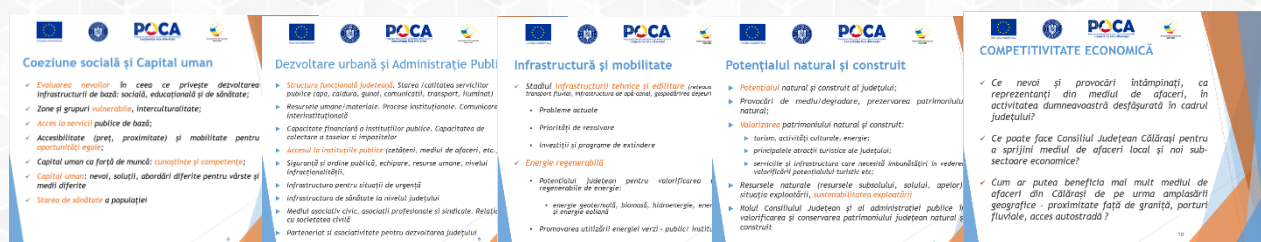


Cadrul consultativ al prioritizării problemelor și nevoilor

Cadrul consultativ a validat atât concluziile studiilor și analizelor, cât mai ales a contribuit la stabilirea direcțiilor și abordărilor dorite luând în calcul opiniile tuturor factorilor participanți - instituții și chiar persoane. Unul din rolurile importante ale grupurilor de lucru tematiche, care a fost transferat și dezbaterilor din cadrul diferitelor întâlniri consultative, este cel de obținere a unei opinii în consens referitor la ordinea de prioritate a factorilor care influențează calitatea vieții socio-economice și culturale a comunității, a structurii nevoilor și problemelor și priorității acestora în raport cu interesul pentru dezvoltare.

Modalitatea de prioritarizare a diversilor factori identificați în etapa de analiză, a fost cea a dezbaterii participative structurate, fiind un utilizat un mecanism de tip focusgrup, în care au fost introduse în contextul prezentărilor liste de itemi, cerându-li-se participanților să evalueze problemele din punctul de vedere al importanței lor (exemplu de scală: 3 = Foarte Important 2 = Importanță medie 1= Importanță scăzută).

Prioritarizarea nevoilor și problemelor comunității a presupus o structurare a acestora pe domenii – au fost urmărite domeniile tematiche ale grupurilor de lucru, fiind introdusă în dezbateri o listă generală a problemelor și nevoilor identificate în domeniul analizat, care a fost completată și evaluată de către participanți.



Prin intermediul cadrului partenerial s-a avut în vedere abordarea procesului de programare și gestionare a fondurilor europene într-o manieră participativă, incluzivă și nediscriminatorie asigurându-se acces la pluralitatea de opinii și perspective, facilitând abordarea holistică și concentrată a priorităților strategice.

Rolul și scopul cadrului partenerial a fost acela de a facilita asocieri ce au condus la atingerea consensului în ceea ce privește obiectivele urmărite și rezultatele așteptate, accelerând transferul de cunoștințe și de know-how între parteneri, crescând aplicabilitatea și scalabilitatea (abilitatea de a crește atunci când sunt adăugate resurse) rezultatelor așteptate.

9.3.2 Consultare publică

Procesul de elaborare a domeniilor prioritare de dezvoltare, a obiectivelor și măsurilor, a priorităților și proiectelor de dezvoltare, a planului de acțiuni, a metodologiei de implementare și control și a planului de monitorizare presupune o **consultare permanentă** cu participanții grupurilor de lucru, reprezentanții diverșilor actori locali, instituții publice, organizații și stakeholderilor interesați.

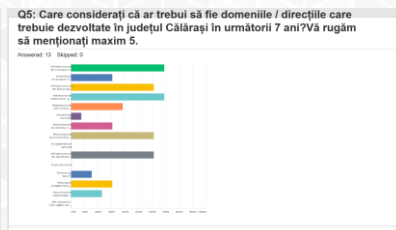
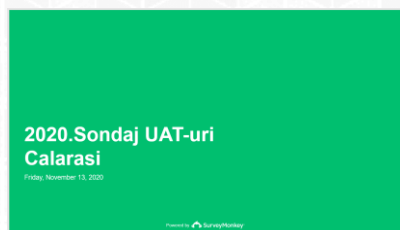
Odată ce s-a stabilit unde se vrea să se ajungă (viziunea/ misiunea/ valorile comune) și pe ce pârgă este nevoie să se acționeze pentru a se îndeplini viziunea, s-a procedat la operaționalizarea acestora, concretizată în Planul de Acțiuni.

Planul de acțiuni inventariază și prioritizează activitățile/ acțiunile/ operațiunile concrete de întreprins pentru atingerea obiectivelor specifice de dezvoltare stabilite în strategie precum și orizontul de timp în care aceste activități se vor realiza. După stabilirea Planului de Acțiuni, s-au stabilit proiectele de dezvoltare, respectiv Portofoliul de Proiecte.

Procesul consultativ privind prioritățile de dezvoltare pentru perioada 2021-2027 a fost derulat atât prin întâlniri fizice și prin mijloace electronice, prin platforma online de videoconferință „ZOOM Meetings”, cât și prin aplicarea unui chestionar online.

În ceea ce privește realizarea procesului consultativ asupra propunerii de Strategie de Dezvoltare Durabilă a Județului Călărași pentru perioada 2021-2027, pe lângă constituirea cadrului partenerial care să permită implicarea experților, s-a avut în vedere valorificarea rezultatelor obținute din următoarele demersuri realizate:

- S-a aplicat un chestionar online prin utilizarea instrumentului SurveyMonkey (link: https://www.surveymonkey.com/r/2020_Calarasi_01) pentru consultarea UAT-urilor din județ cu privire la identificarea proiectelor necesare și a stabilirii propunerilor de direcții strategice și a măsurilor necesare dezvoltării județului Călărași în perioada 2021-2027; potrivit rezultatelor consultării UAT-urilor din județ, dintre domeniile care trebuie dezvoltate în următorii 7 ani, cele mai vizate sunt: *serviciile de sănătate, dezvoltarea economică și dezvoltarea rurală, Managementul deșeurilor, infrastructură de apă și apă uzată, infrastructura de transport public.*

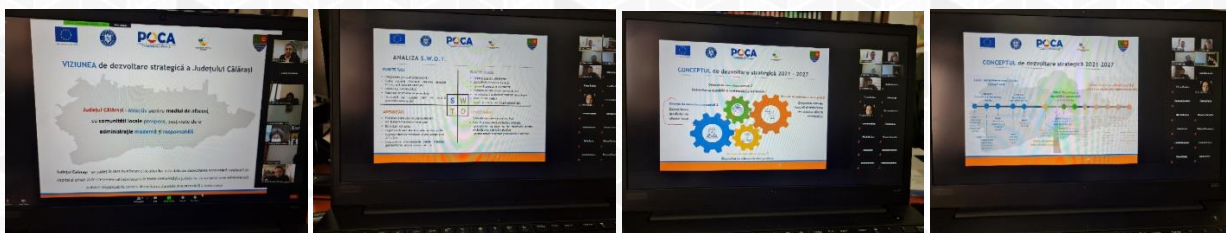


- În data de 26 octombrie 2020 a fost transmisă variantă consultativă a Strategiei de Dezvoltare în vederea postării acesteia pe site-ul Consiliului Județean Călărași. De asemenea, a fost elaborat un sumar al Strategiei de Dezvoltare pe care Consiliul Județean Călărași l-a transmis spre consultare instituțiilor locale, organizațiilor non-guvernamentale, agenților economici, precum și altor actori locali interesați;

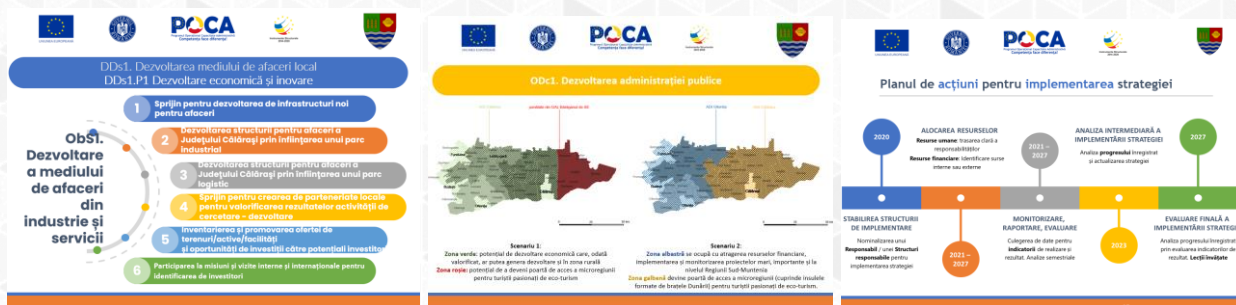


Strategia de dezvoltare durabilă a județului Călărași pentru perioada 2021-2027

- În zilele de 17 și 19 noiembrie 2020 s-au organizat prin intermediul platformei online de videoconferință „Zoom Meetings” o serie de 8 **Dezbateri tematice** focusate pe următoarele domenii:
 - Dezvoltarea și modernizarea serviciilor de sănătate, de îngrijire și protecție socială;
 - Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale;
 - Dezvoltarea infrastructurii culturale și de petrecere a timpului liber;
 - Creșterea capacității administrative;
 - Dezvoltarea mediului de afaceri din industrie și servicii;
 - Dezvoltarea și modernizarea agriculturii, silviculturii și pescuitului;
 - Dezvoltarea turismului și a serviciilor conexe;
 - Regenerarea localităților și a infrastructurii. Protecția mediului și gospodărirea durabilă a teritoriului.



- În data de 19 noiembrie 2020 s-au organizat prin intermediul platformei online de videoconferință „Zoom Meetings” o serie de patru **Consultări publice** cu următoarele teme:
 - Capital uman, respectiv modernizarea serviciilor de sănătate, de îngrijire și protecție socială, modernizarea infrastructurii educaționale;
 - Mediu de afaceri - dezvoltarea mediului de afaceri din industrie și servicii, dezvoltarea și modernizarea agriculturii, silviculturii și pescuitului, a turismului și a serviciilor conexe;
 - Locuire, cu accent pe dezvoltarea infrastructurii culturale și de petrecere a timpului liber, regenerarea localităților și a infrastructurii, protecția mediului și gospodărirea durabilă a teritoriului;
 - Capacitate administrativă - creșterea capacității administrative.



- În cadrul consultărilor publice, reprezentanții entităților participante s-au implicat activ în dezbateri, exprimând puncte de vedere, idei, sugestii, propuneri etc. Strategia de Dezvoltare Durabilă a fost întocmită prin asumarea criteriilor de calitate utilizate în evaluarea documentelor strategice la nivel european: relevanță, eficacitate, eficiență, consecvență și coerență, sustenabilitate și aranjamente de management și monitorizare.
- În data de 24 noiembrie 2020 a fost organizată, în sistem hibrid (atât prin prezență fizică la sediul Consiliului Județean Călărași, cât și prin intermediul platformei online de videoconferință

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Călărași pentru perioada 2021-2027

„Zoom Meetings”) **Dezbaterea publică** finală a Strategiei pentru Dezvoltarea Durabilă a județului Călărași pentru orizontul de timp 2021-2027.



La toate aceste evenimente au fost invitați să participe reprezentanții ai autorității publice locale, ai instituțiilor publice locale, sector non-guvernamental, mediu de afaceri, cetățeni etc.

Din punct de vedere administrativ, pentru organizarea procesului consultativ, experții consultantului au pregătit listele de invitați, adresele de invitație, listele de prezență, materiale referitoare la tematica abordată și au moderat aceste întâlniri.



În urma utilizării instrumentelor de consultare menționate, au fost analizate și prelucrate comentariile, opiniile și sugestiile primite din partea factorilor interesați, precum și recomandările primite din partea Consiliului Județean Călărași și a fost definitivată Strategia pentru Dezvoltare Durabilă a județului Călărași

pentru perioada 2021-2027, inclusiv portofoliul de proiecte însoțit de fișele de proiect.

În stabilirea direcțiilor viitoare, un demers special l-a constituit modalitatea de prioritizare a activităților/ acțiunilor/ operațiunilor concrete de întreprins pentru atingerea obiectivelor specifice de dezvoltare stabilite în strategie. Astfel, în activitatea de selectare, prioritizare și planificare a fost avută în vedere atât contribuția la realizarea cu prioritate a obiectivelor strategice, modul în care influențează celelalte domenii, cât și resursele disponibile.



Procesul consultativ asupra Strategiei de Dezvoltare Durabilă s-a finalizat cu aprobarea documentului strategic, urmată de publicarea acestuia pe site-ul Consiliului Județean Călărași, la secțiunea „Strategii și politici publice”.

Procesul consultativ este esențial pentru a asigura o abordare inclusivă, eficientă și sustenabilă în promovarea dezvoltării viitoare a județului. Astfel, prin implicarea activă a comunității și a părților interesate, s-a creat Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Călărași pentru perioada 2021-2027 care reflectă cu adevărat nevoile și aspirațiile locuitorilor și care va conduce la o dezvoltare durabilă și echitabilă a județului.

9.4 Conceptul de dezvoltare strategică și abordare integrată

Elaborarea conceptului de dezvoltare strategică durabilă este un demers care pleacă atât de la rezultatele Analizei situației existente, cât și de la reperele fixate de diversele abordări strategice regionale, naționale și sectoriale care condiționează contextul județean local, în argumentarea construcției unor direcții de evoluție a Județului Călărași, indicând modalitățile prin care se poate ajunge la țintele propuse.

Pe lângă concluziile analizei contextului social, economic, mediului și nivelului de echipare tehnică și socială, o serie de particularități specifice contextului local trebuie luate în considerare în conturarea unei imagini complete a realității de astăzi a județului. Astfel:

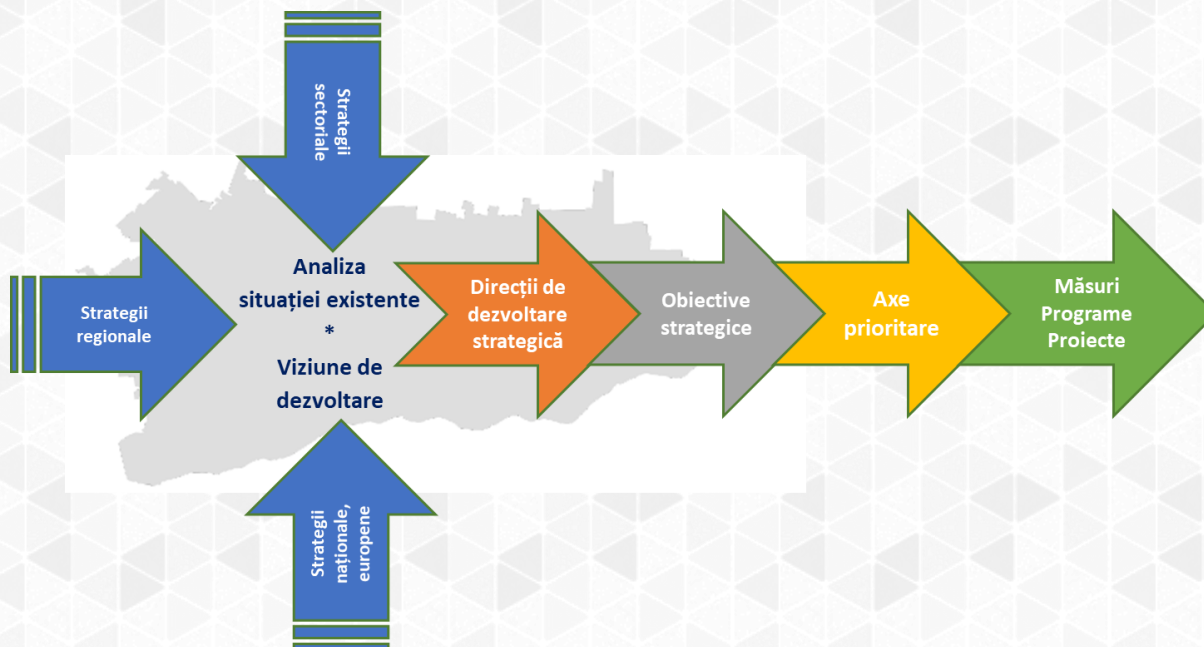
- ❖ În contextul geografic al județului, favorizant dezvoltării agriculturii și zootehniei, mediul de afaceri local are un bun potențial de creștere în condițiile sprijinirii și stimulării acesteia;
- ❖ Existența unui set paradoxal de avantaje care în realitate au alte efecte decât cele așteptate, cum ar fi așezarea între București și Constanța care favorizează mai mult migrația forței de muncă decât interesul pentru investiții, vecinătatea graniței și punctele de frontieră care nu stimulează micul trafic comercial, existența unei adevărate delte locale, care nu este vizitată;
- ❖ Existența unui decalaj semnificativ între condițiile de locuire dintre municipiile din județ și restul localităților, în special cele aflate în mediul rural;
- ❖ Interesul manifestat de administrația publică județeană pentru abordarea corectă a soluțiilor pentru diverse probleme, implicând constant condiționările de mediu și ale dezvoltării durabile, în contextul unei capacități reduse de lucru.

Astfel, concluziile furnizate de analiza situației existente, celelalte elemente argumentative ale cadrelor strategice existente, observațiile și concluziile rezultate în urma procesului consultativ, justifică propunerea, în raport și cu așteptările comunităților, a unor **direcții strategice de dezvoltare**. Acestea sunt principalele modalități de realizare a scopului de dezvoltare durabilă a județului, exprimat în "*viziunea de dezvoltare durabilă a Județului Călărași*".

Fiecare direcție de dezvoltare prioritară presupune parcurgerea un set de **obiective strategice** care pot fi realizate, prin acțiuni grupate în **axe prioritare specializate**, care conțin măsuri concrete sub forma: **programelor, proiectelor, hotărârilor**, de a căror prioritizare, planificare și mod de concretizare depinde implementarea în condiții optime a strategiei de dezvoltare durabilă și atingerii obiectivelor propuse.

În activitatea de selectare, prioritizare și planificare a măsurilor, se vor avea în vedere atât contribuția la realizarea cu prioritate a obiectivelor strategice, modul în care influențează celelalte domenii, cât și resursele disponibile.

Figură nr. 66 – Schema demersului operațional de elaborare a conceptului de dezvoltare



Sursa: prelucrarea consultantului

Abordarea integrată

Astfel, elaborarea documentului strategic a reprezentat un proces care a presupus un demers organizat ce a presupus parcurgerea a mai multor etape: trecerea de la analiză, diagnoză și identificare a nevoilor și așteptărilor unei comunități, până la prezentarea unor modalități de acțiune determinate în timp, integrate cu strategiile și politicile sectoriale existente, relevante (la nivel local, județean, regional și național), modalități de acțiune ale căror rezultate sunt previzionate, având permanent în vedere un set bine stabilit de obiective și principii.

Această structură pune în legătură directă și condiționează măsurile concrete - care pot fi programe, proiecte, hotărâri - cu un obiectiv strategic, în scopul creării unor mecanisme generatoare de progres sau capabile să asigure suport și să accelereze dinamica dezvoltării așa cum a fost ea stabilită. Totuși, dezvoltarea trebuie văzută coerent, omogen și fără să producă dezechilibre între diferitele domenii, categorii de locuitori sau între diferitele zone teritoriale. Pentru aceasta sunt urmărite principiile unei dezvoltări integrate, convergente, al intercorelării și al dezvoltării durabile:

Integrarea va implica asigurarea unor legături efective și eficiente între proiecte, printr-un cadru care să susțină și să contribuie la dezvoltarea economică a județului. Pe de altă parte, deoarece implementarea Strategiei este realizată în mare parte prin finanțarea din fonduri europene, este necesară corelarea Strategiei cu Planul de Dezvoltare Regională 2021 – 2027 și cu politica de coeziune a Uniunii Europene. Astfel, în vederea identificării obiectivelor de dezvoltare ale județului Călărași, s-a ținut cont obiectivele strategice ale regiunii Sud Muntenia și ale Uniunii Europene.

Dezvoltarea convergentă are în vedere stimularea performanțelor fără a crea decalaje de dezvoltare la nivelul județului. În plus, se vizează reducerea diferențelor deja existente între comunități pe plan social, economic, cultural și al accesului la servicii și infrastructură publică, caracteristice diferitelor zone și localități.

Intercorelarea presupune ca obiectivele strategiei să ia în calcul obiectivele planurilor și strategiilor regionale, naționale și europene dar și adaptarea măsurilor de acțiune în funcție de recomandările politicilor de guvernare ale diferitelor instituții ce acționează la nivel județean.

Dezvoltarea durabilă înseamnă propunerea unui tip de dezvoltare care să asigure un echilibru între aspectele sociale, economice și ecologice și care să ia în calcul aspectele ce țin de restricționarea accesului la resurse al generațiilor viitoare.

Egalitatea de șanse se aplică și ține cont, în mod particular, de diversitatea etnică și religioasă a populației, promovarea capitalului uman făcându-se în mod nediscriminatoriu în orice domeniu economico-social. Valorificarea diversității culturale, etnice și a diferențelor de gen sau de vârstă constituie premise pentru dezvoltarea comunităților și, totodată, asigură un cadru în care relațiile sociale au la bază valori precum toleranța și egalitatea.

10. Viziunea strategică de dezvoltare

Viziunea strategică sintetizează sensul evoluției de dezvoltare a județului și precizează direcția și transformările necesare pentru ca așteptările să devină realitate, **pe termen lung (10 - 15 ani)**. Viziunea privind dezvoltarea județului reprezintă o stare dorită, proiectată în viitor și care configurează o posibilă și așteptată dezvoltare, raportându-se la resursele necesare pentru a ajunge acolo. Ea presupune o gândire dinamică și capabilă să evalueze pe termen lung șansele de dezvoltare pentru atingerea scopului dorit. Mai mult, aceasta este premisa "planului de acțiune" a pașilor concreți prin care, de la starea de *acum* se ajunge la cea proiectată.

Deși, de multe ori, între viziune și evoluția ulterioară a acesteia există numeroase abateri, definirea viziunii reprezintă o condiție pentru dezvoltarea oricărei comunități. Construcția viziunii de dezvoltare trebuie să ia în considerare faptul că cetățenii, instituțiile, organizațiile, mediul de afaceri chiar, trebuie să își găsească interesul și așteptările în propunerea de dezvoltare strategică.

Astfel, viziunea de dezvoltare durabilă a județului este concentrată pe dezvoltarea economică, ca rezultat al susținerii mediului de afaceri existent din agricultură și industrie și dezvoltarea unui sector al IMM-urilor locale puternic și dinamic, dar și pe folosirea oportunităților pe care județul le are, dezvoltând sectorul serviciilor și valorificând potențialul cultural și turistic, devenind o destinație atractivă în peisajul național și european.

Dezvoltarea economică este văzută ca fiind strâns legată de calitatea capitalului uman, ca principală condiție a performanței economice. Educația, calitatea învățământului, legătura cu piața locurilor de muncă, sunt de asemenea văzuți ca factori care influențează direct capitalul uman.

Un alt aspect important avut în vedere îl reprezintă calitatea locuirii. Asigurarea unor condiții decente de locuit și a unui mediu de viață ofertant, care să răspundă pretențiilor ridicate ale cetățeanului modern, trebuie să reprezinte o prioritate a viziunii de dezvoltare. Atingerea acestor obiective strategice asociază în mod obligatoriu interesul pentru dezvoltarea unei administrații publice prompte și eficiente.

Viziunea de dezvoltare strategică poate fi sintetizată astfel:

Această viziune îmbină într-o abordare conceptuală, interesul pentru bunăstarea locuitorilor realizată prin dezvoltarea economică susținută de capitalul uman și de creșterea calității locuirii în toate comunitățile județului, cu sprijinul unei administrații publice responsabile pentru dezvoltarea durabilă și sustenabilă a teritoriului.



11. Direcțiile și obiectivele de dezvoltare strategică

11.1 Direcțiile de dezvoltare strategică

Pentru atingerea acestei viziuni este propusă o strategie de dezvoltare centrată pe două **"direcții strategice de dezvoltare"** de îndeplinit până în 2030, cărora le sunt asociate două **"obiective de dezvoltare comune"**. Pentru implementarea acestora au fost identificate o serie de obiective strategice, fiecare grupând axe prioritare, transpuse în măsuri concrete de acțiune care vor contribui în mod direct la atingerea viziunii de dezvoltare a județului.

Astfel, dezvoltarea Județului Călărași are în vedere două direcții strategice de dezvoltare, prima: **"Dezvoltarea mediului de afaceri local"** și a doua: **"Creșterea calității locuirii și reducerea decalajelor dintre comunități"**, acestora fiindu-le asociate două obiective de dezvoltare comun: **"Dezvoltarea administrației publice"** și **"Dezvoltarea durabilă și sustenabilă a teritoriului"**

Considerentele pentru care celor două direcții strategice de dezvoltare care subsumează majoritatea domeniilor economico-sociale și culturale ale județului le sunt asociate două teme distincte – *dezvoltarea administrației publice și dezvoltarea durabilă și sustenabilă a teritoriului* - sunt date de importanța celor două demersuri și necesitatea ca efectele determinate de progresul în cadrul acestora să asocieze complementar stimularea și dezvoltarea celorlalte obiective ale strategiei de dezvoltare.

Pentru a sublinia importanța acestor domenii, dar și pentru a păstra imaginea caracterului mai restrâns în raport cu direcțiile strategice de dezvoltare stabilite, acestea au fost definite sub forma a două "obiective de dezvoltare comune", concept care exprimă un grad de generalitate inferior unei "direcții strategice" care subsumează în mod similar "obiective strategice de dezvoltare" specifice.

Principala caracteristică a "obiectivelor de dezvoltare comune" este aceea că acestea condiționează abordările în cadrul celorlalte obiective. Caracterul durabil și sustenabil al dezvoltării județului este imprimat de promovarea unui set de principii care vor influența și măsurile din alte domenii. În același mod, măsurile de creștere a capacității administrative și cele subsumate dezvoltării durabile reprezintă îmbunătățirea și adaptarea actului public la nevoile actorilor economici și la solicitările și așteptările locuitorilor și are efecte directe asupra dezvoltării direcțiilor strategice.

Obiectivele strategice sunt *intercorelate*, ceea ce înseamnă de exemplu că măsurile referitoare la îmbunătățirea educației vor avea condiționări asupra creșterii competitivității economice și vor contribui și la valorificarea potențialului turistic.

DDs1. Prima direcție de dezvoltare strategică, "Dezvoltarea mediului de afaceri local", are o construcție specială, asociind, pe lângă principalele domenii de dezvoltare economică, pe cel al dezvoltării resurselor umane. Competențele profesionale și măsurile de încurajarea ocupării, sunt factori care influențează categoric modul de evoluție al sectorului, alegerea asocierii acestor condiții cu dezvoltarea economică fiind justificată de considerarea acestora între principalele cauze ale performanței economice a județului.

Aceste condiții, principale cauze ale creșterii competitivității economice grupează obiectivele strategice ale acestei direcții de dezvoltare strategică în două priorități de dezvoltare: "**Dezvoltare economică și inovare**" și "**Dezvoltarea capitalului uman**".

Această grupare a obiectivelor strategice ale aceleiași direcții este făcută pentru a demarca două domenii ale căror evoluție creează efecte diferite asupra celorlalte domenii strategice de dezvoltare și sunt la rândul lor afectate în mod diferit. Acest lucru permite prioritizarea măsurilor în *Planul de acțiune și lista de intervenții* în raport și cu efectele pe care o măsură sau alta le are asupra altor domenii, efectele multiplicatoare și dinamica pe care unele măsuri le imprimă ritmului de dezvoltare.

DDs2. A doua direcție de dezvoltare strategică "Creșterea calității locuirii și reducerea decalajelor dintre comunități" presupune planificarea unui set de demersuri de modernizare și dezvoltare prin proiecte noi, lucrări, intervenții, decizii, hotărâri a căror finalitate trebuie să fie restructurarea, înnoirea și modernizarea localităților și rețelelor tehnico-edilitare.

De asemenea, accesul populației la serviciile publice și calitatea acestora au o influență majoră în asigurarea calității locuirii. Creșterea gradului de satisfacție a locuitorilor în privința condițiilor de locuire, pe lângă interesul pentru creșterea calității vieții în județ, este legat și de interesul pe care efectele unui mediu de viață civilizat, modern, accesul facil la serviciile publice, cele de îngrijire, sănătate, educație, petrecerea timpului liber, contribuie la retenția forței de muncă în județ și se constituie într-un argument important în alegerea locului în care călărășenii aleg să trăiască și să muncească.

În acest fel, obiectivele strategice de dezvoltare subsumate celor două direcții au, prin punerea în practică, rezultate complementare, fiind în același timp premise pentru realizarea și a celorlalte măsuri și atingerea scopului strategiei de bunăstare a comunităților și locuitorilor județului.

ODC1. Obiectivul de dezvoltare comun "Dezvoltarea administrației publice", fără să fie la nivelul unei direcții de dezvoltare, a fost asociat în egală măsură celor două direcții de dezvoltare, având în vedere faptul că de intervenția și de suportul instituțiilor publice județene și al autorităților publice

locale depinde evoluția progresivă și sustenabilă a direcțiilor de dezvoltare. Acest obiectiv de dezvoltare în comun vizează și creșterea capacității instituționale a județului, prin dezvoltarea aparatului propriu și prin sprijinul pentru creșterea competențelor administrațiilor publice locale.

ODC2. Obiectivul de dezvoltare comun "Dezvoltarea durabilă și sustenabilă a teritoriului", își propune, prin așezarea în acest fel în cadrul strategiei, să influențeze permanent toate măsurile din întregul cadru de dezvoltare strategic. Începând cu măsuri privind infrastructura, construcțiile, organizarea unor servicii și dezvoltarea unor programe și până la decizii sau hotărâri administrative, principiile privind protejarea mediului, asigurarea eficienței energetice și asigurarea premiselor dezvoltării sustenabile trebuie să facă parte și argumentele deciziilor și alegerea modului de acțiune.

Figură nr. 67 – Structura conceptului de dezvoltare



Sursa: prelucrarea consultantului

11.2 Obiectivele strategice de dezvoltare și axele prioritare

Dezvoltarea domeniilor vizate de cele două direcții de dezvoltare strategică și de obiectivele de dezvoltare comune, presupune realizarea unor obiective strategice care sunt asociate fiecăreia dintre aceste dimensiuni.

Obiectivele strategice vor subsuma "**Axe prioritare**" specifice fiecăreia, care la rândul lor vor include tipuri concrete de măsuri într-un anumit domeniu. Aceste măsuri pot fi: **programe, proiecte, planuri**, a căror realizare, punere în practică, vor conduce la atingerea obiectivului vizat și la dezvoltarea domeniului strategic.

DDs1 Dezvoltarea mediului de afaceri local, asociază un set de cinci obiective care sunt grupate după specificitatea domeniului vizat, în două priorități de dezvoltare: **P1 "Dezvoltare economică și inovare"** și **P2 "Dezvoltarea capitalului uman"**.

Prioritatea 1 Dezvoltare economică și inovare, include obiectivele care presupun: dezvoltarea mediului de afaceri din industrie, servicii și din agricultură silvicultură și pescuit, având în vedere

specificitatea stării actuale de dezvoltare, a oportunităților de dezvoltare, date de spațiul economic disponibil în cazul unor domenii încă neexploatate, dar și de performanțele pe care le permite specializarea, cuplarea dezvoltării economice la cercetare, abordarea domeniilor hi-tech, integrarea unor proiecte comune, dezvoltarea unor capacități auxiliare domeniilor principale de producție și servicii, dezvoltarea unor lanțuri integrate de producție depozitare și vânzare și, separat, dezvoltarea turismului.

În acest context, **P1. Dezvoltarea economică și inovarea**, grupează trei obiective strategice: dezvoltarea industriei; modernizarea și dezvoltarea agriculturii silviculturii și pescuitului și, distinct, dezvoltarea turismului văzut ca un domeniu important, potențial aducător de venituri la bugetul județean și generator de noi activități antreprenoriale. Astfel, obiectivele strategice sunt:

ObS1. Dezvoltarea mediului de afaceri din industrie și servicii

Acest obiectiv presupune sprijinirea mediului de afaceri existent, pentru dezvoltarea sa, încurajarea proiectelor comune care presupun cercetarea și dezvoltarea cu aplicativitate în producție, încurajarea dezvoltării unor noi întreprinderi în domeniile cu impact semnificativ asupra situației economice sociale și culturale a comunității (cum sunt turismul, tehnologia informației, serviciile). Simultan cu dezvoltarea spiritului antreprenorial, cu sprijinirea accesului noilor întreprinderi la diverse surse de finanțare și a unor resurse de tip cluster, incubator de afaceri și acceleratoare de afaceri, pentru ajutarea noilor start-up-uri.

Măsurile de realizare a acestui obiectiv sunt grupate în următoarele Axe prioritare:

Axa1.1 Consolidarea și dezvoltarea mediului de afaceri existent

Grupează măsuri pentru dezvoltarea agenților economici existenți, măsuri care presupun dezvoltarea unei infrastructuri de transport mărfuri și acces mai facil al forței de muncă, stimularea mediului de afaceri în utilizarea și dezvoltarea resurselor locale (ex. porturile, gările pentru transport de materii prime, forță de muncă); sprijinirea dezvoltării cu prioritate a acelor domenii care utilizează resurse umane calificate, dezvoltarea clusterelor, a centrelor de afaceri, parcurilor industriale, parteneriatelor care implică cercetare și inovare și crearea de noi locuri de muncă, dezvoltarea unor structuri de consultare activă.

Axa1.2 Stimularea înființării de noi întreprinderi în domenii cu impact semnificativ socio-economic

Grupează măsuri de creștere a competențelor antreprenoriale și stimulare a înființării unor noi unități de producție în sectoarele productive cu potențial ridicat de creștere, care valorifică resursele locale, a celor care utilizează tehnologii cu potențial de dezvoltare inteligentă, dezvoltarea de infrastructuri noi pentru afaceri (programe tip startup, incubatoare de afaceri, zone de dezvoltare noi).

Axa1.3 Sprijinirea activităților de cercetare dezvoltare inovare care valorifică rezultatele în activitatea economică

Măsurile vizate de această axă prioritară implică sprijinirea cooperării între întreprinderi, centre de cercetare, mediu academic, administrație publică și diverși catalizatori (ex. firme de consultanță, furnizori de servicii de formare profesională continuă, bănci și instituții de creditare) și inițierea de proiecte comune; atragerea unor parteneri externi pentru proiectele de mediu și biosfera adiacentă Dunării și orice tip de activități și inițiative de cercetare – dezvoltare – inovare a căror rezultate au potențial de a fi valorificate în activitatea economică.

ObS2. Dezvoltarea și modernizarea agriculturii, silviculturii și pescuitului

Activitățile agricole și zootehnice mai ales, constituie un domeniu foarte important pentru economia județului și chiar a regiunii. Principalele obiective strategice avute în vedere sunt legate de modernizarea infrastructurii de suport pentru desfășurarea activităților, dezvoltarea fermelor și creșterea capacității acestora de eficientizare a activităților a marketingului produselor și procesărilor cu valoare adăugată, încurajarea orientării spre activități de cercetare dezvoltare și implementare a rezultatelor din domeniul eficienței energetice, dezvoltării durabile, bio și soluțiilor eficiente pentru micile ferme. Axele prioritare sunt:

Axa2.1 Modernizarea și extinderea rețelelor de suport

Grupează realizarea, modernizarea și extinderea rețelei pentru irigații, reabilitarea rețelei de drumuri de acces pentru aprovizionare și transport de mărfuri și produse, încurajarea realizării unor noi facilități, platforme de colectare, depozitare.

Măsurile de intervenție vor avea în vedere construirea unui depozit complex pentru produsele fabricate în zonă, inclusiv pentru cele agricole. Produsele vor fi transportate, când va fi nevoie, către portul Oltenița, pentru fluxul fluvial. Pentru fluxul rutier/ feroviar, este oportună amenajarea unui parc logistic la Dragalina, loc strategic, în proximitatea A2, DN3A și calea feroviară.

Având în vedere că în această zonă multe firme produc în prezent sticlă, hârtie, carton, trebuie încurajată colectarea selectivă a deșeurilor solide reciclabile din teritoriu și reutilizarea lor în producția locală, prin intermediul unei stații de sortare.

Axa2.2 Creșterea competitivității fermelor și agenților economici activi în domeniul agriculturii, silviculturii și pescuitului

Presupune acțiuni de sprijin pentru creșterea competențelor și asimilarea proceselor și tehnologiilor noi în vederea creșterii valorii produselor obținute, utilizării terenurilor, respectării condițiilor de mediu și ale dezvoltării durabile, informarea și sprijinul privind accesul la programele de dezvoltare, sprijin pentru dezvoltarea structurilor de cooperare pe lanțul alimentar.

Axa2.3 Sprijinul inițiativelor care implică cercetarea dezvoltarea și implementarea soluțiilor inovative

Măsuri care sprijină parteneriatul cu Institutul de Cercetare Dezvoltare de la Fundulea și alte unități similare, care conduc la creșterea valorii produselor obținute, la identificarea unor soluții pentru fermele mici, proiecte care propun noi produse derivate utilizând resursele locale (produse bio, compostarea deșeurilor organice, produse noi obținute din producția locală). O altă direcție de cercetare este dată de identificarea de noi metode de producție a unor produse realizate din deșeurile organice rezultate în sectorul agricol, ca de exemplu: produse textile, din piele ecologică provenită din coaja legumelor și fructelor. Produsele pot fi realizate în firme specializate, în care va lucra forța de muncă pregătită corespunzător în cadrul liceelor tehnologice (specializare: industrie textilă și pielărie).

ObS3. Dezvoltarea turismului și a serviciilor conexe

Dezvoltarea turismului are în vedere un potențial turistic divers, putând acoperi o mare diversitate de tipuri de turism cu multe obiective naturale și monumente istorice, cât și o agendă culturală locală variată, însă cu o slabă dezvoltare a infrastructurii de primire turistică cât și a serviciilor conexe industriei. Acest obiectiv nu urmărește exclusiv punerea în valoare a potențialului natural și / sau construit al județului, cât mai ales utilizarea oportunităților date de așezarea geografică a județului, vecinătatea granițelor și existența porturilor, oportunitățile de vânătoare și pescuit, delta, ostroavele, fauna și flora din zonă, în vederea dezvoltării unei activități economice integrate în economia județului și care poate deveni un important sector aducător de venit. Obiectivul strategic grupează măsuri în trei axe prioritare:

Axa3.1 Stimularea dezvoltării infrastructurii turistice și a serviciilor conexe industriei ospitalității

Sunt avute în vedere măsuri de stimulare a investițiilor în dezvoltarea infrastructurii turistice, în renovarea, modernizarea, construirea unor noi spații de cazare, stimularea dezvoltării, producerii de bunuri și servicii necesare funcționării activităților turistice, sprijinirea dobândirii competențelor necesare lucrătorilor și managerilor din domeniu.

Astfel, zona va caza turiștii sosiți în viitorul Port Turistic de Agreement din UAT Călărași și va asigura zone de activități eco-turistice, prietenoase cu mediul natural, dar și activități de promovare a tradițiilor locale.

Axa3.2 Măsuri de reabilitare, punere în valoare, accesibilizare a patrimoniului natural și cultural al județului în scopul creșterii atractivității turistice a acestuia

Măsuri de reabilitare și punere în valoare a patrimoniului, încurajarea parteneriatelor pentru accesul la finanțare al diverselor instituții și entități care gestionează obiective de patrimoniu.

Astfel, turiștii vor explora activități eco-turistice, în ambele insule formate de brațele Dunării, adică până la Insula Mică a Brăilei – Dunărea Veche – Brațul Măcin. Întreaga microregiune este alcătuită din numeroase arii naturale protejate importante la nivelul Europei, care vor fi explorate numai prin intermediul unor activități turistice care nu o afectează. Zona din Județul Călărași va deveni poartă de acces a microregiunii pentru turiștii pasionați de eco-turism.

Axa3.3 Realizarea unui program de promovare turistică

Grupează măsuri privind realizarea unui concept de promovare turistică, a unei strategii și a unui program de promovare la nivel național și chiar european.

Măsurile propuse trebuie să valorifice condițiile pieței turistice (consumul turistic), atât prezente cât și de perspectivă, urmărind să încurajeze crearea sau adaptarea ofertei întreprinderilor din turism la aceste condiții, în vederea satisfacerii optime a cerințelor turiștilor și realizării unei activități economice rentabile.

Prioritatea 2 Dezvoltarea capitalului uman presupune luarea în considerare a factorilor ai căror modernizare și dezvoltare conduc la formarea competențelor profesionale ale forței de muncă și care favorizează dobândirea calificărilor și abilităților cerute de angajatori. Totodată, sunt luate în considerare modalitățile de cuplare a pieței forței de muncă locală cu sistemul de educație și de formare cât și modalitățile de sprijinire a angajării în contextul mobilității forței de muncă.

Așezarea acestor factori în contextul interesului pentru creșterea competitivității economice a județului indică atenția acordată efectelor asupra performanțelor economice în egală măsură cu cea acordată calității vieții celor care locuiesc și muncesc în județul Călărași.

Obiectivele strategice asociate sunt:

ObS4. Formarea capitalului uman

Realizarea acestui obiectiv presupune creșterea calității în educație și cuplajul cu piața forței de muncă, susținerea unor programe de promovare a interesului pentru educație și dobândirea unor calificări necesare funcționării mediului economic local. Acest lucru presupune promovarea unui dialog cu mediul de afaceri care să permită anticiparea noilor posturi, calificări și competențe avute în vedere în economia locală și calibrarea programelor de formare profesională în acord cu acestea.

Măsurile necesare atingerii obiectivului sunt grupate în:

Axa4.1 Dezvoltarea programelor de educație și formare în acord cu nevoile angajatorilor

Programe și proiecte de formare, calificare și recalificare, atât în sistemul public cât și în cel al furnizorilor privați de formare profesională, care să includă specializări și mai ales calificări necesare angajatorilor locali. Dezvoltarea unui parteneriat constant cu mediul de afaceri pentru adaptarea curiculei profesiilor cerute pe piața muncii locale. Suport pentru dezvoltarea programelor de educație și formare privind calificările și abilitățile cerute de industriile și serviciile locale, pentru programele de pregătire a forței de muncă locale în domeniul serviciilor turistice, pentru programele de pregătire destinate producătorilor agricoli și lucrătorilor din domeniul agro-alimentar. Încurajarea unor acorduri pentru programele de practică educațională.

Este necesară pregătirea forței de muncă cu potențial de a lucra în sectoarele tehnologice care vor susține, spre exemplu, industria portuară. Forța de muncă cu potențial, în prezent, este cea care se pregătește deja în cadrul liceelor tehnologice din zonă (specializări de interes: electronică, electromecanică, automecanizare) însă măsurile de intervenție trebuie orientate spre reducerea abandonului școlar sau spre creșterea calității pregătii profesionale a tinerilor. Intervențiile vor avea în vedere inclusiv desfășurarea practicii profesionale în cadrul unor firme specializate.

Axa4.2 Măsuri de sprijinire a ocupării forței de muncă

Parteneriate prin care sunt promovate locurile de muncă locale, cu oferirea suportului pentru instruire, calificare și mediere pentru angajare. Stimularea administrațiilor locale pentru a participa la sprijinirea ofertelor de pe piața muncii prin evidențierea avantajelor locuirii, facilităților privind accesul la locul de muncă, infrastructura de timp liber, valorizarea celor care muncesc în comunitate, în vederea încurajării angajării.

ObS5. Mobilitatea forței de muncă

Acest obiectiv include direct măsuri care stimulează angajarea forței de muncă la distanță față de domiciliu. Acestea presupun sprijinirea întreprinderilor prin facilitarea accesului la locurile de muncă, accesul la locuințe, la beneficiile pentru stimularea mobilității forței de muncă. De asemenea, este avută în vedere atragerea calificărilor "cheie" pentru dezvoltarea economică locală. Acest lucru presupune identificarea periodică a domeniilor cu potențial mare de dezvoltare și al cărui progres atrage efecte multiplicative semnificative și construirea în parteneriat cu mediul de afaceri a unor oferte pentru absolvenții calificați și specialiștii înalt calificați.

DDs2. Creșterea calității locuirii și reducerea decalajelor dintre comunități

Această direcție de dezvoltare presupune modernizarea infrastructurii edilitare de bază, a infrastructurii de drumuri, a clădirilor, finalizarea modernizării infrastructurilor de utilități și a transportului public, dar și creșterea calității serviciilor publice oferite, a serviciilor protecție și îngrijire, sănătate, educație, buna gospodărire a teritoriului și dezvoltarea infrastructurii de petrecere a timpului liber.

Obiectivele strategice ale aceste direcții de dezvoltare sunt:

ObS6. Regenerarea localităților și a infrastructurii edilitare a județului

Prin acest obiectiv, se urmărește regenerarea localităților prin reabilitarea și modernizarea clădirilor, prin dezvoltarea rețelelor de infrastructură de bază (apă, canalizare, electricitate, distribuție de gaze, internet, piețe locale), inclusiv prin modernizarea infrastructurii de transport, cât și prin dezvoltarea serviciilor publice de gospodărire a teritoriului.

Axa6.1 Regenerarea clădirilor și a spațiilor publice

Măsuri pentru reabilitarea și construirea de locuințe sau clădiri publice și dezvoltarea proiectelor de regenerare a spațiilor publice, inclusiv de creare, extindere sau menținere a spațiilor verzi în mediul urban.

Axa6.2 Dezvoltarea rețelelor de infrastructură de bază (apă, canalizare, electricitate, distribuție de gaze, internet, piețe locale)

Extinderea și modernizarea rețelelor de utilități de bază și conectarea localităților încă nebransate sau parțial conectate.

Axa6.3 Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport

Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport urban și interurban pentru călători, de creștere a mobilității între localități, dezvoltarea infrastructurii de transport mărfuri prin creșterea gradului de utilizare a infrastructurii portuare disponibile, identificarea modalităților de facilitare a accesului la culoarele de transport feroviar, rutier și fluvial, înființare noduri intermodale de transport.

Axa6.4 Dezvoltarea serviciilor publice de gospodărire a teritoriului

Dezvoltarea serviciilor publice de colectare și reciclare a deșeurilor, modernizarea mașinilor și echipamentelor de colectare. Dezvoltarea serviciilor publice de asigurare a ordine și siguranței cetățenilor.

ObS7. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale

Realizarea acestui obiectiv presupune dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale, creșterea calității în educație concomitent cu măsuri pentru motivarea și creșterea interesului corpului didactic și cu susținerea unor programe de promovare a interesului pentru educație și de stimulare, recompensare a performanțelor elevilor.

Măsurile necesare atingerii obiectivului sunt grupate în:

Axa7.1 Modernizarea, reabilitarea infrastructurii de educație și dotarea cu echipamente

Proiectele de modernizare, reabilitare a clădirilor și corpurilor de clădiri ale unităților școlare, dotare cu materiale și echipamente, inclusiv pentru adaptarea la învățământul la distanță ca modalitate alternativă sau complementară de a face educație, microbuze școlare, reabilitarea bazelor sportive și a celor pentru practică în acord cu cerințele tehnice și așteptările privind pregătirea profesională formulate de angajatori.

Axa7.2 Măsuri de creștere a calității serviciilor educaționale

Programe de acordare a facilităților pentru personalul didactic care activează în zone îndepărtate, programe de burse pentru pregătirea profesională și pentru formarea continuă și perfecționarea educatorilor, învățătorilor, instructorilor și profesorilor din unitățile de învățământ.

Programe și campanii în școli pentru promovarea învățării și a programelor de stimulare a performanțelor (bursele de merit), programele de promovarea oportunităților de calificare și angajare la nivel local; dezvoltarea de programe de instruire și reconversie profesională; programele de instruire / specializare pentru integrarea persoanelor din categorii defavorizate pe piața forței de muncă; măsuri de stimulare a angajării în sistemul de învățământ.

ObS8. Dezvoltarea și modernizarea serviciilor de sănătate

Sănătatea locuitorilor are în vedere asistența medicală și serviciile medicale conexe de îngrijire și tratament, accesul la medicamente și la analize medicale, la cabinetele medicale de specialitate, de ale căror standard de echipare și calitate a infrastructurii, capacitate de intervenție în urgențe, existență și pregătire a personalului de specialitate depinde calitatea serviciilor oferite. Nivelul de sănătate al populației se datorează nu numai calității serviciilor medicale ci și educației pentru sănătate a populației. Axele prioritare sunt:

Axa8.1 Îmbunătățirea infrastructurii serviciilor medicale și de îngrijire

Sunt grupate intervențiile privind modernizarea, reabilitarea, extinderea, construcția spațiilor, dotarea și echiparea serviciilor de sănătate publică, înființarea unor noi tipuri de servicii și sprijinirea extinderii în toate zonele cu accent pe cele rurale a rețelei de unități de asistență medicală primară.

Axa8.2 Dezvoltarea unui corp profesional înalt calificat

Măsuri pentru ocuparea posturilor care trebuie completate, complementar cu programe de acordare a facilităților pentru medici/ personalul medical, programe de stimulare a cadrelor medicale care aleg să profeseze în județ (burse pentru specializare profesională).

Axa8.3 Educația pentru sănătate și promovarea unui stil de viață sănătos

Campanii de prevenție, campanii de promovare a mișcării fizice, campanii privind alimentația sănătoasă, campanii privind măsurile de igienă și vaccinare.

ObS9. Dezvoltarea și modernizarea serviciilor de îngrijire și protecție socială

Construirea unui sistem puternic de asistență socială trebuie pe de o parte să contribuie la confortul, securitatea și independența persoanelor dezavantajate, a celor care necesită supraveghere ori îngrijire, dar și să permită celorlalți membrii ai familiei să poată să aloce un timp pentru lucru.

Măsurile de realizare sunt grupate în următoarele axe prioritare:

Axa9.1 Creșterea calității serviciilor sociale furnizate

Grupează măsuri de reabilitare și modernizare a clădirilor și dotare cu mobilier și echipamente de recuperare, măsuri pentru identificarea noilor nevoi și stimulare a dezvoltării a unor noi servicii și furnizori publici sau privați în raport cu nevoile și solicitările beneficiarilor.

Măsuri pentru creșterea competențelor profesionale ale personalului de specialitate din cadrul serviciilor sociale și inițierea unor măsuri complementare de motivare a acestora. Sprijinirea elaborării unor noi planuri și strategii sectoriale în domeniu.

Axa9.2 Creșterea capacității de integrarea și inserție socială a beneficiarilor de servicii pentru dobândirea autonomiei sociale și economice

Măsuri pentru sprijinirea persoanelor cu dizabilități, pentru o cât mai bună integrare în comunitate. Sprijinirea programelor integrate pentru persoanele din categorii vulnerabile pentru depășirea situațiilor de dificultate și integrare socială și economică. Dezvoltarea unor programe pentru comunitățile marginalizate și reducere a riscurilor și vulnerabilităților locuitorilor acestor zone.

Promovarea unor programe de recuperare a decalajelor și de integrare a comunităților cu nivel scăzut de dezvoltare; campanii de promovare a avantajelor vieții autonome social și financiar ale persoanei și familiei și ale conceptelor de economie socială, antreprenariat social.

ObS10. Dezvoltarea infrastructurii culturale și de petrecere a timpului liber

Timpul liber este o componentă esențială a calității vieții locuitorilor unei comunități. Existența spațiilor de petrecere a timpului liber, indiferent de vârstă este o necesitate. Dezvoltarea acestei infrastructuri presupune îmbunătățirea clădirilor cu destinație echipamentelor colective, a infrastructurii culturale și de recreere, dezvoltarea unor programe culturale și promovarea unei agende publice de evenimente la nivel județean.

Măsurile de realizare sunt grupate în:

Axa10.1 Dezvoltarea infrastructurii de agrement și sport

Dezvoltarea spațiilor de expoziție și a muzeelor, amenajarea unor spații de recreere în zonele urbane și aglomerate, amenajarea locurilor de agrement, plajelor, locurilor de parcare în proximitatea zonelor turistice, amenajarea pistelor de biciclete, a bazelor sportive sau spațiilor destinate practicării activităților sportive în aer liber.

Axa10.2 Promovarea unei agende publice culturale și sportive

Finanțarea evenimentelor tradiționale, crearea unor mecanisme de finanțare și suport a organizațiilor care promovează evenimente reprezentative, valorificarea tradițiilor și a obiceiurilor culturale locale și sărbătorire a evenimentelor locale.

ODC1. Dezvoltarea administrației publice

Acest obiectiv de dezvoltare privește în egală măsură cele două direcții de dezvoltare enunțate, din perspectiva capacității de a influența direct procesul de dezvoltare, administrația publică putând să joace rolul unui catalizator între instituții, mediul privat, asociații și organizații, lideri și cetățeni, dinamizând sau echilibrând procese, inițiative sau demersuri ale acestor entități.

Din această perspectivă sunt avute în vedere creșterea capacității de planificare și implementare eficientă a proiectelor, creșterea competențelor resurselor umane, întărirea capacității locale de planificare, de facilitare și antrenare, dar și de punere în practică a planurilor, măsurilor, proiectelor de dezvoltare, parteneriatelor, inclusiv digitalizarea serviciilor și relaționarea cu diversele structuri locale.

Utilizarea instrumentelor de stimulare a participării și implicării cetățenilor folosind modalități de consultare publică, drept mijloace nu numai de dinamizare a societății ci și de responsabilizare și participare a locuitorilor județului la proiectele de dezvoltare inițiate.

Obiectivele strategice asociate sunt:

ObS11. Creșterea capacității administrative

Acest obiectiv strategic are în vedere dezvoltarea infrastructurii instituționale și dotarea cu echipamente a administrației publice județene și a instituțiilor subordonate, precum și creșterea competențelor angajaților.

Măsurile necesare sunt grupate în următoarele axe:

Axa11.1 Modernizarea instituțiilor administrației publice și dotarea cu tehnologie IT modernă și performantă care să permită implementarea unor soluții software integrate de gestionare ușoară, rapidă și modernă a activității curente a administrațiilor publice

Modernizarea instituțiilor și implementarea la nivelul județului, a unui număr cât mai mare de soluții de tip e-guvernare, în contextul creșterii constante a accesibilității populației la internet și a utilizării acestuia.

Elaborarea și sau actualizarea documentațiilor de urbanism și amenajarea teritoriului, la nivel județean, microregional și local (Planul de Amenajare a Teritoriului Județean, Planurile Urbanistice Generale ale municipiilor, orașelor și comunelor, Planuri de amenajare a teritoriului zonal periurban și interurban, Planuri de amenajare a teritoriului microregional).

Axa11.2 Dezvoltarea competențelor resurselor umane

Participarea funcționarilor angajați în administrația publică la cursuri/instruiri pentru îmbunătățirea continuă a performanțelor profesionale și competențelor digitale, implementarea standardelor de calitate.

Sprrijinirea administrațiilor publice locale pentru creșterea calității activității instituționale.

Axa11.3 Dezvoltarea parteneriatului, dialogului și consultării cu cetățenii și mediul de afaceri și a cooperării transfrontaliere

Dinamizarea vieții societății civile din comunitate, implicarea cetățenilor prin procese consultative în prioritizarea unor proiecte.

Încurajarea participării publice și sprijinirea formelor asociative intrajudețene la nivelul Județului Călărași (ex. ADI-uri, GAL-uri, FLAG-uri).

Scenarii de organizare și dezvoltare teritorială a județului Călărași

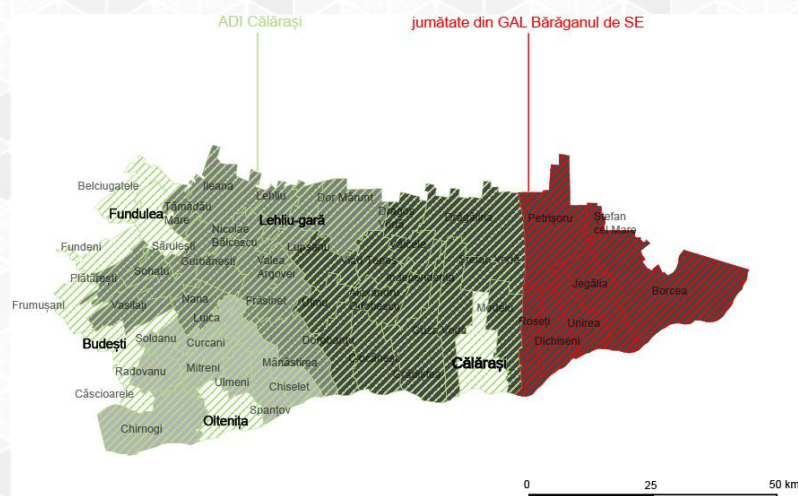
Pentru organizarea și dezvoltarea teritoriului acoperit de județul Călărași, sunt propuse două scenarii care iau în considerare organizarea unor asociații de dezvoltare intercomunitară sau valorificarea formelor asociative existente.

Astfel, în **scenariul 1**, Județul Călărași înființează o asociație de dezvoltare intercomunitară, **ADI Călărași**, care are ca scop atragerea resurselor financiare, implementarea și monitorizarea proiectelor mari menite să dezvolte economia județului și să creeze noi locuri de muncă, pentru a rezolva problema majoră: depopularea și îmbătrânirea populației județului Călărași.

ADI Călărași se concentrează pe o parte din teritoriul județului Călărași, respectiv zona identificată ca având foarte mult potențial de dezvoltare economică, de tip hard, care, valorificat, ar putea genera dezvoltare în zona rurală care beneficiază mai mult de elemente cu potențial de dezvoltare economică, de tip soft.

O parte din UAT-urile GAL-ului Bărăganului de SE au potențial de dezvoltare economică, de tip soft, în sensul că depinde de evoluția proiectelor ADI Călărași. De exemplu, zona ar putea caza turiștii sosiți în viitorul Port Turistic de Agreement din UAT Călărași și ar putea asigura zone de activități eco-turistice, prietenoase cu mediul natural, dar și activități de promovare a tradițiilor locale. La nivel de microregiune, turiștii pot explora astfel de activități eco-turistice, în ambele insule formate de brațele Dunării, până la Insula Mică a Brăilei – Dunărea Veche – Brațul Măcin. Întreaga microregiune este alcătuită din numeroase arii naturale protejate importante la nivelul Europei, care pot fi explorate numai prin intermediul unor activități turistice care nu o afectează. Astfel, Județul Călărași are potențialul de a deveni poartă de acces a microregiunii pentru turiștii pasionați de eco-turism.

Figură nr. 68 – Reprezentare grafică a scenariului de organizare și dezvoltare teritorială 1



Sursa: Prelucrarea consultantului

În **scenariul 2**, Județul Călărași înființează două ADI-uri, ADI Călărași și ADI Oltenița, care urmăresc atragerea resurselor financiare, implementarea și monitorizarea proiectelor mari, menite să crească economia județului și să creeze noi locuri de muncă, pentru a rezolva problema majoră: depopularea și îmbătrânirea populației județului Călărași.

ADI Oltenița cooperează cu GAL-urile deja existente în județ. Spre deosebire de ADI Călărași, ADI Oltenița se ocupă cu atragerea resurselor financiare, implementarea și monitorizarea proiectelor mari, importante și la nivelul Regiunii Sud-Muntenia. Municipiul Oltenița este localizat strategic și anume: amplasat pe malul fluviului Dunărea și al râului Argeș; străbătut de drumuri naționale care îl leagă de Capitala României, distanțe scurte, similare de la Oltenița până la Giurgiu/ București/ Călărași; acces feroviar dinspre Ciulnița și punct de trecere de frontieră spre Bulgaria.

În contextul așteptat al finalizării construcției canalului navigabil Argeș care va conecta București de Oltenița, ADI Oltenița are responsabilitatea de a pregăti resursele teritoriului pentru ca un astfel de proiect complex să genereze efecte pozitive pentru județul Călărași. Este necesar ca ADI Oltenița să pregătească forța de muncă cu potențial de a lucra în sectoarele tehnologice care vor susține industria portuară. Forța de muncă cu potențial, în prezent, este cea care se pregătește deja în cadrul liceelor tehnologice din zonă (specializări de interes: electronică, electromecanică, automecanizare). Problema este că mulți tineri abandonează astfel de licee sau nu se pregătesc serios, de aceea este nevoie de un proiect dedicat acestora. Proiectul ar putea să vizeze și practica profesională în cadrul unor firme specializate.

O altă industrie puternică, cu cifre de afaceri mari în mediul rural, este cea de agricultură, în fiecare UAT identificându-se diferite culturi plantate și ferme mixte. Un element cu potențial al acestei industrii este cantitatea mare de deșeuri organice care rămâne nefolosită în urma unor procese. ADI Oltenița poate demara proiecte care vizează compostarea deșeurilor organice (centre locale/ UAT, dar eventual și unul mare, zonal) și obținerea de fertilizatori naturali pentru agricultura locală. De asemenea și în cadrul Institutului Național de Cercetare în Agricultură de la Fundulea, ar putea fi cercetate noi metode de producție a unor produse realizate din deșeurile organice rezultate în sectorul agricol. De exemplu, astfel de produse pot fi cele textile, din piele ecologică provenită din coaja legumelor și fructelor. Produsele pot fi realizate în firme specializate, în care va lucra forța de muncă pregătită corespunzător în cadrul liceelor tehnologice (specializare: industrie textilă și pielărie).

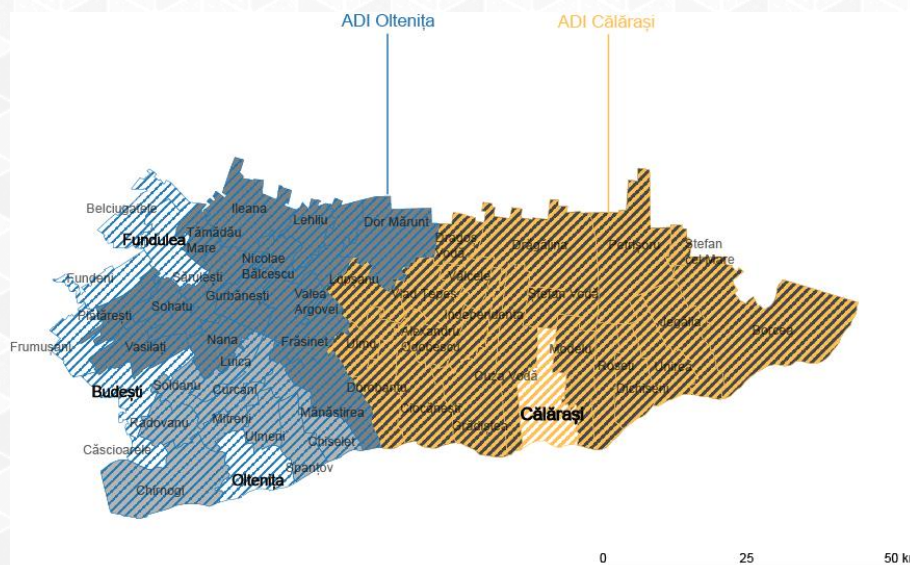
Spre deosebire de scenariul 1, în scenariul 2, întreaga zonă a ADI Călărași devine poartă de acces a microregiunii (cea care cuprinde insulele formate de brațele Dunării) pentru turiștii pasionați de eco-turism. Întreaga zonă va caza turiștii sosiți în viitorul Port Turistic de Agreement din UAT Călărași și va asigura zone de activități eco-turistice, prietenoase cu mediul natural, dar și activități de promovare a tradițiilor locale. De asemenea, turiștii vor explora și patrimoniul cultural al județului Călărași, conectat strategic prin diverse metode (de ex. circuitele velo).

ADI Călărași cooperează și cu ADI Oltenița. Având în vedere că portul de la Oltenița ar putea ajunge foarte important în urma finalizării canalului navigabil Argeș, București-Oltenița, ADI Călărași va construi un depozit complex pentru produsele fabricate în zonă, inclusiv pentru cele agricole. Produsele vor fi transportate, când va fi nevoie, către portul Oltenița, pentru fluxul fluvial. Pentru fluxul rutier/ feroviar, ADI Călărași va construi un parc logistic la Drăgălina, loc strategic, în proximitatea A2, DN3A și calea feroviară.

Deoarece în această zonă multe firme produc în prezent sticlă, hârtie, carton, ADI Călărași încurajează colectarea selectivă a deșeurilor solide reciclabile din teritoriu și reutilizarea lor în producția locală. Așadar, ADI Călărași va construi o stație de sortare.

La fel ca ADI Oltenița, ADI Călărași va pregăti forța de muncă, în special tinerii înscriși în liceele tehnologice din zonă, care pot fi implicați în producția locală și viitorul parc logistic. Zonele acoperite de ADI Călărași și ADI Oltenița pot fi vizualizate astfel:

Figură nr. 69 – Reprezentare grafică a scenariului de organizare și dezvoltare teritorială 2



Sursa: Prelucrarea consultantului

ODC2. Dezvoltarea durabilă și sustenabilă a teritoriului

Acest obiectiv de dezvoltare comun are în vedere două obiective strategice care presupun, unul măsuri specifice gestionării și protejării mediului iar celălalt măsuri active de promovare a principiilor dezvoltării durabile și sustenabile și de respectarea acestora.

Atingerea acestor obiective presupune atașarea la toate celorlalte modalități de implementare a strategiei a unor condiții de realizare direct legate de respectarea principiilor de protejare a mediului, dezvoltare durabilă, eficiență energetică și folosire sustenabilă a resurselor.

ObS12. Protecția mediului și gospodăria durabilă a teritoriului

Axa12.1 Îmbunătățirea eficienței energetice la nivelul județului

Măsuri pentru reabilitarea termică a clădirilor publice și dezvoltarea proiectelor de reducere a consumului de energie și a utilizării surselor de energie regenerabilă, inclusiv prin susținerea investițiilor realizarea de parcuri fotovoltaice, în ferme fotovoltaice sau ferme eoliene.

Axa12.2 Măsuri de protecție a mediului

Marea varietate de arii naturale, habitate pentru o floră și faună unice, ostoavele de-a lungul Dunării, presupun identificarea măsurilor necesare protejării acestor zone. Promovarea regulilor de practicare a unei agriculturi sustenabile, promovarea regulilor de protejare a vânatului reprezintă, de asemenea, măsuri pentru asigurarea unei gospodăriri durabile a teritoriului sau sisteme de alertă pentru poluarea atmosferei, apeii și solului.

De asemenea, axa prioritară grupează măsuri de identificare a spațiilor, terenurilor, suprafețelor degradate și reutilizarea lor prin redarea pentru dezvoltarea unor activități sau prin amenajarea unor spații verzi.

Axa 12.3 Creșterea capacității de prevenire a dezastrelor și de reacție la apariția acestora

Axa grupează măsuri de asigurare a managementului riscurilor naturale (intervenții care vizează înființare sau reabilitare de diguri de protecție împotriva inundațiilor, înființarea de perdele forestiere pentru protejarea culturilor agricole) și de creștere a capacității de intervenție în cazul dezastrelor (creșterea capacității de intervenție pentru situații de urgență).

ObS13. Promovarea măsurilor de dezvoltare durabilă și sustenabilă

Axa 13.1 Conștientizarea populației privind importanța protejării mediului

Programe și campanii pentru populație despre importanța măsurilor de protejare a mediului și a economisirii resurselor de mediu. Sprijinirea programelor de evaluare a calității mediului și a celor de stimulare a unui comportament prietenos cu mediul la nivelul fiecărei gospodării.

Axa 13.2 Încurajarea utilizării soluțiilor durabile

Sprijinirea soluțiilor administrative și economice, care țin cont de protejarea mediului, dezvoltarea durabilă și sustenabilă și încurajarea punerii în practică a acestora.

Implicarea instituțiilor, a mediului de afaceri, asociațiilor, organizațiilor, mass-media, în găsirea și promovarea soluțiilor de diminuarea poluării, eficiență energetică, exploatare rațională a resurselor.

Abordarea integrată a conceptului strategic de dezvoltare

Strategia își propune să susțină transformarea județului Călărași într-un județ care oferă bunăstare locuitorilor săi realizată prin dezvoltarea economică susținută de capitalul uman și de creșterea calității locuirii în toate comunitățile județului, cu sprijinul unei administrații publice responsabile pentru dezvoltarea durabilă și sustenabilă a teritoriului.

Astfel, viziunea de dezvoltare durabilă a județului este concentrată pe de o parte pe dezvoltarea economică, ca rezultat al susținerii mediului de afaceri existent din agricultură și industrie și dezvoltarea unui sector al IMM-urilor locale puternic și dinamic, iar, pe de altă parte, pe folosirea oportunităților pe care județul le are, dezvoltând sectorul serviciilor și valorificând potențialul cultural și turistic, devenind o destinație atractivă în peisajul național și european.

Dezvoltarea economică este văzută ca fiind strâns legată de calitatea capitalului uman, ca principală condiție a performanței economice, capital uman care este influențat direct de o serie de factori care sunt activați prin intermediul obiectivelor strategice formulate. Acești factori sunt educația, calitatea învățământului, legătura cu piața locurilor de muncă.

Un alt aspect important avut în vedere îl reprezintă calitatea locuirii. Asigurarea unor condiții decente de locuit și a unui mediu de viață ofertant, care să răspundă pretențiilor ridicate ale cetățeanului modern, trebuie să reprezinte o prioritate a viziunii de dezvoltare. Atingerea acestor obiective strategice asociază în mod obligatoriu interesul pentru dezvoltarea unei administrații publice prompte și eficiente.

Pentru implementarea acestora au fost identificate o serie de obiective strategice, fiecare grupând axe prioritare, transpuse în măsuri concrete de acțiune care vor contribui în mod direct la atingerea viziunii de dezvoltare a județului.

Dezvoltarea integrată a Județului Călărași are în vedere două direcții strategice de dezvoltare, prima: *"Dezvoltarea mediului de afaceri local"* și a doua: *"Creșterea calității locuirii și reducerea decalajelor dintre comunități"*, acestora fiindu-le asociate două obiective de dezvoltare comune: *"Dezvoltarea administrației publice"* și *"Dezvoltarea durabilă și sustenabilă a teritoriului"*

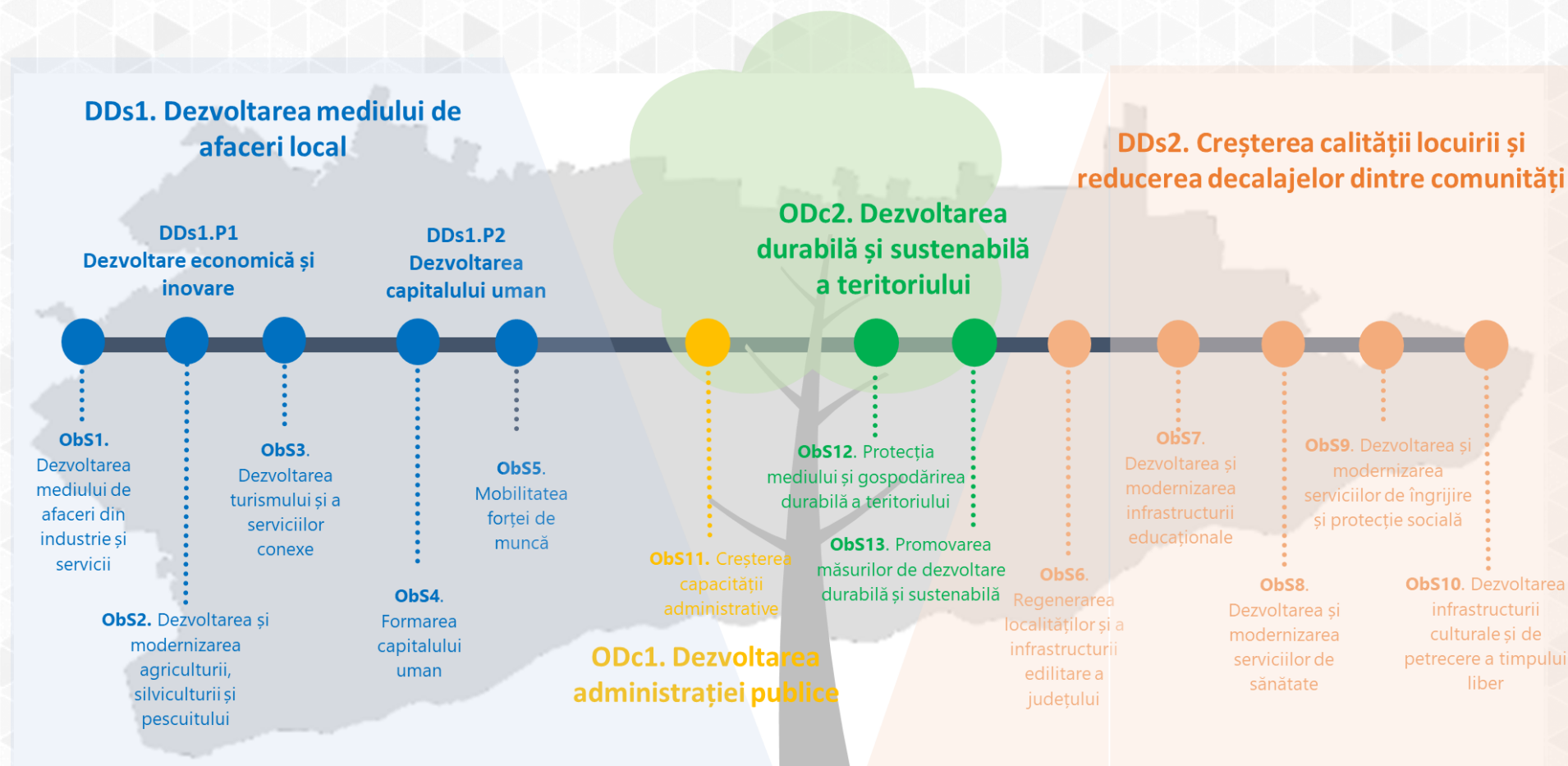
Dezvoltarea domeniilor vizate de cele două direcții de dezvoltare strategică și de obiectivele de dezvoltare comune, presupune realizarea unor obiective strategice care au fost asociate fiecăreia dintre aceste dimensiuni.

Obiectivele strategice subsumează "Axe prioritare" specifice fiecăruia, care la rândul lor includ tipuri concrete de măsuri într-un anumit domeniu. Aceste măsuri pot fi: programe, proiecte, planuri, a căror realizare, punere în practică, vor conduce la atingerea obiectivului vizat și la dezvoltarea domeniului strategic.

Tabel nr. 47 – Corelarea obiectivelor de politică europeană (OP) cu obiectivele specifice (OS) la nivelul SIDT Muntenia și Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Județului Călărași 2021 – 2027

Obiectiv de politică europeană	Obiectiv Specific SIDT SM 2021-2027	Obiectiv Specific SDDJC 2021 -2027
OP 2 – O Europă mai verde	RSO2.7 - Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare;	ObS12. Protecția mediului și gospodărirea durabilă a teritoriului
	RSO2.8 - Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon	ObS6. Regenerarea localităților și a infrastructurii edilitare a județului ObS12. Protecția mediului și gospodărirea durabilă a teritoriului
OP 5 - O Europă mai aproape de cetățeni	RSO5.2 Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, în domeniul culturii, al patrimoniului natural, al turismului durabil, precum și a securității în alte zone decât cele urbane.	ObS3. Dezvoltarea turismului și a serviciilor conexe
		ObS6. Regenerarea localităților și a infrastructurii edilitare a județului Axa6.1 Regenerarea clădirilor și a spațiilor publice ObS7. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale Axa7.1 Modernizarea, reabilitarea infrastructurii de educație și dotarea cu echipamente ObS10. Dezvoltarea infrastructurii culturale și de petrecere a timpului liber Axa10.1 Dezvoltarea infrastructurii de agrement și sport

11.3 Structura grafică conceptuală a strategiei de dezvoltare



12. Plan de acțiune și listă de intervenții

12.1 Lista intervențiilor propuse

Fixarea priorităților în planificarea alocării resurselor și a organizării măsurilor va ține cont de direcțiile de dezvoltare strategică și obiectivele strategice stabilite în această strategie. Pentru prioritizarea proiectelor și integrarea în tabloul general al planului de acțiuni, obiectivele strategice vor fi operaționalizate în liste de proiecte specifice, grupate pe axe prioritare.

Lista de intervenții este prezentată detaliat în următoarele anexe ale documentului strategic:

- Anexa 1 - Lista intervențiilor propuse de către Consiliul Județean Călărași
- Anexa 2 - Lista intervențiilor propuse la nivelul UAT-urilor din județul Călărași

12.2 Cadrul de implementare a strategiei

Implementarea cu succes a Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Județului Călărași presupune implicarea activă a tuturor factorilor interesați de progresul economic și social al Județului Călărași: administrații publice locale, instituții publice, organizații, asociații, investitori, întreprinzători și cetățeni ai județului.

Adoptarea strategiei reprezintă un prim pas în demersul de continuare a dezvoltării durabile a județului, implementarea acestora fiind condiționată de existența unor *mecanisme de implementare, monitorizare și evaluare definite clar și transparent*.

Planul de acțiuni în vederea implementării strategiei, incluzând pașii care trebuie parcurși, termenele, instrumentele manageriale necesare implementării strategiei, este detaliat în continuare:

Acțiune 1: Stabilirea structurii de implementare a strategiei

1.1 Responsabilul pentru implementarea strategiei, care va coordona procesul de implementare, va fi **Direcția de Dezvoltare Regională și Relații Externe**.

1.2 Se vor nominaliza direcțiile din cadrul Consiliului Județean, responsabile de implementarea proiectelor aferente obiectivelor strategice sau axelor prioritare corelate cu activitatea desfășurată. Chiar dacă implementarea unor proiecte presupune o colaborare tip circuit între direcții, nominalizarea unui singur responsabil pentru urmărirea implementării proiectului și monitorizarea indicatorilor atinși este abordarea cea mai eficientă.

1.3 Se vor agreea procedurile de lucru pentru monitorizarea și evaluarea progresului intervențiilor propuse reprezintă un proces care contribuie în mod direct la succesul implementării strategiei de dezvoltare durabilă a județului. Procedura de lucru va prezenta concis următoarele aspecte:

- **CINE** (desemnare persoană și direcția/compartiment aferentă) elaborează periodic stadiul implementării strategiei și centralizează informațiile primite din partea celorlate direcții implicate; cine monitorizează stadiul indicatorilor (ex. *Compartiment Dezvoltare Regională, Relații Externe și Promovarea Turismului*), problemele apărute / lecțiile învățate și transmite informațiile către responsabilul cu implementarea strategiei;

- **CE** se monitorizează – stabilirea indicatorilor de realizare și de rezultat, a ținutelor dorite în acord cu obiectivele propuse;
- **CUM** se monitorizează – stabilirea surselor din care se preiau datele pentru indicatorii de realizare și de rezultat urmăriți; formatul în care se raportează și în care se centralizează aceste date;
- **CÂND** – stabilirea momentelor în care se face raportarea și centralizarea informațiilor; stabilirea termenelor pentru realizarea analizelor intermediare care pot conduce la necesitatea de actualizare a strategiei.

Acțiune 2: Vor fi alocate anual resursele necesare implementării strategiei

2.1 Vor fi alocate resursele umane implicate în acest proces, cu trasarea clară a responsabilităților pentru implementarea fiecărui proiect / măsură din lista celor propuse.

2.2 Vor fi alocate resursele financiare, esențiale pentru succesul implementării unei strategii. Astfel, pentru proiectele propuse vor fi identificate periodic surse de finanțare interne sau externe.

Acțiune 3: Monitorizare și raportare

Monitorizarea reprezintă colectarea sistematică de date privind indicatori specificați, pentru a le oferi actorilor implicați în implementarea strategiei precum și responsabililor pentru implementarea strategiei o indicație despre progresele înregistrate și gradul de atingere a obiectivelor cuprinse în strategia de dezvoltare durabilă.

Pentru monitorizarea strategiei este necesară identificarea clară a surselor de culegere a datelor cu privire la progresul indicatorilor de realizare și de rezultat propuși.

3.1 Vor fi raportate informațiile aferente etapei de monitorizare – această activitate presupune colectarea și transmiterea acestor date pe fluxul procedural stabilit pentru implementarea strategiei.

3.2 Vor fi analizate informațiile centralizate - Datele astfel colectate trebuie analizate și evaluate pentru a estima dacă intervențiile propuse conduc către obiectivele propuse sau dacă necesită modificări.

Vor fi realizate *analize semestriale* cu privire la progresul înregistrat în implementarea proiectelor și în atingerea indicatorilor de realizare și de rezultat, eventual în ajustarea acestora în funcție de schimbările contextului socio-economic.

Rapoarte cu privire la stadiul implementării strategiei pot fi făcute publice, pentru o mai bună informare a cetățenilor.

Acțiune 4: Analiza intermediară a implementării strategiei

4.1 Strategia va fi revizuită anual sau ori de câte ori este cazul. În lipsa resurselor pentru realizarea acestor analize, analiza intermediară documentată la jumătatea perioadei de implementare a strategiei poate fi un moment de reflecție și revizuire a strategiei.

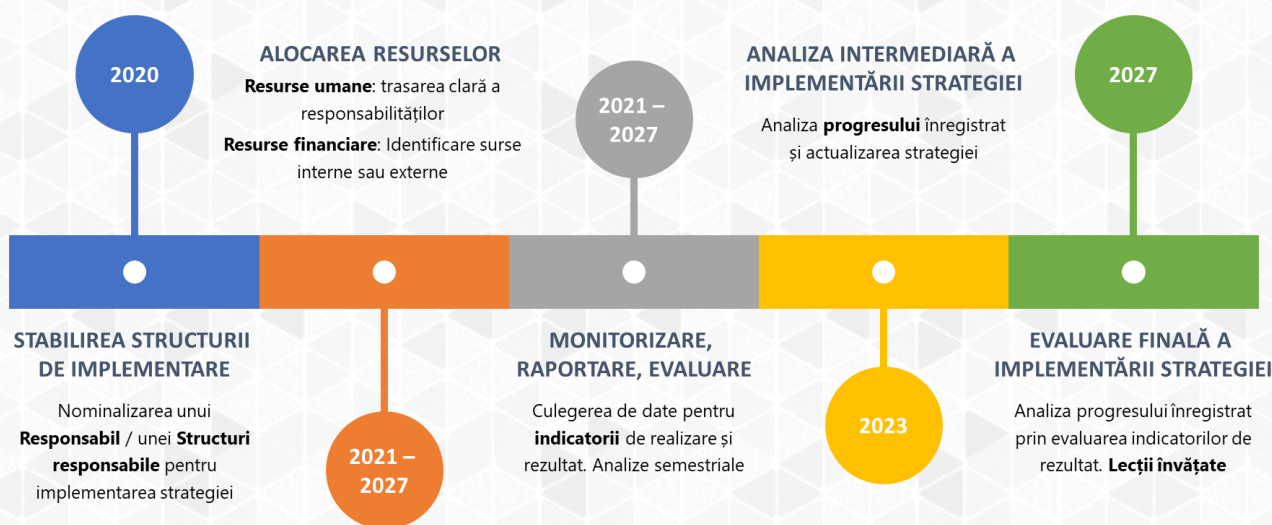
Situații care pot impune revizuirea strategiei sunt cele legate de actualizarea surselor de finanțare ale proiectelor propuse odată cu aprobarea programelor de finanțare aferente perioadei 2021 – 2027 sau după aprobarea Planului de Dezvoltare Regională 2021 – 2027 sau a unor strategii sectoriale sau naționale, în urma cărora ar putea fi necesară o actualizare a proiectelor / măsurilor propuse în strategia județului.

Acțiune 5: Evaluarea finală a implementării strategiei

5.1 Evaluarea se desfășoară la sfârșitul perioadei de planificare și în momente de decizie esențiale ale acesteia, pentru a estima performanțele planului de acțiuni în raport cu obiectivele propuse sau pentru a identifica necesitatea modificării proceselor de planificare.

Rezultatele sunt utilizate în următoarea perioadă de planificare și pot ajuta la găsirea unor soluții la întrebări cheie privind dezvoltarea durabilă.

Figură nr. 70 – Planul de acțiuni în vederea implementării strategiei



Sursa: prelucrarea consultantului

Pentru a asigura o monitorizare coerentă a strategiei, este obligatoriu ca obiectivele strategice ale acesteia să aibă asociați **indicatori de rezultat** cu ținte aferente. Intervențiile propuse pentru implementarea strategiei vor avea definiți **indicatori de realizare**.

Pentru a putea aprecia în ce măsură obiectivele strategice sunt atinse și strategia este eficientă, este definit un *sistem integrat de indicatori de realizare și rezultat*, prin intermediul căruia structura responsabilă de implementarea strategiei să poată evalua permanent progresul înregistrat în implementarea strategiei, să își dimensioneze constant resursele necesare și să acționeze în direcția creșterii eficienței utilizării acestora.

De asemenea, implementarea strategiei de dezvoltare durabilă se bazează, în principal, pe responsabilizarea direcțiilor de specialitate cu privire la implementarea proiectelor și măsurilor de acțiune propuse, respectiv:

Tabel nr. 48 – Structuri responsabile de implementarea obiectivelor strategice în perioada 2021 – 2027

Structura responsabilă de implementarea strategiei:	Direcția de Dezvoltare Regională și Relații Externe
Obiective strategice	Direcție / serviciu responsabil(ă)
DDs1 Creșterea competitivității economice bazată pe dezvoltarea capitalului uman	
DDs1.P1 Dezvoltare economică și inovare	

Structura responsabilă de implementarea strategiei:	Direcția de Dezvoltare Regională și Relații Externe
Obiective strategice	Direcție / serviciu responsabil(ă)
ObS1. Dezvoltarea mediului de afaceri din industrie și servicii	Direcția de Dezvoltare Regională și Relații Externe. Compartimentul Dezvoltare Regională, Relații Externe și Promovarea Turismului
ObS2. Dezvoltarea și modernizarea agriculturii, silviculturii și pescuitului	Direcția de Dezvoltare Regională și Relații Externe. Compartimentul Dezvoltare Regională, Relații Externe și Promovarea Turismului
ObS3. Dezvoltarea turismului și a serviciilor conexe	Direcția de Dezvoltare Regională și Relații Externe. Compartimentul Dezvoltare Regională, Relații Externe și Promovarea Turismului
	DDs1 Creșterea competitivității economice bazată pe dezvoltarea capitalului uman
	DDs1. P2 Dezvoltarea capitalului uman
ObS4. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale	Direcția de Dezvoltare Regională și Relații Externe. Compartimentul Strategii, Programe
ObS5. Dezvoltarea și modernizarea serviciilor de sănătate	Direcția de Dezvoltare Regională și Relații Externe. Compartimentul Strategii, Programe Direcția Management și Resurse Umane. Compartimentul Sănătate
ObS6. Dezvoltarea și modernizarea serviciilor de îngrijire și protecție socială	Direcția de Dezvoltare Regională și Relații Externe. Compartimentul Strategii, Programe Direcția Management și Resurse Umane. Compartimentul de Guvernare Corporativă și Instituții Publice Subordonate
	DDs2. Creșterea calității locuirii și reducerea decalajelor dintre comunități
ObS7. Regenerarea localităților și a infrastructurii edilitare a județului	Direcția Tehnică
ObS8. Protecția mediului și gospodărirea durabilă a teritoriului	Direcția Tehnică
ObS9. Dezvoltarea infrastructurii culturale și de petrecere a timpului liber	Direcția Tehnică
	ODC. Dezvoltarea administrației publice
ObS10. Creșterea capacității administrative	Direcția de Dezvoltare Regională și Relații Externe. Compartimentul Managementul Proiectelor

Responsabilul sau Structura care coordonează implementarea strategiei trebuie să ia în considerare **riscurile** care pot să apară în implementarea strategiei și să identifice posibile **măsuri de prevenire** a apariției acestora.

Riscuri	Posibile măsuri de atenuare a riscurilor
Lipsa resurselor financiare	Planificarea anuală a resurselor financiare necesare implementării strategiei. Actualizarea semestrială a strategiei în vederea actualizării surselor de finanțare, în special a surselor de finanțare externă
Întârzieri în implementare	Stabilirea clară a responsabilităților pentru implementarea strategiei. Monitorizarea semestrială a stadiului implementării strategiei

Planul de acțiune propus pentru atingerea obiectivelor presupune împărțirea proiectelor și intervențiilor identificate în **3 niveluri de prioritate**, fiecare proiect înscriindu-se într-unul dintre aceste niveluri:

Grad de prioritate	Descrierea nivelului de prioritate
proiecte strategice	care contribuie direct și nemijlocit la realizarea obiectivelor strategice
proiecte suport	proiecte a căror implementare/realizare susține atingerea obiectivelor strategice
proiecte punctuale	proiecte care presupun dezvoltarea punctuală a județului

Împărțirea proiectelor în cele 3 niveluri de prioritate nu presupune stabilirea unei ordini a importanței proiectelor. Dincolo de importanța aparentă a proiectelor cu impact direct asupra atingerii obiectivelor strategice enunțate, nerealizarea sau neîncadrarea în orizontul de timp a proiectelor suport sau a proiectelor punctuale poate conduce la ratarea țintelor propuse de dezvoltare și la ineficiența utilizării unor resurse limitate aflate la dispoziția județului.

Astfel, planul de acțiune propus indică mai ales raporturile de dependență dintre rezultatele unor acțiuni din domenii diferite, de planificarea acestora (inițierea, realizarea și rezultatele obținute) depinzând succesul implementării strategiei propuse.

Nota: Nivelul de prioritate este indicat pentru fiecare proiect în Cap. 5.1.

Pentru **planificarea în timp a proiectelor**, în vedere maximizării impactului implementării strategiei, poate fi utilizată diagrama "matricea priorităților" sau "matricea Eisenhower", care presupune clasificarea proiectelor după criteriile importanței și urgenței:

Urgente & Importante	Urgente & Puțin importante
<p>Proiecte critice care au un impact semnificativ rezolvând nevoi acute la nivelul județului</p> <p>Acțiune recomandată: de implementat imediat</p> <p><i>Ex. proiectele strategice, rezolvarea crizelor, proiectele care sunt aproape de finalizare; proiecte majore pentru care există surse de finanțare</i></p>	<p>Proiecte care rezolvă o problemă a județului cu un anumit grad de urgență, dar care nu contribuie la atingerea unui obiectiv strategic</p> <p>Acțiune recomandată: de delegat responsabilitățile pentru rezolvarea imediată</p> <p><i>Ex. proiecte pentru care există surse de finanțare disponibilă, proiecte care rezolvă probleme curente</i></p>
Puțin urgente & Importante	Puțin urgente & Neimportante
<p>Proiecte majore care au un impact semnificativ, dar a căror implementare mai poate fi amânată pentru că nu se adresează unei nevoi urgente a comunității; sunt, în general, proiectele care fac diferența în dezvoltarea durabilă și necesită o planificare riguroasă</p> <p>Acțiune recomandată: de planificat imediat implementarea lor</p> <p><i>Ex. proiecte de infrastructură; proiecte strategice</i></p>	<p>Proiecte nesemnificative care sunt consumatoare de timp și de alte resurse, fără impact semnificativ – efortul aferent ar trebui redirecționat către alte tipuri de proiecte mai relevante</p> <p>Acțiune recomandată: de evitat includerea în strategie</p> <p><i>Ex. Proiecte cu impact nesemnificativ în îndeplinirea obiectivelor strategice</i></p>

12.3 Cadrul de evaluare - monitorizare a strategiei

Pentru a urmări gradul de îndeplinire a obiectivelor stabilite în cadrul Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Județului Călărași, este necesară o monitorizare permanentă și o evaluare periodică a rezultatelor acțiunilor întreprinse.

Lista intervențiilor propuse (portofoliul de proiecte) este stabilită pentru orizontul de timp 2021 – 2027, proiectele având durate diferite în timp, ceea ce înseamnă că și obiectivele stabilite vor putea fi atinse treptat, pe baza unui **Plan de monitorizare anual**.

Implementarea unei strategii de dezvoltare durabilă se bazează, de asemenea, pe **responsabilizare**. În acest sens, monitorizarea și evaluarea strategiei se va realiza la nivelul **Compartimentului Managementul Proiectelor** din cadrul Direcției de Dezvoltare Regională și Relații Externe iar pentru coordonarea implementării strategiei, se va constitui **Grupul de monitorizare și evaluare**, compus din reprezentanți ai principalelor direcții responsabile de implementarea strategiei, care vor avea următoarele atribuții:

- ❖ Culegerea de date și centralizarea raportărilor cu privire la stadiul implementării proiectelor cuprinse în strategie;
- ❖ Identificarea proiectelor implementate la nivelul județului, care contribuie la îndeplinirea obiectivelor și care nu au putut fi nominalizate în strategie;
- ❖ Actualizarea strategiei de dezvoltare durabilă;
- ❖ Implicare în stabilirea de măsuri pentru obținerea de finanțare pentru acele proiecte care nu au obținut finanțare în cel puțin trei ani de la începerea implementării strategiei.

Pentru evaluarea rezultatelor și efectelor implementării se folosesc o serie de indicatori ce măsoară impactul strategiei:

- **Indicatori de realizare** – reflectă ceea ce s-a produs prin implementarea proiectelor propuse în strategie. Realizările imediate țin de răspunderea exclusivă a structurilor responsabile cu managementul proiectelor respective, care trebuie să raporteze pe marginea lor prin intermediul sistemului de monitorizare.
- **Indicatori de rezultat** – măsoară avantajele resimțite de beneficiarii finali ai acestor proiecte. Indicatorii de rezultat ne arată dacă s-a îndeplinit scopul pentru care au fost implementate aceste proiecte, respectiv măsura în care a fost atins obiectivul strategic planificat.

Pe baza lecțiilor învățate din implementarea strategiei anterioare, pentru culegerea de date în vederea monitorizării proiectelor și indicatorilor aferenți, la nivelul tuturor direcțiilor responsabile de implementarea strategiei și a unităților administrativ teritoriale, se va utiliza un formular standardizat de raportare date, care va fi actualizat semestrial și va cuprinde cel puțin următoarele informații:

- Denumirea UAT-ului care implementează proiectul
- Denumirea proiectului
- Valoarea totală a proiectului
- Sursa de finanțare (buget local sau denumire program de finanțare)
- Indicatori de realizare
- Ținta atinsă pentru indicatorii de realizare urmăriți

Planul de comunicare pentru implementarea, monitorizarea și evaluarea strategiei urmărește asigurarea de informare și transparență pentru cetățeni, sector privat și instituții publice, utilizând ca instrumente de informare site-ul Consiliului Județean Călărași, paginile de social media pe care vor fi promovate rezultatele proiectelor implementate și, anual, un raport privind stadiul implementării strategiei.

Strategia de dezvoltare a județului Călărași
pentru perioada 2021-2027

Indicatorii de realizare / de rezultat propuși pentru fiecare obiectiv strategic sunt sintetizați în continuare:

Obiectiv strategic	Nr. crt.	Indicatori de rezultat	Unitate de măsură	Valoare de referință	Anul de referință	Valoare țintă (an)	Sursa de informare a valorii indicatorului
ObS1. Dezvoltarea mediului de afaceri din industrie și servicii	1.	Valoare PIB județean	Mil lei	7.629,80 mil. lei	2017	+ 30%; 9.900 mil lei (2029)	INS - CON103I
ObS2. Dezvoltarea și modernizarea agriculturii, silviculturii și pescuitului	2.	Cifra de afaceri Agricultură, silvicultură și pescuit la nivel de județ (CAEN 01XX – CAEN 03XX)	Mld lei	41,6 mld lei	2018	+ 75% 72,9 mld lei (2029)	INS - RSI101A
ObS3. Dezvoltarea turismului și a serviciilor conexe	3.	Numărul de sosiri în structuri de primire turistică	Sosiri	27.472 sosiri	2019	+23% 33.790 sosiri (2029)	INS (TUR104E)
	4.	Durată medie de ședere în județul Călărași	Zi	2,43 zile	2019	2,6 zile (2029)	INS (TUR105E / TUR104E)
	5.	Număr de vizitatori ai siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin (RCR77)	Vizitatori/an	0	2020	2.000/an (2029)	Date furnizate de beneficiarii de sprijin pentru modernizarea / reabilitarea siturilor culturale și turistice
ObS4. Formarea capitalului uman	6.	Numărul mediu al salariaților din județul Călărași	Nr. salariați	43.823 salariați	2019	+12% 49.000 salariați (2029)	INS (FOM104B)
ObS5. Mobilitatea forței de muncă							
ObS6. Regenerarea localităților și a infrastructurii edilitare a județului	7.	Numărul localităților cu rețea de distribuție a apei	UAT	51	2019	55 (2029)	INS - GOS106C
	8.	Numărul UAT-urilor cu sistem de canalizare publică	UAT	14	2019	29 (2029)	INS - GOS110C
	9.	Numarul localitatilor in care se distribuie gaze naturale	UAT	14	2019	28 (2029)	INS - GOS117A
	10.	Lungime totală a drumurilor modernizate - din afara TENT-T (RCO46)	Km	/		+ 100 km	Consiliul Județean Călărași - Direcția Tehnică
	11.	Număr anual de utilizatori de drumuri nou construite, reconstruite, reabilite sau modernizate (RCR55)	pasager-km/an	0	2020	50.000 (2029)	Consiliul Județean Călărași - Direcția Tehnică

Strategia de dezvoltare durabilă a județului
Călărași pentru perioada 2021-2027

Obiectiv strategic	Nr. crt.	Indicatori de rezultat	Unitate de măsură	Valoare de referință	Anul de referință	Valoare țintă (an)	Sursa de informare a valorii indicatorului
ObS7. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale	12.	Răspunsuri pozitive privind percepția cetățenilor asupra infrastructurii publice (educație, sănătate, servicii sociale, petrecere timp liber)	%	/		> 50% (2029)	Consiliul Județean Călărași - Sondaj în rândul populației
	13.	Număr anual de utilizatori ai structurilor educaționale noi sau modernizate (RCR71)	utilizatori/an	0	2020	3.800 (2029)	Date furnizate de UAT
ObS8. Dezvoltarea și modernizarea serviciilor de sănătate	14.	% răspunsuri pozitive privind percepția cetățenilor asupra infrastructurii de sănătate	%	/		> 50% (2029)	Consiliul Județean Călărași - Sondaj în rândul populației
ObS9. Dezvoltarea și modernizarea serviciilor de îngrijire și protecție socială	15.	% răspunsuri pozitive privind percepția cetățenilor asupra infrastructurii de sănătate	%	/		> 50% (2029)	Consiliul Județean Călărași - Sondaj în rândul populației
ObS10. Dezvoltarea infrastructurii culturale și de petrecere a timpului liber	16.	% răspunsuri pozitive privind percepția cetățenilor asupra infrastructurii de petrecere a timpului liber	%	/		> 50% (2029)	Consiliul Județean Călărași - Sondaj în rândul populației
	17.	Utilizatori de servicii și produse și procese digitale publice noi și optimizate (RCR11)	utilizatori/an	0	2020	30.000 (2029)	Consiliul Județean Călărași - Compartimentul Informatică
ObS11. Creșterea capacității administrative	18.	Răspunsuri pozitive privind percepția cetățenilor asupra serviciilor publice	%	/		> 50% (2029)	Consiliul Județean Călărași - Sondaj în rândul populației
ObS12. Protecția mediului și gospodărirea durabilă a teritoriului	19.	Populația care are acces la infrastructuri verzi noi sau îmbunătățite (RCR95)	persoane	0	2020	30.000 (2029)	Consiliul Județean Călărași - Direcția Tehnică
ObS13. Promovarea măsurilor de dezvoltare durabilă și sustenabilă	20.	Clădiri publice cu performanță energetică îmbunătățită (RCO19)	Nr. clădiri; mp	/		+ 50	Consiliul Județean Călărași - Direcția Tehnică
	21.	Locuințe cu performanță energetică îmbunătățită (RCO18)	Nr. locuințe	/		+1.000	Date UAT-uri

13. Fișe de proiect

13.1 Fișa proiect 1. Dezvoltarea structurii pentru afaceri a județului Călărași prin înființarea unui parc industrial

Denumire proiect: Dezvoltarea structurii pentru afaceri a județului Călărași prin înființarea unui parc industrial	
Relevanța pentru Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Călărași	Direcția de dezvoltare DD1: Dezvoltarea mediului de afaceri local Prioritate P1: Dezvoltare economică și inovare Obiectiv Strategic ObS1: Dezvoltarea mediului de afaceri din industrie și servicii
Încadrarea în strategii regionale / naționale / europene:	<i>Context european:</i> Politica de Coeziune a Uniunii Europene 2021-2027 – OP1: "O Europă mai inteligentă" <i>Context național:</i> Strategia Națională pentru DEZVOLTAREA DURABILĂ a României 2030 – "Muncă decentă și Creștere economică"
Teritoriu vizat	Județul Călărași
Justificarea necesității proiectului: Creșterea atractivității zonei pentru investitori, susținerea domeniilor economice care se doresc dezvoltate (cercetare dezvoltare, agricultură, servicii, turism), crearea locurilor de muncă, promovarea antreprenoriatul, creșterea numărului întreprinderilor micro, mici și mijlocii și facilitarea accesului la infrastructuri noi pentru afaceri, cu posibilitatea de a acorda granturi companiilor localizate în cadrul acestor structuri de afaceri. Conform POR 2021 – 2027, la nivel regional, structurile de sprijinire a afacerilor sunt încă slab dezvoltate și insuficient funcționale, un număr limitat de IMM-uri fiind localizat în cadrul acestor structuri. În 2018, la nivel național exista un număr de 89 de parcuri industriale, din care 24 (cca. 27%) erau localizate în regiunea Sud Muntenia (locul 1 la nivel național), în timp ce județul Călărași nu avea niciun parc industrial.	
Obiective vizate de implementarea proiectului: Obiectivul proiectului constă în dezvoltarea infrastructurii pentru afaceri, prin dezvoltarea unui parc industrial. Serviciile oferite de către parcurile industriale sunt concentrate pe oferirea dreptului de folosință asupra infrastructurii, a utilităților și serviciilor necesare desfășurării activității.	
Etape necesare: <ol style="list-style-type: none">1) Identificarea terenului/spațiului de amplasare, ex în zona comunelor Modelu-Roseți2) Emiterea Hotărârii de Consiliu Județean / Consiliu Local pentru aprobarea proiectului	

<p>3) <i>Elaborarea studiului de fezabilitate</i></p> <p>4) <i>Identificarea investitorilor și partenerilor interesați, inclusiv autorități publice locale</i></p> <p>5) <i>Pregătirea documentației de solicitare a finanțării și obținerea finanțării</i></p> <p>6) <i>Ridicarea construcției / reabilitarea spațiului existent</i></p> <p>7) <i>Dotarea corespunzătoare a spațiului avut în vedere pentru acest obiectiv</i></p> <p>8) <i>Selectarea administratorului parcului industrial și stabilirea condițiilor pentru concesiunea imobilelor din cadrul parcului</i></p> <p>9) <i>Derularea procedurilor de concesiune a terenului</i></p>			
<p>Rezultate anticipate:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 parc industrial înființat • Creșterea locurilor de muncă existente în județul Călărași • Creșterea numărului de întreprinderi care își desfășoară activitatea în județul Călărași 			
<p>Beneficiar (Aplicant) și potențiali parteneri:</p>			
<p>Consiliul Județean</p> <p>Consilii locale</p> <p>Investitori privați</p>			
<p>Surse potențiale de finanțare:</p>			
<p>➤ POR Sud Muntenia 2021 – 2027, Acțiuni orientative aferente OS 1.3 Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor,</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Acțiuni: Promovarea antreprenorialului prin înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea incubatoarelor, acceleratoarelor de afaceri și parcurilor industriale, cu posibilitatea de a acorda granturi companiilor localizate în cadrul acestor structuri de afaceri ○ Grup țintă: Mediul de afaceri, Autorități publice locale, Societatea civilă, adică consumatorii finali ai noilor produse și servicii 			
<p>Buget estimat</p>		<p>10.000.000 euro</p>	
<p>Perioada de implementare:</p>		<p>2023-2027</p>	<p>Grad de prioritzare:</p>
			<p>Proiect strategic</p>
<p>Stadiul proiectului (menționarea unor activități deja întreprinse, spre exemplu existența unor măsuri pregătitoare proiectului, analiza de oportunitate și fezabilitate, etc.):</p>			
<p>Inițiativă la nivelul zonei metropolitane Călărași</p>			

13.2 Fișa proiect 2 Sprijin pentru dezvoltarea de infrastructuri noi pentru afaceri - incubator de afaceri

Denumire proiect: <i>Sprijin pentru dezvoltarea de infrastructuri noi pentru afaceri - incubator de afaceri</i>	
Relevanța pentru Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Călărași	<p>Direcția de dezvoltare DD1: Dezvoltarea mediului de afaceri local</p> <p>Prioritate P1: Dezvoltare economică și inovare</p> <p>Obiectiv Strategic ObS1: Dezvoltarea mediului de afaceri din industrie și servicii</p>
Încadrarea în strategii regionale / naționale / europene:	<p><i>Context european</i>: Politica de Coeziune a Uniunii Europene 2021-2027 – OP1: "O Europă mai inteligentă"</p> <p><i>Context național</i>: Strategia Națională pentru DEZVOLTAREA DURABILĂ a României 2030 – "Muncă decentă și Creștere economică"</p>
Teritoriu vizat	Județul Călărași
<p>Justificarea necesității proiectului: <i>Creșterea atractivității zonei pentru investitori, susținerea domeniilor economice care se doresc dezvoltate (cercetare dezvoltare, agricultură, servicii, turism), crearea locurilor de muncă, promovarea antreprenoriatul, creșterea numărului întreprinderilor micro, mici și mijlocii și facilitarea accesului la infrastructuri noi pentru afaceri, cu posibilitatea de a acorda granturi companiilor localizate în cadrul acestor structuri de afaceri.</i></p> <p><i>Conform POR 2021 – 2027, structurile de sprijinire a antreprenoriatului sunt slab dezvoltate, pe teritoriul regiunii existând un singur incubator de afaceri (ITAF Ploiești - Universitatea Petrol - Gaze Ploiești), ce oferă o gamă limitată de servicii.</i></p>	
<p>Obiective vizate de implementarea proiectului: <i>Obiectivul proiectului constă în realizarea unei structuri locale de sprijinire a afacerilor, prin încurajarea inițiativei antreprenoriale locale</i></p>	
<p>Etape necesare:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Identificarea terenului/spațiului de amplasare</i> 2) <i>Emiterea Hotărârii de Consiliu Județean pentru aprobarea proiectului</i> 3) <i>Elaborarea studiului de fezabilitate</i> 4) <i>Identificarea investitorilor și partenerilor interesați, inclusiv autorități publice locale</i> 5) <i>Pregătirea documentației de solicitare a finanțării și obținerea finanțării</i> 6) <i>Ridicarea construcției / reabilitarea spațiului existent</i> 7) <i>Dotarea corespunzătoare a spațiului avut în vedere pentru acest obiectiv</i> 8) <i>Selectarea administratorului</i> 9) <i>Selectarea firmelor incubate</i> 10) <i>Organizarea de sesiuni de instruire a firmelor incubate</i> 	

11) <i>Implementarea unui program de acordare a unor facilități pentru firmele incubate pentru creșterea atractivității infrastructurii de afaceri</i>			
Rezultate anticipate:			
<ul style="list-style-type: none"> • 1 incubator de afaceri înființat • Creșterea locurilor de muncă existente în județul Călărași • Creșterea numărului de întreprinderi care își desfășoară activitatea în județul Călărași 			
Beneficiar (Aplicant) și potențiali parteneri:			
<ul style="list-style-type: none"> • Consiliul Județean • Consilii locale • Investitori privați 			
Surse potențiale de finanțare:			
<p>➤ POR Sud Muntenia 2021 – 2027, Acțiuni orientative aferente OS 1.3 Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor, grup țintă:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Mediul de afaceri ○ Autorități publice locale ○ Societatea civilă, adică consumatorii finali ai noilor produse și servicii <p>➤ Program Operațional Tranziție Justă - Prioritatea 1. O tranziție justă prin dezvoltarea spiritului antreprenorial, IMM-urilor a cercetării și inovării și a digitalizării, OS FTJ - permiterea regiunilor și oamenilor de a aborda impactul social, economic și de mediu al tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic; Acțiuni orientative: <i>Investiții în înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea incubatoarelor de afaceri</i>; Beneficiari potențiali:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Întreprinderi (microîntreprinderi, IMM-uri, consorții de întreprinderi, întreprinderi mari), parteneriate între autorități publice locale/ centrale/ structuri subordonate acestora cu oricare dintre beneficiarii menționați; ○ parteneriate ale întreprinderilor cu organizații CDI; ○ universități; ○ Autorități publice locale; ○ institute de cercetare; ○ entități de inovare și transfer tehnologic; ○ entități administrator ale structurilor suport pentru afaceri. 			
Buget estimat	500.000 euro		
Perioada de implementare:	2021-2027	Grad de prioritarizare:	Proiect strategic
Stadiul proiectului (menționarea unor activități deja întreprinse, spre exemplu existența unor măsuri pregătitoare proiectului, analiza de oportunitate și fezabilitate, etc.):			
Proiect propus			

13.3 Fișa proiect 3 Sprijin pentru extinderea acoperirii infrastructurii de internet pentru toate UAT-urile din județ

Denumire proiect: 6.2.2 Sprijin pentru extinderea acoperirii infrastructurii de internet pentru toate UAT-urile din județ	
Relevanța pentru Strategia de Dezvoltare a Județului Călărași	Direcția de dezvoltare strategică DD2 - Creșterea calității locuirii și reducerea decalajelor dintre comunități Obiectiv Strategic Obs6 . Regenerarea localităților și a infrastructurii edilitare a județului
Încadrarea în strategii regionale / naționale/europene:	<i>Context european:</i> Politica de Coeziune a Uniunii Europene –OP 3: O Europă mai conectată; 1.Îmbunătățirea conectivității digitale
Teritoriu vizat	Județul Călărași
Justificarea necesității proiectului: Necesitatea proiectului constă în creșterea cererii populației de a avea acces nemijlocit și gratuit la rețele de comunicații online, în special pentru facilitarea accesului la educație. În prezent, rețeaua de internet este accesibilă în 18 UAT-uri din cele 55 de la nivel de județ. Conform Planului de Dezvoltare Rurală Sud Muntenia, draft 05.02.2020, regiunea are o rată medie de penetrare a internetului, în schimb are un acces foarte bun la internet în bandă largă, situându-se pe locul 2 la nivel național. Principalele provocări constau în: <ul style="list-style-type: none">▪ regiunea deține cel mai mare procent, la nivel național, de populație care nu a utilizat niciodată internetul (37%)▪ ponderea populației care utilizează în mod regulat internetul este scăzută (locul 6 la nivel național)▪ comerțul electronic în regiune întregirează un nivel destul de scăzut. Se impune ca investițiile în infrastructura de broadband să fie acompaniate de măsuri cu caracter social, precum campanii de informare și educare, de formare a abilităților digitale.	
Obiective vizate de implementarea proiectului: Obiectivul principal al proiectului este realizarea și/sau extinderea (acolo unde există deja) a rețelei gratuite de wireless în centrele UAT-urilor din județ.	
Etape necesare: <ol style="list-style-type: none">1) <i>Emiterea Hotărârii de aprobare a proiectului</i>2) <i>Realizarea studiului de pre-fezabilitate pentru identificarea zonelor de implementare (UAT-uri fără acces la internet sau cu nevoie de acces la internet pentru unități de învățământ)</i>3) <i>Implementare proiectului, care presupune:</i><ol style="list-style-type: none">a. <i>Organizarea echipei de implementare a proiectului</i>b. <i>Organizarea procedurilor de achiziție publică a serviciilor, bunurilor și lucrărilor aferente proiectului și atribuirea contractelor de furnizare</i>c. <i>Realizarea studiului de fezabilitate</i>d. <i>Implementarea proiectului</i>	

<i>e. Publicitatea și promovarea proiectului</i>			
Rezultate anticipate:			
➤ Rețele de free wireless în UAT-urile din județ			
Beneficiar (Aplicant) și potențiali parteneri:			
Consiliul Județean			
Surse potențiale de finanțare:			
➤ POR Sud Muntenia 2021-2027 – Axa prioritară 3 – O regiune cu orașe prietenoase cu mediul, OS: 1.2 Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor:			
○ Grup țintă: Mediul de afaceri, Mediul academic și de cercetare, Autoritățile publice locale, Societatea civilă, adică consumatorii finali ai noilor produse și servicii			
Buget estimat	21.000.000 lei		
Perioada de implementare:	2021 - 2023	Grad de prioritzare:	Proiect strategic
Stadiul proiectului (menționarea unor activități deja întreprinse, spre exemplu existența unor măsuri pregătitoare proiectului, analiza de oportunitate și fezabilitate, etc.):			
<i>În pregătire</i>			

13.4 Fișa proiect 4 Modernizarea drumurilor județene

Denumire proiect: 6.3.1 Modernizarea drumurilor județene	
Relevanța pentru Strategia de Dezvoltare a Județului Călărași	Direcția de dezvoltare strategică DD2 - Creșterea calității locuirii și reducerea decalajelor dintre comunități Obiectiv Strategic Obs6 . Regenerarea localităților și a infrastructurii edilitare a județului
Încadrarea în strategii regionale / naționale/europene:	<i>Context european:</i> Politica de Coeziune a Uniunii Europene – OP3: O Europă mai conectată
Teritoriul vizat	Județul Călărași
<p>Justificarea necesității proiectului: Contribuie la dezvoltare economică a zonei prin îmbunătățirea condițiilor în care se desfășoară traficul; dezvoltă și facilitează mobilitatea persoanelor, inclusiv spre locurile de muncă.</p> <p><i>La nivel regional, analiza socio-economică a PDR 2021–2027 arată faptul că starea tehnică a rețelei de drumuri publice este în general nesatisfăcătoare, doar 41% de km din totalul rețelei de drumuri fiind modernizați. De asemenea, din totalul lungimii de drumuri județene și comunale, 25% sunt modernizate și 40% sunt acoperite cu îmbrăcăminti ușoare. În ceea ce privește densitatea drumurilor ca indicator de măsurare a accesibilității zonelor, județele din sudul regiunii au o accesibilitate mai redusă, acest fapt contribuind la disparitățile de dezvoltare interregionale.</i></p>	
<p>Obiective vizate de implementarea proiectului: continuarea investițiilor de modernizare a infrastructurii rutiere la nivel județean</p> <ul style="list-style-type: none"> - Modernizarea și reabilitarea drumului județean DJ 306 - tronson Cuza-Vodă (DN3)-Socoalele-limita Județului Ialomița km 0+000 - km 33+360 - Modernizarea și reabilitarea drumului județean DJ 211D tronson Cuza Voda - Ștefan Voda - DN21, Județul Călărași - Modernizarea și reabilitarea drumului județean DJ 307A Independența (DN3)-Al. Odobescu - Vlad Țepeș - Vâlcelele - DJ 306 - Modernizarea și reabilitarea drumului județean DJ 309 - tronson Bogata (DJ307A) – Al. Odobescu - N. Bălcescu – Zimbru (DJ 304) - Făurei - Dănești (DJ 303) - Nucetu (DN3) - Modernizarea drumului județean DJ 213 A – tronson DN 3B (Iezeru) km 0+000 – limită Județ Ialomița - Modernizarea drumului județean DJ 303 – Călăreți (DN3 –Sărulești – Valea Argovei-Mânăstirea (DN31) de la km 0+000 la km 49+419 0+000 -limita Județ Ialomița - Modernizarea drumului județean DJ 311, Arțari km 0+000 – Nicolae Bălcescu km 17 + 650 	
<p>Etape necesare:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Elaborarea studiului de fezabilitate (întocmire documentație, caiet de sarcini și SF);</i> 2) <i>Stabilirea sursei de finanțare;</i> 3) <i>Elaborarea și depunerea cererii de finanțare în vederea obținerii finanțării;</i> 4) <i>Elaborarea Proiectului Tehnic și Detalii de Execuție (efectuare măsurători, elaborare proiect, obținere avize și acorduri);</i> 5) <i>Implementarea proiectului, care presupune:</i> 	

- a. *Inceperea/demararea proiectului – organizarea echipei/responsabilului de implementare a proiectului;*
- b. *Pregătirea documentației și lansarea procedurii de atribuire a lucrărilor și a serviciilor necesare implementării proiectului (supervizare lucrări, asistență tehnică din partea proiectantului, publicitate, management proiect, etc);*
- c. *Realizarea/execuția lucrărilor;*
- d. *Recepția și punerea în funcțiune a lucrărilor;*
- e. *Publicitatea și promovarea proiectului;*
- f. *Monitorizarea/controlul proiectului;*
- g. *Auditul proiectului.*

Rezultate anticipate:

- DJ 211D, DJ 213A, DJ 303, DJ 306, DJ 307A, DJ 309, DJ 311 modernizate

Beneficiar (Aplicant) și potențiali parteneri:

Consiliul Județean

Surse potențiale de finanțare:

- **POR Sud Muntenia 2021-2027** – Axa prioritară 3 – O regiune cu orașe prietenoase cu mediul, **OS: 2.8** Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile, **Obiectiv strategic specific 4.** – Creșterea gradului de accesibilitate a zonelor rurale și urbane la rețeaua TEN-T prin investiții în infrastructura rutieră de drumuri județene
 - Investițiile propuse vor viza dezvoltarea conectivității la rețeaua de bază CORE TEN-T prin investiții în infrastructura rutieră de transport județean și soluții pentru creșterea siguranței, decongestionarea și fluidizarea traficului, care vor crea avantaje pentru creșterea economică, a gradului de mobilitate a mărfurilor și persoanelor și vor ajuta la reducerea disparităților intraregionale
 - Grup țintă: Autoritățile publice locale și centrale, Mediul de afaceri, Populația municipiilor, orașelor și comunelor, Utilizatori ai mijloacelor de transport în comun, Bicicliști

Buget estimat

141.000.000 lei

Perioada de implementare:

**2021 -
2023**

Grad de priorizare:

**Proiect
strategic**

Stadiul proiectului (menționarea unor activități deja întreprinse, spre exemplu existența unor măsuri pregătitoare proiectului, analiza de oportunitate și fezabilitate, etc.):

În pregătire

13.5 Fișa proiect 5 Amenajarea de piste de biciclete pentru creșterea mobilității și încurajarea mijloacelor de transport nepoluante

Denumire proiect: 6.3.6 Amenajarea de piste de biciclete pentru creșterea mobilității și încurajarea mijloacelor de transport nepoluante	
Relevanța pentru Strategia de Dezvoltare a Județului Călărași	Direcția de dezvoltare strategică DD2 - Creșterea calității locuirii și reducerea decalajelor dintre comunități Obiectiv Strategic Obs6 . Regenerarea localităților și a infrastructurii edilitare a județului
Încadrarea în strategii regionale / naționale/europene:	<i>Context european:</i> Politica de Coeziune a Uniunii Europene – OP2: O Europă mai verde
Teritoriu vizat	Județul Călărași
Justificarea necesității proiectului: tendința generală de trecere la modalități de transport alternative și impulsionează populației pentru folosirea unui mijloc de transport alternativ, ecologic în vederea decongestionării traficului, reducerii poluării și îmbunătățirii mobilității.	
Obiective vizate de implementarea proiectului: Amenajarea pistelor de biciclete pe drumurile județene la nivelul județului	
Etape necesare:	
<ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Elaborarea studiului de fezabilitate (întocmire documentație, caiet de sarcini și SF);</i> 2) <i>Stabilirea sursei de finanțare;</i> 3) <i>Elaborarea și depunerea cererii de finanțare în vederea obținerii finanțării;</i> 4) <i>Elaborarea Proiectului Tehnic și Detalii de Execuție (efectuare măsurători, elaborare proiect, obținere avize și acorduri);</i> 5) <i>Implementarea proiectului, care presupune:</i> <ol style="list-style-type: none"> a. <i>Inceperea/demararea proiectului – organizarea echipei/responsabilului de implementare a proiectului;</i> b. <i>Pregătirea documentației și lansarea procedurii de atribuire a lucrărilor și a serviciilor necesare implementării proiectului (supervizare lucrări, asistență tehnică din partea proiectantului, publicitate, management proiect, etc);</i> c. <i>Realizarea/execuția lucrărilor;</i> d. <i>Recepția și punerea în funcțiune a lucrărilor;</i> e. <i>Publicitatea și promovarea proiectului;</i> f. <i>Monitorizarea/controlul proiectului;</i> g. <i>Auditul proiectului.</i> 	
Rezultate anticipate:	
➤ Piste de biciclete amenajate	
Beneficiar (Aplicant) și potențiali parteneri:	
Consiliul Județean	
Parteneriate între UAT-uri ((UAT județ și UAT județ/oraș/municipiu/comună)	

Surse potențiale de finanțare:			
<p>➤ POR Sud Muntenia 2021-2027 – Axa prioritară 3 – O regiune cu orașe prietenoase cu mediul, OS: 2.8 Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile, Obiectiv strategic specific 4. – Creșterea gradului de accesibilitate a zonelor rurale și urbane la rețeaua TEN-T prin investiții în infrastructura rutieră de drumuri județene</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Crearea, înființarea, modernizarea, extinderea și dotarea infrastructurii pentru deplasări nemotorizate, dezvoltarea, extinderea infrastructurii pentru mersul cu bicicleta, amenajarea de zone pietonale, introducerea de sisteme de bike-sharing, sisteme de monitorizare, etc ○ Grup țintă: Autoritățile publice locale și centrale, Mediul de afaceri, Populația municipiilor, orașelor și comunelor, Utilizatori ai mijloacelor de transport în comun, Bicicliști 			
Buget estimat	3.000.000 lei		
Perioada de implementare:	2021 - 2023	Grad de prioritarizare:	Proiect strategic
Stadiul proiectului (menționarea unor activități deja întreprinse, spre exemplu existența unor măsuri pregătitoare proiectului, analiza de oportunitate și fezabilitate, etc.):			
<i>În pregătire</i>			

13.6 Fișa proiect 6 Dezvoltarea serviciilor de reabilitare în comunitate, prin echipe mobile de servicii, pentru sprijinirea persoanelor cu dizabilități

Denumire proiect: Dezvoltarea serviciilor de reabilitare în comunitate, prin echipe mobile de servicii, pentru sprijinirea persoanelor cu dizabilități	
Relevanța pentru Strategia de Dezvoltare a Județului Călărași	Direcția de dezvoltare strategică DD2 - Creșterea calității locuirii și reducerea decalajelor dintre comunități ObS9. Dezvoltarea și modernizarea serviciilor de îngrijire și protecție socială
Încadrarea în strategii regionale / naționale/europene:	<i>Context european:</i> Politica de Coeziune a Uniunii Europene – OP4: O Europă mai socială
Teritoriu vizat	Județul Călărași
Justificarea necesității proiectului: Creșterea capacității de intervenție la nivelul serviciilor sociale prin furnizarea de servicii cu ajutorul echipelor mobile, după modelul pilotat cu succes în județul DOLJ, echipe care asigură la domiciliu serviciile specializate de abilitare/reabilitare – asistent social, un fizio-kinetoterapeut, un medic specialist, un psiholog și un șofer. <i>Numărul persoanelor cu dizabilități este foarte ridicat (114.000 la nivel regional), cu o rată a ocupării de doar 23,9% la mai puțin de jumătate față de medie.</i>	
Obiective vizate de implementarea proiectului: <ul style="list-style-type: none">- Înființarea unei echipe mobile de specialiști pentru furnizarea de servicii de reabilitare în comunitate	
Etape necesare: <ol style="list-style-type: none">1) <i>Analiza detaliată a nevoilor de intervenție specializată</i>2) <i>Identificarea sursei de finanțare;</i>3) <i>Elaborarea și depunerea cererii de finanțare în vederea obținerii finanțării;</i>4) <i>Implementarea proiectului, care presupune:</i><ul style="list-style-type: none">• <i>Inceperea/demararea proiectului – organizarea echipei/responsabilului de implementare a proiectului</i>• <i>Pregătirea documentației și lansarea procedurii de atribuire a serviciilor necesare implementării proiectului (supervizare instalare sistem, asistență tehnică, publicitate, management proiect, etc)</i>• <i>Realizarea achizițiilor (mijloc de transport)</i>• <i>Recepția și punerea în funcțiune a sistemelor</i>	

- *Recrutarea de personal pentru înființarea echipei mobile*
- *Publicitatea și promovarea proiectului*
- *Monitorizarea/controlul proiectului*
- *Auditul proiectului.*

Rezultate anticipate:

1 echipă mobilă de specialiști la nivel județean pentru furnizarea de servicii de reabilitare în comunitate.

Beneficiar (Aplicant) și potențiali parteneri:

Consiliul Județean - DGASPC

Surse potențiale de finanțare:

- POIDS Prioritatea 6: Sprijin pentru persoanele cu dizabilități – OP 4

Buget estimat

727.500 lei

Perioada de implementare:

**2021 -
2022**

Grad de priorizare:

**Proiect
punctual**

Stadiul proiectului (menționarea unor activități deja întreprinse, spre exemplu existența unor măsuri pregătitoare proiectului, analiza de oportunitate și fezabilitate, etc.):

În pregătire

13.7 Fișa proiect 7 Implementarea de soluții tip "smart territory" la nivelul județului

Denumire proiect: <i>Implementarea de soluții tip "smart city" în furnizarea de servicii publice</i>	
Relevanța pentru Strategia de Dezvoltare a Județului Călărași	Obiectiv de dezvoltare comun ODC1 – Dezvoltarea administrației publice Obiectiv Strategic Obs11 – Creșterea capacității administrative
Încadrarea în strategii regionale / naționale/europene:	<i>Context european:</i> Politica de Coeziune a Uniunii Europene – OP1: O Europă mai inteligentă
Teritoriu vizat	Județul Călărași
Justificarea necesității proiectului: <i>Proceduri simplificate pentru reducerea birocrăției pentru cetățeni la nivel județean, utilizând lecțiile învățate ale proiectelor de digitalizare a administrației publice aflate în implementare</i>	
Obiective vizate de implementarea proiectului:	
<ul style="list-style-type: none"> - Dezvoltarea de soluții informatice tip Atlas Teritorial GIS Integrat, cu integrarea bazelor de date ale diferitelor instituții pentru a permite genera de rapoarte ce vor sprijini executivul Consiliului Județean în luarea / prioritizarea investițiilor; - Dezvoltarea unei soluții informatice tip Ghișeu unic, care va permite cetățenilor să acceseze, să descarce, să încarce informație referitoare la urbanism dar și să sprijine funcționarii publici în activitatea specifică 	
Etape necesare:	
<ol style="list-style-type: none"> 5) <i>Analiza detaliată a proceselor și sistemelor informatice și identificarea modelului de integrare și interconectare a sistemelor; proiectarea noilor servicii integrate, cu asigurarea măsurilor specifice de securitate cibernetică; organizarea de concursuri de soluții pentru selectarea celei mai bune propuneri în vederea dezvoltării, implementării și mentenanței unui sistem informatic integrat</i> 6) <i>Identificarea sursei de finanțare;</i> 7) <i>Elaborarea și depunerea cererii de finanțare în vederea obținerii finanțării;</i> 8) <i>Elaborarea Proiectului Tehnic (efectuare măsurători, elaborare proiect, obținere avize și acorduri);</i> 9) <i>Implementarea proiectului, care presupune:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Inceperea/demararea proiectului – organizarea echipei/responsabilului de implementare a proiectului</i> • <i>Pregătirea documentației și lansarea procedurii de atribuire a serviciilor necesare implementării proiectului (supervizare instalare sistem, asistență tehnică, publicitate, management proiect, etc)</i> • <i>Realizarea achizițiilor</i> • <i>Recepția și punerea în funcțiune a sistemelor</i> • <i>Instruirea și acompanierea grupului țintă secundar, personalul primăriei, în utilizarea și adoptarea noului sistem</i> • <i>Publicitatea și promovarea proiectului</i> • <i>Monitorizarea/controlul proiectului</i> 	

- *Auditul proiectului.*

Rezultate anticipate:

Realizarea investiției va avea un impact asupra cetățenilor și operatorilor economici din județul Călărași întrucât prin intermediul acesteia vor putea să acceseze serviciile publice într-o manieră mult mai facilă, sigură și integrată (depunerea de cereri online, sesizări online, prelungire valabilitate documente, programări online, etc). De asemenea, va fi eliminată birocrăția și riscurile la care se expun cetățenii prin deplasarea la sediul instituțiilor publice având în vedere contextul actual al pandemiei de COVID-19. Pe termen lung, investiția va avea ca rezultate o administrație publică mai eficientă, aproape de cetățeni, ceea ce va atrage atât noi locuitori cât și potențiali investitori în județul Călărași.

Beneficiar (Aplicant) și potențiali parteneri:

Consiliul Județean

Surse potențiale de finanțare:

- **POR Sud Muntenia 2021-2027** – Axa prioritară 2 – O regiune cu orașe Smart, **OS: 1.2** Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor,
 - Acțiuni orientative:
 - Dezvoltarea, testarea și pilotarea soluțiilor și aplicațiilor de tip smart-city și digitalizarea serviciilor publice la nivel local și regional prin dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și echipamentelor necesare relevante pentru siguranța publică, comunicații și tehnologia informației, centre de date, servicii și utilități publice, monitorizarea elementelor de mediu, energie, rețelelor de trafic și transport public, îmbunătățirea siguranței și securității pentru transportul public, iluminat public, GIS, bănci de date, etc aplicabile în zonele urbane, inclusiv în zonele funcționale urbane, cu asigurarea securității cibernetice și a interoperabilității;
 - Grup țintă: Mediul de afaceri, Mediul academic și de cercetare, Autoritățile publice locale, Societatea civilă, adică consumatorii finali ai noilor produse și servicii

Buget estimat	4.000.000 lei / proiect (în funcție de numărul de rezultate asumate)		
----------------------	---	--	--

Perioada de implementare:	2023 - 2025	Grad de priorizare:	Proiect strategic
----------------------------------	--------------------	----------------------------	--------------------------

Stadiul proiectului (menționarea unor activități deja întreprinse, spre exemplu existența unor măsuri pregătitoare proiectului, analiza de oportunitate și fezabilitate, etc.):

În pregătire

13.8 Fișa proiect 8 Participarea funcționarilor angajați în administrația publică la cursuri/instruiri pentru dezvoltarea competențelor digitale

Denumire proiect: <i>Participarea funcționarilor angajați în administrația publică la cursuri/instruiri pentru dezvoltarea competențelor digitale</i>	
Relevanța pentru Strategia de Dezvoltare a Județului Călărași	Obiectiv de dezvoltare comun ODC1 – Dezvoltarea administrației publice Obs11. Creșterea capacității administrative
Încadrarea în strategii regionale / naționale/ europene:	<i>Context european:</i> Politica de Coeziune a Uniunii Europene – OP1: O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice
Teritoriu vizat	Județul Călărași
Justificarea necesității proiectului: <i>În vederea valorificării potențialului uman și dezvoltării unei organizații orientate spre performanță sunt necesare măsuri de modernizare și eficientizare a actului administrativ, măsuri care constau în instruirea aparatului propriu al consiliului județean pentru dezvoltarea competențelor digitale</i>	
Etape necesare: <ol style="list-style-type: none">1) Elaborarea și depunerea cererii de finanțare în vederea obținerii finanțării2) Emiterea Hotărârii de Consiliu pentru aprobarea proiectului și a cofinanțării3) Implementare proiectului, care presupune:<ul style="list-style-type: none">• Inceperea/demararea proiectului – organizarea echipei/responsabilului de implementare a proiectului• Organizarea procedurilor de achiziție publică a bunurilor și serviciilor aferente proiectului și atribuirea contractelor de furnizare• Furnizarea programelor de instruire a personalului în dezvoltarea competențelor digitale, etc• Dotarea cu echipamente, birotică și alte elemente de inventar• Publicitatea și promovarea proiectului• Monitorizarea/controlul proiectului• Auditul proiectului.	
Rezultate anticipate: <i>În cadrul cursurilor propuse participanții vor obține cunoștințe și competențe certificate, care vor putea fi utilizate în îndeplinirea mai eficientă sarcinilor, ceea ce va contribui la dezvoltarea sustenabilă a capacității administrative și la îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor publice.</i>	
Aplicant și potențiali parteneri:	

Consiliul Județean Călărași			
Surse potențiale de finanțare:			
<p>➤ POR Sud Muntenia OS 1.4 Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat, acțiuni orientative:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Formarea și dezvoltarea de resurse umane specializate în managementul inovării, abilităților digitale și a celor necesare pentru tranziția industrială; ○ Dezvoltarea capacității administrative regionale acordând o atenție specială abilităților digitale și a celor necesare pentru tranziția industrială; ○ Grup țintă: Mediul de afaceri, Mediul academic și de cercetare, Autoritățile publice locale, Societatea civilă, adică consumatorii finali ai noilor produse și servicii 			
Buget estimat	1.212.500 lei		
Perioada de implementare:	2021-2027	Grad de prioritzare:	Proiect punctual
Stadiul proiectului (menționarea unor activități deja întreprinse, spre exemplu existența unor măsuri pregătitoare proiectului, analiza de oportunitate și fezabilitate, etc.):			
Proiect propus			

13.9 Fișa proiect 9 Surse de energie regenerabilă prin înființarea unui parc fotovoltaic în județul Călărași

Denumire proiect: Surse de energie regenerabilă prin înființarea unui parc fotovoltaic în județul Călărași	
Relevanța pentru Strategia de Dezvoltare a Județului Călărași	Obiectiv de dezvoltare comun ODC2 – Dezvoltarea durabilă și sustenabilă a teritoriului Obiectiv strategic Obs12. Protecția mediului și gospodărirea durabilă a teritoriului
Încadrarea în strategii regionale / naționale/ europene:	<i>Context european:</i> Politica de Coeziune a Uniunii Europene – OP2. O Europă mai verde - OS 1.1. Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
Teritoriu vizat	Județul Călărași
Justificarea necesității proiectului: Conform Analizei socio – economice aferente Planului de Dezvoltare al Regiunii Sud Muntenia, potențialul fotovoltaic este ridicat la nivelul regiunii Sud Muntenia, dar potențialul este dat în mare măsură de accesul la rețele și de distanța și capacitatea stațiilor de transformare (în special de medie și joasă tensiune)	
Obiective vizate de implementarea proiectului: 1) Valorificarea resurselor regenerabile de energie, respectiv surse de energie solară (fotovoltaică) prin producerea de energie verde – înființare parc fotovoltaic.	
Etape necesare: 1) Pregătirea cererii de finanțare și anexe 2) Obținere Certificat de urbanism și avize solicitate prin Certificatul de urbanism 3) Elaborarea documentației tehnico-economică (Studiu de fezabilitate) 4) Emiterea Hotărârea Consiliului privind aprobarea Studiului de fezabilitate 5) Elaborare Proiectul Tehnic și Detalii de Execuție (efectuare măsurători, elaborare proiect, obținere avize și acorduri) 6) Obținere Autorizația de Construire 7) Organizarea activității echipei de implementare a proiectului 8) Activități de implementare și management de proiect (monitorizare, evaluare, informare, promovare, publicitate) 9) Achiziție servicii (consultanță, audit, dirigințe de șantier) 10) Achiziție și execuție lucrări	
Impactul proiectului: <ul style="list-style-type: none">▪ Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării, în contextul combaterii schimbărilor climatice;▪ Protecția mediului prin reducerea emisiilor poluante și combaterea schimbărilor climatice;	

- Diversificarea surselor de producere a energiei, tehnologiilor și infrastructurii pentru producția de energie electrică.

Aplicant și potențiali parteneri:

Consiliul Județean Călărași

Asociație de Dezvoltare Intercomunitară

Surse potențiale de finanțare:

- **PO TJ** - Prioritatea 2. O tranziție justă prin investiții în tehnologii și infrastructuri pentru energie curată cu emisii reduse, OS FTJ - permiterea regiunilor și oamenilor de a aborda impactul social, economic și de mediu al tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic
- Acțiuni orientative:
 - Investiții în dezvoltarea de tehnologii pentru o energie verde
 - Investiții în activități legate de gazul natural, utilizat ca tehnologie de legătură care înlocuiește cărbunele, lignitul, turba sau petrolul de șist; (eficiență energetică și reducere GHG)
 - Investiții în rețele de stații de încărcare a autovehiculelor electrice
 - Investiții în achiziționarea de material rulant pentru transport verde urban
 - Investiții în realizarea de parcuri fotovoltaice conectate la rețea (operationale)-poate fi o soluție finanțarea acestor parcuri pe terenurile ce aparțin fostelor mine sau uzine astfel realizându-se proiecte integrate decontaminare/regenerare/reconversie
 - Investiții în realizare de turbine eoline (ferme eoliene- conectate la rețea)
 - Investiții în ferme fotovoltaice pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile la nivelul operatorilor industriali;
 - Grup țintă: Întreprinderi

Buget estimat

65.000.000 lei

Perioada de implementare:

2021-2027

Grad de priorizare:

Proiect strategic

Stadiul proiectului (menționarea unor activități deja întreprinse, spre exemplu existența unor măsuri pregătitoare proiectului, analiza de oportunitate și fezabilitate, etc.):

Proiect propus

13.10 Fișa proiect 10 Sprijinirea modernizării și reabilitării termice a clădirilor publice

Denumire proiect: <i>Sprijinirea modernizării și eficientizării energetice a clădirilor publice</i>	
Relevanța pentru Strategia de Dezvoltare a Județului Călărași	Obiectiv de dezvoltare comun ODC2 – Dezvoltarea durabilă și sustenabilă a teritoriului Obiectiv strategic Obs12. Protecția mediului și gospodărirea durabilă a teritoriului
Încadrarea în strategii regionale / naționale/ europene:	<i>Context european:</i> Politica de Coeziune a Uniunii Europene – OP2. O Europă mai verde - OS 1.1. Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
Teritoriu vizat	Județul Călărași
Justificarea necesității proiectului: <i>Utilizarea surselor regenerabile de energie pentru alimentarea clădirilor de utilitate publică cu energie termică reprezintă un deziderat - parte a eforturilor realizate la nivel național, direcționate spre îndeplinirea Țintelor asumate prin strategiile europene.</i> <i>În contextul în care majoritatea clădirilor de utilitate publică sunt dependente de o sursă de alimentare cu energie termică clasică, presiunea asupra bugetului de cheltuieli se adâncește de la an la an, prin creșterea costurilor cu alimentarea termică și a cheltuielilor aferente lucrărilor de reabilitare și reparare a instalației termice.</i> <i>Îmbunătățirea standardelor tehnice de eficiență energetică a clădirilor și răspândirea conceptului de clădire verde poate fi realizat valorificând sursele de finanțare disponibile în următorul orizont de timp.</i>	
Obiective vizate de implementarea proiectului: 2) Inventarierea clădirilor publice aflate în patrimoniul Consiliului Județean cu un consum ridicat de energie și care necesită reabilitări termice. Prioritizarea obiectivelor de investiții 3) Realizarea investițiilor de reabilitare a clădirilor publice aflate în patrimoniul Consiliului Județean	
Etape necesare: 11) Obținere Certificat de urbanism și avize solicitate prin Certificatul de urbanism 12) Elaborarea documentației tehnico-economică (Studiu de fezabilitate) 13) Emiterea Hotărârea Consiliului privind aprobarea Studiului de fezabilitate 14) Elaborare Proiectul Tehnic și Detalii de Execuție (efectuare măsurători, elaborare proiect, obținere avize și acorduri) 15) Obținere Autorizația de Construire 16) Realizarea aranjamentelor instituționale necesare pentru operarea producției și distribuției energiei termice 17) Elaborarea și depunerea cererii de finanțare și a anexelor aferente în vederea obținerii finanțării.	

Impactul proiectului: Creșterea eficienței energetice prin reabilitarea termică a clădirilor publice aflate în patrimoniul Consiliului Județean.			
Aplicant și potențiali parteneri:			
Consiliul Județean Călărași			
Unitățile administrativ – teritoriale pe raza cărora se află clădiri publice din patrimoniul Consiliului Județean			
Surse potențiale de finanțare:			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ POR Sud Muntenia OS 2.1 Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, acțiuni orientative: <ul style="list-style-type: none"> ○ Investiții în clădirile publice în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități de consolidare în funcție de riscurile identificate și măsuri pentru utilizarea surselor alternative de energie; ○ Investiții în clădirile rezidențiale în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități de consolidare în funcție de riscurile identificate și măsuri pentru utilizarea surselor alternative de energie; ○ Investiții pentru sisteme inteligente de producere și stocare a energiei din surse alternative (inclusiv rețele inteligente și sisteme TIC) pentru crearea comunităților locale de energie; ○ Grup țintă: Autoritățile și instituțiile publice locale și centrale, Mediul academic și de cercetare, Unități educaționale, sanitare și de asistență socială, Mediul de afaceri, Populația municipiilor, orașelor și comunelor 			
Buget estimat	24.250.000 lei		
Perioada de implementare:	2021-2027	Grad de priorizare:	Proiect punctual
Stadiul proiectului (menționarea unor activități deja întreprinse, spre exemplu existența unor măsuri pregătitoare proiectului, analiza de oportunitate și fezabilitate, etc.):			
Proiect propus			



Județul
Călărași

Elaborator:

RomActiv
Business Consulting
Consultantul tău de încredere !